663

m.663.

1426

ՄԽԻԹ. ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ ՎԻԵՆՆԱՅԻ.
BIBLIOTH. MECHITH. VINDOB.

m.6

ՄԱՀԻ
ՄԷՐԵԷՄ

Էյ՛ ազիզ Մարիամ
Կէօքլեր Գափուսու,
Բուշէն մուժտեպեր
Սապահ Եըլտըզը·

Կէլ շէֆաաթ գըլ
Նուր Էվլատընա
Էտնա գուլունուն
Հեր դեմ հագգընա :

ՄԱՀԻ
ՄԷՐԵԷՄ

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ
ՊԻՐ ԿՐՕՆԱՒՈՐՈՒՆ
ԹԷՔԼԻՖԻ

ՏԷՎՐԻՇԶԱՏԷ
ՊԱՐՈՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻՆ
ԽԱՐՃԸ ԻԼԷ

ԻՊԱՏԷԹՔԵԱՐ ՔՐԻՍԹԻԱՆԼԱՐԸՆ
ԻՔՐԱՄԸՆԱ
ԻՔԻՆՃԻ ՏԷՖԱ
ՊԱՍՄԱ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

ՓԱԻԹԱԽԹԻ ՊԷՉՏԷ
1856

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ ՎԻԷՆՆԱՅԻ Մխիթ.
BIBLIOTH. MECHITH. VINDOB.

ՊՈՒ ՔԻԹԱՊԸ ՕԳՈՒՅԱՆ

ԱԶԻԶԻՄԷ

ՆԱՍԻՀԱԹ

Շու տիւնեա թէհլիքէլէրինէ վէ մուսիպէթլիքլէրինէ մուպթէլա օլան պէնի ատէմէ էն էլզէմ վէ նազիք մատտէ, ճան մատտէսի օլտուղունա պինաէն· պու խուսուստա, Ա՛զիզիմ, սէնին ճանընըն սէլամէթինէ հէմ ֆաիտէլի վէ հէմ թութմասը գօլայլը՝ սանա վէրէճէք պիր գըսա նասիհաթըմ վար:

Պիր ճանըն սէլամէթէ չըգաճաղը, ազիզ փէտէրլէր շարթընճա, եէտի պապէտ նիշանէլէր-

տէն պահս օլունա պիլիր իսէ տէ. պու պապտէ նիշանէլէրին պիրի տէ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթքեար օլմագ տըր: Պունա պինաէն, ազիզ Բեռնարդոս՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն գալպտէն իպատէթի օլան գուլա միւճէրրէպ զայ օլմազ միւմքին տէյիլ տիր, տէր: Պէօյլէ օլտուղու սուրէթտէ, Ա՛զիզիմ, պու ազիմ հիւրմէթլի նիշանը էօմրիւնիւն հէր տէմինտէ՝ իւզէրինտէ թաշըմաղա հէր հալտէ ղայրէթլի օլմալը սըն: Պի այնիհի գատըմի զէմանտէ Փըղըշտալըլարըն փուլթխանէսինէ Ալլահ ազմիւշշանըն Տապանակը կիրտիյի պիրլէ, եալանձը փուլթլար եէր իլէ եէքսան օլտուգլարը կիպի. էյէր սէն տէ Ալլահ ազմիւշշանըն ա՛սըլ Տապանակը օլան ճիւմլէտէն ազիզ Վաըոտէմիզ Սուրբ Կոյս Մարիամա սատըգանէճէ խըզմէթ էտիպ, քիւլլի իպատէթ իլէ օնու տահի գալպինտէ թաշըյաճագ օլուրսուն. Եալընըզ ալլահլարտան պէտթէր ճանընըն սէլամէթինէ մուզըր օլան տիւնեա վէ թէն վէ շէյթանըն խասըմլէրին տէրհալ օլուպ, պիր աղըմ վէ թաթլը թարիգ իլէ սէլամէթէ էրէճէյինէ շիւպհէն օլմասըն :

Իշթէ պու իպատէթ խուսուսունտա ղայրէթլը օլաճաղըն մէմուլէյլէ, Ա՛զիզիմ, պու ալաթը սէնին էլինէ սիփարըշ էտէրիմ. պունույլա Սուրբ Կոյս Մարիամա թախսիս օլան այըն իպատէթինի գըլտըրգտան մասատա, օնուն հէր եօրթուլարընտա տախի մութէալլըգ օլան թէֆէքքիւրլէր իլէ իւչ կիւնլիւք պիր թէտարիկ տախի

**

կէօրէ պիլիրսին: Վէ պունտան գաթի նազար Սուրբ Կոյս Մարիամա մուճիպ օլան աշգընը արթըրա պիլմէք իչին, եըլըն հէր տէմինտէ, պիր րուհանի քիթապ եէրինէ տէ պու քիթապճըղը գուլլանա պիլիրսին:

Գուսուրաթա գալմայըպ, Սուրբ Կոյս Մարիամա սունուլմուշ շու պէրկիւզարըմը ա՛լ գապո՛ւլ էյլէ· վէ պունտան ինշա Ալլահ չըգարաճաղըն էյլիքլէրէ՝ պունու սանա սունանը տա վէ սունմաղա սէպէպ օլանը տա՝ հիսսէտար էթմէյէ հիմմէթ էտէրսին, Ա՛ԶԻԶԻՄ:

ԱՇԳ ՈՒ ՂԱՅՐԷԹ ՊԻԶՏԷՆ
ԱՎՆ ՈՒ ՆԻՄԷԹ ՍՈՒԼԹԱՆԸՄԸԶՏԱՆ

ՄՈՒԳԱՏՏԻՄԷ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթի շէրիֆինէ, խիւտամի սէնալէր իլէ կիւնիւն իւչ վագթը, սապահ, էօյլէ վէ աքշամ, Հրեշտակ Տեառն չանը վուրուլտուգտա, վէ հաֆթէնին տախի պիր կիւնի, եանի ճումա իրթէսի, սունուլտուգտուն մասասա, սէնէնին տախի պիր այը օնուն իքրամընա մախսուսէն թախսիս օլունմուշ տուր:

Պու իպատէթի իճատ էտէն Իթալեա էհալիսի՝ սէնէնին էն տիլպէր վէ էն միւֆէրրիհ կիւլիպէհար Մայիս այընը, հէփսինտէն զիատէ շայէսթէ տէյի՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ թախսիս էթմիշ տիր:

Պու իպատէթ սիֆթահ Րօմա շէհրինտէ իճատ օլունուպ, հալա պու անէտէք սէնէ պէ սէնէ Մայիս այընտա հէր կիւն չօգ քիլիսէլէրտէ ազիմ զինէթլէր, ձայնաւոր պատարագլար, քարոզլար վէ օրհնութիւնլար իլէ իճրա օլտուգտան սօնրա, ախէր էյալէթլէրէ վէ շէհիրլէրէ տախի եայըլմըշ տըր:

Իշպու Մայիս այըն իպատէթինին իճրասընա տաիր՝ չօգ տիւրլիւ քիթապլար պասմա օլմաղլա պիզիմ միլլէթիմիզէ տախի պու իպատէթին մուտախիլ օլմասընա արզու էթտիյիմիզտէն, պու քիթապճըղը Սուրբ Կոյս Մարիամին իպատէթինէ թալիպ օլանլարա սունարըզ:

Պու քիթապճըգտա պուլունան մատտէլէրին մէֆհումու՝ հէր կիւն իչին պիր թէֆէքքիւր, պիր տուա վէ պիր հիքեայէ պիրէր նասիհաթ իլէ: Թէֆէքքիւրլէրին ճէմիսի Սուրբ Կոյս Մարիամա տաիր մատտէլէր իւզէրինէ տիր. հաթթա օնուն իզզէթինէ թախսիս օլան հէր պիր եօրթուլարա տա փէք մութապըգ տըր: Թէֆէքքիւրլէրտէն սօնրա, գըլընաճագ տուալէր Քիլիսէի շէրիֆին Լավրէթանեան

Լիթանեաարընտա Սուրբ Կոյս Մարիամա վէրիլիր հէր պիր ազիմ մէրթէպէլէրին մանալարը տըր: Տուալէրին նիհայէթինտէ նագլ օլունան հիքեայէլէր՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինէ աշգը օլան ազիզ վէ նամտար քիմէսնէլէրին մուխթասարէն վասֆը տըր:

Պու թասվիր էյլէտիկիմիզ իպատէթ աշիքեարէն քիլիսէլէրտէ իճրա օլունա պիլտիքտէն մաատա, քիշի քէնտի խանէսինտէ տախի քէնտի պաշընա պու իպատէթի գըլա պիլիր պու գաիտէ իւզրէ:

Էվլէն ճէմաաթընըն պիրլիքտէ ճէմ օլուպ, տուա էթմէյէ ատէթ էթտիքլէրի էն իթիպարլը եէրի Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր պատկէրինի գօմալը․ վէ հէր նէ գատար մումքին իսէ՝ մումլար, չիչէքլէր վէ ախէր զինէթլէր իլէ օնու տօնաթմալը քի, կէօրէնլէրին գալպինէ մուհապպէթի մուճիպ օլսուն: Այրիլըն սօն ագշամլարը օրատա ճէմ օլուպ, իպատէթ ու աշգ իլէ հէր պիրի

Սուրբ Կոյս Մարիամըն խաքի փայինէ տիւշիւպ, օնուն վալիտէլիք հիմայեթին տիլէյերէք. քիթապըն նիհայեթինտէ պուլունան Մայր Սուրբ, Լիթանեա վէ Ընդ հովանեաւ տուալէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, իլք գօնուլան Թեֆէքքիւրիւ տէ օգումալը:

Իրթեսի կիւն պու մինվալ իւզրէ տուանըն նիհայեթինտէ՝ հէր կիւնէ մախսուս օլան Թեֆէքքիւրիւ ահէսթէ ահէսթէ օգումալը. վէ Թեֆէքքիւրիւն հէր պիր հիսսէսինտէ պիր միգտար արա վէրմէլի քի, քիշի օգունան մատտէլէրի ֆիքրինտէ էյիճէ իշլէտիպ, մէյվէսին չըգարա պիլսին:

Թեֆէքքիւրիւն նիհայեթինտէ իշարէթ օլունան տուայը էթտիքտէն սօնրա, հիքեայէյի՝ եա ալէսսէվիյէ պիրլիքտէ, եախօտ այրըճա տըգգաթ իլէ օգումալը. վէ օնտան չըգան նասիհաթլէրի իճրա էտիպ թութմալը:

Քիշի քէնտի միւրատընա կէօրէ պունլարըն իւզէրինէ Վարդարան եախօտ ախէր տուալէր իլավէ էտէ պիլիր եա ճէման պիրլիքտէ, եախօտ այրը այրը թէնհատէ: Պունտան մաատա, քիշի հէր կիւն պու այ իչինտէ Պատարագ կէօրմէյէ, եախօտ Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր պատկէրինէ զիյարէթ էթմէյէ, վէ կիւնտէ կեահ պէ կեահ գըսաա տուալէր իլէ Սուրբ Կոյս Մարիամա գալպինի արզ էթմէյէ ղայրէթ էյլէմէլի տիր:

Անճագ Վալիտէմիզ Սուրբ Կոյս Մարիամըն նազարընա կիրմէք միւմքին տէյիլ, էյէր քիշի օնուն վէ քէնտի Ալլահ Էվլատը Յիսուս Էֆէնտիմիզին մուհապպէթի ուղրունա, ֆազիլէթ պապընտա մուզիր օլան պէտ ամէլլէրինտէն վազ կէչիպ, իսլահ օլմաղա ճահտ էթմէզսէ: Վէլ հասըլ՝ էյէր պիզ պու այ իչինտէ պու միսիլլի փիշքէշի Սուրբ Կոյս Մարիամա սունաճագ օլուրսագ, ֆիլ հագիգա օնա մագպուլ օլուր, պիւյիւք լութուֆլար պուլմամըզ շիւպհէսիզ տիր:

Պու այըն պաշլանկըճընտա վէ

նիհայէթինտէ խոստովանանք օլուպ, Սրբութիւն ալմագ վաճիպ տիր։

Էզ ճիւմլէ Մայիս այընա թերթիպ օլունան իպատէթլէր՝ ախէր կիւնլէրտէ տախի վագթըն իգթիզասընա կէօրէ գուլլանըլա պիլիր։

Էֆէնտիմիզին 1815 թարիխինտէ օգոստոսուն եիրմի պիրինտէ, նէտինճի Պիոս որբազան Հայրապետ հազրէթլէրի, իշպու Մայիս այընա թախսիս օլան իպատէթի հէրէք կիզլիտէ վէ հէրէք աշքեարէն Սուրբ Կոյս Մարիամա սունան քրիսթիյանլարա, այըն հէր պիր կիւնիւ իչին՝ իւչ եիւզ կիւնլիւք ներողութիւն իհսան էյլէմիշ տիր։ Վէ մէզքուր այըն պիր կիւնիւնտէ խոստովանանք օլուպ Սրբութիւն ալըպ, վէ սօնըրա Քիլիսէյի շէրիֆ իչին տուա էտէնլէրէ պիր տէֆա Լիակատար ներողութիւն տախի վէրմիշ տիր։ Վէ պու ճիւմլէ ներողութիւնլարը քիշի քաւարան ճանլարը իչին տախի գազանա պիլիր։

ՍՈՒՐԲ ԿՈՅՍ
ՄԱՐԻԱՄԱ
ԻԶԶԷԹ ԷԹՄԷՔ
ԻՉԻՆ
ԹԷՓԷՔՔԻՒՐ

Քիշի իօլ սէվէրսէն, պու այ իչինտէ Սուրբ Կոյս Մարիամա իզզէթ էթմէք կէրէք տիր :

1. **ՍՈՒՐԲ** Կոյս Մարիամ սէնին Սուլթանըն օլտուղտա, սէն տէ օնուն կէտա գուլու սայըլըրսըն : — Ա՛հ, պէնիմ մէրհամէթլի Սուլթանըմ վէ Էֆէնտիմին Վալիտէսի, Սուրբ Կոյս Մարիամ . սանա գուլ սայըլըրըմ, պանա նէ պիւյիւք տէվլէթ տիր . տէր ազիզ Ալֆօնզոս : Պէլի, պէլի . սէն սին Էֆէնտիմիզին, Գուրթարըճըմըզըն վէ Եարատըճըմըզըն Վալի-

տէսի. սէն սին ճէմիի մէլէքլէրին վէ ինսանլէրին Սուլթանը, եւ Սուրբ Կոյս Մարիամ: Է՛յ իմտի, պիր սատըգ գուլուն պօրճու, սահիպինէ պիւթիւն ճանընտան խըզմէթ էթմէքտէն ղայրի, նէ՛ օլա պիլիր: — Էօյլէ իսէ, կէ՛լ իմտի, է՛յ քրիսթիյան, շու ինայէթքեար Սուլթանընըն խըզմէթինտէ տաիմ սատըգ պուլունմաղա, խուսուսա՝ պու այըն պէյնինտէ էլինտէն կէլէն սատըղանէլիյի օնա կէօսթէրմէյէ, կէ՛լ պիւթիւն եիւրէքտէն ղայրէ՛թ էյլէ քի, օնուն հիւսնիւ նազարընա կիրմէյէ նաիլ օլասըն:

2. Սուրբ Կոյս Մարիամ սէնին շէֆաաթքեարըն օլտուգտա, սէն տէ օնուն եանընտա գուլու սայըլըրսըն: — Պու ճիհէթտէն տիր քի, եւ Սուրբ Կոյս Մարիամ, Քիլիսէի շէրիֆ սէնին կիւնահքեարլարա եէք տանէ գուվվէթլի շէֆաաթճը օլտուղունա իթիգատ էտիյ. Եւ տէրտլիլէր թէսէլլիսի վէ կիւնահքեարլար իմտատը, տէ-

յի, փէրիշան եաւէրէք, սէնին շէֆաաթ վէ մէրհամէթ էթէյինին ալթընա սըղընմաղա, էվլատլէրինին ճիւմլէսինէ ճէսարէթ վէրիր : — Էյ քրիսթիյան, շու աալէմ փօսթունտա օթուրան ատիլ Ալլահընըն հուզուրինտէ, մէրհամէթ պուլմազ իչին, պու թէրահիմլի Վալիտէնին շէֆաաթճըլըղը սանա փէք էլզէմ շէյ տէյի՞լ մի : Էօյլէ իսէ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն շէֆաաթընա նաիլ օլապիլմէք իչին, սըտգ ու տուալէր իլէ, պու այ՝ էլինտէն կէլէն ղայրէթի կէրի պըրագմա :

3. Սուրբ Կոյս Մարիամ, Յիսուս Էֆէնտիմիզին Վալիտէսի օլտուղունտան սօնրա, սէն տէ օնուն էվլատը սայըլըրսըն : — Սուրբ Օգոստինոսուն սէօզլէրի մուճիպինճէ. Պիզ Քրիստոս Էֆէնտիմիզին ազալարը օլտուղումուզ իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամ՝ պիզիմ ճիւմլէմիզին տէ Վալիտէսի տիր : Էյ իմտի, հալինտէ քեամիլ վէ պօրճունտա սատըգ օլան էվլատլարըն

Հանկիսի տիր քի , սէվկիւլիւ վալիտէսինէ վէրէ պիլէճէյի վաճիպ օլան րիայէթի վէրմէսին : — Է՛յ քրիսթիյա՛ն, ճիւմլէտէն ազիզ վէ սէվիլմէյէ լայըգ Սուրբ Կոյս Մարիամ Աստուածածին Վալիտէմիզէ էվլատ մուհապպէթի՛յլէ իզզէթ վէ րիայէթ էթմէյէ սէնին տէ աշգը՛ն վար ըսա· իշթէ՛ պու իպատէթ կիւնլէրի սէնին էլինտէ պիր պիւյիւք Փըրսա՛թ տըր քի , էյէր պու այը եէքիւնէն օնուն իզզէթինէ փիշքէշ էյլէյէրէք, քէնտի Ալլահ Էվլատը՛նըն թէմայիհլէրինի պիլթթէմամ թութար , վէ պէօյլէ պիր Վալիտէյի սէվէր , վէ հիմայէսինէ սըղը՛նըրսան, Փիլ վագը Սուրբ Կոյս Մարիամ Աստուածածինին սատըգ էվլատը տախի չաղըրըլմաղա լայըգ օլուրսուն :

ՏՈՒԱ

Սրբուհի Մարիամ, աղօթեա վասն մեր :
Եա՛ ազիզ Մարիամ, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին :

Ահ, գալպիմին պիր տանէ հասրէթի, Սուրբ Կոյս Մարիամ. մախլուգաթ արասընտա սէնտէն ղայրի քի՞մ պու միսիլլի միւշէրրէֆ փայէլէրէ էրէ պիլտի : Պէլի, պէլի. սէ՛ն սի՛ն պէնիմ Սուլթանըմ, նուրում վէ շու էնկի՛ն տէրեա եիւզիւնտէ շավգըլը եըլտըզըմ : Մէրթէպէլէրինին պու շէրաֆէթլի նամլարը՝ գալպիմէ իֆրաթ պիւյիւք խուզուր վէրիյօր : Սանա իպատէթ էտիպ տէ՝ սանա սըղընան ասլա գաթի խուզուր օլա պիլիր մի. եօգ, եօգ : Տէ՛ իմտի, շու ֆանի տիւնեա տէրեասընըն հէյպէթլի տալղալարընա ղարգ օլան սէֆիլ ճանըմը, չէմնի չէօլէնի տէօքիւպ տէ, խէլաս եօլունա տաիմ պանա րէհպէր օլ : Իսմի շէրիֆինին հիւրմէթի ալթընտա եօմրիւմիւ կէչիրմէյէ՛ պէ-

նի լայըգ էյլէ. վէ էօմրիւմ օլտուգճա, սէնին՝ վէ սէնին Էվլատըն Յիսուս Էֆէնտիմիզին հիւրմէթլի վէ թաթլը իսմինի գալպիմտէ վէ լիսանըմտա էզպէր էտիպ՝ էօմրիւմիւն սօն նէֆէսի վէ ֆիքրիմին սօն տիւշիւնճէսի՝ ՅԻՍՈՒՍ ՄԱՐԻԱՄ օլսուն, եւ Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամէն:

ՀԻՔԵԱՑԷ

Սրբուհի Մէթիլտէ:

ՊԻՐ կիւն, Սրբուհի Մէթիլտէ Յիսուս Էֆէնտիմիզին խաչ իւսթիւնտէ քէնտի ազիզ Վալիտէսինէ, "Էյ գարը, իշթէ սէնին օղլուն,, տէյի, սէօյլէտիյի սէօզիւ օգուրքէն, գալպի էօյլէ պիր թութուշտու քի, Յիսուս Էֆէնտիմիզ ազիզ Յովհաննէսին հագգընտա էյլէտիյի պու լութֆու քէնտիյէ տէ ինայէթ էյլէյիպ. Էյ գարը, իշթէ սէնին գըզըն, տէյէրէք՝ ազիզ Վալիտէսինէ թէսլիմ էյլէսին տէյի, Գուրթարըճըյընա եալվարմաղա պաշլատը: Տուասը պի՛թտիքլէյն, տիլէյի գապուլ օլուպ, պու սէօզլէր իլէ Մէթիլտէյէ պիր թաթլը սէս կէլտի: Տէօքտիւյիւմ պահասըզ գանըմ, չէքտիյիմ մուսիպէթլէր սիյասէթլէրիմ վէ հիպա էյլէտիյիմ պունճա լութֆլար իչին օլսուն, Վա՛լիտէ, Մէթիլտէյի սէնին վալիտէլիք հիմայէթինէ սիփարըշ էտէրիմ: Մէթիլտէ քէնտի հագգընտա պու օլան քէրէմ ու ինայէթէ գալպտէն շայէ՛թլէ շագ օլտուգտան սօնրա, ախէր տիլէյէնլէրին ճիւմլէսի տախի պու ինայէթէ նաիլ օլա պիլսինլէր տէյի, Գուրթարըճըմըզ Յիսուս Էֆէնտիմիզէ տէֆա՛թլէ րէճա էթմէյէ ճէսարէթ էյլէտի իսէ, Յիսուս Էֆէնտիմիզ տէ, ալչագ կէօնիւլլիւլիւք վէ սըտգ իլէ տիլէյէնլէրին հի՛չ պիրինէ ինքեար կէլմէտիյինի, տէօնուպ օնա տայ էթտի:—Կէլ իմտի, էյ Քրիսթիյան, կէ՛լ սէն տէ Յիսուս Էֆէնախմիզըն շու պինյինք քէրէմինի ալչագ կեօնիւլլիւլիւք վէ սըտագ իլէ ալըլէ՛ ։ Սանա ինայէթքեար վալիտէ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամը թո՛ւթ. վէ եօմրիւնիւն պագըյըրնը, օնուն էվլատըլըղընա լայըգ կէչիրմէյէ ղայրէ՛թ էյլէ ։

Իճրա էտէճէյին փազիլէթ ։

Սապահլայն գա՛լգտըղըն կիպի, կիւնտէքի թութաճաղըն հէր իշինի՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն վէ Էվլատը Յիսուսուն իքրամընա փիշքէշ էյլէ ։

ՍԷՆԱ

Եա՛ Վալիտէ քերեմքեանի,
Բուշէն եըլտըզ նուրանի.
Ֆանի տիւնեա տէրեասինտէ,
Տէրտիմէնտլէր տէրմանի:

Խա՛ք փայինէ եիւզիւմ սիւրէր,
Ֆէրեա՛տ էտէր ալլէրիմ.
Եա՛ կէօնլիւմիւն նէք ազիզի,
Նազա՛ր էյլէ, կէօր հալիմ:

Տիւնեա վէ թէն, խաին շէյթան
Ֆագըր րուհիմ գուշաթմըշ,
Պինլէրճէ պին օգլար իլէ
Նէ եարէլէր պա՛գ աչմըշ:

Էվլատընըն սըֆաթինտէ
Շու գուլունու թէրք էթմէ.
Կէլ վէր շիֆա, վէր, Սուլթանըմ,
Շու եարէլի րուհիմէ:

Թէրահիմլի Սամարալը
Եօլտա վուրգուն սէֆիլին,
Եա՛ղլէ չէրապ վէ պէլէսան
Սիւրիւպ, սարար եարէսին:

Հէմ կիւնահքեար վէ հէմ սալիհ,
Եէրտէ կէօյտէ ճէմիսի՝
Սէնի օգուր, Սանա սէօյլէր
Մէրհամէթլէր Անէսի :

Ա՛չ մէրհամէթ էթէյինի,
Կէօլկէսինտէ հը՛փզ էյլէ ·
Խալին շէյթան տիւշմէնիմէ
Ղո՛ւ րուհիմի նէմ վէրմէ :

Թազիրինէ միւսթահագ ըմ ·
Չիւն Էվլատըն Յիսուսուն,
Նիչէ քէրրէ սուչլարը՛մէ
Կիւլ խաթըրընը պօզմուշ ում :

Ղու թէօվպէքեար ճանըմ իչին
Ղէֆաա՛թ գըլ Յիսուսա :
Վէ ճէննէթտէ Նուր ճէմալին
Կէօսթէր սէֆիլ գուլունա :

ԻԼՔ ԿԻՒՆ

ԱՆԱՐԱՏ
ՅՂՈՒԹԻՒՆ

Ա· ԹԷՓԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն 1· եարատըլտըղը, 2· էվլատլըղը, 3· ալամէթինէ էրտէյէ Նարէթլէրէ ղաէարաէ՝ Փէտէրուլլահըն Գըրղը օխունաճագտըր՝ Քաչ համիլէ օլմասը:

1· ՓԷՏԷՐՈՒԼԼԱՀԸՆ Գըրղը *Սուրբ Կոյս Մարիամըն լէքէսիզ վէ փաք եարատըլմասը*:—Սուրբ Քիթապ նագլինճէ, Աբիաթար քահանայապետ Ադոնիա իլէ պիրլիքտէ Սողոմոնուն փատիշահլըղընա ասը չըգըպ, Թար ու Մար օլտուգլարը հալտէ, Սողոմոն վարիս օլտուղու թախթա կէչտիքլէյն զօրպալարըն ճիւմլէսինի եօլլուճա գաթլ էթտիքտէն սոնրա, Աբիաթար քահանայապետէ ռիայէթ էտէրէք, պէօյլէ տէտի: “Պէլի, սէն տախի ասի արգատաշլարըն կիպի էօլիւմէ միւսթահագգ ըտըն ամմա՝ Ալլահ ազմիւշշանըն Տապանակընը թաշըտըղըն իչին, իշթէ՛ սանա աֆվ էտէրիմ„: Պէօյլէ տէ՝ իլք փէտէրիմիզ Ադամ, Հագ թէալանըն էմրինէ ասի պուլունտուղու հալտէ՝ հէմ քէնտի վէ հէմ ճէմի էվլատլարը էօլիւմէ միւսթահագգ օլտուլար իսա․ փատիշահլար Փատիշահը Փէտէրուլլահ, սէվկիւլիւ Գըզը Սուրբ Կոյս Մարիամը Աբիաթար քահանայապետ կիպի Տապանակը օմուզունտա թաշըմաղա տէյիլ, իլլա թէն ալաճագ Քէլամուլլահա պիր տիրի Տապանակ օլմաղա, թա՛ էպէտիլէրտէն օնու թային էթմիշ իտի՝ հէր կիւնահտան փագ վէ լէքէսիզ օնու եարաթտը: Կէրչի, ա՛սըլ զաթինտէ, էօլիւմէ միւսթահագգ մախլուգաթ սըրասընտայըտը, լաքին մալիք օլաճաղը րիւթպէյէ պագարագ՝ ա՛սըլ հայաթ Վալիտէսի վէ Գըզը օլտու : — Էյ իմտի, պէն նէ՞ թարիգ իլէ եարատըլըրըմ, պէյնիմիզտէ օլան ֆարգ նէ՞ տիր : Պէնիմ ֆիիլլէրիմին տիւնեայա թալիպ օլան խաթաքեարլարընքինտէն ֆարգը նէ : Պէնիմ եօմրումուն էրքեսնընտան Ալլահ եվլատը օլտուղումու իսպաթ էտէ պիլի՞ր միյիմ :

2. Փէտէրուլլահըն Գըզը, Սուրբ Կոյս Մարիամըն եվլատլըղտան եանէ, լէքէսիզ վէ փաք համիլէ օլմասը : — Ճէմիի քէրամէթըն նուրու վէ եարատըճըսը՝ Փէտէրուլլահըն պիր տանէ Էվլատը Յիսուսուն մալիք օլտուղու քէմալիյէթլէրէ, սէվկիւլիւ Գըզը Սուրբ Կոյս Մարիամը տա հիսսէտար էթմէսի վաճիպինտէն տէյիլմիյիտի : Էյէր Երեմիա վէ Յովհաննէս Մըկըրտիչ փէյղամպէր գուլլարընը, թա՛ անա րահմինտէն լութֆ իլէ տօլտուրուպ, փաք էթտի իսէ. քէնտի սէվկիւլիւ Գըզընը, օնլարտան նէ՞ գատար տահա զիատէ հիքմէթլէ լութֆլար ըլա մէնէնու-

սիզ էթմելի իտի : Հայ հա՜յ, քէնտինին պիր տանէ Ալլահ Էվլատը, հէր կիւնահքեարտան փաք օլմա՛լը, Գըզը տախի հէր տիւրլիւ խաթա լէքէլէրինտէն փաք օլտու :— Լաքին սէն, ո՛վ քրիսթիյան, էյէր զաթինտէն ղազապ էվլատը օլտուն իսա, սուրբ մկրտութիւնլա Ալլահ էվլատըղընըն մանսըպ ալտըն : Անճագ՝ պու մալիք օլտուղուն շէրէֆէ նէ՞ իթիպար կէօսթէրտին : Ա՛հ նիչէ՛ վէ նիչէ՛ քէրրէ պու սէնին էվլատլըգ շէրէֆինի նափիլէ եէրէ քէնտինէ հարամ էյլէ՞մէտին մի : Նիչէ՛ վէ նիչէ՛ քէրրէ պէտ ամէլլէրինլէ մէքրուհ շէյթանըն էվլատլըղընը Ալլահ էվլատլըղընտան իւսթիւն թո՞ւթմատըն մը :

3. Փէտէրուլլահըն լութֆույլա, Սուրբ Կոյս Մարիամըն սէլամէթէ էրտիյի թարիգ : — Ֆարազա, Սուրբ Կոյս Մարիամըն հէր պիր լէքէտէն խալաս օլմա թարիգի, Յիսուս Էֆէնտիմիզին սէվապլարընըն գուվվէթիյլէ իսէ տէ, Փէտէրուլլահա տախի թախսիս օ-

լունմալը տըր․ չիւն քի քէնարի Ալլահ Էվլատը վէ Ռուհուլլահ իլէ պիրլիքտէ, հէր կիւնահ լէքէսինտէն օնու փաք սագլար: Օլ սէպէպտէն, ճէհէննէմ էժտէրինին պաշընը պիր գարը չիղնայաճագտըր տէյի, Սուրբ Քիթապտա՛ թա էվվէլլէրտէն սէօյլէնմիշ տիր: — Նիճէ․ ա՛ճապա սէն տէ, հէր իւզէրինէ հիւճում էտէն իղվալէրէ մէրտանէճէ գարշը գօյուպ, շօլ ճէհէննէմ էժտէրինին պաշընը չիղնա՞յօր մուսուն: Նիչէ՛ քէրրէ կէվշէք մուամէլէլէրինիլէ տիւշմէնլէրինէ մէյտան վէ՛րմէտին մի․․․: Աղլա՛, սէֆիլ ճանըմ, աղլա՛, վէ էօմրիւնիւ խուլաս էթմէյէ ղայրէթ էյլէ: Իշթէ՛, Սուրբ Կոյս Մարիամ սանա Ալլահտան լութֆ ալմաղա շէֆաաթքեար տուրույօր:

ՏՈՒԱ

Սո՛ւրբ Աստուածածին, աղօթեա՛ վասն մեր ։
Եա՛ Ալլահ Վալիտէսի, չէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին ։

ՍԷՆ, եա՛ կէօնլիւմիւն սէվկիլիւսիւ, Ալլահըմըն Վալիտէսի, Սուրբ Կոյս Մարիամ. սէն օլասըն օլ միւպարէք զէմպագ քի, շու լանէթլի տիքէնլէր արասընտան ֆըշգըրըպ, տիլպէր ֆազիլէթլէրինին թաթլը թաթլը պուխուրլարընը թա՛ Ալլահըն փաիթախթինէտէք սալըպ, օնուն հուզուրինտէ նազար պուլտուն. վէ սէն վաստ օլան գուրթարըճըմըզ Յիսուս Էֆէնտիմիզի ալըպ տիւնեայա կէթիրտին ։ Սէն օլասըն օլ միւպարէք շարգ քի, հագ չէմսինի տիւնեայա տօղուրուպ, հայաթ վէրիր նուրույլա պիւթիւն տիւնեայը տօլտուրսուն. վէ զալիմ էճէլին գարանլըգ կիրտապլարընտան փէրիշան եաթանլարա այտընլըգ վէրիպ, էպէտի կէօյլէր տէվլէթինէ մալիք էյլէտին ։ Հա՛լա կէօյլէրին էհալիսի

գութլու րուհլէր, Սերովբէլէր, քերովբէլէր վէ ճէմիի Սուրբլար, սէնի Ալլահ Վալիտէսի թանըրըզ, իզզէթ վէ իքրամէթ էտէրլէր : Իշթէ պէն նալայըգ գուլուն տա՛ օնլար իլէ պիրլիքտէ, հատտիմ օլմայարագ, հուզուրունա գափանըրըմ, Ալլահ Վալիտէսի տէյի խա՛քի փայինէ եիւզիւմ սիւրէրիմ. վէ շու լութֆու տիլէրիմ քի, սէնին նազարըն ալթընտա էօմիւր սիւրէյիմ, վէ էօմրիւմ օլտուգճա, Ալլահըմը պիւթիւն եիւրէքտէն սէվիպ, լայըգը իւզրէ օնա խըզմէթ էթմէյէ շայէսթէ օլայըմ, եա՛ Ալլահըմըն Վալիտէսի, ամին :

ՀԻՔԵԱՅԷ

Հերետիկոս Նեստոր:

Էֆէնտիմիզին թարիխինին պէշինճի տէվրինտէ, Նեստոր նամ պիր քիմսէնէ Իսթամպօլ Եպիսկոպոսու օլտու: Պու ֆօտուլ մէշրէպլի ատէմ՝ պիր էյեամ սուրէթէն քէնտիյի ալէմէ իպատէթքեար վէ ֆազիլէթլի թասլայըպ, գալպինտէ ֆասիտ խիւլեալէր կիզլէտիյինտէն՝ ազըպէթ էլինտէ օլան նուֆուզու ֆէնայէ գուլլանարագ, Սուրբ Կոյս Մարիամը էն ալա շէօհրէթինտէն սօյմաղա՝ վէ օնա Ալլահ Վալիտէսի, եախօտ Աստուածածին չաղըրմագ ճարիզ տէյիլ տէմէյէ ճէսարէթ էտիպ, խալգա պու վէրվա վաղ վէրմէյէ պաշլատը, Նեստորուն պու մէքրուհ հարէքէթինտէն պիւթիւն Իսթամպօլ պիր պիրինէ կէչիպ, հէր իպատէթքեար քրիսթիյանլար գուրթարըճըմըզըն Վալիտէսինէ վէրիլէն պու զարարա ղայէթլէ քէտէր էտիպ, մահզուն օլտուլար: Օլ տէմ չէօլլէրտէ թէնհայէ չէքիլմիշ հիւրմէթլի խրիսթիյանլար, կէօյլէր Սուլթանընըն շանընա արզա տուրտուլար, վէ քրիսթիյանլարը պու մէքրուհ Նէստուրուն մէլունիյէթինտէն հըֆզ էթմէք իչին, սօգագլարըտա վէ ճէմաաթ ճումհուրլէրինտէ կէօրիւնմէյէ պաշլատըլար:

Քիլիսէի շէրիֆ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու շէօհրէթինտէն մահրում գալմաը՛յլա, Մարդեղութիւն Խորհուրդունուն խիլաֆա չըգաճաղընը աշիքեարէն կէօրէրէք, պիւթիւն գուվվէթիյլէ պու միսիլլի մէլունիյէթէ գարշը գօտու: Եփեսոս շէհրինտէ ումումի տիվան գուրուլուպ, հէր թարաֆտան Եպիսկոպոսլար ճէմ օլտուլար. վէ օրատա Իսքէնտէրիէ Փաթրիկի սուրբ Կիւրեղ, Զէլէսթինոս Սրբազան Փափըն իսմինէ, պաշ օթուրտու: Մէլուն Նէստուրու՝ քէնտի եանըլըշ զիւիւմլէրինտէն վազ կէչմէտիյի իչին,

հէրէտիկոս տէյի լանէթ օգույուպ, իխրաճ էթմիշլէր ։ Օլ տէմ, Խոթամայօլ էհալիսինին, Քիլիսէի շէրիֆին Սուրբ Կոյս Մարիամըն հագգընտա վէրտիկի պու շէրէֆլի սիճճիլ իչին, նէ մուհիմ շագըրդը մալիք օլտուղունու՝ նէ գալէմ վէ նէ լիսան թաարիֆ էտէ պիլիր ։ Օլ զէմանն պիւթիւն ճէմաաթ սէվինճինտէն՝ քիմի Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ մէտհլէր օգումագլա, վէ քիմի օնուն խասմընի լանէթլէմէյէ պաշլատըլար ։ Վէլ հասըլ տիվանըն ճէմիէթի օլան ազիզ Եպիսկոպոսլար, պէօյլէ փիւթուհաթ իլէ վէ սուալէր օգույարագ մէքտուպլէրինէ ավտէթլէրինտէ, կէչտիքլէրի սօգագլարտա հէր քէս մէշալէլէր վէ գըյմէթլի պուխուրլար եագտըլար իտի ։ Նէ ուզատայըմ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն տիւշմէնինին խուզէրինէ կէօսթէրտիկի պու ազիմ փիւթուհաթը լայըգ, վէ պու պուհանը ալայա վաճիպ օլան իքրամլարտան հիչ պիրի էքսիք օլմատը ։ Վէ պու վէսիլէյլէ Քիլիսէի շէրիֆ Ողջոյն քեզ Մարիամըն իւզէրինէ պու սէօզլէրի տախի իլավէ էյլէտի. Սրբուհի՛ Մարիամ, մա՛յր Աստուածոյ, բարեխօսեա՛ վասն մեր մեղաւորացս այժմ եւ ի ժամու մահուան մերոյ. ամէն : Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, Ալլա՛հ Վալիտէսի, շէֆաա՛թ գըլ պիզ կիւնահքեարլար իչին, շիմտի վէ էօլիւմ սաաթընտա. ամին :

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ :

Սապահլայըն գա՛լգտըղըն կիպի, Սուրբ Աստուածածինին հուզուրընտէ պէօյլէճէ գավի նիյէթ գօ : Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, պու կիւն Էվլատըն Յիսուս Էֆէնտիմի պիր ճիւզի կիւնահ իլէ ինճիթմէտէն իսէ, էօլմէյէ պին գաթ գրաաէ հազըր ըմ :

ԻՔԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ԱՆԱՐԱՏ

ՅՂՈՒԹԻՒՆ

Բ. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամ, Քէլամուլլահա Վալիտէ սէչիլմիշ օլմաղլա, 1. Էվլատընըն շանընա, 2. քէնտի վալիտէլիք մանսըպընա, 3. քէնտի էրէճէյի իզզէթլէրէ պինաէն՝ հէր կիւնահ լէքէլէրինտէն փաք համիլէ օլտու:

1. *ԸԼԼԱՀ Էվլատընըն շանընա նազարէն՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն հէր կիւնահ լէքէլէրինտէն փաք սաղլանմասը: — Անա զաթինտէ օլան խօրլուղուն էվլատ ղըսմընա տախի կէչմէսինի՝ Հոգին Սուրբ, Սուրբ Քիթապտա աշիքեարէն*

պէյման էթմիշ տիր պու սէօզ իլէ. “Անարգանք մօր նախատինք են որդւոց„: Զիրա խօր անատան տօղան էվլատ, պի այնիհի մուրտար մատէնլէրտէն կէչէն պէրրագ սու կիպի տիր քի, օնլարըն ֆէնա չէքլինի իւզէրինէ ալըր էօյլէճէ կէչէր կիտէր: Էօյլէ իսէ զաթի միւպարէք, նուր պուհարը պիր Ալլահ Էվլատընըն իթիպարընա կիւնահլէ լէքէլէնմէշ անա րահմինտէն թէն ալմագ՝ նէ պիւյիւք զի՛ լլ իւտիւ: Կային կիպի քէմ էվլատըն լէքէսիզ վալիտէսի օլուպտա, պիր Ալլահ Էվլատը Յիսուսուն լէքէլի վալիտէսի օլմասը նէ հէյպէթլի խօրլուգ օլուրտու: Պու ճիհէթտէն միւպարէք Ալլահ թա՛ իպթիտաարընտան Սուրբ Կոյս Մարիամը հէր կիւնահ լէքէսինտէն փաք սագլատը: — Էյ իմտի, պագ նէ գատար փագ վէ տիլպէր տիր սէնին Վալիտէն. կէլ օնունլա պիր քէրրէ գալպինի րուպար էյլէ, պագ նիճէ պուլուրսուն:

2. Սուրբ Կոյս Մարիամ, Ալ-

լահ Վալիտէսի օլմաղլա կիւնահսըզ վէ փաք գալըր: — Էվլատ թարաֆընտան, աթայա իզզէթ թալապ էտէն ազիզ Ալլահ, Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամը կէօսթէրէճէյի վաճիպ օլան իզզէթ թարիգլէրինի, ալէլ խուսուս՝ հէր կիւնահ լէքէլէրինտէն փաք սագլայաճաղընըն իզզէթլի հիքմէթինի՝ կիւնէ կիւն թէշպիհաթլէր վէ թէմսիլլէրլէ՝ էսքի տէվիրլէրտէ պէյան էյլէտի: Նիճէ քի, Մադիամ չէօլիսթանընտա Մովսէս գուլունա՝ կիւնահ աթէշինտէ թութուշան ինսան էվլատլարընըն արասընտա, եալընըզ Սուրբ Կոյս Մարիամըն եանմազ փաք գալաճադ սըրրընը, աթէշլէր արասընտա եանմայան տիլպէր պէօկիւրթլէն չալըսը իւզէրինտէ փիշինճէ կէօսթէրտի: — Սուրբ Կոյս Մարիամըն Էվլատը Ալլահըն էյլէտիյի պու պիւյիւք լութֆա թաաճճիւպ էյլէ: Ալլահըն սանա տա էյլէտիյի լութֆլարը պիր եօլ վէզին էտիպ, օնլարտան հասըլա կէ-

Թիրստկյին մահսուլլարը միւլահազա էյլէ...: Ա՛հ սէֆիլ ճանըմ, ա՛հ. շիմտիյէտէք պիրիքտիրտիկիմ հէփ ճէհէննէմէ տաիր թագսիրաթլար տըր. վէ ճէննէթէ տաիր օլարագ՝ հիչ պիր շէյիմ եօգ:

3. Սուրբ Կոյս Մարիամ, էտինէճէյի իզզէթլէրէ պինաէն, հէր կիւնահ լէքէլէրինտէն փաք գալըր: — Սուրբ Կոյս Մարիամ քէնտի Ալլահ Էվլատընըն վասըթասը՛յլա, ճէմիի ինսանլէրին վէ մէլէքլէրին սիւրիւսիւնտէն եօգարը՝ կէօյէ վէ եէրէ Սուլթան օլաճաղ տըր: Նէ գապիլ իտի քի, քէնտի Էվլատը պէօյլէ պիր եիւճէ մէրթէպէյէ էրէճէք Վալիտէսինի, պիր ճիւզի վագիթ պիլէ շէյթանըն վէ կիւնահըն հիւքմինէ էսիր պըրագայտը: Անանըն՝ էվլատա էսիր օլմասընա հիչ պիր նամուս գապըլ օլմազքէն, հէր շէյէ գատըր Ալլահ, քէնտի Վալիտէսինին քէմ շէյթանա էսիր օլմասընա նիճէ րազը օլա պիլիրտի: Մէքրուհ շէյթան, պէօյլէ պիր

ադէմ լութֆա երէն մախլուգու, պիր էյեամ հիւքմինէ եսիր վէ քէնտինէ մէքեան ետէ պիլտիյինէ պէօպիւրլէնէ պիլիր իքէն․ հէմէ գատըր պիր Ալլահ պու կիունէ խօրլուղա, նիճէ թէհամմիւլ ետէ պիլէյօր: Թիթրէմէյէրէք քի՞մ պունու միւլահազա էյլէյէ պիլիր : — Էօյլէ իսէ, տիւշիւն, ա՛ սէֆիլ ճանըմ, պա՛գ քէմ շէյթանըն պու կիունէ էօյիւնմէսի, Ալլահա նէ գատար իքրահ կէթիրիր շէյ տիր․ սէն իսէ նափաք վէ պէտ ֆիիլլէրինլէ քէնտին քէնտինէ վարըպ շէյթանա եսիր օլմուշսուն :

ՏՈՒԱ

Սուրբ Կոյս կուսանաց, աղօթեա վասն մեր։
Եա՛ ազիզ պիքիրլէր Պիքիրի, չէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին։

Եա՛ պիհասապ փաքլըղա մալիք, պիքիրլէր Պիքիրի, Սուրբ Կոյս Մարիամ. սէն քի, հիչ էվվէլ քէնտի պիքիրլէյինի Ալլահա սունմա՛նըլա՛ օնա մագպուլ օլտուն։ Սէն քի, պու պապտէ ազիմ ֆազիլէթէ թալիպ օլմաղա, ալէմէ եօլ կէօսթէրտին։ Կէլ իմտի, պէն սէֆիլ գուլունա տա եարտը՛մ էյլէ քի, պունտան պէօյլէ պիր կէօնիւլ փաքլըղը՛յլա, սանա խըզմէթ էթմէյէ. վէ պիր կիւն չէֆաաթը՛նըլա կէօյլէր ճէննէթինտէ սէնին պու ազիմ պիքիրլիք չէօհրէթինէ մէտհ ու սէնալէր օգումաղա լայըգ օլայըմ. Եա՛ պիքիրլէր Պիքիրի, Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին։

ՀԻՔԵԱՅԷ

Երանելի Ալֆօնզոս Րօտրիկվէց :

Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինէ աշգը օլան, էն նամտար ազիզլէրին պիրի տէ, Յիսուսեան կրօնաւորլարընտան Երանելի Ալֆօնզոս Րօտրիկվէց օլտու: Պու Ազիզ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամա օլան աշգընը, սանըրըըն քի, քիւչիւքլիւքտէ վալիտէսինին կէօքսիւնտէն էմտիյի նաֆագայըլա պիրլիքտէ էմմիշ իտի: Թամ քէնտի չօճուգ չաղընտան ազիզ գալպի, Ալլահ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամըն մուհապպէթի իլէ թութուշմուշ օլուպ, պիւթիւն ճահտ ու ղայրէթի՝ օնա իզզէթ վէ իքրամ էթմէտէ իտի: Օնուն պատկէրլէրինի թէքրար վէ թէքրար էօփէր, եիւրէյի իւզէրինէ գափատըր վէ սըտգ վէ աշգ իլէ օնա տուալէր սունարտը: Պէշ եաշընտա իքէն, պիր կիւն Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր պատկէրինին հուգուրինատէ թէվէքքիւլ իլէ ատէտի· Պիլի՞ր մի սին, ա՛ կէօնլիւմիւն սէվկիւլիւսիւ, Սուրբ Կոյս Մարիամ, պէնիմ սանա նէ՛ պիւյիւք աշգըմ վար, լաքին նէ՛յլէյիմ քի, պէն սէնի սէվտիյիմ գատար՝ սէ՛նի պէնի սէվմէզսին: Պունու տէմէյէ գալմատը, Սուրբ Կոյս Մարիամ կէօրիւնիւպ, օնա տէտի· Նէ՞ սէօյլէրսին, ա՛յ օղուլ, պէնիմ սանա օլան մուհապպէթիմ օ՛լ գատար պիւյիւք տիւր քի, սէնին մուհապպէթինին օնա եէթիշմէսի միւմքին տէյիլ· վէ պունու տէյիպ, կէօրիւնմէզ օլտու:

Ազիզին եաշը քէմալին պուլտուգճա, Սուրբ Կոյս Մարիամըն հագգընտա օլան իպատէթքեարլըղը տախի, թէրագգի պուլտու: Էօյլէ քի, եօմրիւնիւն սօն տէմինէ վարընճա, Վարդարան թէսպիհի էլինտէն տիւշմէզ օլտուղունտան, փարմագլարը նասըլ պաղլամըշլար ըտը: Ճիւմլէտէն գալթի նազար, Սուրբ Կոյս Մարիամըն լէքէսիզ վէ փաք համիլէ օլմասընըն սըրը՝ Աղըզըն գալպինի օնուն իպատէթինէ թութուշտուրմուշ ուտու․ վէ քիշի գալպինի փաք սագլամագ իչին, տաիմ Սուրբ Կոյս Մարիամըն մուպարէք Յղութիւնունա իպատէթ էթմէլի տէյի՝ նասիհաթ վէրիրտի ։ Հէր մուշքիլլէրինտէ Սուրբ Կոյս Մարիամը եարտըմընա չաղըրը՛րտը․ վէ տաիմ օնտան ինայէթ պուլու՛րտու ։ Կիւնուն պիրինտէ, պիր պիւյիւք իւմիտ քէսիքլէյինէ տուշունճէ, ատէթի իւզրէ քէնտի սիլահընա սըղընըր, Վարդարան տէմէյէ պաշլատը․ վէ տուասընա տահա զիատէ գուվվէթ վէրմէք իչին, հէր պիր Ողջոյն քեզ Մարիամ . . . վէ Սրբուհի Մարիամըն . . . նիհայէթինտէ՝ Ունո՛ւթմա պէնի, տէյի, ֆէրեատ էտէրտի ։ Պու ճիւմլէ իլէ պու իղվա տէֆ օլաճաղը եէրտէ, տահա զիատէ ազընճա․ ազիզ Րօտրիկվէց եինէ տուասընտա տէվամ էտիպ․ Ունո՛ւթմա պէնի, եա՛ մուպարէք Վալիտէ, ունո՛ւթմա պէնի․ իմտատըմա եէթի՛շ․ իշթէ

Հելաք օլմուշ գայ օլույօրում , տեյի, նիյազ ետեր տուրուրքեն. իշթէ տերտլիլեր Թեսելլիսի Սուրբ Կոյս Մարիամ կեօրիւնտիւ, վէ պու իղվայը պիրտեն տեֆ ետիպ, օնուն գալպինի ասիւմանի պիր Թաթլըլըղ իլէ մեմլու եյլետի: Պու Ազիզ չօգ տեֆա եօմրիւնտե պու կիւնե լութֆլարա լայըգ օլտու. խուսուսա՝ եճել եաթաղընա տիւշտիւյիւնտե, օ սօն սըգլեթլի սաաթլերինտե Սուրբ Կոյս Մարիամ ազիզ գուլունուն իմտատընա եեթիշիպ, օնա Թեսելլի վերերեք, քենտի միւպարեք րուհինի պու մեշագգաթ տիւնեասընտան եպետի կեօյլեր տեվլեթինե Թեպտիլ եյլետի:

Սուրբ Կոյս Մարիամա իպատեթքեար օլմագ, քիշիյե փեք մենֆիաթլը շէյ տիր. Հաթթա օնուն միւպարեք վէ փաք Յղութիւնունա ճաիզի իւզըրե սըղընըպ, եարտըմ տիլեյենլեր պիւյիւք լութֆլար օնտան պուլապիլիրլեր:

Ազիզին տիլինտե պու եզպեր

օլան տուայը՝ չօգ իպատէթքեար քրիսթիյանլար էտիպ, պիւյիւք ֆախրէ պուլմուշ տուրլար։

Սէնին միւպարէք Ցղութիւնուն վէ փաք Պիքիրլէյին իչին օլսուն, եւ Սուրբ Կոյս Մարիամ, եիւրէյիմի, թէնիմի վէ ճանըմը փաք էյլէ, Ցանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյ Սրբոյ. ամէն։

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ.

Սիւնիւն թէֆէքքիւրիւնիւ աշգ ու իպատէթ իլէ էյլէ՛։

ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ԿԻՒՆ

ԱՆԱՐԱՏ
ՅՂՈՒԹԻՒՆ

Գ. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Հոգին Սուրբ, 1. քենտի մուհապպեթինի, 2. ճէօմէրտլիքլէրինի, 3. ազիզլիքլէրինի պագարագ՝ քենտի կելինի Սուրբ Կոյս Մարիամը լեքեսիզ վէ բաք սագլատը:

ՀՈԳԻՆ Սուրբուն, քենտի ազիզ կելինի Սուրբ Կոյս Մարիամին հագգընտա օլան մուհապպեթի: — Հանկի քիշի տիր օ քի, քենտի սեվկիլիսի կելինինին արզուսունու թեքմիլ էտէ պիլմէրքեն՝ իհմալ էյլէյէ: Սուրբ Քիթապ նագլինճէ Եսթեր եահուտի

դըդձըղակը էսիր իքէն, պախթը եիւրիւյիւպ, Արտաշէս փատիշահա կէլէն վէ սուլթան օլտույունտա` քէնտի կիւէյիսինին սայէսինտէ, արզու էթտիյի հիչ պիր շէյտէն մահրում գալմատը: Պու սուրէթտէ` Սուրբ Կոյս Մարիամ, ասիւմանի Կիւէյիսի Հօգին Սուրբուն հուզուրինտէ` լէքէսիզ վէ պիւթիւն տիլպէր կէօրիւնմէտէն ղայրի, նէ՞ արզու էտէ պիլիր իտի · վէ պու կիւնէ ազիզ պիր աշգը վէ պէօյլէ պինազիր տիլէյի` Հօգին Սուրբ քէնտի սէվկիւլիւ Կէլինի Սուրբ Կոյս Մարիամըն ինքեար կէլէ պիլի՞րմիյտի: — Պիլի՞ր մի սին քի, Հօգին Սուրբուն վաատի մուճիպինճէ, “Խօսեցայց զքեզ ինձ հարսն հաւատովք„ տէմէսիյլէ, լութֆ իչինտէ եաշայան ճանլէրին ճիւմլէսինի քէնտի կէլինլիյինէ մախսուս կէօրմիւշ տիւր: Էօյլէ իսէ, նէտէ՞ն տիր քի, քէնտի ասիւմանի լութֆլարընըն հիւքմէթլը չէյինին սէրփինթիսի` փէք ազ գալպլինէ տօգանըյօր: Պի՛լքի, սէպէպի՝ սէյրէք վէ կէմշէք ախլէմէն ախր։

2. Հոգին Սուրբուն՝ քէնտի սէվկիւլիւ կէլինի Սուրբ Կոյս Մարիամըն հագգընտա կէօսթէրտիյի ճէօմէրտլիք։ — Միւլահազա՛ էյլէ պիր քէրրէ, Հոգին Սուրբուն՝ Յովհաննէս Մկրտիչին վէ Երեմիա Մարգարէնին հագգընտա էյլէտիյի հիքմէթլի ճէօմէրտլիյի քի, քէնտի լութֆունա թա՛ անա ռահմինտէն օնլարը փաքլէտի· էյ իմտի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն հագգընտա էյլէտիյի ճէօմէրտլիյի՝ պունտան փա՛րք էյլէ։ Սողոմոն Ալլահա Տաճար պինա էյլէտիյինտէ, միւքէլլէֆ վէ մէշհուր օլմաար իչին, պիւթիւն տէվլէթինին խազինէլէրինի խարճ էյլէտի իսէ, ա՛նը Քէլամուլլահ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամը Տաճար պինա էտէն Հոգին Սուրբ, Ալլահա լայըգ նէ՛ լութֆ խազինէլէրի՛յլէ, վէ նէ՛ պիր էմսալ փաքլըգ իլէ օնու տօնաթմալըյըտը։ — Սէվին, սէվի՛ն, ա՛ ճանըմ, վէ Սուրբ Կոյս

Մարիամըն պու միւշէրրէֆ իգպալինէ շաղ օլարագ, Հոգին Սուրբուն սանա վէրտիյի ղանի ղանի լութֆ ու քէրէմլէրէ նէ գատար պօրճլու օլտուղունու միւլահազա՛ էյլէ։

3. Հոգին Սուրբ քէնտի ալլահանի ազիզլիյինէ պագարագ, ուէվկիւլիւ Կէլինի Սուրբ Կոյս Մարիամը փաք սագլատը։ — Ալլահըն վէ օնա տաիր օլանըն, ղաթի նիշանը ազիզլիք տիր։ Պու սուրէթտէ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն Յղութիւնունուն վէ Հոգին Սուրբուն գուվվէթի իլէ իճրա օլան ազիզլէր Ազիզի Յիսուս Էֆէնտիմիզին Յղութիւնունուն մապէյնինտէ օլան ալագա՝ էօյլէ պիր սըգը պաղլըյըտը քի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն փաքլըղը ալլահանի Կիւէյիսի Հոգին Սուրբուն փաքլըղընա պէնզէր օլմայընճա, էլպէթտէ քէնտինտէն տօղան Յիսուս Էֆէնտիմիզէ տէ պիր լէքէ տօգանըր ըտը· վէ Ալլահըն ղաթի նիշանը օլան ազիզլիյէ՝ մութլա-

դա պիր քեաւեր կելիմելեյաի ։ Պու եճիլտէն, Սուրբ Կոյս Մարիամըն ազիզլիյի՝ Հոգին Սուրբուն կէլինլիյինէ վաճիպ օլան փաքլըգ իլէ, թամ էվվէլլէրտէն տօնանմըշ ըտըր ։ — Է՛յ քրիսթիյան, սէն տէ Ալլահ իչին եարատըլմըշ սըն, եօմրիւն սաախի օնա մուլթէալլըգ սըր· լաքին շուրաճըգտա գալպինի պիր եօլ թէֆթիշ էյլէ, ա՛ճապա Ալլահա վաճիպ օլան փաքլըղը, սուրտուկյուն եօմիւր թարիգինտէ պուլա պիլի՞ր մի սին ։

ՏՈՒԱ

Մա՛յր Քրիստոսի, աղօթեա՛ վասն մեր ։
Եա՛ Քրիստոսուն Վալիտէսի, շէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին ։

ԵԱ՛ Ալլահըմ վէ Էֆէնտիմ Յիսուս Քրիստոսուն սէվկիլիլի Վալիտէսի, Սուրբ Կոյս Մարիամ. պունճա վալիտէլէր արասընտա սէն օլտուն օլ գութլու վէ ազիզ Վալիտէ քի, սէնին մուպարէք րահմինտէ, պիր Ալլահ Էվլատը թէն ալըպ, տիւնեայա կէլտի. վէ պիզ սէֆիլլէրին մուհապպէթի վէ սէլամէթի ուղրունա՝ ինսան գաթընըն սէֆիլլիյինի քէնտի ալլահլըղը՛յլա շէրէֆլէնտիրտի, վէ մկըրտութիւնտա՝ պիզի քէնտիյէ ազա էյլէտի: Էօյլէ իսէ, էյէր պիզ Քրիստոս Էֆէնտիմիզին ազալարըյըսագ, սէ՛ն, եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, եալընըզ Քրիստոս Էֆէնտիմիզին Վալիտէսի տէյիլ, իլլա պիզ սէֆիլլէրին տէ Վալիտէսիսին: Տէ՛ իմտի, եա՛ ազիզ Վալիտէ, շու սէնին սէֆիլ էվլատլարընա՝ սէվկիւլիւ Էվլատըն Յիսուս Էֆէնտիմիզտէն լութֆ ալը՛ վէր քի, պիզ տէ հալիմիզէ վաճիպ օլան պօրճլարըմըզը էտա էտիպ՝ պիր չէօզիւլմէզ մուհապպէթ պաղը՛յլա՝ քէնտիյէ էպէտ էլ ապատ պաղլանմըշ լայըգ օլալըմ. ամին:

ՀԻՔԵԱՅԷ

Միւճիզէթլի Միսալ։

Ազիզ Վիչէնցիոս փաօլինին խասթէլէր վէ ֆուգարալար հիւրմէթինէ պինա էթտիյի, Մէրհամէթ գըզգարտաշլարը թաապիր օլան կրօնքաան, Էֆէնտիմիզին թարիխինին 1830 սէնէսինին սօնունա տօղրու, Փարիզ շէհրինտէ խասթէլէր խըզմէթինէ թալիպ օլան մէզքիւր գըզգարտաշլարտան պիրիսի պիր կիւն տուայա տուրտուղու եէրտէ, անարատ Յղութիւն պատկերի վէճհի իւզրէ՝ պիր պատկեր կէօրտիւքի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն էլլէրինտէն շավգլար սաչըլըյօրլար ըտը· վէ պու շավգլարըն պիր չօղու՝ քիւրէնին պաշլըճա պիր սէմթինէ տէօքիւլիւյօրտուլար։ Պու ազիմ հիքմէթ արասընտա հայրան գալմըշ տուրուրքէն· Պու տէօքիւլէն շավգլար, ինսան էվլատլարը հագգընտա՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն ալը վէրտիյի քէրէմլէրէ պիր ալամէթ տիր . վէ շավգլարըն ղանիմէթ իլէ էնաիյի մահալը՝ հալա Փրանչա սէմթի տիր , ատէյի , պիր սէս կէլիր : Միտալըն չէվրէսինտէ ալթուն եազը իլէ պու սուա եազըլը՛յոր . Եա՛ լէքէսիզ համիլէ օլմուշ Մարիամ, պիզ սանա սըղընանըլար հագգընտա րէճա՛ էյլէ : Պունտան սօնըրա, միտալ քէնարլէրինտէն տէօնէր , էօթէքի եիւզիւնտէ պիր Մ իւզէրինտէ պիր խաչ վէ ալթընտա Քրիստոս Էֆէնտիմիզին վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն եիւրէքլէրի կէօրիւնիւր : Պու օլան հիքմէթ՝ լազըմը իւզրէ անլաշըլտըգտան սօնըրա , մուգատտէմ իշխարլէն սէս՝ րահիպէյէ պու սէօզլէր իլէ թէքրարլանտը . Պու կէօրտիւյիւն պատկէրի թաշըյան՝ վէ իւզէրինտէ պուլունան տուայը աշգ ըլա էտէն քիշի , Ալլահ Վալիտէսինին մախսուս հիմայէսինէ նաիլ օլա պիլտիյի իչին, պու մինվալ իւզրէ պիր միտալ քէսիլմէլի տիր : Իրթէսի կիւն րահիպէ վարըպ խոստովանահայրընա սօրունճա , օ տա՝

խայալ հիւքմիւ օլա զանն էտէրէք, վա՛ր գը՛զըմ, էյէր Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիմայէսինի իսթէրսէն, օնուն փազըլէթլէրինի ամէլէ գօմաղա ղայրէթ էյլէ, տէյի, նասիհաթ էտէր։ Րահիպէ րահաթճա վարըպ տարիքէսինէ տէօնէր, վէ պու կէօրիւնիւշ հագգընտա ասլա տիւշիւնմէյօրքէն՝ ալթը եախօտ եէտի այ սըրասը կէչտիքտէն սօնղրա, օլ հիքմէթլի կէօրիւնիւշ էվվէլքի մինվալ իւզրէ թէքրարլանտըյըսա՝ էյնէ խոստովանահայըրընա վարըպ պիլտիրմէյէ մէճպուր օլտու։ Խոստովանահայրը պու սէօզլէրէ էվվէլքինտէն զիատէ իլթիֆար էթմէյիփ, էօյլէթլէյիփ օնու կէրի եօլլատը։ Վէլհասըլ, ալթը եէտի այ միգտարը վագիթ կէչտիքտէն սօնղրա, րահիպէյէ պու րույա էյնէ կէօրիւնտիւ, վէ՝ Պու միսալըն մէյտանա չըգմասը՝ պու գատար կէճիքտիյինէ, Սուրբ Կոյս Մարիամ խօշնուտ օլմայօր, տէյի, պիր սէս իշիթթի։ Քիլիսէնին շէրիֆին կիւնահքեարլար իմտատը տէյի, շէօհրէթ վէրտիյի Սուլթանա օլունան հարէքէթին նամագպուլ օլտուղունու խոստովանահայրը իշխանինճէ, հէր նէ գատար տիւշիւնճէ ալտըյըրտը տա, օլ պիր թարաֆտան տալխի խայալ հիւքմիւ օլա պիլիր գօրգուսունտան՝ հալա հալի օլամայօր ուստու: Հէր նէ հալ իսէ, արատը չօգ կէչմէյիպ, խոստովանահայրըն պիր մալահաթը զուհուր էտէր· շէհրին Եպիսկոպոսունա վարմասը իգթիզա էտինճէ, օրասը պիր եօլ իլէ պու զուհուր օլան կէօրիւնիւշիւ տալխի օնա նազլ էտէր: Օ տա՝ տէօնէր պու մատտէ Քիլիսէի շէրիֆին իթիգատընա տաիր, պիր մուղաիր շէյ օլմատըգտան պաշգա, քրիսթիյան գարտաշլարըն Սուրբ Կոյս Մարիամա սունտուգլարը շէօհրէթէ տալխի, փէք վաճիպ շէյ տիր տէյի, էօյիւթ վէրիր, հաթթա՝ պու քէսիլէճէք միտալլարտան պիրիսինի տէ, քէնտի իչին իսթէր: Խոստովանահայր պունտան պէօյլէ պու խըզմէթէ միւպաշէրէթ էտիպ, եօգարուա զիքր օլունան րէսիմճէ միտալը քէստիրմէք գայտընա տիւշտիւ: Անճագ ազիզ րահիպէ, ա՛ճապ միտալըն էօթէ եիւզիւնէ տախի պիր իքի սէօզ գօնմասը վաճիպինտէ՞ն մի տիր տէյի, տիւշիւնիւր տուրուրքէն, էվվէլքի կէլէն սէս. Իքի եիւրէք վէ պիր Մ վէ պիր խաչ, պիր քրիսթիյան եիւրէյէ քէաֆի սէօզլէր տիր, տէյի, խապէր վէրտի:

Պու միտալըն նէ հիքմէթլը էսիրի վէ նէ՛ շաշըլաճագ իճրալէրի օլտուղու՝ մէյտանտա չըգար չըգմազ, Ֆրանչա, Ինկիլթէրրա, Ճէրմանեա, Իսփանեա, հալա Չինու-մաչին թարաֆլարընա ազ վագթըն զարֆընտա եայըլմասընտան, վէ փաիտէսին կէօրէնլէրին ճիւմլէսինտէն Միւճիզէթլը միտալ չաղըրըլմասընտան պէյան տըր:

Էյ քրիսթիյան, սէն տէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն մախսուս հիմայէսինէ լայըգ օլմագ իսթէրսէն, պու միտալը իւզէրինտէ թաշըյըպ, սըտգ ու իպատէթ իլէ հէր կիւն պու տուայը սէօյլէ․ Եւ լէքէսիզ համիլէ օլմուշ Մարիամ, պիզ սանա սըղընանլար հագգընտա ռէճա՛ էյլէ ։

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ ։

Սուրբ Կոյս Մարիամը սանա Վալիտէ թութուպ, պիւթիւն էօմրիւնիւ պունտան պէօյլէ օնուն մուհապպէթինտէ կէչիրմէյէ պիր գարարնիյէթ գօ։ Վէ սուրբ Իսթանիզլաոսուն էթտիյի կիպի, հէր կիւն, ագշամ վէ սապահ եաթաղա եաթըպ գալգտըղընտա՝ տիզ իւզէրինէ կէլիպ, օնուն օրհնութիւնունու վէ եարտըմընը իւզէրինէ տիլէմէյի սանա ատէթ էյլէ ։

ՍԷՆԱ

Ճո՛ղ օլ, Սո՛ւլթան ասիւմանի ,
Նուր տօնաթըր կիւլ րուհինի .
Այ , եըլտըզլար խա՛ք փայինտէ ,
Հագգ Շէմս սարմըշ փաք թէնինի:

Սէն Բասպինին Գըզ ազըզը ,
Վալիտէսի հէմ կէլինի ,
Ալթուն սըրմա լիպասլէրլէ
Տօնանմըշ սըն ազամէթլէ :

Լութֆ սահիպի Հագ Մէվլատէն ,
Փաք վար օլսուն Սէն բահրըմտէն .
Նո՛ւրլա մէմլու՝ սուլա լէքէ
Եօգ տուր սէնտէ, հիչ պիր եիւզտէն:

Սէն փաք զէմպագ պուխուր թաթլը
Տիքէնսիզ կիւլ, միւրր պէհարը ,
Վէ միւհիւրլիւ սու պունարը ,
Ազմիւշշանտա մախսուս սագը :

Փաք համիլէ օլման իլէ ,
Պարըշ էթտին Խուտա իլէ ,
Հագ տաալէթ սիճճիլէնի
Չէօզտիւն պիզտէն քէրէմինլէ :

Օ պէհատըր Յուդիթ Սէն սին .
Ճէհէննէմի հէփ եէնմիշ սին .
Պիր մէրտանէ Յայէլ կիպի ,
Շէյթան պաշըն Սէն էզմիշ սին :

Եա լէքէսիզ պաքիր Սուլթան ,
Եէրէ տէվլէթ , կէօյլէրէ շան .
Վէր պիզէ տէ ճան փաքլըղը ,
Ռուհուլլահա էյլէ մէքեան :

* * *

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ԿԻՒՆ

Ծ Ն Ո Ւ Ն Դ

Ա · ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն Մէվլուտինտէ, կէօյլէր հայրէթլէ շաշ օլտու. չիւնքի, Սուրբ Կոյս Մարիամ, 1. կէօյլէրին չէքտիյի զարարլարը էօտէմէյէ, 2. շան ու շէօհրէթինի արթըրմաղա, 3. կէօյլէրէ Սուլթան օլմաղա տիւնեայա կէլտի:

1. **ԿԷՕՅԼԷՐԻՆ** *չէքտիյի զարարլարը էօտէմէք իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն տիւնեայա կէլմէսի: — Էօլիւմէ հիւքմ օլան ինսան էվլատլարընտան պունճալարը, Յիսուս Էֆէնտիմիզին խաչը հիւրմէթինէ ճէննէթ ճէլալէթինէ թէքրարէն տախիլ օլտուգլարը իչին, Փիւ*

հագիգա՝ կէօյլէր Սուրբ Կոյս Մարիամա թէշէքքիւր գըլմալը տըր : Չիւն քի քէնտիսի՝ Ալլահ Էվլատը Յիսուս Էֆէնտիմիզէ թէն վէրմէսինտէ , պու մուհիմ հիքմէթլը լութֆլար հատըրա կէլտի : Պու սուրէթտէ՝ պէօյլէ պիր Վալիտէնին Մէվլուտի , նէ շագլըգ կէօյլէրէ հիպա էյլէսէ կէրէք իտի : — Ա՛հ, կէօյլէր մէլէքլէրի վէ ազիզլէրի՝ սէնի տէ պիր կիւն ճէննէթ տէվլէթինտէ կէօրմէյէ պէգլէյօրլար · վէ գուրթարըճըն մէրհամէթինի Ալլահ՝ կիւնէշ միսալի , լութֆունուրունու իւզէրինէ տէօքմիւշ՝ գալպինի այտընլանտըրմաղա սուրույօր : Վա՛յ հալինէ , էյէր եիւրէյինին գափուսունու գարշը գափայըպ , գարանլըգտա գալըրսան :

2. Կէօյլէրին շէօհրէթինի արթըրմագ իչին , Սուրբ Կոյս Մարիամըն տիւնեայա կէլմէսի : — Պիր ինսան օլմուշ Ալլահ · պիր պիքիր Վալիտէ Ալլահ Վալիտէսի · վէ պու միւպարէք Վալիտէնին շէֆաաթը՛յլա էպէտէն տէվլէթ սա-

հիպլի օլան պունճա ճանլար՝ վագըրա կեօյլերէ շերեֆ վերիր շեյլեր տիր : Պու Թարիգտէ օլան ճեմիի հիքմէթլեր՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն՝ պու սէօզլեր իլէ “Ահաւասիկ կամ աղախին Տեառն, եղիցի ինձ ըստ բանի քում · Իշթէ՛ Ալլահըն խալայըղը, տէտիկին կիպի օլսուն„ տէյի, վերտիկի գարարտան՝ իլերի կելմիշ տիր : Էյլէ իսէ, կեօյլեր՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն վասըթասը՛յլա քենտի շէօհրէթինին արթմասը հագգընտա հէր նէ գատար չօղ օլսա, վաճիպ տիր : — Էյ՛ քրիսթիյան, մուլահազա էյլէ պիր քերրէ քի, ա՛ճապա սէնին էօմրիւնիւն թավրը, ճէննէթէ՞ մի, եօգսա ճեհէննեմէ մի սէվքինճ վերիյօր . . . : Սուրբ Կոյս Մարիամ օլսուն սէնին մուլահազան, սէնին սըղընաճագ մահալլին վէ եարտըմընա չաղըրաճագ իմտատըն :

3. Կեօյլերէ Սուլթան օլմաղ իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն տիւնեայա կելմեսի : — Սուրբ Կոյս Մարիամ տիւնեայա կելտի իսէ, Սուլ-

թան շէրէֆինէ մալիք օլմուշ կէլտի․ չիւնքի, Ալլահ օնու թա՛ էպէտիտէն կէօյլէր թախթընա նասպ օլմաղա թէրթիպ էթմիշ իտի ։ Ա՜հ, ա՛ճապ կէօյլէրին գութլու ռուհլէրի քէաինաթ արասընտան կէլէն քէնտի Սուլթանլարընը սէլամլատըգլարընտա՝ նէ՛ պիւյիւք աշգ իլէ, շադ օլմուշլար իտի ։ — Պէօյլէ իսէ, էյ քրիսթիյան, Սուրբ Կոյս Մարիամըն նազարընա կիրմէյէ ճա՛հտ էյլէ քի, ճէննէթտէ տախի օնու սանա Սուլթան էտինմէյէ, վէ էպէտ էլ ապատ օնու սէվիպ մէտհ էթմէյէ լայըգ օլասըն․ ամին ։

ՏՈՒԱ

Մայր Աստուածային շնորհաց, աղօթեա վասն մեր:

Եւ Ալլահընը լութֆլար Վալիտէսի, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին:

Եա փատիշահլար փատիշահը մուպարէք Ալլահըն Վալիտէսի. եա կէօյլէրին մուպարէք րահմէթինի իւզէրիմիզէ եաղտըրան հիքմէթլը պուլութ, Սուրբ Կոյս Մարիամ. սէն քի, շիմտի կէօյլէրտէ իհթիշամ թախթընտա՝ կէօյէ վէ եէրէ Սուլթան՝ վէ ճէմիի ինսան ճինսինէ շէֆաաթճը օթուրմուշ՝ սէլամէթիմիզէ վաճիպ օլան հէր լութֆլարը Էվլատընըն նիհայէթսիզ խազինէլէրինտէն ալըպ, իւզէրիմիզէ ղանի ղանի եաղտըրըրսըն: Լաքին վայ պէնիմ հալիմէ, թաշըտըղըմ եիւրէք էօյլէ պիր սէրթ գայա փարչասը քէսիլմիշ քի, պունճա ասումանի լութֆլարըն սէրփինթիսի հիչ տէրունիմէ իշլէմէյիպ, նաֆիլէ օլույօր: Ա՜խ, շու թաշ քէսիլմիշ եիւրէյիմէ իշլէր վէ հիքմէթ կէօսթէրիր պիր էլ եօ՞ղ մու։ Ա՜հ, եա՛ մերհամեթլի Վալիտէ, իշթէ՛ սէնին մուպարէք այագլարընա գափանմըշ, շու հիքմեթի սէնտէն տիլէրիմ։ Գուրու չէօլիստանտա սուսամըշ Իսրայէլ էվլատլարընը գանտըրմագ իչին, սու պունարը քէսիլէն գայա կիպի՝ շու թաշ եուրէյիմի պիր եըմշագ պէրէքէթլի թօփրաղա թէպտիլ էյլէ քի, սախումանտէն եա ղատարլըղըն լութֆ րահմեթլէրինի տէրունիմէ գապուլ էյլէյիպ, պունտան պէօյլէ ճանըմը թօզ էտէր էպէտիլիք մահսուլլարը վէրմէյէ գատըր օլայըմ, եա՛ ալլահանը լութֆլար Վալիտէսի· ամին։

ՀԻՔԵԱՅԷ

Ֆրանչա փատիշահը տօղուզունճու ազիզ Լուտովիգոս ։

Տօղուզունճու Լուտովիգոս Ֆրանչա փատիշահընըն մէվլուտի՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն Վարդարանընըն հիքմէթլի մահսուլու օլտու ։ Չիւն քի, իպատէթքեար վէ տինտար վալիտէսի Պլանշ նամ Ֆրանչա Սուլթանը՝ տէվլէթինին իտարէսինէ, Ալլահըն կէօնլիւնճէ պիր վարիս կէօյլէրտէն տիլէմէտէ օլմաղլա, Սուրբ Դոմինիկոս քէնտիյէ եօյիւթ վէրտի քի, էյէր ազիզ Վարդարան իլէ Սուրբ Կոյս Մարիամա սըղընըր, աշգ ըլա պու տուայը էտէրսէն, վէ քէնտի տէվլէթինտէ պուլունան իպատէթքեար քիշիլէրէ տախի էթտիրիրսէն, սահիհ պիլէսին քի, պու տիլէյինին մուպարէք մէյվէսինի մէրհամէթլէր Վալիտէսինին էլինտէն գապուլ էտէ պիլիրսին ։ Իշթէ Պլանշ Սուլթանըն իպատէթի՝ վագթինտէ օնու մուբաաըմա նէթիճէսիտիր : Զիրա էօյլէ պիր էվլատ օնա գըյմէթ օլտու քի, փատիշահլըգ թախթընըն իւզէրինտէ՝ ազիզլէյի պինա էյլէտի. Քէնտի խիւնքեարի թաճընը՝ ճէվհէրլէրտէն զիյատէ, Քրիսթիյանըն փարլգ օլան տիլպէր փազըլէթլէր իլէ տօնաթըր. Քէնտի պիւթիւն էօմրիւնիւ սէվապլը ամէլլէրիյլէ մէշհուր էյլէտի. Վէ մըկէրրէմութիւնտա կիյինտիյի փաքլըգ լիպասընը՝ սօն նէֆէսինէտէք լէքէսիզ սագլատը : Պու Ազիզ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն աչըգ կէօնիւլլիւլիւյինէ պէնզէր օլմագ աշգըյլա՝ հէր ճումա իրթէսի, փուգարալարը սարայընա ճէմ էթտիրիր իտի : Վէ Էֆէնտիմիզին կէօսթէրտիյի թարիգ իւզրէ, օնլարըն այագլարընը եըգայըպ, էլիյլէ սիլէր, գուրուտուր վէ էօփէր իտի : Պու աչըգ կէօնիւլլիւլիւյէ սատագա տախի իլավէ էտիպ, սօֆրայա օթուրթտուրուր իտի, վէ Յիսուս Էֆէնտիմիզէ վէ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամա իզզէթ եանէյօր անէյի, օնլարըն սօֆրայընտա խըզմէթ էտէր իտի : Վէլ հասըլ, կէօյիւն վէ եէրին Սուլթանըընըն իզզէթ ու իքրամընտա՝ ղանի ղանի սաատադալար վէրէրէք կիւնիւնիւ թէքմիլ էտէր իտի :

Պու ազիզ փատիշահ ճումա իրթէսի կիւնլէրինտէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն էլթաֆըյի իզզէթլը ամէլլէրիյլէ՝ րուհինի տէ օ մուպարէք կիւնլէրին պիրինտէ օնա թէսլիմ էտէ պիլմէսին տէյի, տաիմ րէճա էտէր իտի : Նիճէ քի, Սուրբ Կոյս Մարիամ տախի Ազիզին տիլէյինի գապուլ էտիպ, քէնտի իզզէթինէ սունուլան կիւնլէրին պիրինտէ օնու կէօյլէր իհթիշամընտա էրտիրմէյէ լայըգ էյլէտի :

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ :

Հէր կիւն, Սուրբ Կոյս Մարիամտան պիր էյի էօլիւմ տիլէ :

ՊԷՇԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ԾՆՈՒՆԴ

Բ. ԹԷՓԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն Մէվլուտինտէ տիւնեա ղայէթ շատ օլտու· չիւն քի, 1. Եարատըճըմըզա Վալիտէ, 2. պիզէ շէֆաաթճը, 3. պիզէ մէրհամէթլի Վալիտէ օլմաղա տիւնեայա կէլտի ։

1. ԵԱՐԱՏԸՃԸՄԸԶ վէ գուրթարըճըմըզ պիր Ալլահա՝ Վալիտէ օլմագ իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն տիւնեայա կէլմէսի ։ — Սուրբ Կոյս Մարիամըն տօղմասը՝ պիր այնիհի կէճէնին գօրգունճ գարանլըղընը գօվալայան միւպարէք շէֆագ կիպի տըր քի, Թա՛ իպ-

թիտատան վար օլան՝ տիւնեա գուրթարըճըսը հագգ Շէմսի տօղուրուպ, տիւնեայը գափլայան էճէլ գարանլըղլընը տաղըտաճաղ ըտը. վէ պիր տանէ սէվտիյի Նուր Ալլահ Էվլատընը՝ խաչ իւզէրինտէ Փէտէրուլլահա գուրպան սունուպ, պահասըզ գանը՛յլա ինսան էվլատլարընը կիւնահ լէքէլէրինտէն փաք էյլէյէճէյիտի: — Ա՛հ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու հիքմէթլի տօղուշու տիւնեայա նէ պիւյիւք սէվինճ վէրտի: Մութլո՛ւ, պու պիւյիւք լութֆուն խայրընը կէօրիւպ, էպէտի սէլամէթէ էրէն գութլու քիմսէլէրէ: Վա՛յ, պու հիքմէթլի լութֆուն ֆաիտէսինի կէօրմէյէն, էպէտի գազէպէ մուսթահագգ օլան սէֆիլ կիւնահքեարլարա: Աճապա սանա հա՞նկիսի գըսմէթ օլաճագ:

2. Ալէմին շէֆաաթճըսը օլմաղ իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն տիւնեայա կէլմէսի: — Սուրբ Կոյս Մարիամ Եարատըճըմըզըն վէ Գուրթարըճըմըզըն Վալիտէսի օլ-

տուղունտան, պիզիմլէ տէ մութէալլըգ ալթը վար տըր : Պիզիմ սէլամէթիմիզ՝ Էվլատը Յիսուսա նէ աղըր պահայա օլտուղունու էյիտէն պիլիր · օնուն իչին հիչ պիրինին ղաիպ օլմասընը իսթէմէյիպ, սէլամէթինի արզուլէր : Պիզէ վաճիպ օլանլարը հէփ կէօրիւր կէօզէտիր·վէ ատիլ Ալլահըն հուզուրինտէ պիզիմ իչին շէֆաաթ էտիպ, մէրհամէթինի տիլէր եալվարըր : Մութլո՛ւ սանա, տի՛ւնեա քի, պէօյլէ պիր շէֆաաթճըն վար: Ա՛հ, էյէր Սուրբ Կոյս Մարիամ սանա էվլատ նազարը՛յլա պագմայըպ, շէֆաաթքեար օլմայա՛յտը, վէ սէնին մուսթահագգ օլտուղուն ճէզալարը կէրի պըրագմայա՛յտը, շիմտիյէ գատար հալին նէ օլուր ուտու : — Էօյլէ իսէ մուլահազա՛ էյլէ · հալա պու անէտէք սանա ալը վէրտիյի լութֆլարտան Սուրբ Կոյս Մարիամըն մէրամը շու քի, իշլէտիյին գապահաթլարտան պիր քէրրէ թէօվպէյէ կէլիպ, քէնտինի իսլահ էյլէյէսին :

3. Ա,լէմէ մէրհամէթլը պիր Ղա-

լիտէ օլմազ իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն տիւնեայա կէլմէսի: — Յիսուս Քրիստոսուն խաչ իւզէրինտէ պիզէ էյլէտիյի վասիյէթ նէ պիւյիւք մուհապպէթէ պէշարէթ իտի քի, Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամա քէնտի եէրինէ, պիզի էվլատ տէյի թէսլիմ էյլէտի. վէ քէնտի ալլահանի Վալիտէսի՝ պունտան պէօյլէ պիզիմ տէ Վալիտէմիզ օլսուն տէյի մուրատ էյլէտի: Էօյլէ իսէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն Մէվլուտինտէ տիւնեա հէր նէ գատար շազ օլսա՝ վաճիպ իտի: — Թութտուղուն էօմրիւնիւն թավրընը խայըռ էյլէ պիր էօլ. պա՛գ, պէօյլէ պիր փաք վէ ազիզ Վալիտէ էվլատլըղընա լայըգ էօմրիւն վա՞ր մը:

ՏՈՒԱ

Մայր մաքուր, Մայր սուրբ, Մայր անարատ, Մայր անբիծ, աղօթեա վասն մեր։
Էյ փաք, ազիզ վէ լէքէսիզ Վալիտէ, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին։

Սէն, ա՜ թաապիր օլունմազ փաքլըղա մալիք, լէքէսիզ նուր. սէն, ա՜ ճէմիի լութֆլար վէ ֆազիլէթլէր իլէ տօնանմըշ Ալլահըն իհթիշամլը թախթը, Սուրբ Կոյս Մարիամ. սէն, էօմրիւնիւն իլք տագըգասընտան, թա սօն տագըգասընատագ միւպարէք րուհինի պու ճէմիի էտինաիյին լութֆլա՛րլա տօնանմըշ վէ փաք սագլաարըն. վէ շիմտի կէօյլէր իհթիշամընտա Սէրովբէլէրտէն, Քէրովբէլէրտէն վէ ճէննէթին ճէմիի գութլու րուհլէրինտէն եօգարը, Ալլահ Էվլատընըն եա՛նընտա տէվլէթ սիւրիւյօրսուն։ Սէն, եա՜ Սուրբ Կոյս Մարիամ, պիր քէրրէ շու մէրհամէթլի կէօզլէրինի իւզէրիմէ չէվիրիփ, սէֆիլ հալիմէ նազա՛ր էյլէ։ Շու թէհլիքէլի ֆուրթու-

նալար արասընտա, շու եարամազ թէնի՛մլէ պէյնիմտէ օլան ճէնկիմտէ սէֆիլ ճանըմա սէն եարտը՛մ էյլէ. թէհլիքէլէրի կէօրմէյէ ֆիքրիմէ նուր վէր, վէ օնլարը եէնմէյէ գալպիմէ գուվվէթ վէր. սէնին մէրհամէթ էթէյինին ալթընտա հը՛ֆզ էյլէ պէնի, վէ փաք եիւրէք էտինէնլէրէ վաատ օլան ճէննէթ ազամէթինէ՝ էմին եօլլարտան իրշա՛տ էյլէ պէնի, եա փաք, ազիզ վէ լէքէսիզ Վալիտէ. ամին:

ՀԻՔԵԱՅԻ

Երանելի Փրանչիսկոս Հերոնիմոսեան :

՝Նափօլի էյալէթին Առաքեալը շաղըրլան, Երանելի Փրանչիսկոս՝ Յիսուսեան կրօնաւորլարտան պիրի իտի : Պու Ազիզ՝ թա՛ քիւչիւք եաշընտան, քէնտիսինի իպատէթէ վէրիպ, Սուրբ Կոյս Մարիամա ատատըղ գուլ վէ ղայէթլէ իպատէթքեար օլտու : Քէնտի սէվկիւլիւսիւ Սուրբ Կոյս Մարիամա օլան իպատէթ ու մուհապպէթինտէն, հէր լիսանը օնուն իպատէթինէ թութուշտուրմաղա չօգ ղայրէթլի պուլունտու : Կէօյլէր Սուլթանընա մաղպուլ օլմաղ իչին, եըլըն հէր ճումա իրթէսի կիւնիւ, վէ օնուն իպատէթինէ մախսուս օլան հէր օրուճ կիւնլէրինտէ, եալընըզ սու վէ էքմէք իլէ կէչինիր իտի. վէ պունլարտան մաատա ախէր ապաշխարանքլար տախի էտէր իտի : Եիրմի իքի սէնէ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր քիլիսէսինտէ, օնուն հատտէն աշըրը շէրէֆի, քէմալիյէթի վէ քէնտի սէվկիւլիւ գուլլարընա էյլէտիյի լութֆլարը հագգընտա վազ վէրտի: Կիւնահսըզ էօմիւր սիւրմէք իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամա իպատէթքեար օլմագ ղայէթլէ էլզէմ օլտուղունա իթիգատընտան, հէր թարիգ վէ ղայրէթ իլէ ալէմի Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինէ տավէթ էտէր իտի: Պու սէպէպտէն Սուրբ Կոյս Մարիամա իպատէթքեար օլմայան քիշինին սէլամէթի փէք չէթին շէյ տիր տէյի, չօգ տէֆա սէօյլէր իտի: Քէնտի սըգընթըրընտա վէ միւշքիլլէրինտէ՝ եարտըմճըսը, անճագ Սուրբ Կոյս Մարիամ օլտու: Հիչ պիր տէֆա, օնա սըղընտըղընտա, մահրում գալմատը: Վազ վէրտիյի վագիթ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր պատկէրինի ճէմաաթըն էօնիւնէ գօր ուտու քի, օնունլա վազլարընըն իւզէրինէ կէօյլէրտէն օրհնութիւն ալա պիլսին, վէ իշիտէնլէրի՝ Սուրբ Կոյս

Մարիամըն վասըթասը՛յլա, Յիսուս Էֆէնտիմիզէ եագլաշտըրըն : Պու Ազիզին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիմայեթինտէ, էլ վուրտուղու պիւյիւք իշլէր, վէ կէօյլէրէ գազանտըղը նիչէ ճանլար, աղըլտան խարիճ հիքմէթլէր տիր : Երանելի Ֆրանչիսկոսուն ղայրէթի՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինի չօգ եէրլէրէ եայտը, վէ քէնտի մէրհամէթլի Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամ տախի, ազիզ գուլունուն պու գատար էյլիքլէրինէ մուգապէլէ օնու պու տիւնեատա հիմայէթի վէ նազարը ալթընտա սագլատըղը սօնրա, ագըպէթինտէ Ազիզին փաք րուհինի քէնտի իհթիշամընտա էպէտի էօմիւր սիւրմէյէ լայըգ էյլէտի : Նափօլի շէհրինտէ, եէթմիշ տէօրթ եաշընտա էօլտիւ . վէ եէտինճի Պիոս Սրբազան Հայրապետ՝ Էֆէնտիմիզին 1806 սէնէսինտէ օնու Երանելի թէսմիյէ էյլէտի :

Է՛յ քրիսթիյան, Սուրբ Կոյս Մարիամը իպատէթ վէ իզզէթ էթմէք նէ մէնֆիաթլը շէյ օլտուղունու, պիզ տէ Սուրբ Ֆրանչիսկոսուն էօյրէնէլիմ․ վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն սըրտը իլէ իպատէթքեար օլմայանըն ալամէթի չէթին տիր, տէյի, պու Ազիզին աղզընտա էզպէր օլան սէօզիւ էյի ֆիքրիմիզտէ իշլէտէլիմ:

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ ։

Եէյիպ իշմէտէ՝ պապը կէօնլիւնիւն խօշլանտըղը շէյտէն վազ կէլիպ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ օնու փիշքէշ էյլէ ։

ԱԼԹԸՆՃԸ ԿԻԻՆ

ԾՆՈՒՆԴ

Գ. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն, Մէվլուտընտէ ճէհէննէմ թիթրէտի. Զիրա Սուրբ Կոյս Մարիամ, 1. Ճէհէննէմ իլէ ճէնքլէշմէյէ, 2. Օնու յէնմէյէ, 3. աիլահընտան ղօյմաղա տիւնեայա կէլտի:

1. ՃԷՀԷՆՆԷՄ *իլէ ճէնքլէշմէք իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն տիւնեայէ կէլմէսի: — Տիւնեա հէնիզ գուրուլմուշ իքէն, Դրախտ իչինտէ, խաին շէյթան ինսան զաթինէ խըյանէթ էթտի իսէ. մէրհամէթ սահիպի միւպարէք Ալլահ՝ պիր գութլու Պիքիրին, օնա*

գարշը տիւշմէն օլաճաղընը․ փիշին էօրֆէն սէօյլէյիպ, ճէզասընը թէրթիպ էթմիշ իտի։ Պու վասա օլան ազիզ Պիքիր իտի քի, եարամազըն խըշմընը քէսիպ, թախթընը թար ու մար էտէճէյտի։ Պու Պիքիր իտի քի, զալիմին հիւքմիւ ալթընտա օլան էսիրլէրէ գուվվէթ վէրիպ, օնա գարշը չըգարտաճաղ ըտը։ Աճապա ճէհէննէմ, պու օլան էօրֆլիւ վասըն իճրասընը, պու ազիզ Պիքիրին Մէվլուտինտէ թէքմիլէն կէօրիւնճէ, նէ միսիլլի աճըլարա կիրիֆթար օլտու։ — Միւլահազա՛ էյլէ պիր քէրրէ, եա՛ քրիսթիյան, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր ֆիղան էտիպ, շէյթանըն սանա գարշը կէթիրտիյի իղվալէրի եէնէ պիլիր իքէն, ա՛ճապա կէվշէք տավրանարագ, ճէհէննէմի, ա՛հ, նիչէ՛ քէրրէ սէվինտիրմիշ սին։

2․ Ճէհէննէմի եէնմէք իչին՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն տիւնեայա կէլմէսի։ — Սուրբ Կոյս Մարիամըն ճէնքլէշմէսիյլէ եէնմէսի՝ հէփ պիր շէյ իտի ։ Պու պէօյլէ օլմաղլա, միւլահազա էյլէ պիր քէրրէ քի, Սուրբ Կոյս Մարիամին հիւրմէթլի իսմի, ճէհէննէմին եարամազլարա նէ էօրֆլիւ շէյ օլմուշ տուր. վէ ֆագաթ օնուն իսմի գուվվէթիյլէ՝ հիւքմ էյլէտիքլէրի թէնլէրտէն նա՛սըլ տէր ագապ սավուշուպ գաչմըշ օլուրլար. վէ նիչէ կիւնահլէր իլէ, օնուն հիւքմիւ ալթընտա էսիր տիւշէն ճանլար, Սուրբ Կոյս Մարիամա սըղընըրպ, օնուն թաթլը իսմինի չաղըրարագ գուրթուլուպ խէլաս օլմուշ տուրլար։ — Էյ քրիսթիյան, ճանընտա քէտէր կէթիրէն հէր թէհլիքէլէրտէն էմին գուրթուլմագ իսթէ՞ր մի սին . ա՛լ պիր քէրրէ շու սիլահը էլինէ, սըղը՛ն Սուրբ Կոյս Մարիամին մէրհամէթինէ, միւպարէք իսմինի չաղը՛ր եարտըմընա վէ օնուն վալիտէլիք հիմայէթինէ քէնտինի պիւթիւն թէսլի՛մ էյլէ ։

3 . Ճէհէննէմի սիլահլարընտան սօյմագ իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամին տիւնեայա կէլմէսի ։ —

ճէհէննէմին էն հըրսլանտըղը շէյ պույուտու քի, Սուրբ Կոյս Մարիամ օնուն եարամազ ասքէրինի եէնտիքտէն սօնըրա, Ալլահըն վատի մուճիպինճէ, այաղը ալթընտա պաշլարընը չիյնէյաճաղ ըտը, վէ էօյլէ պիր հալէ պըրագաճաղ ըտը քի, պիր տահա քէնտի զէհիրլէրինի՝ սաղ օլան ինսան գալպինէ իշլէտէմէզ օլաճաղ ըտը: — Շէյթանըն իղվալէրինէ գարշը գօմաղա թագաթըմ եօգ տուր տէմէ: Գալպինի օնուն խըրշմընտան հըֆզ էթմէյէ մուրատըն վա՞ր մը: Պիր տիրի տին իլէ Սուրբ Կոյս Մարիամա սըղը՞ն. օ՛ զաման, քէնտի Ալլահ Էվլատընտան իգթիզա օլան գուվվէթի վէ գուտրէթի ալը վէրիր, էօյլէ քի, իւզէրինէ կէլէն իղվալէրի եէքտէն եէնտիքտէն սօնըրա, մէլուն տիւշմէնինի հէմ եէնէր, վէ հէմ պու թարիգտէ օլան ճէնկլէրինտէ, պիւյիւք իհթիշամլը սօլմազ չէլէնկլէրէ տախի մալիք օլուրսուն:

ՏՈՒԱ

Մա՛յր սիրելի, Մա՛յր սքանչելի, աղօթեա՛ վասն մեր։

Եա՛ սէվկիւլիւ վէ հիքմէթլի Վալիտէ, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին։

Եա՛ հիքմէթ սահիպի Ալլահըն էլինին էն տիլպէր էմէյի· եա՛ կէօյիւ վէ եէրի թաաճճիւպտէ պըրագաճագ հիքմէթլէր խազինէսի, սէվկիւլիւ Վալիտէ, Սուրբ Կոյս Մարիամ։ Կէօք եիւզիւնտէ ըշըլտայան պունճա հիքմէթլէրին, վէ եէր եիւզիւնտէ հասըլ օլան պունճա կիւզէլլիքլէրին փարըլտըսը՝ սէնտէ փարլայան պունճա տիլպէրլիքլէր վէ հիքմէթլէր եանընտա, պիր գօրգունճ գարանլըգ կիպի տիր։ Սէնտէ իճրա օլան ազամէթլի սըրլար նէ՛ կէօյլէր մէլաիքէսինէ, նէ՛ ինսանլար զիհնինէ, սահիպինտէն ղայրի հիչպիրինէ պիլինիր շէյլէր տէյիլ տիր։ Հէ՛մ Պաքիրէ սին, հէ՛մ տէ Վալիտէ։ Հէ՛մ եօլիւմէ մուպթէլա թօփրագտան հասըլ պիր զաթ սըն, հէ՛մ ալլա-

հանի ազամէթլէ մալիք պիր Ալլահ Վալիտէսի սին : Էյ մախլուգաթլար արասընտա էմսալի եօգ տիլպէր վէ հիքմէթլի Վալիտէ. քէշքի՝ սէնի լայըգը իւզրէ, շուտիւնեաանէ սէվէպիլէյտիմ. քէշքի՝ ճէննէթտէ պիր քէրրէ տիլպէր ճէմալինի կէօրմէք վէ Ալլահըմը մէտհէթմէք պանա տա գըսմէթ օլսայըտը. Ինշա Ալլահ, սէնին շէֆաաթը՛նլա պու հասրէթիմի պիր կիւն կէօգլէրտէ ալաճաղըմ, եւ սէվկիւլիւ վէ հիքմէթլի Վալիտէ, Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին :

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սրբուհի Եղիսաբեթ ։

Սրբուհի Եղիսաբեթ՝ իքինճի Անդրէաս Մաճարիստան փատիշահընըն վէ Ճէրթրուտա Սուլթանըն գըզը, Թուրինկիա էյալէթինին պէյզատէսինին էհլի, Էֆէնտիմիզին 1207 թարիխինտէ, Փրէզպուրկ շէհրինտէ տունեայա կէլմի ։ Հագ թէալա հազրէթլէրի, փաքլըգ վէ ֆազիլէթ պապընտա տունեայա պիր տիլպէր էօրնէք կէօսթէրմէք իչին, պու Սրբուհիյի թա՛ էվվէլլէրտէն թէրթիպ էյլէմիշ իտի ։ Սրբուհի Եղիսաբեթ, քէմալիյէթէ տահի օլարագ, հէր տուրլու ֆազիլէթլէր իլէ տօնանմըշ օլտուղուն մատտա, պիքիրլէր Պիքիրի Սուրբ Կոյս Մարիամա տախի, ղայէթլէ իպատէթի վար ըտը ։ Տահա չօճուգ եաշընտա իքէն, քէնտիյի Սուրբ Կոյս Մարիամա ըսմարլըշ էտիպ, օնու քէնտինէ Վալիտէ թանըրտը ։ Քէնտի հիւնէրիյլէ, չօգլարընը՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն խըտմէթինէ աշգա կէթիրտի: Հէր ումուրու արասընտա, հաթթա՝ օյուն թարիգինտէ պազը կիւնահորգ էյլէնճէլէրինտէ պիլէ, կեահ տէ կեահ գալպինի Սուրբ Կոյս Մարիամա գալտըրըր, պիր Ողջոյն քեզ Մարիամ սէօյլէմէյէ ատէթի վար ըտը: Վէ քէնտի գալպինտէ Սուրբ Կոյս Մարիամա թութուշան մուհապպէթինտէն օնուն ազիմ ֆազիլէթլէրինէ, հաթթա՝ օնուն եիւրէք փաքլըղընա պէնզէր օլմաղա իֆրաթ ղայրէթլէյտի: Քէնտինէ էն խօշ օլան մահալը Ալլահըն քիլիսէլէրի իտի քի, օրատա պի պանէէն կէօյլէր մէլէյի կիպի, հիճապ ու աշգ իլէ ուզուն վագիթ տուայա տուրուրտու: Հէր վագիթ քիլիսէյէ վարտըղընտա՝ ճէվհէրլի թաճընը պաշընտան աշաղը ալմաղ ատէթի օլմաղլա, պիր կիւն էթպաալարընտան պիրիսի պունուն սէպէպինի սուալ էտինճէ, պէօյլէ ճէվապ վէրտի. Պէնիմ մուհապպէթիմ ուղրունա, տիքէնլի թաճ իլէ խաչլանմըշ Ալլահըմըն խաքի փայինէ պէն պէօյլէ ճէվհէրլի թաճ պաշըմտա՛ նի՞ճէ կէօրիւնէ պիլիր իմ : Քէնտի ղէվգի իչին տէվլէթտէն վէրիլէն իրատը, վէ սարայ իչինտէ քէնտի հանըմլարը՛յլա իշլէտիյի մարիֆէթլէրինին էմէյինի փագըր փուգարայա սատագա էտիփ, փագաթ պէտէլինէ՝ օնլարտան պիր Ողջյն քեզ Մարիամ թալէպ էտէր իտի : Քէնտի հիւքմիւնտէ օլան էթպաալարընըն՝ հէր վէճհ իլէ քրիսթիյանճա եաշամալարընը, հէմ սէօզ վէ հէմ ամէլ իլէ ղայրէթ վէրիր իտի : Քէնտի խարճը՛յլէ խասթէխանէլէր պինա էթտի . վէ օրայա հէր տիւրլիւ սէֆիլլէրի տէվշիրիր պէսլէր իտի . սըգճա սըգճա օրայա վարըր, պագար կէօզէտիր վէ մուհապպէթ իլէ օնլարա խըզմէթ էտէր իտի . տէրտլէրինի սապըր ըլա չէքմէյէ ղայրէթ վէրիր իտի : Քէնտիսինտէն սատագա տիլէյէնի, ա՛սլա պօշ եօլլամազ իտի, եօյլէ քի, չօգ տէֆա եօլտա տիլէնճիյէ բարա վէրիր, եանընտա ագչա պուլունմատըղընտա, պաշընտաքի էօրթիւյիւ չըգարըպ, սատագա վէրմէսի վագը օլուր: Օնուն սայէսինտէ եէօվմիյէ եաշայան սէֆիլլէրին սայըսը՝ տօգուզ եիւզտէն զիյատէ իտի: Քէնտի հալինէ վաճիպ օլան լիպասլէրին ալթընտան, գապա թիւյլիւ պիր բուսպա կիյմէյէ տախի ատէթի վար ըտը:

Քէնտի էյլէքտար էհլինին էօլիւմիւնէ գատար, պու սուրէթտէ էօմիւր կէչիրտիքտէն սօնղրա, պազը խասըս եարամազլար ազիզ Սուլթանըն հագգընտա՝ սանքի տէվլէթ խազինէլէրինի սատագա իլէ թէլէֆ էթմիշ տէյի, շիքեայէթէ գալգըպ, գայնընըն էմրիյլէ, Սուլթանը՝ օլան վարիէթինտէն սօյտուլար վէ սարայտան տիշարը գօվտուլար: Շէհիրլիլէրտէն հիչ պիրի Ազիզէ սահապէթլիք էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէյիպ, գօնագ պիլէ վէրմէտիլէր: Սրբուհի Եղիսաբէթ պու սէֆիլ հալէ տիւշիւնճէ, կիւնլիւք նաֆաղարընա մուհթաճ՝ հայվան ախօրլարընա սըղընմաղա մէճպուր օլուր : Լաքին հիչ վագտըր պօզմայըպ, հաթթա՝ Ալլահ մուհաֆազէթինէ պէն տէ ազապ չէքմէյէ լայըգ օլույօրում տէյի, տէրտլիլէր թէսէլլիսի Սուրբ Կոյս Մարիամա սըղընըրըմ, ֆէրահ եիւրէք իլէ, հէր չէյէ թէհամմիւլ էտէր իտի : Օ կէճէյի ախօրտա կէչիրտիքտէն սօնրա, իրթէսի կիւն սապահլայըն գալգար, Ֆրանչիսքեան կրօնաւորլարըն քիլիսէսինէ վարտը. վէ Ալլահ պանա պու տէրտլէրիլէ զէյարէթ էյլէտի տէյէրէք՝ Զ.քեզ Աստուած տուասընը՝ թէշէքքիւրէն սունսունլար տէյի, րէճա էյլէտի : Պու Սրբուհի նիչէ՛ քէրրէ Էֆէնտիմիզ Յիսուսու վէ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամը կէօրիւպ, օնլարտան հէր տէրտլէրինէ թէսէլլի վէ եարտըմ պուլտու. օնլարտան պիրի տախի պու կիւնէ վագը օլմուշ տուր :

Կէճէլէրին պիրիսինտէ՝ Սրբուհի Եղիսաբէթ աշգ ու իպատէթ իլէ, Ողջո՜յն քեզ Մարիամ տուասընը գըլտըղը եէրտէ, Սուրբ Կոյս Մարիամ կէօրինիւպ, վաֆիր քէլամլէր իլէ օնու թէսէլլի էյլէտիքտէն սօնըրա, պէօյլէ սէօյլէտի: Կէ՛լ, գը՛զըմ, սանա՝ տաճարտա իքէն Ալլահ հազրէթլէրինէ սունտուղում տուալէրին թարիգինի էօյրէտէյիմ: Զիրա քի, փազիլէթ սահիպի օլմաղա՝ պիր քէսքին Ալլահ մուհապպէթի, վէ կիւնահա եիւրէքտէն իքրահլըգ էլզէմ շէյ օլտուղունու պիլտիյիմտէն, հէր շէյտէն զիատէ Ալլահըմը ճան ու կէօնիւլտէն սէվմէյէ վէ կիւնահլէրտէն վէ պէտ խույլարտան իքրահ էթմէյէ, կէօյլէրէ նիյազըմ րուը: Վէ քէնտիմէ՝ պիր սէֆիլ նազարը՛յլա պագտըղըմ իչին՝ եարը կէճէլէյին գալգար, Տաճարտա խորան հուզուրինտէ Ալլահըմըն խա՛քի փայինէ գափանըր, օնուն թէմպիհլէրինի պիթթէմամ թութմաղ վէ մուտավէմ օնուն լութֆունտա պուլունմաղ իչին, տուա էտէր իտիմ: Վէ պունտան գաթի նազար, Ալլահ Էվլատընը տիւնեայա կէթիրմէյէ հազըր օլան գութլու պիքիրին իզզէթինէ վէ խըզմէթինէ՝ պիւթիւն էօմրիւմիւ ֆէտա էտէ պիլմէք իչին, օնուն վագթինի կէօրմէյէ կէօյլէրէ գատիմ րէճա էտէր իտիմ: Սուրբ Կոյս Մարիամ պունլարը տէյիպ կէօրիւնմէզ օլտու: Սրբուհի Եղիսաբէթ պիր պիւյիւք սէվինճ վէ Ալլահ մուհապպէթըյլէ թութուշուպ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն հէր թէմպիհլէրինէ վէ էօյիւթլէրինէ թապի՝ եիրմի տէօրթ սէնէ պիր ազիմ իպատէթ իլէ էօմիւր սիւրտիւքտէն սօնղրա, սօն սաաթլարընտա Սուրբ Կոյս Մարիամը եարտըմընա չաղըրարագ, ազիզ րուհընի՝ օնուն էլըյլէ Ալլահա թէսլիմ էյլէյիպ, պու միհնէթ տիւնեասընտան ճէննէթ տէվլէթինէ թէպտիլ օլտու:

Մութլո՛ւ, Սրբուհի Եղիսաբէթին Սուրբ Կոյս Մարիամա օլան իպատէթինտէն իպրէթ ալընլարա· վէ պու իպատէթէ պէշարէթ՝ խասթէլէրէ վէ փագըր փուգարայա մէրհամէթ կէօսթէրիփ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն եիւրէք փաքլըղընա պէնզէր օլմաղա ղայրէթ էտէնլէրէ ։

Իճրա էտէճէյին փազիլէթ ։

Էլինտէն կէլտիկի գատար, փագըր փուգարայը կէօզէտիփ, գուտրէթինէ կէօրէ սատագայա ղանի օլ ։

ԵԷՏԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ԸՆԾԱՅՈՒՄ

Ա. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն Ընծայումասընտա, 1. Ալլահ իչին քէնտի աթալարընը թէրք էթմէսի, 2. եաշընըն քիւչիւքլիւյիւ, 3. պու խուսուստա կէօսթէրտիյի աշք՝ իմրէնէճէք ֆազիլէթլէր տիր:

1. **ԱԼԼԱՀ** իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն աթալարընը թէրք էթմէսի: — Սուրբ Կոյս Մարիամըն՝ քէնտի աթալարը Յովակիմ վէ Աննայա ղայէթլէ մուհապպէթի վար իքէն՝ Ալլահըն մուրատընը անլայաուգլայըն, (չիւնքի աթալարը՝ քէնտիլէրինէ գըսմէթ օլան էվլատը՝ Տաճարտա Ալլահ խըզմէ-

թինէ փիշքէշ էթմէյէ՝ եվվէլինտէն ահտ էթմիշլէր իտի,) տէրունինտէ օլան աթա մուհապպէթինի ունութտու. վէ Նոյ Նահապետին պի կիւնահ կէօվէրճինի կիպի, տիւնեա տէրեասընտա գօնաճագ եէր պուլամայըփ, սահիպինին էօրթիւսիւ ալթընտա կիրմէյէ՝ կէճէ կիւնտիւզ ահ էտէր տուրուրտու: — Էյ քրիսթիյան, պէօյլէ պիր իպրէթտէն նէ գատար ութանմագ կէրէք տիր քի, չօգ քէրրէ Ալլահ խաթըր իչին ույկունուզ ահպապընտան կէրի տուրմազա, պիր մըգտար ֆազիլէթ քիֆայէթ էտէ պիլիր իքէն, նիչէ վէ նիչէ քէրրէ ճանըն պիլէ մահրում կէօրիւնիւյօրսուն:

2. Աթալարընտան այրըլըղը վագթը, Սուրբ Կոյս Մարիամըն եաշընըն քիւչիւքլիւյիւ: — Սուրբ Կոյս Մարիամ տէօրթ եաշընտա իքէն, քէնտիյի Տաճարա եարատըճըսը Ալլահա սունտու: Պու եաշտա օլան մասումճըղազա աթա գուճաղընտան այրըլմագ, նէ միւշքիլ չէյ օլտուղունու միւլա-

հաղա՛ էյլէ . . . : Դու ծիւմլէյլէ, Սուրբ Կոյս Մարիամ պու միւշքիլլէյի եէնտի, վէ քէնտինի չօծուգ չաղընտա՝ Ալլահա փիշքէշ էյլէտի: — Սէն իսէ եաշընը ալմըշ իքէն, Ալլահ սէնին հագգընա մէնֆիաթլը պիր ծիւզի փիշքէշ թալէպ էթտիքտէ՝ իհմալ էտէր կիւնտէն կիւնէ պըրագըրտըն. վէ ագըպէթ թէքմիլ էտէրսէն տէ՝ չօգ սէֆա միննէթ իլէ էտէրսին: Լաքին պու կիւնէ գուրպանըն նէ խայըր օլուր: Էյլէ իսէ, կէլ իմտի, էյ քըրիսթիյան, Սուրբ Կոյս Մարիամըն շէֆաաթընա արղընըզ. Եա՛ Րապպի, սէնին հէր էմրինի ծան ու կէօնիւլտէն էտա էթմէյէ պանա իսթէքլէք վէր, վէ հէր մուրատ էթտիքինի էմր էյլէ գուլունա, տէյի, շուրածըղտա գալպինի Ալլահա արզ էյլէ:

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն քիւլլի աշգ ըլա քէնտի աթալարընտան այըրըլմասը: — Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիւթիւն աշգը ֆագաթ սահիպի Ալլահտա օլմագլա,

հէր տիւնեէվի մախլուգլարտան կէրի չէքիլիպ պըրագըր: Ալլահ օնու տիւնեատան տըշարը չըգարմաղ մուրատ էտինճէ՝ քէնտի տէ, տիւնեա իւզէրինտէ Ալլահտան ղայրի հիչ պիր շէյէ կէօնիւլ վէրմէտի: Ա՛հ, շու պիհուտէ տիւնեա սէվտասը, պէնիմ գալպիմէ պու գատար հիւքմ էթմէյէյտի, վէ Ալլահտան ղայրը հիչ պիր շէյտէ սէվտամ օլմայայտը․ օ նէ մութլուլու հալտէ պուլունուրտում․ նէ թաթլը լութֆլար րահմէթի, կէօյլէրտէն գալպիմէ եաղա պիլիր իտի․ վէ էօմրիւմիւն թարլասընտան նէ միւպարէք մահսուլլար հասըլ օլա պիլիրլէր իտի:

ՏՈՒԱ

Մա՛յր արարչին, Մա՛յր փրկչին, աղօթեա՛ վասն մեր ։

Եա՛ Եարատըճըմըզըն վէ Գուրթարըճըմըզըն Վալիտէսի, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին ։

Բու եէրի վէ կէօյիւ հիչլէրտէն վար էտէն Ալլահըմըն Վալիտէսի· եա՛ պէնիմ սէլամէթիմին սուլթանը, քէնտի գանընը տէօքէն քէրէմքեանը Յիսուսուն Վալիտէսի, Սուրբ Կոյս Մարիամ: Պէնի, պէնի· պէնիմ կէրէք պու տիւնեէտէ, վէ կէրէք էպէտի սիւրէճէք տէվլէթլի էօմրիւմ՝ օնուն նիհայէթսիզ լութֆու սուր: Եա՛ մէրհամէթլէր Վալիտէսի, Ալլահ պէնիմ սէլամէթիմէ սէնի իլհագ էյլէմիշ տիր. կէլ իմտի, պէն սէֆիլ կիւնահքեար գուլունա սահապէթլիք էյլէ: Վա՛յ հալիմէ. իշթէ Եարատըճըմըն պանա ինհա էյլէտիյի գուտրէթլէրի վէ հասսէլէրի՝ օնուն խըզմէթինէ վէ իզզէթինէ գուլլանաճագ եէրտէ, հէփ նէֆսիմին վէ շէյթանըն մէզադլարընըն իճրասընա ալաթ ալըպ, Եարադըճըմըն մուպարէք խաթըրընը պոզմըշ ըմ. վէ Գուրթարըճըմըն պէնիմ սէլամէթիմէ տէօքիւլիւ գանը՝ նիչէ՛ վէ նիչէ՛ քէրրէ, նաֆիլէ եէրէ քէնտիմէ հարամ էթմիշ իմ: Կիւնահլարըմըն մուսթահագգ օլտուղու գազէպլէրէ պադմամ, անճագ Էվլադընըն նիհայէթսիզ մէրհամէթինէ վէ սէնին աճըգլը եիւրէյինէ սըղընմըշ՝ թէքրար օնուն նազարընա կիրմէյէ սէնտէն լութֆ տիլէրիմ, եա՛ Եարադըճըմըն վէ Գուրթարըճըմըն Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամէն:

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Գազիմիրոս ․

Պէքիրլէր Պէքիրի Սուրբ Կոյս Մարիամըն խըյանէթի օլան քիշինին գալպի տախի՝ մուլթլագա թէմիզ վէ փաք օլուր · զիրա խըյանէթքեարլը՛ղը նափաքլըգտըր պիրի՛յլէ իթթիֆագ էտէր շէյ տէյիլտիր։ Նիճէ քի, Լէհ էյալէթինին փատիշահը իւչիւնճիւ Գազիմիրին օղլու ազիզ Գազիմիրոս՝ քէնտի իւզէրինտէ խըյանէթ էյլէմիշ տիր։ Պու ազիզ պէյզատէ հէնիզ չիչէք չաղընտա իքէն, Ալլահա խըզմէթ էթմէյէ պէղայէթ հավէս էթմիշ իտի։ Գալպինին հարարէթի անճագ խաչլանմըշ Յիսուստա վէ օնուն ազիզ Վալիտէսի՝ Սուրբ Կոյս Մարիամտա՛յտը։ Էքսէրիա՝ քիպար տաիրէլէրինտէ սիւրիւլէն զէվգ ու սէֆա վէ կէվշէքլիք խույլէրինտէն զիատէսի՛յլէ իքրահ էթմիշ իտի։ Քէնտի ինսանիտէ եիւրէք փաքլըղընտան զիա-

տէ տիլպէր չէյ եօղ ուստու: Վէ պու ազիմ ֆազիլէթի էլէ կէթիրմէք իչին, քէնտիսի Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիմայէսինէ թէսլիմ էտիպ, օնուն փաքլըղընա պէնզէր օլմաղա, վէ պիւթիւն էօմրիւնիւ փաք կէչիրմէյէ՝ նիյէթ գօյտու: Պիւթիւն էօմրիւնտէ էօյլէ պիր թէգայեիւտ իլէ գալպինի կէօզէթտի քի, ճիւզի պիր լէքէ պիլէ փաքլըղընա տօգունտուրմատը: Քէնտի էյի իպրէթի՝ չօգլարըն եօլա կէլմէսինէ վէսիլէ օլտու: Աթալարը վէ էթրաֆը օնու տիւնեայա կիրտիրմէյէ հէր նէ՛ գատար ճահտ էթտիլէր իսէ տէ, հէփիսի նաֆիլէ օլտու. զիրա Սուրբ Կոյս Մարիամն էթտիյի նիյէթտէն սալա կէլի տուրմատը: Ալլահ Վալիտէսինին մուհապպէթինէ թութուշան աշգը՝ օնուն իզզէթինէ թէէլիֆ էթտիյի մէտհ պէյիթլէրտէն պէյան տըր. իշթէ օնլարտան պիրինին պաշլանկըճը պու կիւնէտիր. Եա՛ Մարիամ, րուհիմ սանա, հէր տէմ սունուն մէճա ու սէնա

. . . : քէնարի էօմրիւնտէ պու մէահ պէյիլթիյլէ, կէօյլէր Սուլթանը Սուրբ Կոյս Մարիամըն մէտհ ու սէնալէր օգունտուգտան մաատա, էօլիւմիւնտէն սօնրա տախի պու մէահ պէյիլթին պիր էօրնէյի՝ քէնտի իլէ պէրապէր կէօմիւլսիւն տէյի, վասիյէթ էթտի: Վէ եիրմի պէշ եաշընտա իքէն, օնուն փաք վէ ազիզ րուհի՝ պի կիւնահ կէօվէրճին կիպի կէօյլէրէ ուչուպ, Սուրբ Կոյս Մարիամա գավուշտու: Պու Ազիզ՝ եալընըզ Լէհէյալէթին հիմայէթճիսի տէյիլ, իլլա հէր տէրլի գանըլըլարա շէֆաաթճը տըր. պախուսուս՝ Յիսուս Էֆէնտիմիզին վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն խըզմէթինէ եիւրէք փաքլըղըյլա թալիպ օլանլարա՝ հալա եարտըմճը թութուլուր:

Իճրա էտէճէյին փազիլէթ:

Սուրբ հաղորդութիւնա, եախօտ Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր պատկէրինէ զիյարէթ էյլէ:

ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ԸՆԾԱՅՈՒՄ

Բ. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ կոյս Մարիամըն, 1. Թէքմիլէն, 2. շաղլլըղ ըլա, 3. ազիմ աշգ իլէ քէնտիսինի Ալլահա սունմասը՝ հայրան գալընաճագ ֆազիլէթլէր տիր:

1. ՍՈՒՐԲ կոյս Մարիամըն քէնտիսինի Թէքմիլէն Ալլահա սունմասը: — Սուրբ կոյս Մարիամ՝ քէնտի սաթալարընը վէ հէր վարիէթինի Ալլահա սունտուգտան մաատա, րուհինի՝ հէր գուտրէթլէրիյլէ, թէնինի՝ հէփ հասսէլէրիյլէ, վէ պյըրըճա պիքիրլէրինի Ալլահա փիշքէշ էյլէտի: Ա՛ճապա պու պաքիրանէ փաքլըղըն շէրէֆինի քէնտիյէ էօյրէտէն քիմ

օլտու, մատամ քի, օլ ասըրտէ ճէմիի Իսրայէլ գըզլարը, վաատ օլան Մէսիհի տունեայա կէթիրէ պիլմէք հավէսի՛յլէ՝ ճումլէսի վալիտէ օլմագ սէվտասընտա կէզէրլէր իտի: Անճագ Հոգին Սուրբ օլտու քի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն գալպինի՝ օնուն Յղութիւնունուն թա՛ իլք սանիյէսինտէն փաքլայըպ, մէլաիքէ մախսուս վէ Ալլահա մագպուլ պու փագլըգէթին սըրրընը օնա անլաթտը: — Միլահազա՛ էյլէ պիր քէրրէ, Ալլահա էտէ պիլէճէյին փիշքէշլէր, Սուրբ Կոյս Մարիամըն փիշքէշլէրի եանընտա, նէ՛ էտնա մագպուլ շէյլէրտիր: Լաքին վա՛հ ինսան քէօրլուղունա վա՛հ քի, մէզագընըն իճրասընա, վէ զէվգ սէֆա, տէվլէթ ուղրունա, վիճտանընը թէփէլէր, խարապ էտէր. Լաքին եարատըճըը Ալլահա վաճիպ օլան պօրճունու էտա էթմէյէ կէլինճէ, խասիս թամաքեարլար կիպի, իթէմէյէրէք օնու էտա էտէր: Պէօյլէ պիր ճէօմէրտ եարատըճը-

նա, պու կիւնէ մուամէլէ էտիլիր շէ՞յ մի տիր :

2 . Սուրբ Կոյս Մարիամըն, շագըրդ իլէ քէնտիսի Ալլահա սունմասը : — Պա՛գ պիր եօլ շու ազիզ մասումճըղազա, նէ՛ մուտլու փէրահիէթ վէ շագլը՛ղլա Տաճարըն գատէմէլէրինտէն եօգարը չըգայօր : Կէօնլիւնիւն խօշնուտլուղու վէ եիւրէյինին շագլըղը՝ ալէմի քէնտիսէ հայրան պըրագըյօր : Ա՛հ, պու նէ միւպարէք գուրպանտըր : — Միւլահազա՛ էյլէ, էյ քրիսթիյան, ա՛ճապա Ալլահա վաճիպ օլան իզզէթ թարիգինտէ հէր պօրճունու փէրահ եիւրէյլէ սահիպինէ էտա էտէյօր մու սուն, օնա քի, եիւրէք շագլըղը վէ կէօնիւլ աշգը՛յլա սունուլան գուրպանտան ղայրը հիչ պիր գուրպան մագպուլ տէյիլ :

3 . Սուրբ Կոյս Մարիամըն թաապիր օլունմազ պիր աշգ ըլա, քէնտիսի Ալլահա սունմասը : — Քիշինին աշգ թաշգընլըղը՝ թալիպ օլտուղու շէյին թամամընտան

եօլչիւլիւ տիւր։ Պու պէօյլէ օլտուղու հալտէ, զիհնէ մալէք զաթլէրին հա՞նկիսի, Սուրբ Կոյս Մարիամ գատար, Ալլահըն պի-հասսա շէրէֆինէ ուգրու վէրէ պիլտի։ Վէ Ալլահ հազրէթլէրի տախի՝ Սուրբ Կոյս Մարիամտան պաշգա, քիմի՞ պունճա իշիտիլմէմիշ լութֆլար իլէ օգշայըպ սէվտի։ Էյլէ իսէ, Սուրբ Կոյս Մարիամ քէնտիսինի Տաճարտա Ալլահա գուրպան ատատը իսէ, նէ միսիլլի աշգ աթէշիյլէ գալպի թութուշմուշտը։ — Էյ քրիսթիյան, սէնին տէ Ալլահ հիւրմէթինէ էյլէտիյին փիշքէշլէրին պահասը արթար ըոր, էյէր տահա զիյատէ աշգընը տա արթըրմըշ օլմալըն։

ՏՈՒԱ

Կոյս իմաստուն, աղօթեա վասն մեր:
Եա՛ փիրասէթլի Պիքիր, շէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին:

Եա՛ կէօնլիւմիւն սէվկիւլիւսիւ, Փիրասէթլի Պիքիր, Սուրբ Կոյս Մարիամ. սէն քի, տիւնեա եիւզիւնտէ իքէն, Ալլահտան ղայրի հիչ պիր շէյէ կէօնիւլ վէրմէտին. սէն քի, միւպարէք գալպինին նուր գանտիլլէրինի՝ էյի ամէլլէրինին եաղը՛յլա տիւզլէյէ շէֆագլանտըրըրդ, ասիւմանի Կիւէյինէ հազըր պուլունտուն: Կէլ իմտի, լիւթֆ էյլէ գուլունա քի, փիրասէթսիզ պիքիրլէր կիպի հաճէթսիզ տավրանմայըմ, անճագ սանա պէնզէր օլուպ, գալպիմին գանտիլլէրի տաիմ շէֆագլանտըրայըմ քի, րուհիմին Կիւէյիսի ղաֆիլ կէլտիյինտէ, խա՛լքի վայինէ հազըր պուլունմագա լայըգ օլայըմ, եա՛ Փիրասէթլի Պիքիր. ամին:

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սրբուհի Թէրէզիա:

Ազիմ լութֆլարըլա տանընմըշ ազիզլէրտէն պիրի տէ՝ Սրբուհի Թէրէզիա օլուպ քի, Էֆէնտիմիզին 1515 սէնէսինտէ, Իսփանեա էյալէթինտէ, քեամիլ աթալարտան տիւնեայա կէլտի: Պու Սրբուհի՝ պիլ ճիւմլէ ֆազիլէթ պապընտա մէշհուր օլտուղտան մաատա, Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինէ հատտէն աշըրը պիր ըշգը վար ըտը: Քրիսթիյան քեամիլ աթալարընտան էյի թէրպիյէ ալմաղըյլա, հէնիզ ալթը եաշընտա իքէն, եիւրէյի Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինէ թութուշմուշ ուտու: Օն իքի եաշընտա վալիտէսինի ղայիպ էտինճէ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր պատկերի հուզուրընտէ տիզ չէօքիւպ, քէնտինի պիւս պիւթիւն օնա թէսլիմ էյլէտի. Վէ էօլէն վալիտէսինին եէրինի թութմաղա, Սուրբ Կոյս

Մարիամա եիւրէքտէն ըէճա էտիպ, պունտան պէօյլէ քէնտիյի Սուրբ Կոյս Մարիամին գըզը եէրինէ գօմուշ ուտու: Արասը պիր ազ կէչտիքտէն սօնըրա, Սուրբ Կոյս Մարիամին իզզէթինէ պինա օլան Գարմէլիթան կուսանքլարըն Կրօնունա կիրտի: Վէ օրատա Սըրբուհինին իշի կիւճիւ վէ գալպինէ օլան հասրէթի, անճագ քէնտի Վալիտէսինէ ճան ու կէօնիւլտէն խըզմէթ էթմէք վէ էլինտէն կէլտիյի գատար օնու իզզէթլէմէք օլտու: Սուրբ Կոյս Մարիամա իպատէթի օլմաղ՛ յլա, օնուն կիւէյիսի Սուրբ Յովսէփէ տէ իզզէթ էտէր իտի: Ազիզլին պու իզզէթի Սուրբ Կոյս Մարիամա չօգ մագպուլ օլտուղունտան, պիր կիւն աշիքեարէն կէօրինիւպ, սուրբ Յովսէփէ պու էթտիյի իպատէթէ չօգ խօշնուտլուգ կէօսթէրտիքտէն մաատա, հաթթա՝ օնուն հիմայէսի ալթընտա Սըրբուհինին հէր իշինէ ուղուր աչըլաճաղընը պէյան էյլէտի: Ալլահ, սըրբուհի Թէրէզինայը՝ պու Գարմէլիթան կրօնուն չէրէֆինի արթըրմա իչին, չաղըրմըշ ըտը: Սուրբ Կոյս Մարիամ տեֆա վէ տեֆա կէօրիւնիւպ, Ազիզէ էօյիւթ վէ նասիհաթ վերիր իտի: Վէ պու թարիգ իլէ սրբուհի Թէրէզիա պիր փաքիր պաքիրէ՝ ինսանտան հիչ պիր եարտըմը օլմայարագ, հաթթա՝ խասիմլէրինտէն չօգ զուլում չէքէյօր իքէն, ազ վագթըն զարֆընտա օթուզ իքի տանէ կրօնաւոր մանասթըրը պինա էյլէտի: Սուրբ Կոյս Մարիամ պու Ազիզէն հէր իշինէ միւպաշիր օլմաղա վէ սուրբ Յովսէփի տախի եարտըմճը էյլէմէյէ սէօզ վերմիշ իտի: Նիճէ քի, սրբուհի Թէրէզիա տա վագթինտէ պու օլան վաալէրին իճրաաթընը կէօրտիւ: Պու Սրբուհինին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիմայէսինէ էօյլէ պիր օրադը վար ըտը քի, հէր պիր տէֆա եէնիտէն մանասթըր պինա էթտիյինտէ՝ կէօյլէր Սուլթանընը, օնուն նազըրը վէ միւպաշիրի չաղըրարագ՝ անախթերլերինի օնուն պիր պատկերինէ թեսլիմ էտէր իտի։ Ընճամընտա՝ պու Սրբուհի ալթմըշ սէքիզ եաշընտա, Յիսուս Էֆէնտիմիզ վէ Սուրբ Կոյս Մարիամ իլէ պիրլիքտէ էպէտի շատլըղա նաիլ օլմաղա, կէօյլերէ տիւնեասընը թէպտիլ էյլէտի։

Է՛յ քրիսթիյան, էյէր պիզ տէ սրբուհի Թէրէզիա կիպի, Սուրբ Կոյս Մարիամը պիզէ վալիտէ թութար, օնու սէվէր, վէ հէր պիր ումուրումուզու օնուն էլիյլէ Էֆէնտիմիզ Ալլահա սունարսագ, Ալլահըն լութֆույլա պիւյիւք հիզմէթլէր իշլէմէյէ նաիլ օլուրուզ։

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ։

Քրիստոս Էֆէնտիմիզին խաչընը կէօրտիւքճէ, գուրթարըճըմըզ Յիսուսա պիր մուհապպէթ աշգը գալպինտէն տօղ էյլէ։

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ԿԻՒՆ

ԸՆԾԱՅՈՒՄ

Գ· ԹԷՔԷՌՌԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն, Տաճարտա 1. եարատըճըսը Ալլահա, 2. գարտաշլարընա, 3. քէնտիսինէ մութէալլըգ իշլէտիյի ֆաղիլէթլէր:

1. **ՍՈՒՐԲ** *Կոյս Մարիամըն, եարատըճըսը Ալլահա մութէալլըգ իշլէտիյի ֆաղիլէթլէր: — Սուրբ Կոյս Մարիամ, չաղընըն իլք պէհարընտա՝ Ալլահըն Տաճարընտա պիր մուֆէրրիհ սապահ կիպի ըշըգլըգ, Ալլահա մագպուլ օլմագ հասրէթի՝ վէ սէվտասըն արթըրաճագ խայր ամէլլէրիյլէ փարլատայարագ, կիւն պէ կիւն շէֆաֆըն արթըրտը: Գալպինտէ թէօրէյէն*

փազիլէթլէրին տիլպէր գօզուսու պիր միւճէվհէր պուխուր գութուսունտան տիշարը սաչըլան թաթլը գօգու կիպի, Ալլահըն հուզուրինէ պիր գարար տուրմագ չըգար ըտը: Ալչագ կէօնիւլլիւ, մազլըմ, միւպաշիրլէրինէ միւթի, վէ կէճէ կիւնտիւզ Ալլահա մագպուլ օլմագ ղայրէթինտէ՝ եօրուլմագ պիլմէզ իտի: Ա՛հ, տահա նազիք եաշլը պէօյլէ պիր մագսըմճըղազըն միսլի եօգ փազիլէթլէր իլէ տօնանմըշ, նէ հայըրան գալաճագ շէյ իտի: — Հայը՛ֆ սանա, վա՜յ հալիմէ. պիր վագիթ պէնիմ տէ րուհիմ Սուրբ Մկրտութիւն աւազանընտան քիւլլիէն տիլպէր տիւնեայա տօղմուշ իքէն, վէ տիւրլիւ փազիլէթլէր իլէ լէթաֆէթինի արթըրա պիլիր իքէն, եազը՛գ քի, կիւնլէրիմլէ կիւնահլէրիմի տէ արթըրըպ, պու կիւնէ միւսիպէթլի հալէ օնու պըրագմըշըմ:

2. Սուրբ Կոյս Մարիամըն, գարտաշլարընա կէօսթէրտիյի փազիլէթլէր: — Սուրբ Կոյս Մա-

րիամըն եւրեքյի Ալլահ մուհապպեթիյլէ թութուշմուշ օլտուղունտան՝ գարտաշլարընըն հէր պիր իգթիզալարընա վէ իհտիալարընա եէթիշիր իտի ։ Էօյիւթ վէ նասիհաթ թարիգինտէ վաճիպ օլանը էտէրէք՝ Ալլահ մուհապպեթինին աթէշինի օնլարըն եւրեքլէրինտէ թութուշտուրմաղա ղայրեթ էտէր իտի ։ — Պէլի, Յիսուս Էֆէնտիմիզէ շայիրտ օլանըն ասըլ շարթը գարտաշ մուհապպեթի տիր ։ Սէնին տէ մէշրէպինտէ պու կիւնէ պիր նիշանէ վա՞ր մը ։ Աճապա թահգըգ քըրթիյան, վէ Յիսուս Էֆէնտիմիզին սահիհ շայիրտի օլտուղուն՝ ամէլլէրինտէն թասհիհ օլունա պիլի՞ր մի ։

3 ․ Սուրբ Կոյս Մարիամըն քէնտինէ մուլթէսալըգ իշլէտիյի փազիլէթլէր ։ — Նէ թաաճճուպ օլունաճագ շէյ տիր քի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու գատար լութֆլէր իլէ մէթանէթի օլուպ, հէր թէհլիքէտէն էմին իքէն, եինէ հէր

վէճհ իլէ գալպինի կէօզէլթմէք գայտընտատըր: Տիւնեանըն չէքիլիպ, Տաճարա սըղընտը. կէօնիւլ ալչագլըղը, տուա վէ ախէր փազիլէթլէր իլէ Ալլահըն գազանտըղը սահիհլէք խազինէսինի տըգգաթ իլէ կէօզէտիր իտի: — Սէն իսէ ասըլ զարիֆ, զաթինտէն քէօթիւյէ մէյիլլի օլարագ, թէհլիքէտէն գալպինի պիր փազիլէթ իլէ տախի մուհաֆազա էթմէյէ հիչ գայտըն եօգ մու: Գալտը՛ր, ա՜խ, սէֆիլ ճանըմ, գալտը՛ր կէօզիւնիւ, վէ շու էօնիւնտէ աչըլան էպէտիյէթին գօրգունճ կիրտապլէրինէ պա՛գ պիր քէրրէ. էօմրիւնիւն պիր տէմինէ պիլէ սահիպ տէյիլ սին. Հէր սանիյէտէ էօմրիւնիւն կիւնլէրի քէսիլէ պիլիր. սագըն ղափիլէն էճէլ պասըպ, շու կիրտապլէրէ ղարգ օլմայասըն:

ՏՈՒԱ

Կոյս յարգոյ, Կոյս քարոզելի, աղօթեա՛ վասն մեր։

Եա՛ իզզէթէ վէ մէտհէ շայէսթէ Պիքիր, չէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին։

Սէն, եա՛ ազամէթլը իզզէթէ վէ մէտհէ շայէսթէ, Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէն քի, կէօյլէրին ազամէթլը թախտընտա Ալլահ Էվլատը Յիսուսուն սաղ եանընտան էֆլաքտէն ճիհանէ նուր վէրէն կիւնէշ կիպի՝ Սերովբէլէր Քերովբէլէր վէ ճէմիի ճէննէթ էհալիսի իւզէրինէ շէֆաաթըն տէօքիւպ պիւթիւն կէօյիւ վէ եէրի սէնին մէտհինէ վէ իզզէթինէ թահրիք էյլէրսին։ Իշթէ պէն նալայըգ գուլուն տախի, ազամէթինէ հայրան գալըրըշ․ պիլ ճիւմլէ ալէմ իլէ սէնի սէվմէյէ վէ սանա իզզէթ էթմէյէ, այաղլարընա գափանըպ սէճտէ էտէրիմ։ Պիւթիւն սէնին օլմաղա, վէ էօմրիւմ օլտուգճա սէնին խըզմէթինտէ պուլունմաղա, ա՛հ էտէր տուրուրում։ Շու

Նիյազըմ սանա մագպուլ օլսուն, եա՛ մեահէ վէ իզզէթէ շայեսթէ Պիքիր, Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին:

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Բեռնարդոս.

Սուրբ Բեռնարդոս՝ Էֆէնտիմիզին 1091 թարիխինտէ Քիլեւէի շէրիֆէ մէթանէթ օլան ազիզլէրին պիրի օլտու ։ Քէնտի մալումաթլը էլֆազը վէ թաթլը մուամէլէսի , առաքելական ղայրէթի վէ գալպինին սալիհլիյի պիր նէրէ կէլիր , Ալլահըն շանընը արթըրըր չօգ հիքմէթլի իճրալէր էյլէտի ։ Սուրբ Կոյս Մարիամըն մուհապպէթինտէ վէ իզզէթինտէ էօյլէ մէշհուր օլտու քի , օնուն իզզէթինէ թէէլլիֆ էյլէտիյի տուալէրի վէ սէօզլէրի՝ քիշի տէրունինտէ աշգ ույանմատան օգույամազ ։ Թա՛ քիւչիւք չաղընտա քէնտիյի Սուրբ Կոյս Մարիամա թէսլիմ էյլէտի· վէ մէրհամէթլէր Անասը Սուրբ Կոյս Մարիամ տախի , օնուն քէնտիյէ կէօսթէրտիյի թաթլը մուամէլէլէրտէն նէ՛ գատար խօշլանտըղընը , նիչէ՛ վէ նիչէ՛

քէրրէ օնա ինհա էյլէտի: Հաթթա՝ Յիսուս Էֆէնտիմիզին Մէվլուտ կէճէլէրինին պիրինտէ՝ Ալլահ Էվլատը՛յլա Ազիզէ կէօրինտիւ, վէ պու ազիմ Մէվլուտ սըրրընը օնա պէյան էյլէտի: Պու կէօրինիւշ Ազիզին գալպինտէ՝ Յիսուսուն վէ Սուրբ Կոյս Մարիամին աշգընը էօյլէ պիր թութուշտուրտու քի, պունտան պէօյլէ մուհապպէթինին թաշգընլըղընտան եիւրէյի էրիմէյէ պաշլատը: Պունտան վէսիլէ ալըպ, Յիսուսուն վէ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամին մէտհինէ պիր քիթապ թէէլիֆ էյլէտի: Ազիզ Բեռնարդոս Սուրբ Կոյս Մարիամտան չօգ հիքմէթլէր կէօրտիւ. Պունլարտան պիրի տէ պու օլտու քի, պիր տէֆա պիր պիւյիւք խասթէլըյէ տիւշիւպ, հէքիմլէր ումիտի գաթ էթտիքլէրինտէ, Սուրբ Կոյս Մարիամ կէօրինիւպ, էլինի Ազիզին իւզէրինէ տօգունտուգլայըն՝ տէր ագապ խասթէլըյինտէն տիւզէլտի: Սուրբ Բեռնարդոս կէօյլէր Սուլթանը Սուրբ Կոյս

Մարիամա օլան մուհապպէթինի ալէմին գալպինէ իշլէթմէյէ, հէր վէճհ իլէ ճահտ էթտի: Վէ օնլարըն ըրագընը Սուրբ Կոյս Մարիամըն շէֆաաթճըլըղընա արթըրմագ իչին, տաիմ պու սէօզլէր իլէ տինտարլարա նասիհաթ վէրիր իտի․ Սուլթանըմըզըն նէ գուտրէթինտէ գուսուրու վար, զիրա Ալլահ Վալիտէսի տիր․ նէ տէրատէթինտէ նօգսանը, զիրա մէրհամէթ Վալիտէսի տիր . . . :

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ:

Հէր վագիթ պիր իշէ էլ վուրտուղունտա, պա խուսուս՝ փօրձութիւնլարընտա, պու գըսա սէօզիւ փիքրինտէն չըգարմա․ Ալլահ պէնի կէօրիւյօր:

ՍԻՆԱ

Իպա՛ եարին գօրգունուզու,
Էյ եօլիւմլիւ պէնի ատէմ,
Իշթէ աչար հայաթ եօլու,
Շիրին մասում, պիքիր Մէրեէմ:

Ալլահ իլէ սուլհ գավլինէ,
Ա՛շգըլա չըգար փագ միհրապէ.
Քէնտի սունան, քէնտի գուրպան,
Քէնտին էյլէր զէպհ Մէվլայէ.

Իթիգա՛մալէ, նուր Փիքրինի,
Իւմիտ իլէ, կիւլ րուհինի,
Իթաաթաէ պիւթիւն եօմրիւն,
Պիքիրլիքտէ փաք թէնինի:

Փիւր մուհապպէթ հագ աշգընտան
Ֆէտա օլան ազիմ գուրպան,
Նէզրի Խիւտա մագպուլթէր տիր
Սէմիզ գուզու վէ գօչլարտան:

Իշթէ պէն տէ, քէրէմքեանի,
Հէմ կէօնլիւմիւ, հէմ թէնիմի
Սանա թէսլիմ էտէրիմ պէն,
Էօմրիւմ իլէ էօզ րուհիմի:

Սէն թէմիզլէ, սէն եէնիլէ·
Տօլտուր օնու նիմէթինլէ·
Քէրէմ էյլէ, սուն Ալլահա,
Փաք վէ ազիմ գուրպանը՛նլէ:

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ԿԻՒՆ

ԱՒԵՏՈՒՄ

Ա. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամ Հազրէթին Ալլահ Վալիտէսի օլտուղունու, 1. պու շէրէֆին ղատրի. 2. ազիզ Պէքէրէթին պունա օլան ույղունլուղու, 3. պունտան իլէրի կէլէն ֆայտալար:

1. ԱԼԼԱՀ վալիտէլիյինին զաթի: — Ալլահ վալիտէլիյինին նէ օլտուղունու անլամաղ իսթէրսէն, տէր Սուրբ Եւքէրիոս, էվվէլա՝ Ալլահ Էվլատընըն նէ՛ օլտուղունու մուլահազա էյլէ. էյէր Ալլահ Էվլատընըն նիհայէթսիզ ազամէթ տէրէճէսինի էօլչմէյէ կիւճիւն եէթմէզսէ, օնուն Վալիտէսինին տէ աղլընա էրմէյէ ճահ-

արըննափիլէ տիր ։ Չիւն քի, Սուրբ Կոյս Մարիամ, թէն ալան Ալլահ Էվլատընըն ա՛սըլ Վալիտէսի օլտուղունտան՝ Ալլահ թապիաթը՛յլա էօյլէ պիր ալագա գազա՛նտը քի, Սուրբ Անսելմուսուն սէօզիւ մուճիպինճէ, քէնտիսի տէ, սան քի Ալլահլըղա թէպտիլ օլտու ։ — Միւլահազա՛ էյլէ, է՛յ քրիսթիյան, Սուրբ Կոյս Մարիամ պիր Ալլահ Վալիտէսի օլմուշ իքէն, կիւնահքեարլար Վալիտէսի օլմաղա տա իրթիքեապ էյլէտի․ կէլ իմտի, քիւլլիւ սըտգ վէ աշգ իլէ վարըպ օնա սըղը՛ն քի, հէր տէրտինտէ օնտան տէրման պուլա պիլէսին ։

2. Սուրբ Կոյս Մարիամըն՝ Ալլահ վալիտէլիյինէ լայըգլը՛ղը էրմէսի ։ — Քիշիյէ ա՛սըլ շէրէֆ սայըլա՛ն, լայըգ օլարագ՝ տէվլէթէ նաիլ օլմագ տըր ։ Գըրըլարըմըզտա քէնտինտէն թէօրէյէն զէմպագլարըն կիյտիքլէրի կիւզէլլիք, փազըլէթ իւճրէթի տէյիլ, փագաթ պիր իգպալ վէրկիսի տիր քի, անընըն թէրպիյէ գազանըլմամըշ, իլա՝ մի-

բախտաւորլուղլա տէվլէթէ գօնմաղ կիպի տիր ։ Լաքին Սուրբ Կոյս Մարիամըն նասըլ օլտուղու ազամէթ՝ ա́սըլ քէնտի ֆազըլէթինին իւճրէթի օլան քի, պու տյունիհի չէօլիստանտա կէօյլէրտէն էնէն մանանայը գապուլ էթմէյէ, գըրաղը́յլա տէօշէնմիշ եէր եիւզիւ կիպի՝ քէնտի տիլպէր ֆազըլէթլէրի́յլէ կէօյլէրին սահիհ մանանասը ԱլլահԷվլատընը գապուլ էթմէյէ, քէնտիյի լայըգ մէքեան հազըրլամըշ ըտը ։ Էյլէ́ պիր պիքիր սէչիլտի քի, տէր Սուրբ Օգոստինոս, ԱլլահԷվլատընը՝ մուպարէք րահմինտէ թաշըմաղա վաճիպ օլան լայըգլըղը էտինմիշ իտի ։ — Էյ քրիսթիյան, պու ա́նէ կէլինճէյէ գատար, Ալլահտան ալտըղըն, պունճա լութֆլարա պէտէլ, պա խուսուս՝ Սուրբ Հաղորդութիւնտա մէվճուտ պուլունան Ալլահըն վէ Էֆէնտին Յիսուս գավուշտուղունտա, էտինտիյին լայըգլըղը պիր խօլ վէ́ղն էյլէ ։

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն,

Աւետումնտա գազանտըղը լութֆլար: — Սուրբ Կոյս Մարիամ Ալլահ վալիտէլիյի մէրթէպէսինէ էրտիքլէյն, քէնտի Ալլահ Էվլատընըն հատսըզ հիսապսըզ խազինէլէրինէ սահիպ օլտու․ Եէր վէ կէօյ վէ ճէմիի քէայինաթ օնուն հիւքմի ալթընտա կիրտի: — Սէն քի պու գատար փագըր՝ վէ էյի ամէլլէրտէն պիւթիւն պիւթիւնէ մահրում իքէն, նիչին պէօյլէ տէվլէթէ մալիք՝ վէ գուտրէթէ գուսուրու օլմայան Վալիտէյէ սըղընմազսըն քի, սէնին իմտատընա եէթիշսին, վէ հէր իհթիյաճընա սէնին եօգսուլլուղունա լութֆլար ըլա զէնկինլէնտիրսին:

ՏՈՒԱ

Կո՛յս հզօր, աղօթեա՛ վասն մեր։
Եա՛ գուտրէթլի Պիքիր, շէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին։

Եա՛ սուլթանլար Սուլթանը, ազիզ Պիքիր· Ալլահ Էվլատըն Յիսուս Էֆէնտիմիզ, քէնտի հէր շէյէ գատըրլըղընա սէնի հիսսէտար էյլէտիյի իչին, եէր տէ կէօյ տէ ճէհէննէմ իւզէրինէ սիւրտիւյիւն հիւքիւմաթ փէք պիւյիւք տիւր։ Ճէմիի քեաինաթ, սէնին հէր էմրինէ հէմ րազը տէ հէմ հազըր օլմա՛ղլա՝ սէնին սէվկիլի գուլլարընը նիչէ հէյպէթլի գազալարտան գուրթարմըշլար տըր։ Ճէհէննէմլի էժտէրին պաշընը՝ միւպարէք այաղընլա սէն էզմիշ սին. սէն օնուն գուվվէթինի պիւթիւնիւյլէ թէսքին էթմիշ սին։ Սէնին ազիմ գուտրէթինէ եէր տէ կէօյ տէ ճէհէննէմ իհթիրազ իլէ սէճտէ էտէրլէր։ Կէլ իմտի, եա՛ գուտրէթլի ազիզ Պիքիր, շու-

փագըր ճանըմըն խարապընտա կէզէն տիւնեա վէ թէն վէ շէյթան տիւշմէնլէրիմէ գարշը, պանա գուվվէթ վէր քի, օնլարը լայըղը կիպի եէնէ պիլտիքտէն սօնրա, սէնին վասըլթա՛նըլա պիր կիւն կէօյլէրտէ Ալլահըմըն հիւրմէթլը եիւզիւնիւ կէօրիւպ, օնու էպէտ էլ ապատ մէտհ էթմէյէ շայէսթէ օլայըմ, եա գուտրէթլը Պիքիր, Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին:

ՀԻՔԵԱՅԷ

Երանելի Թովմաս Գեմբացի:

Երանելի Թովմաս Գեմբացինին թէէլիֆ էթտիյի րուհանի քիթապլէրտէն, պու խուսուստա՝ Քրիստոս Էֆէնտիմիզէ պէնզէմէք հագգընտա եազտըղը թաաճճիւպ գըլընաճագ քիթապտէն, նէ՛ տէրէճէտէ ազիզ ատէմ օլտուղու՝ ամմէյէ պէյանտըր: Պու Ազիզ, քիւչիւքլիւքտէ Սուրբ Կոյս Մարիամա ղայէ՛թլէ իպատէթքեար օլտուղունտան, հէր կիւն պոյընճա տուալէր վէ իպատէթլէր օնուն իքրամընա թէրթիպ էյլէյիպ, վագթինտէ վաճիպի իւզրէ սունար ըտը: Ամմա իլմէ թալիպ օլմաղա պաշլայընճա, ատէթ էթտիյի տուալէրինտէն վէ իպատէթլէրինտէն տախի սօումաղա պաշլատը: Վէ ազար ազար կիւնտէն կիւնէ, հաֆթէտէն հաֆթէյէ, ագըպէթ պիւթիւն պիւթիւնէ՝ հէր իպատէթինտէն ֆարիղ կէլիպ, պիր փէրիշան հալէ տիւշտիւ: Սէֆիլ Թովմաս՝ պու հալտէ կէզէ՛րքէն, պիր կիւն րույասընտա արգատաշլարը՛յլա պիրլիքտէ, քէնտի մէտրէսէլէրինին տէրս օտասընտա պուլունուր իքէն, իշթէ՝ պիրտէն պիրէ կէօք գուպպէսի աչըլըպ, կէօյլէր Սուլթանը Սուրբ Կոյս Մարիամ պուլութլար իւզէրինտէ, գարտան պէյազ լիպասլէր գուշանմըշ, շէմս կիպի փարլագ պիր ճէմալ իլէ էնիպ, օտանըն տէօրթ թարաֆընտա կէզինմէյէ պաշլատը· վէ հէր պիր կրօնաւորուն եանընա վարըպ, սէօհպէթ էտէր, վէ հէր պիրինէ պիր վէճհ իլէ, քէնտի վալիտէլիք մուհապպէթինի պէյան էտէր իտի. ալէլ խուսուս՝ ալլահընի Էվլատը Յիսուսըն գանը՛յլա սաթըն ալընան ճանլէրին, էյի թէրպիյէսի հադդընտա ղայրէթ էտէնլէրին ճիւմլէսինէ զիատէ խօշնուտլուգ կէօսթէրիր իտի: Թովմաս՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն, կրօնաւորլարա կէօսթէրտիյի պու մուհապպէթի կէօրտիւքտէ՝ էլպէթ պիր կիւլէր եիւզ վէ մուհապպէթ քէնտիյէ տէ գըսմէթ օլուր մէմուլէ՛յլէ, փիքրինտէն տէր իտի. Կէ՛րչի, պէն պու լութֆա լայըղ տէյիլ իմ ամմա՝ էլիմտէն կէլտիյի գատար քէնտիյի սէվմիշ իմ. վէ քէնտի տէ պիր քէրէմքէանի Վալիտէ տիր: Լաքին Թովմասըն ումուտուղու կիպի իշ եէրինէ վարմատը. վէ մուհապպէթէ պէտէլ, թաղիրէ միւսթահագգ օլտու: Զիրա Սուրբ Կոյս Մարիամ, Թովմասըն եանըրնա կէլինճէ, պիր ապուսի չէհրէ՛յլէ տէօնիւպ օնա տէտի . Սէն պիւթիւն պիւթիւնէ քէնտիյի կէվշէքլէյէ վուրուպ , ատէթ էթտիյին իպատէթլէրտէն վէ իզզէթլէրտէն ֆարիղ կէլտին իսէ , պէնտէն տէ շիմտի մուհապպէթ նիշանը պէքլէմէ : Պէնիմ սանա խոր պագմայա վէ էօվքէմէ հագգըմ վար իքէն , սէնին տահա պէնտէն մուհապպէթ նիշանը պէքլէմէյէ եիւզի՞ւն միւ վար : Եօգ , եօգ . կէրի՛ կիթ պէնտէն . օ էվվէլտէն պաշլատըղըն իպատէթ թալիմլէրինին պանա խօշ օլտուղունու պիլմիշ իքէն , պէօյլէ կէրի պըրագտըն ըսա , հա՛շա պէնիմ մուհապպէթիմէ լայըգ տէյիլ սին . . . : Պու սէօզլէրի կէօյլէր Սուլթանը տէյիպ , կէօրիւնմէզ օլտու : Թովմաս պու աճը աճը թաղիրլէրտէն քէնտինէ կէլիպ , ուչունու թանըտը . վէ պիր գավլը նիյէթ իլէ , պուլունան պէօյլէ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինի գալպինտէ եէնիտէն թութուշտուրմաղա պաշլատը . վէ գատիմի թալիմլէրի իւզրէ , թա՛ էօլիւմիւնէտէք պիր էյի եօմիւր կէչիրտի: Հէր կիւն, Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամըն, պու վէճհ իլէ քէնտիյի կէվշէքլիյինտէն խէլաս էտիպ, նազարընտա ալմաղընը միւլահազա էտէր իտի:

Ողջոյն քէզ Մարիամ տուասընա հասսատէն պիւյիւք աշգը օլմաղ՛ըյլա, տիւրլիւ կիւզէլ քէլամլէր իլէ հէր տաիմ էտէր իտի: Պու քիթապըն նէթիճէսինտէ իլավէ օլան տուալարըն սըրասընտա, պուլունըր օլան տուա տախի գօնուլմուշ տուր:

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ:

Էյէր Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթի պապընտա գալպինտէ պիր սօուգլուգ պուլուրսան՝ եէնիտէն թութուշտուրմաղա ղայրէթ էյլէ:

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ԱՒԵՏՈՒՄ

Բ. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

* * *

Ալլահ վալիտէլիյինէ լայըգ օլան Սուրբ Կոյս Մարիամըն, 1. քէնտի թէնի, 2. եիւրէյի, 3. րուհի:

1. ՍՈՒՐԲ Կոյս Մարիամըն, Ալլահ վալիտէլիյինէ լայըգ օլան թէնի: — Պէքիրլիք զէմպագլարըյլա, Սուրբ Կոյս Մարիամըն տօնանմըշ թէնի, Ալլահըն կէօնլիւնէ օլ գատար մագպուլ օլտուքի, Ալլահլըղըլա պիրլէշմէյէ պիլէ շայէսթէ սայըլտը: Սէլամ կէթիրէն ճէննէթ մէլէյի, գարըլար արասընտա Սուրբ Կոյս Մարիամը մութլուլու չաղըրարըյլա, շիւփհէսիզ պիր տէ քէնտի փաք թէնի իչին իտի: — Մուրտար նափաք-

լըղըն Ալլահա նէ գատար իքրահ կէլթիրիր շէյ օլտուղունու՝ էյիճէ վէզն էյլէ...: Վա՜յ հալինէ, վա՜յ. եւրէքլէրինէն կիզլի եօրարը զաթիյլէ Ալլահըն հուզուրինտէ աշըքեար ըտա, ա՜խ օնուն կէօզլինէ աճապա պէն նէ տէֆիլ հիյէթտէ կէօրիւնիւյօրում:

2. Սուրբ Կոյս Մարիամըն, Ալլահ վալիտէլիյինէ լայըգ մուպարէք եւրէյի: — Սուրբ Կոյս Մարիամըն ալչագ կէօնիւլլիւլիւյիւնիւ մուլահազա էյլէ քի, Ալլահ թարաֆընտան տէլամ կէլթիրէն Ֆիրիշթէ, օնու Ալլահ Վալիտէսի չաղըրտըգտան սօնգրա, Սուրբ Կոյս Մարիամ քէնտիյէ պիր խալաւիգ նազարը՛յլէ պագըպ, “Ահաւասիկ կամ աղախին Տեառն, եղիցի ինձ ըստ բանի քում. Իշթէ Ալլահըն խալայըղը, տէտիյին կիպի օլսուն„ տէյէրէք, Ալլահըն հէր էմրինէ իթաաթ կէօսթէրտի: Ալլահ տա, օնուն ալչագ կէօնիւլլիւլիւյիւնէ նազարէն՝ մուպարէք րահմինտէն թէն ալըպ, պիզիմ ի-

չին ինսան օլմաղա իրթիքեապ էյլէտի : — Էյ քրիսթիյան, էյէր սէն տէ Ալլահ ըլա պիր օլմագ իսթէրսէն, Սուրբ Կոյս Մարիամըն ալչագ կէօնիւլլիւլիւյիւնէ պէնզէր օլմաղա ղայրէթ էյլէ :

3 . Սուրբ Կոյս Մարիամըն, ազիզ վէ փաք րուհի : — Էյէր գուրթարըճըմըզ Յիսուս Էֆէնտիմիզին տիւնեայա կէլմէսինի աճէլէ էթտիրէն պիր զաթ վար ըտըյսա, փագաթ Սուրբ Կոյս Մարիամ օլմալը՛յտըր : Չիւնքի, Յիսուս Էֆէնտիմիզին տիւնեայա կէլմէսի՛յլէ, նէ մութէպէր լութֆլար տիւնեայա վարըլ օլաճաղընա էյիտէն իթիգատը օլմասը՛յլա, սըտգ վէ աշգ իլէ կէճէ կիւնտիւզ կէօյլէրէ եալվարըր ըտը. Թա՛ քի տուատը մագպուլ օլուպ, քէնտի մուպարէք րահմինտէն Ալլահ Էվլատը տիւնեայա կէլմէյէ մէճպուր օլտու : — Էյ քրիսթիյան, տիրի պիր տին իլէ, տինսիզլէրին վէ փէք եիւրէքլի կիւնահքեարլարըն թէօվպէսի հագգընտա, պիւթիւն եիւրէքտէն Ալլահա տո՛ւրմա րիճա՛ էյլէ քի, հէ՛մ օնլարըն տէօնմէսինէ փաիտէ էթմիշ օլասըն, վէ հէ՛մ տէ, Ալլահըն հուզուրինտէ սէվապ վէ լութֆ սահիպի օլա պիլէսին:

ՏՈՒԱ

> Կո՛յս գթած, աղօթեա՛ վասն մեր:
> Եա՛ թէրահիմլի Պիքիր, շէֆաա՛թ գըլ
> պիզիմ իչին:

Եա՛ թէրահիմլի Պիքիր, Ալլահ Էվլատընըն թագտիրինէ վէ ինթիգամընա մուսթահագ, օ կիւնահ սահիպլէրինտէն պիրի իմ քի, թէօվպէյէ կէլմիշ աֆվ պուլմաղա՝ սէնին մէրհամէթինէ սէյիրթմիշ կէլիյօրում: Սա՛նա, Սու՛լթանըմ, սա՛նա թէհլիքէլէրտէ պուլունանլարա եարտըմ էթմէք, սա՛նա վէրիլմիշ տիր, տէր ազիզ Եփրեմ: Ա՛հ պէնիմ պուլունտուղումքինտէն զիատէ, նէ պիւյիւք թէհլիքէ օլա պիլիր, եա՛ թէրահիմլի Պիքիր: Ալլահըմը ղարիպ էթտիմ, իշլէտիյիմ պէտ ամէլլէրիմլէ, պինլէրճէ պին քէրրէ ճէհէննէմէ միւսթահագգ օլտուղումու պէն քէնտիմ թագրիր էտէրիմ: Լաքին սէնին թէրահիմլի մէրհամէթին պէնիմ հագգըմտա հէր շէյի գապուլ էտէ պիլիր, վէ հէր էյլէյի սէնտէն պէքլէրիմ, սէնին գուլլարընըն տէֆթէրինէ պէնի տէ գայտ էտիպ, կիւնահլէրիմէ աֆվ, էյլէյէ տէվամ, վէ ագըպէթ ճէննէթ քէրէմ էյլէ քի, գութլու րուհլէր տէվլէթինտէ, սէնին թէրահիմինէ մէտհ ու սէնալէր օգույանլարտան պիրի տէ պէն օլա պիլէյիմ, եա թէրահիմլի Պիքիր, Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամէն:

ՀԻՔԵԱՑԷ

Սուրբ Տօմինիկոս ։

Սուրբ Տօմինիկոս, ասըլզատէ աթալար էվլատը, Իսպանեա տէվլէթինտէ, Իֆէնտիմիզին 1170 թարիխինտէ տունեայա կէլմի ։ Ալլահ հազըրէթլէրի, պու Աղիզի պի այնիհի շամդըը մէշալէ կիպի, Սուրբ Աւետարանըն նուրունու ալէմէ սաչմաղա, պա խուսուս՝ օլ էյեամտէ մէյտա օլան, Սուրբ Եկեղեցիյէ սար, Ալպիկեան հերետիկոսլարըա գարշը ճէնքլէշմէյէ, հազըրլամըշ իտը։ Վէ Աղիզին էյլէտիկի վարդապետութիւնուն թահզըրգըլըղընը՝ օնուն սիւրատիւյիւ թաաճճիւպ գըլընաճագ տըէգ էօմրիւն վագարընտան իպաթ էյլէտի ։

Պու Աղիզին՝ Սուրբ Աւետարանը ալէմէ վազ էթմէյէ հէր նէ գատար եօրուլմաղ ղայրէթի օլտույուսա տա, փագաթ Սուրբ Կոյս Մարիամըն հագգընտա օլան իպա-

ատէթի՝ հերետիկոսլարըն իւզէրինէ էյլէտիյի Փիւթուհաթա սիլահ օլտու ։ Քարոզլարընտա վէ ախէր Թէրպիյէ Թարիգինտէ էյլէտիյի սէօհպէթլէրտէ, էվվէլա տիզ չէօքիւպ ․ Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէնին մէտհինի էթմէյէ վէ տիւշմէնլէրինէ գարշը գօյմաղա, պանա գուվվէթ վէր, տէյի, օնուն իմտատընա սըղընմաղա պաշլամըշ ըտը ։ Փիլ հագիգա, Ազիզին չէքտիյի զահմէթլէրին խայըրլընը չօգլարը կէօրիւպ, տօղրու տինէ կէլտիլէր ամմա՝ պու ճիւմլէյէ օլունան վագալարտան Ազիզին պէքլէտիյի մէյվէլէր հասըլա կէլմէտի ։ Չիւն քի, Ալպիկեան հերետիկոսլարընտան չօգլարը, քէնտի փասիտ Փիքիրլէրինտէն շաշմայըպ՝ տօղրու եօլա կէլմէք իսթէմէտիլէր ։ Սուրբ Տօմինիկոս, չօգ մահզուն գալըպ, պու մատտէ հագգընտա գալպինտէն Սուրբ Կոյս Մարիամա Փիղան էտէր տուրուրքէն ․ իշթէ Սուրբ Կոյս Մարիամ, Իփէնտիմիզին 1202 Թարիխինտէ կէօրիւնիւպ սէտի. Եա՛ սէվկիլիւ Տօմինիկոս, պիլիրսին քի, մէրհամէթ սահիպի Ալլահըն՝ ինսանլարըն սէլամէթի հագգընտա գուրտուլու թարիգ, սուրբ տինին թէմէլի օլան մէլէյին սէլամը օլտու. Իմտի, էյէր սէն տէ, էյլէտիյին քարոզլարըն մէյվէսինի կէօրմէք իսթէրսէն, ալէմէ Վարդարան սէօյլէմէնին եօլունու էօյրէթ. Վէ օ զէման կէօրիւրսին քի, պու իպատէթտէն նէ միւպարէք վէ սէլամէթէ տաիր մէյվէլէր հասըլ օլուր: Սուրբ Տօմինիկոս Ալլահ Վալիտէսինին պու վէրտիյի նասիհաթը թութուպ, ա՛րթըգ պիւթիւն պիւթիւնէ էմին օլտու: Հէր պիր տիւրլիւ միւճատէլէ սուրէթինտէ էյլէտիյի սէօհպէթլէրտէն փարիղ կէլիպ, փագաթ Վարդարան հագգընտա վաղ վէրմէյէ վէ օնուն հիքմէթլէրի սըրլարընը ճէմաաթըն ֆիքրինտէ իշլէթմէյէ պաշլատը: Վէ պու իպատէթ պապընտա էյլէտիյի սէօզլէր՝ քէնտի վազլարընա էօյլէ պիր գուվվէթ թէէսիր էյլէտի քի, Հեր իշիտէն փէքլէշմիշ եիւրէքլէր պիլէ եըմշայըպ, տօղրու եօլա կելտիլէր:

Պու տուա պիզէ չօգ ֆաիտէլի շէյ օլտուղունա պինաէն, քիւլլի իպատէթ իլէ պունու Սուրբ Կոյս Մարիամա գըլանլարա, սրբազան Հայրապետլէր վաֆիր ներողութիւնլար իհսան էյլէմիշլէր տիր: Խանի, հեր պիր Հայր մեր վէ Ողջոյն քեզ Մարիամ իչին, եիւզէր կիւնլիւք ներողութիւնատան մաատա, Վարդարանըն հիչ տէյիլ իսէ պիր փայընը եըլըն հեր կիւնիւ տիւզլիւյէ էտիպ, օնուն պիրիսինտէ տախի խոստովանանք օլուպ Սրբութիւն ալան՝ լիակատար ներողութիւն վերիլմիշ տիր: Անճագ վաճիպ օլան շու տուր քի, Թէսպիհ՝ էրպապընտան օրհնել օլմուշ օլմալը վէ քիշի պու տուայը գըլտըղընտա, վաճիպ օլան սըրլարը տախի ֆիքրինտէ իշլէթմէլի տիր: Նէ՛ մութլու, սէլամէթիմիզին հիւրմէթինէ Ալլահըն կէօյլէր խազինէլէրինտէն չըգան պու խայրլը մուժտէյի աշգ վէ էշգ իլէ Սուրբ Կոյս Մարիամն սունուլարա ։

Իճրա էտէճէյին փազիլէթ ։

Վարդարան տուալարընը աշգ ըլա սէօյլէմէյէ ճա՛հտ էյլէ ։

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ԱՒԵՏՈՒՄ

Գ. ԹԷՓԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն, Ալլահ վալիտէլիյինտէն, 1. Ալլահա, 2. քէնտիյէ, 3. պիզէ օլան շէրէֆ:

1. Սուրբ Կոյս Մարիամըն Ալլահ վալիտէլիյինտէն Ալլահա օլան շէրէֆ: — Ալլահ Էվվէլա Սուրբ Կոյս Մարիամտան թէն ալըպ, տիւնեայա կէլտիքտէն սօնըրա, Ալլահըն զաթընտա մալիք օլտուղու մութլուլուղ պիր թարաֆտան տէնիլ պիլիր քի, տահա զիատէ շէրէֆ պուլտու. չիւն քի, Ալլահըն Մարդեղութիւնունտան էվվէլ, հէր վէճհ իւզրէ թէքմիլ օլարագ, քէնտիյէ

իհթիշամ վէրէն պիր զաթ եօղուտու․ ամմա Քրիստոս Էֆէնտիմիզին Մարդեղութիւնունտան սօնըրա, հասըլ շէրէֆէ վէ նիհայէթսիզ թէքմիլլիյէ մալիք, պիր ինսան Ալլահ՝ պու շէրէֆի վէրտի: Էյէր գատիմի զէմանտէ՝ Ալլահ, Ապրահամըն Իսահակըն վէ Յակոբուն չաղըրըլըրըյտը․ շիմտի ինսան Ալլահըն՝ պի իշթիպահ չաղըրըլա պիլիր: — Ա՛ճապա սէնին տէ, Ալլահըն իհթիշամընը արթըրմադա շայէսթէ իշ թութտուղուն վա՞ր մը: Աճապա էյի սէօհպէթլէրինլէ գարտաշլարընը Ալլահա չէվիրմէյէ ղայրէթ էթտիյին վա՞ր մը: Միւլահազա՛ էյլէ քի, էյէր օնլարըն գալպինէ եէնիտէն Ալլահ Էվլատընը կիրտիրիրսէն, սէն տէ, Ալլահ վալիտէլլիյինին մանսըպընա, սան քի հիսսէտար օլմուշ օլուրսուն:

2. Սուրբ Կոյս Մարիամըն Ալլահ վալիտէլլիյինտէն, քէնտիյէ օլան շէրէֆ: — Հիւքիւմտարըն պիւյիւքլիւյիւ՝ հիւքմինտէ օլա-

նըն պիւյիւքլիւյիւնտէն էօլչիւլիւր իտի, Ալլահ վալիտէլիյի մա՛նսըպը ա՛մխի, Սուրբ Կըզ Մարիամը նէ պալա տէրէճէլէրէ էրտիրտիյի, նէրէ կէօյէ հիւքմ էտէն Թաալը Ալլահըն՝ օնուն հիւքմիւնէ իթաաթ էթմէյէ րազը օլտուղունտան փէհմ օլա պիլիր ։ Սուրբ Բէռնարդոս պու հիքմէթէ միւթէհայեիր օլուպ. Պիլմէմ հա՛նկիսինէ էվվէլա թաաճճիւպ էթմէլիյիմ, տէր, Թաալը Ալլահըն՝ պիր Պիքիրին հիւքմիւնէ իրթիքեապ էթմէսինէ՞ մի, եօգսա պիր Պիքիրին Ալլահա հիւքմ էթմէսինէ մի։ — Է՛յ իմտի, Ալլահըն պու կիւնէ ալչագլանմասընը, վէ Սուրբ Կըզ Մարիամըն եիւճէլմէսինի վէզն էյլէտիյինտէ, միւլահազա էյլէ քի, նազըրըն օլան պիւյիւքլէրէ փէրահ վէ Թէսէլլի օլույօր մուսուն ։ Յիսուս Էֆէնտիմիզին Սուրբ Կըզ Մարիամա վէ քէնտի գայըրըճըսը Սուրբ Յովսէփէ կէօսթէրտիյի իթաաթը վէ րիայէթի սէն տէ պիւյիւքլէրինէ էտէյօր մու սուն ։

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն Ալլահ վալիտէլէյինտէն, պիզէ օլան մուշէրրէֆ էյլէքլէր : — Էքսէրիա, տէվլէթէ մալիք օլան՝ ախէրին սէֆիլլէյինի ունուտուր : Նիճէ քի, Փարաւոնուն գատէհքեարը էսքի մանսըպըննա էրտիքլէյն, քէնտիյէ էյլիք էտէն Յովսէփին սէֆիլլէյինի պիւթիւն պիւթիւնէ ունութտու : Լաքին Սուրբ Կոյս Մարիամ պունուն զըտտը՝ հէր նէ գատար տէվլէթէ նայիլ օլտույսա, օ՛լ գատար պիզիմ իւզէրիմիզէ տէ մէրհամէթինի վէ մուհապպէթինի արթըրտը : Նէ՛ աշգ ու մուհապպէթ իլէ Ալլահ Էվլատընըն մուպարէք թէնինի պագրըկ գայըրը՛րտըյըսա, օնուն րուհանի թէնի սայըլան տինտար քրիսթիյան ճէմաաթընը տախի, օ՛ աշգ ու նազար ըլա պագար վէ կէօզէտիր իտի : — Է՛յ քրիսթիյան, կէ՛լ իմտի, էօյլէ պիր աշգ ըլա Սուրբ Կոյս Մարիամա եալվա՛ր քի, շիմտիյէտէք էթտիյին նանքէօրլուգլարը աֆվ էթսին ; վէ քէնտի Ալլահ Էվլատը՛յլա սէնի պարըշտըրսըն :

ՏՈՒԱ

Կոյս հաւատարիմ, աղօթեա՛ վասն մեր։ Եա՛ սատըգանէ Պիքիր, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին։

Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէն քի, Ալլահըն հէր էմրինէ բաշը վէ սատըգ պուլունտուն. սէն քի, Էվլատըն Յիսուսա էօյլէ պիր պաղլանտըն քի, տիւնեա իւզէրինտէ օլանլարըն հիչ պիրի սէնի օնտան այըրամատը. սէն քի, սանա սըղընան սէֆիլլէրին հիչ պիրինտէն եիւզ չէվիրմէզսին, վէ սէնին սատըգանէլիյինի տաիմ օնլարա կէօսթէրիրսին։ Տէ իմտի, սահիպիմ Ալլահա վէ սէն ազիզ Վալիտէմէ պունճա էյլէտիյիմ նանքէօրլուգլարըն աֆվընը քէրէմ էյլէ քի, պունտան պէօյլէ սէնին կիպի, հէր պօրճումա սատըգանէ պուլունայըմ. կէօյլէրտէն գալպիմէ էյլէտիյին խայըրլը թէէսիրլէրին իճրասընա մուգայեէտ, վէ ճանըմըն սէլամէթինէ մուխասըս օլան պօրճլարըմը, չէփաթընլա թէմամէն թէքմիլ էթմէյէ գատըր օլայըմ, եա՛ սատըգանէ Պիքիր, Սուրբ Կոյս Մարիամ․ ամին :

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Ալֆօնսոս Լիկուօրի :

Էֆէնտիմիզին 1696 թարիխինտէ, Քիլիսէի շէրիֆէ իզզէթ օլան մութէպէր ազիզլէրին պիրի տէ, Ալֆօնսոս Լիկուօրի օլտու : Պու Ազիզ քէնտի թա՛ չիչէք չաղընտան կէօնլիւնիւ Սուրբ Կոյս Մարիամըն աշգընա վէրիպ, գալպինտէ պիր մուհապպէթ աթէշի թութուշտուրմաղա պաշլատը քի, էօմրիւնիւն եըլլարը ատէտը օլտուղճա՝ մուհապպէթինին աթէշի տէ կիթտիքճէ ալէվլէնտի : Տիւնեա գուրթարըճըսը Յիսուս Էֆէնտիմիզի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն էլիյլէ պուլտուղումուզտան, օնույլա տա սէլամէթիմիզէ տաիր օլան հէր լութֆլարը պուլմամըզ կէրէք տիր տէյի, հէր քէսին գալպինի օնուն իպատէթինէ թահրիք էթմէյէ ղայրէթ էտէր իտի ։ Պու Ազիզ՝ կէրէք տիլ վէ կէրէք ամէլ իլէ, Սուրբ Կոյս Մարիամա իզզէթ վէ իքրամ էյլէտիյի իչին, պիւյիւք լութֆլարա վէ քէրէմլէրէ լայըգ օլմուշ տուր ։ Գալպինտէքի աշգըն թաշգընլըղը, Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ թէէլիֆ էյլէտիյի թէէսիրլի տուալէրտէն վէ սէնալէրտէն պէլլի տիր ։ Սըրտգըմըզը Սուրբ Կոյս Մարիամա դօմամըզ վաճիպ օլմասը խուսուսինտէ՝ վէրտիյի վազլէրտէն չօգ մէյվէլէր կէօրտիւ ․ էօյլէ քի, ախէր թարիգ իլէ թէօվպէյէ կէլմէյէն կիւնահքեարլար, պունըյլա Ալլահա տէօնտիւլէր ։

Ազիզ Ալֆօնսուսուն Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ ատէթ էթտիյի իպատէթ ամէլլէրինին մուխթասարէն րէսմի պու տուր ։

Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր պատկէրի հուզուրինտէ, տիզ իւզէրինտէ տուա էթմէտէն կիւն կէչիրմէզ իտի ։ Հէր ճումա իրթէսի, վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն հէր եօրթուլարընըն օրուճ կիւնլէրինի եալընըզ սու վէ էքմէք իլէ կէչիրիր իտի ։ Հէր կիւն Սուրբ Կոյս Մարիամըն, եա պիր քիլիսէսինէ, եա պիր պատկէրինէ զիյարէթ էթմէլէյտի ։ Օնուն Հանկէրձինի վէ պիր Վարդարանընը՝ բուպասը ալթընտան, պօյնունտա թաշըրըտը ։ Օտասընտաքի օլան Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիւյիւք պիր պատկէրինէ հէր պիր տէֆա պագտըգճա՝ պիրէր Ողջոյն քեզ Մարիամ տէր իտի ։ Հէր կիւն սուրբ Վարդարանը, օնուն սըրլարընը ֆիքրինտէ էյիճէ իշլէտէրէք սէօյլէտիքտէն մաատա, սաաթըն հէր պիր չէյրէյի վուրտուգճա, պիրէր Ողջոյն քեզ Մարիամ տախի տէմէյէ, ատէթ էթմիշ իտի ։ Սապահ, էօյլէ վէ ագշամ, Հրեշտակ Տեառն չանը վուրտուղունտա, քէնտի իպատէթինի Սուրբ Կոյս Մարիամա՝ մութլագա էթմէլէյիտի· էօյլէ քի, սօգագտա պիլէ պուլունսա՝ տիզ իւզէրինէ կելիր, քենտի տուասըն լայըղը ուզրէ էտէր իտի: Հէր տէֆա սօգաղա չըգարըղընտա, քենտիսի Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիմայէսինէ թեսլիմ էտէր իտի. վէ խանէսինէ տէօնտիւյիւնտէ՝ մութլագա քենտի ազիզ Սուլթանը Սուրբ Կոյս Մարիամը պիր Ողջոյն քեզ Մարիամ ըլա սէլամլամալը՛յտը: Հէր ճումա իրթէսի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ ճէմաաթա վազ վէրմէյէ ատէթ էթմիշ իտի: Քենտի էն պիւյիւք գօրգուսու Էֆէնտիմիզ Յիսուսու ինճիթմէք իտի. վէ կիւնահտան օ՛լ տէրէճէտէ իքրահ էթմիշ իտի քի, պիր մահացու կիւնահա մէյլ վէրմէտէն իսէ՝ վիւճուտինի տիրի տիրի աթէշէ վէրմէյէ տահա զիյատէ հազըր ըտը: Եաշը սէքսէն պէշէ վարընճա, վիւճուտի գուվվէթտէն քեսիլիպ, ագըպէթ էճէլ տէօշէյինէ տիւշտիւ. վէ ազիզ րուհինի՝ Յիսուս Մարիամ տէյէրէք, սէվկիւլիւ Վալիտէսինին էլինէ թեսլիմ էյլէտի:

Եա՛ քրիսթիյան, պարի հիչ օլմազսա, Սուրբ Կոյս Մարիամըն շու իպատէթքեարընա, ալէլխուսուս՝ օնուն եւրէք փաքլըղընա վէ էօմրիւնիւն թալիհսիզլիյինէ պիր միգտար պէնզէր օլմաղա ղայրէթ էյլէ:

Իճրա էտէճէյին Փազիլէթ:

Ճումա իրթէսի կիւնլէրինի, Սուրբ Կոյս Մարիամա սունուլմուշ կիւն տէյի, հէր կիւնիւնէ իպատէթ վէ խայր ամէլլէր իլէ կէչիրմէյէ ղայրէթ էյլէ:

ՍԷՆԱ

Միւժտէ իլէ սէմալէրտէն,
Պու կիւն կէլէն ճիպրաիլին
Ազամէթլի սէլամընը,
Սանա, Սուլթան, սունարըմ պէն:

Ազիզ սին սէն, լութֆիլա մէմլու,
Ալթուն տէսթի մաննա տօլու.
Սէնտէն տօղան ազիմ Էվլատ,
Ճիւմլէմիզին օ սուր Նուրու:

Իւֆֆէթինլէ ճէլպ էյլէտին,
Փաք րահմինէ րէպպ Ալլահըն.
Գըրըպ սէօքտարիւն մախլուգաթտէն
Պէտ տուանըն պէրք զէնճիրին:

Տիլպէր Ցովսէփ խուպ Ռաքիլտէն,
Ալմանըյլա հայաթ ու թէն,
Սէֆիլ Մըրըր խէլասլըղա
Նաիլ օլտու օլ Էվլատտէն:

Լաքին սէնին փաք բահմինտէն ,
Ճէմի ճիհան կէօրսիւն պիրտէն
Քէնտի Շահըն, հէմ Ալլահըն ,
Հէմ խալգըն եսիրլիքտէն ։

Ինսանլէրին հէր ումուտու ,
Սանա պագար , Հայա՛թ նուրու .
Չիւն քի ճէննէթ գափուլարը
Քէրէմինլէ զաֆէր պուլտու ։

Է՛յ գուտրէթլը Պիւրճ Դաւիթեան.
Նէրտէ իւմիւտ , կէզյտէ Սուլթան ,
Շէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին ,
Էվլատընա հէր տէմ, հէր ան ։

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Ա. ԹԷՓԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն Եղիսաբէթէ էյլէտիյի զիյարէթտէ միւլահազա օլունաճագ մատտէլէր պունլար տըր, 1. եօլճուլուղունուն սէպէպի, 2. եօլտա չէքտիյի սըգընթըլարը, 3. կէօսթէրտիյի ամէլլէր։

1. **ՍՈՒՐԲ** *Կոյս Մարիամըն եօլճուլուղունուն սէպէպի։ — Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու եօլճուլուղունա սէպէպ՝ փաղաթ ինսանլարըն սէլամէթինէ, Էվլատը՛յա եարտըմ էթմէք ղայրէթի օլտու։ Սուրբ Կոյս Մարիամ, Ալլահըն քէնտիսինէ էյլէտիյի հիքմէթլէրէ*

պէտէլ՝ թեշէքքիւրլէր գըլմադը խանէսինտէ գալա պիլմէքէն․ ինսան ալամէթինէ, Ալլահ Էվլատընը տիւնեայա կէթիրտիյինտէն, մուհապպէթին չաղըրալըղը սէմթէ եօլա րէվան օլտու: — Սուրբ Կոյս Մարիամ պու իպրէթիյլէ պիզէ էօյրէտիր քի, Ալլահ մուհապպէթի ուղրունա՝ գարտաշըմըզըն իհթիյաճընա եէթիշմէք իչին, պազէն րուհանի թալիմլէրիմիզտէն պիլէ վազ կէչմէլիյիզ:

2. Սուրբ Կոյս Մարիամըն եօլտա չէքտիյի սըգընթըլար: — Սուրբ Կոյս Մարիամ քէնտի զաիֆ հալինէ վէ ազիզ թէնինին նազիքլիյինէ պագմայըպ, Նազարէթտէն խայլի ուզագ, Քէպրոն շէհրինէ տօղրու եօլա չըգտը: Կէրէք եօլուն ուզագլըղընը վէ կէրէք արատա օլան սարպ տաղլարըն չէթինլիյինի պիլմէքէն, անճագ եիւրէյինտէքի թութուշան մուհապպէթ՝ քէնտիյէ եիւրէք վէ գուվվէթ վէրտի: — Էյ քրիսթիյան, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պէօյլէ պիր

իպրեթինի կեօրտիւյիւնտե, գալպինին մուսիպեթլի հէյեթինի պիր քերրե վէզն էյլէ քի, պիր ճիւզի ըրգընթը չեքմեմեք իչին, գարտաշընըն հագգընտա էտէ պիլէճեյին էյլիքլերի նիչէ քերրե մէն էթմիշ սին:

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու եօլճուլուգտա կեօսթերտիյի աճելէ: — Սուրբ Աւետարանըն նաքլինճէ, Սուրբ Կոյս Մարիամ “Տաղ թարաֆընտան աճելէյլէ կիթտի„: Պու գատար աճելէյէ սեպեպ՝ փագաթ Յիսուսուն հուզուրույլա, օնուն գըլավուզու Յովհաննեսի սաք էթմեք իտի. վէ իմտատընա պիր ան էվվել եէթիշմէք իչին, աճելէյլէ վարտը: — Էյ քրիսթիյան, պու եօրնէյի փիքրինտէ էյիճէ իշլէտիպ, Ալլահտան գալպինէ օլան հէր թեէսիրլերի պիր ան էվվէլ իճրա էթմէյէ ղայրէթ էյլէ:

ՏՈՒԱ

Հայելի՛ արդարութեան, աղօթեա՛ վասն մեր ։

Է՛յ սալիհլիք Այնէսի, շէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին ։

Է՛յ Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէնին մուպարէք գալպին պիր տիլպէր այնէ կիպի տիր քի, Ալլահ Էվլատընըն սալիհլիյէ տահիր օլան հէր փազիլէթլէրինին թասվիրինի թէքմիլէն կէօսթէրիր ։ Ա՜հ, շու մուսիպէթլի եօմրիւմիւ իսլահ էտիպ, սանա պէնզէր օլա պիլմէք իչին, գալպինին հիքմէթլի այնէսինտէ սալիհլիյինին տիլպէր թասվիրինի տաիմ կէօզլիւմ եօնիւնտէ թութայըմ ։ Շիմտիյէ գատար սանա գարշը իշլէտիյիմ պունճա պէտ ամէլլէրիմէ ա՛ֆվ էյլէ, եւ Սուրբ Կոյս Մարիամ· վէ պունտան պէօյլէ պէն սէֆիլ գուլուն իչին, Ալլահ Էվլատընա շէֆաա՛թ գըլ քի, օնուն լութֆույլա, թա՛ նիհայէթինէտէք սալիհլիք եօլունտա եիւրիւյէ պիլէյիմ· վէ ագըպէթինտէ եպէտի կէօքլէր տէվլէթինէ նաիլ օլա պիլմէյէ լայըգ օլալըմ, եւ Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին:

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Ֆրանչիսկոս Պորճիան.

Սուրբ Կոյս Մարիամա իխլասէթքեար օլան Սուրբլարըն պիրի տախի, Յիսուսեան կրօնաւորլարըն րուհպան պաշըզը, սուրբ Ֆրանչիսկոս Պորճիան օլտու քի, մուգատտէմ Գանտիա էյալէթինէ պէյլէր պէյի օլմուշ ուտու: Պու Ազիզ տիւնեատա իքէն, ֆարագը էհլի էտէպ պիր քիմսէնէ իտի. ամմա Ալլահ՝ պունու տահա պիւյիւք ազիզլիյէ էրտիրմէք մուրատ էթտիյինտէն, պու թարիգ իլէ օնու տահա զիատէ քէնտիյէ եագլաշտըրտը: Պէշինճի Կարօլօսուն էհլի Իզիսաբէթ Սուլթանը՝ չիչէք չաղընտա, Թօլէտօ շէհրինտէ էօլտիւ իսէ, Թէնինի Կրանատա շէհրինտէ, Իսփանեա չէզարլարընըն մէզարրնա, չօգ սալթանաթ ըլա կէօթիւրիւլիւն տէյի, Կարօլոս միւրատ էտինճէ, պու խըզմէթ սուրբ Ֆրանչիսկոսա իհալէ օլտու: Կրանատատա Սուլթանըն Թէնի քահանալարըն էլինէ թէսլիմ օլմատան, Սուլթան Թէնի օլտուղունա, ազիզ Ֆրանչիսկոսա եէմին էթմէք լազըմ կէլտի: Թապուտ աչըլտըղը զէման, Սուլթանըն սօզուլմուշ լէհճէսի, էօյլէ պիր էօրֆլիւ կէօրիւնտիւ քի, էվվէլքի օլան տիլպէր սիֆաթըն հի՛չ պիր նիշանէսի գալմամըշ իտի: Պու չիւրիւմիւշ վէ էրիմիշ լէշի կէօրտիւքլէյին, կէօյլէրտէն պիր լութֆ չէֆաֆըր պու Ազիզին գալպինէ տօղտու, վէ հէր տիւնեէվի պիւյիւքլիւքլէրին վէ ֆանի իղպալըն թասվիրինի, պու լէշ իւսթիւնտէ էյիտէն թանըտըգտան սօնղրա, քէնտի մէքեանընա տէօնտիւյիւնտէ, պիր խաչէլութիւն էօնիւնէ տիզ չէօքիւփ, պութիւն կէճէյի տուալէր, կէօզ եաշլէրի վէ եիւրէք փիւշմանլըղը՛յլա կէչիրէրէք, պէօյլեճէ ահտ էթտի․ Եա՜ Ռապպի, իշթէ՛ ահտ օլսուն, պունտան պէօյլէ էօլիւմէ միւպթէլա ֆանի զաթա ասլա խըրմէթ էթմէյիմ։

Էհլինին էօլիւմիւնտէն սօնրա գօտուղու նիյէթի իճրա էյլէտի․ Էտինատիյի հէր վարիէթտէն էլ չէքիպ, ալչագ կէօնիւլլիւլիւք վէ սըտգ իլէ Ալլահա խըրմէթ էթմէք իչին, Յիսուսեան կրօնունա կիրտի։ Օրատա պիւթիւն էօմրիւնիւ պյըրըճա Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինտէ կէչիրտի․ հէր կիւն օնուն իզզէթինէ չօգ տիւրլիւ իպատէթլէր վէ տուալէր էթմէյէ ատէթ էթմիշ իտի։ Վէ քէնտի պիւթիւն սըտգըլը գուրթարըճըմըզ Յիսուսա վէ շէֆաաթճըմըզ Սուրբ Կոյս Մարիամա գօմուշ ուտու։ Էօմրիւնիւն կիւնլէրինի՝ կէրէք տիլ իլէ վէ կէրէք եազըյլա, ալէմի Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինէ հավէալէնտիրմէք ղայրէթինտէ կէչիրտի․ վէ պու վէճհ իլէ նիչէ՛ ճանլարըն սէլամէթինէ սէպէպ օլտու։ Պէս խուլլարա մուպթէլա օլան կիւնահքեարլարա, տահա կիւնահար մէյլ վէրմաէն, պիր ընդ հօվանեաւ տաւասըյլա Սուրբ Կոյս Մարիամա ըրղընըրնըլար, տէյի, տաիմ էօյիւթ վէրիրտի: Վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն վասըլթասըյլա Յիսուս Էֆէնտիմիզէ սունուլան տաւա, մալա պօշա չըգմազ, տէյի, աղզընտա էզպէր պիր սէօզ իւտիւ:

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ:

Սուրբ Կոյս Մարիամըն մուհապպէթի հիւրմէթինէ, մուպթէլա օլտուղուն էն պիւյիւք կիւնահընը եէնմէյէ ղայրէթ էյլէ:

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ԿԻՒՆ

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Բ. ԹԷՓԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն էյլէտիյի զիյարէթտէ, տիքքաթէ, 1. ալչագ կէօնիւլլիւլիւյիւ, 2. սէօզլէրէ, 3. ամէլլէրէ:

1. ՍՈՒՐԲ *Կոյս Մարիամըն կէօսթէրտիյի ալչագ կէօնիւլլիւլիւք: — Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու վէսիլէյի նէ՛ կէօնիւլ ալչագլըղըյլա գուլլանտըղընը մուլահազա էյլէ քի, քէնտիսի պիր Ալլահ վալիտէլիյինէ նասըլ օլմուշ իքէն, փայէսինին պիւյիւքլիւյիւնէ քէնտիսի ալտըրմայըպ, ալչագ կէօնիւլլիւլիւյիւնտէն աւէր ագսայ աավ-*

րա՛նըպ, ագրապասը Զաքարիանըն եվինէ ուղուրլու գատէմ իլէ վարմաղա իրթիքեապ էյլէտի։ — Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու քեամիլ հարէքէթինտէն իպրէթ ալ․ վէ պի՛լ քի, քրիսթիյանըն գալթի նիշանէսի ալչագ կէօնիւլլիւլիւք տիւր ։

2․ Սուրբ Կոյս Մարիամըն էթտիյի սէօհպէթ ։ — Սուրբ Բօնավէնդուրանըն սէօզիւ մուճիպինճէ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամ գուրթարըճըմըզ Յիսուսուն Մարդեղութիւնունուն սըրրընը, սրբուհի Եղիսաբեթ աչտը․ Գաբրիէլ հրեշտակապետ իլէ պէյնլէրինտէ օլան սէօզլէրի, վէ Ալլահըն կէօսթէրտիյի հէր հիքմէթլէրի օնա նագլ էյլէտի։ Սրբուհի Եղիսաբեթ տախի, Ալլահըն քէնտիյէ էյլէտիյի մուճիզէթլէրի, եա՛նի՝ քէնտի օ փիր չաղընտա համիլէ օլմասընը․ Տաճարտա մէլէյին Զաքարիայա տէտիքլէրինի, վէ Զաքարիանըն մէլէյին սէօզիւնէ իթիգատ էթմէյիպ, տիլինին պաղլանմասընը․ վէլ հասըլ՝ Սուրբ Յովհաննէսին հագգընտա օլան մատտէլէրի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն թաֆսիլլիճէ թապիր էյլէտի: Վէ պիր պիրինէ էյլէտիքլէրի պու ազիզ սէօհպէթլէր, եիւրէքլէրինի Ալլահ մուհապպէթիյլէ տահա զիատէ թութուշտուրմաղա պատի օլտու: — Էյ քրիսթիյան, աճապա սէնին սէօհպէթլէրին նէ՛ կիւնէ շէյլէր հագգընտա տըր . . . : Կէլ իմտի, պունտան պէօյլէ, շու փէնա ասիրին սէօհպէթլէրինտէն վազ կէչիպ, Ալլահըն իհթիշամընա, գարտաշընըն ֆաիտէսինէ, վէ ճանընըն սէլամէթինէ եարայան մատտէլէր հագգընտա սէօհպէթ էթմէյէ նիյէթ էյլէ:

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիքմէթլի ամէլլէրի: — Սուրբ Կոյս Մարիամ սրբուհի Եղիսաբեթին էվինէ կիրտիքլէյին, Յովհաննէս՝ անասընըն րահմինտէ տէր ագապ փաքլէնտի. վէ վալիտէսի սրբուհի Եղիսաբեթ Հոգին Սուրբուն լութֆույլա տօլտու, վէ Զաքարիանըն տիլէնին աչըլմասը տախի Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիւրմէթիյլէ օլմուշ գըլմասը օլունմա պիլիր : — Մութլու Սուրբ Կոյս Մարիամըն պուլունտուղու խանէյէ : Էյ Քրիսթիյան, կէլ իմտի Սուրբ Կոյս Մարիամա նիյազ էյլէ քի, սէնին գալպինէ տէ զիյարէթ էտիպ, Յովհաննէս կիպի ճանըմը փաքլէսին . որբուհի Եղիսաբէթ կիպի, ալլահանի աշգ ըլա եիւրէյինի թութուշտուրսուն, վէ Զաքարիա կիպի, տիլինի փարտէլի սէօհպէթլէրէ իշլէթմէսին :

ՏՈՒԱ

Աթոռ իմաստութեան, աղօթեա վասն մեր ։

Եա՛ իլիմ թախթը, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին ։

Սէն, եա՛ կէօյլէրին Սուլթանը . սէն, եա՛ էպէտի Իլմ Քէլամուլլահըն աղիմ թախթը, օ նաիլ օլտուղուն լութֆլարըն ճօշգունլուղունտան՝ կիւնահ գարանլըղընտա շու քէօրլէնմիշ ւէֆիլ րուհիմի այտընլանտըրմաղա թէնէզզիւլ էյլէ։ Էյլէյի թանըմաղա ադըլըմա ֆիրասէթ վէր․ վէ թանըտըղըմ էյլէյին իճրասընա, շու զօրպա կէօնլիւմէ զօ՛ր էյլէ քի, սէնին քէրէմինլէ օլ միւպարէք րահմինտէ վէ գուճաղընտա թաշըտըղըն Նուր պունարը Այլահ Էվլատընըն ճէլալէթինի, պիր կիւն կէօյլէրտէ կէօրմէյէ լայըգ օլայըմ, եա՛ կէօնլիւմիւն սէվկիւլիւսիւ Սուրբ Կոյս Մարիամ․ ամին։

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Անտոն Փատովալը։

Պու Ազիզ ա՛սըլ Փօրթուգալ էյալէթինտէ Լիզպօնա տէտիքլէրի շէհիրտէ տօղմուշ իքէն, նիշէ՛ սէնէ Փատովա շէհրինտէ վազ վէրտիկի իչին, Փատովալը տէնիլմիշտիր։ Ազիզ, էհլի քեամիլ աթալարտան լայըղը իւզրէ թէրպիյէ օլուպ, օն տէօրթ եաշընտա վարընծա, Սուրբ Կոյս Մարիամա պէնզէր օլմագ իչին տիւնեաընտան իպա էտիպ, չէքիլտի պիր մանասթըրա կիրտի: Վէ օնուն մուհապպէթիյլէ գալպի էօյլէ թութուշմուշ ուտու քի, հէր տէֆա Մարիամ միւրիւվվէթլը խամ աղզընա ալտըղծա, պալ զաթինտէ օլան թաթլըլըգ կիպի աղզընտա թաթլըլըգ տույար ըտը: Միւպարէք տինիմիզին Նուրունու վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինի ալէմէ եայմաղա օլան ղայրէթի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիմայէսիյլէ՝ նիչէ պինլէրճէ ղարիպ օլմուշ ճանլարը Ալլահա գավուշտուրտու: Վէ հայլը զէման Փորթուգալ, Իթալեա, Ֆրանչա հուտուտլէրինտէ, Ալլահըն քէլամընը վազ էթտիքտէն սօնդրա, էօմրիւնիւն սօն մէնզիլինէ եէթիշիպ, էօլիւմ եաթաղընա տիւշտիւ: Վէ օ սօն սաաթլէրտէ Ազիզին գալպի Սուրբ Կոյս Մարիամըն վէ Էվլատը Յիսուսուն մուհապպէթիյլէ թութուշմուշ, Սուրբ Կոյս Մարիամա պիր մէահ օգույօ՛րքէն, Սուրբ Կոյս Մարիամ քէնտի Ալլահ Էվլատըյլա կէօրիւնտիւ․ վէ օնու՝ սօն նէֆէսինէ գատար եանը պաշընտա թէսէլլի էթտիքտէն սօնրա, րուհինի կէօյլէր տէվլէթինէ թէպտիլ էյլէտի։ Ազիզին էօլիւմիւ Էֆէնտիմիզին 1231 սէնէսինտէ՝ օթուզ ալթը եաշընտա վագը օլմուշ տուր․ Սուրբ Կոյս Մարիամ՝ Էվլատը Յիսուս Էֆէնտիմիզէ պու Ազիզէ կէօրիւնիւպ, չօգ մուհապպէթ կէօսթէրտիյի իչին, Ազիզին պատկերի, Ալլահ Էվլատը Յիսուս ուլա էքսէրիա թասվիր օլունուր․ վէ օնուն ազիմ փաքլըղընա պէշարէթ, պիր զէմպագ տախի եանը սըրա չէքիլիր։

Պու Ազիզին հէր սուրէթտէ պիզիմ իւզէրիմիզէ օլան մուհապպէթի, պու կիւնիւմիւզէ գատար սըտգ ըլա սըղընանլարա էթտիյի միւճիզէթլէրտէն մալիւմ տիւր։

Է՛յ քրիսթիյան, պու Ազիզին սանա շէֆաաթճը օլմասընը արզուլէրսէն, պաշլըճա օնուն Սուրբ

Կոյս Մարիամա օլան իպատէթինէ պէնզէր օլմաղա, վէ տիւնեայա թալիպ օլմուշ սէֆիլլէրի Ալլահա գավուշտուրմաղա՝ էլինտէն կէլէն գատար ղայրէթ էթմէլի սին:

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ.

Ազիզ Ղամճնասս եաթաղա կիրտիյինտէ՝ ՅԻՍՈՒՍ ՄԱՐԻԱՄ հիւրմէթլը իսիմլէրի կէօքսիւ իւզէրինէ փարմաղը՛յլա եազարըտը: Սէն տէ, էյ քրիսթիյան, հիչ տէյիլ իսէ պու աղըմ իսիմլէր իլէ քէնտինի Սուրբ Կոյս Մարիամա սիփարըշ էթմէտէն ույգույա վարմա:

ՕՆ ՊԷՇԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Գ· ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարեամ, էօղ այ ուզրբաղլէ Եղիսաբէթին էվինէ գալմասընտան, 1· Սուրբ Յովհաննէսէ տօղուլան ֆայտէ, 2· ուրբաղլէ Եղիսաբէթէ օլան ֆէյզլէ, 3· Զէքէրիանըն էվին էհլինէ օլան խայրլէր:

1· **ՍՈՒՐԲ** *Յովհաննէսէ տօղուլան ֆայտէ: — Էյէր Սուրբ Կոյս Մարիամըն սալթ պիր սէլամընտան, աղիզ Յովհաննէս անասընըն րահմինտէ փաքլէնտի իսէ. անճաք իւչ այ Սուրբ Կոյս Մարիամ եանընտա գալընճա, եարատըճըսը հագգ Շէմստէն նէ՛ նուրանի լութֆլար իւզէրինէ տօղ-*

մատըլար: Հայ հա՛յ. պու սէպէպտէն տիր քի, գարըլար մէվլուտի պէյնինտէ, սուրբ Յովհաննէս կիպի ազիզլէրտէ միւքէմմէլ պիրիսի եօգ տուր: — Է՛յ քրիսթիյան, սուչսուզ մադարմլարըն թէրպիյէլէրի հադդընտա վաճիպ օլան շայրէթի՝ Սուրբ Կոյս Մարիամտան էօյրէն. վէ պի՛լ քի, վիւճուտի իփրանտըրըան իխթիյարըդ՝ քիւչիւք եաշտա պուլտուղու վագարը էքսէրիա իփրանտըրըամազ:

2. Սրբուհի Եղիսաբէթէ օլան թէսէլլի: — Էսքի զէմանտէ Ալլահըն Տապանակը Աբեդդարըն էվինտէ գալընճա, Ալլահ թէալա օնուն էվինէ վէ հէր օլան վարիէթինէ պէրէքէթ վէրիպ, մէշհուր էյլէտի: Պու պէօյլէ օլտուղու հալտէ, սրբուհի Եղիսաբէթ՝ Ալլահըն սահիհ Տապանակը օլան, Սուրբ Կոյս Մարիամը խանէսինտէ իւչ այ սագլայըպ, Ալլահըն վէրտիյի ղանի ղանի րուհանի լութֆլարը կէօրինճէ, նէ թէսէլլի տոյ-

մայպըրտ։ — Նէ՛ մութլու, Քիլիսէի շէրիֆին Տապանակ ուխտի տէյի, չադըրըդըր Սուլթանը՝ եիւրէք գափուսունու աչըպ, իչէրի դապուլ էտէն քիշիլէրէ, զիրա՝ Ալլահըն խայր տուասընը ալմալարը՝ վէ պալա լութֆլարա էրմէլէրի չիւպհէսիզ տիր։

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն՝ Զաքարիանըն խանէսինտէ վէրտիկի իպրէթ։ — Սուրբ Կոյս Մարիամ, Եարատըճըմըզըն մուպարէք Վալիտէսի իքէն, պիր էտնա խալաիգ կիպի, էվինին էն ալչագ խըզմէթինէ պիլէ կիրիշիր իտի. վէ պու վէճհ իւզրէ, Զաքարիանըն էվինտէ գարտաշ մուհապպէթինէ վէ ալչագ կէօնիւլլիւլիւյէ պիր թաաճճիւպ էտէճէք իպրէթ օլտու։ — Էյ՛ քրիսթիյան, էյէր Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու իպրէթինի կէօրտիւքտէն սօնրա, գարտաշընա պիր էյլէք էթմէյէ մինասիպէթին օլուպ տա, կէօնիւլսիւզ հարէքէթ էտէճէք օլուրսան, վա՛յ հալինէ։

ՏՈՒԱ

Պատճառ մերոյ խնդութեան, աղօթեա վասն մեր ։

Եա՛ շուզուրըմըզըն Սէպէպի, չէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին ։

Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէն տիւնեա եարատըճըսը Ալլահը տիւնեայա կէթիրմէնլէ՝ պիւթիւն տիւնեայը շատլըղ իլէ տօլտուրտուն ։ Իշթէ, խալքի փայինէ դափանմըշ, եալվարարագ՝ հէր իգթիզալարըմըզա վէ հէր թէհլիքէլէրիմիզէ եարտըմընը տիլէրիմ ։ Հիմայէթին ալթընտա սագլա՛ պէնի ․ վէ հիպա էյլէտիյին շատլըղը եիւրէյիմիզէն ասլա չըգա՛րմա ։ Էօլիւմ սաաթինտէ եարտըմըմա եէթիշ, վէ էպէտի էօմիւրէ պէնի լայը՛գ էյլէ ։ Եա՛ մէրհամէթլի Վալիտէ, ճանըմըն մութլուլուղունա խասիմ, քէմ շէյթան իւզէրիմէ հիւճում էյլէտիյինտէ, պէնի եալընըզ պըրա՛գմա, սանա վէ սէնին Էվլատընա տաիմ իւմիտ էթմէյէ ղայրէթ վէր ․ իւմիտ քէսիքլիյինէ

տիւշմէյէ պէնի պըրագմա․ իլլա եարտըմ վէ իմտատ էյլէ պանա քի, հէր ողգլէթլէր արասընտա բատէթիմի Ալլահըն մուրատընա ույտուրարագ, թէ՛ սօնունա գատար մուհապպէթ իլէ հէր շէյէ թէհամմիւլ էթմէյէ գատըր օլայըմ, եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ․ ամին ։

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Ֆրանչիսկոս Սալէզեան ։

Սուրբ Ֆրանչիսկոս Սալէզեան, պիւթիւն էօմրիւնտէ Ալլահ Վալիտէսինէ ողղընըրք իզզէթ էթմէսիյլէ, օնտան չօգ միւթէպէր լութֆլար ալմաղա նաիլ օլտու ։ Պու Ազիզին կէրէք Սուրբ Կոյս Մարիամա օլան աշգը, վէ կէրէք Սուրբ Կոյս Մարիամըն օնուն իւզէրինէ օլան մուհապպէթի՝ քէնտի պաշընտա կէլէն՝ սատէճէ շու ֆէլաքէթին նագլինտէն էյիտէն անլաշըլըր պիլիր ։

Պու Ազիզ՝ Փարիզ շէհրինտէ, իլմէ մէշղուլ օլտուղու զէման, պիր էյեամ իպատէթքեար վէ րահաթ էօմիւր կէչիրտիքտէն սօնրա, պիր իւմիտ քէսիքլիյինէ տիւշտիւ քի, սան քի Ալլահտան թէրք օլմուշ, գազէպէ միւսթահագգ գատապարտեալլար կիպի, օնուն եւզիւնտէն մահրում գալաճագ մէմուլէյլէ՝ աճրըղնատան ահ ու վահ էտէր տուրուրտու։ Պու գօրգունճ իղվա օնու էօյլէ պիր հալէթէ պըրագտը քի, թէճրիպէսինի ալմայանա անղլամագ միւմքին տէյիլ։ Պիւթիւն վիւճուտի իփիրանըպ գուվվէթտէն քէսիլտի, էօյլէ քի, էօմրիւ թէհլիքէյէ տիւշտիւ։ Պու ֆէլաքէթ արասընտա՝ Ալլահըն քէրէմինէ սըղընմըշ տուրուրքէն, Սուրբ Կոյս Մարիամըն ինայէթի օնուն իմտատընա եէթիշտի։

Պիր կիւն պու իղվալէր ատէթտէն տըշարը իւզէրինէ պասըպ, Ազիզը էօրսէլէտիքլէրի եէրտէ՝ Ալլահա վագլըգ ահտ էյլէտիկի քիլիսէյէ վարտը։ Օրատա Սուրբ

Կոյս Մարիամըն պիր պատկերի կէօզիւնէ իլիշիպ, իշթէ պու պագըշ, քէնտի գալպինին եարասընա թէէսիրլի պիր պէլէսան օլտուքի, Սուրբ Կոյս Մարիամա օլան իւմիտի եէնիտէն տիրիլտի: Հէման տիզ իւսթիւնտէ եէրէ գափանտը, վէ Ալլահը էպէտ էլ ապատ կէօրմէյէ լայըգ օլմայաճագը գըյաֆէթլէ, պիրտէն Ալլահա տէօնմէյէ ճէսարէթ էտէմէտիյինտէն՝ Սուրբ Կոյս Մարիամա սըղընտը, կէօզլէրինտէն չայ միսալի եաշլար ագըտարագ, պէօյլէ եալվարմագա պաշլատը. Եա՛ ազիզ Վալիտէ, էյէր սանի Ալլահըն էպէտի գազէպինէ ուղրայաճագսամ. էյէր դատապարտեալլար իլէ պէրապէր ճէհէննէմին գօրգունճ կիրտապլարընտա Ալլահըմը խըրփալայաճագսամ. պարի շու տիւնեա իւսթիւնտէ պիր ուզուն էօմիւր ալ՛ վէր քի, ճան ու կէօնիւլտէն Ալլահըմը սէվմէտէն վէ օնա իզզէթ էթմէտէն աշգըմը ալա պիլէյիմ: Տէրտլիլէր թէսէլլիսի Սուրբ Կոյս Մարիամ, պունուն պու կիտւնէ ալչագ կեօնիւլ տիլէյինի գապուլ էտիպ, Ազիզի էօրնէկլէյէն իղվալէրի պիրտէն տէֆ էյլէտի։ Վէ պէօյլէճէ ազիզ Ֆրանչիսկոս գատրինի րահաթընը պուլուպ, պունտան պէօյլէ ֆէրահ եիւրէք իլէ պիւթիւն էօմրիւնտէ Սուրբ Կոյս Մարիամը տահա զիատէ սէվմէյէ, վէ օնուն շէֆաաթճըլըղընա սըղընմաղա ճահտ էյլէտի ։

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ ։

Եաթաղա վարտըղընտա, էօլիւմիւնիւ միւլահազա էյլէ․ վէ պիր տահա եաթաղտան գալգմայաճաք կիպի, եիւրէքտէն թէօվպէյէ կէլիպ, Սուրբ Կոյս Մարիամը շէֆաաթճը թութարագ, Ալլահտան կիւնահլարընա աֆվ տիլէ ։

ՍԷՆԱ

Սէն, ա՛ շէօհրէթլի
Նիմէթ պունարը ·
Եա՛ ազիզ Պիքիր,
Կէզլէր Սուլթանը ·
Մահզուն ճանլէրին
Սէն թէսէլլիսի,
Հէր տէրտլէրինտէ
Սէն սին իւմիտի :

Եզիաարէթին
Սէն խանէսինէ
Թէնէզզիւլ էտիպ,
Թէշրիֆ էյլէտին ·
Աչըպ նիմէթլէր
Խազինէսինի,
Գուտրէթլէրինի
Այան էյլէտին :

Սէլամլէրինին
Հիքմէթլի սէսի ,
Կիւնահ զէնճիրին
Գըրտը պաղընը ·
Շահլէր Շահինին
Բէհպէր գուլունու ,
Անա բահմինուէ
Թահիր էյլէտի ։

Ճէննէթի ճէլալ
Ազիմ թախթընտան ,
Եա՛ ազիզ Սուլթան ,
Ըյասէ՛թ էյլէ ·
Սուչէ միւպթէլա ,
Շէյթանա էսիր
Սէֆիլ ճանըմը ,
Կէ՛լ , խէլա՛ս էյլէ ։

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ԿԻՒՆ

ՀԱՋԼԸԳ

Ա. ԹԷՇԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամ, տիւնեայա կէթիրտիյի Էվլատը Յէսուս, 1. տիւնեա Գուրթարըճըսը, 2. ալէմէ ֆէլաղուղ, 3. միւնէճճիմլէրին զիյարէթինէ լայըգ օլտուղու իչին, ղայէթ շատ օլսուն։

1. ՍՈՒՐԲ Կոյս Մարիամըն, տիւնեայա կէթիրտիյի Էվլատ՝ տիւնեա Գուրթարըճըսը օլտուղունտան՝ տույտուղու շատլըղ։ — Սուրբ Կոյս Մարիամա նէ գութլու վէ սէվինճլի կէճէ օլտու օլ կէճէ քի, քէնտի Էվլատընըն հիքմէթլի մէվլուտինտէ, կէօյլէր մէլէքլէրինին քիմի միւժտէճի՝

“Ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ. Պու կիւն սիզէ Գուրթարըճը տօղտու„ տէյի, գըր պաշընտա չօպանլարա մուժտէ վէրէրէք. վէ քիմի “Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն ի մարդիկ հաճութիւն. Իհթիշամ օլսուն կէօյլէրտէ Րապպիէ, րահաթլըգ ճիհանէ վէ շաղլըգ ինսանլէրէ„ ահէնկ էտէրէք, կէճէնին սուսլուղունու շէնլէնտիրիրլէր իտի: Սուրբ Կոյս Մարիամ՝ պու ազիմ զինէթ արասընտա, տիւնեաա Գուրթարըճըսընը վէ քէնտի Ալլահ Էվլատըն իլէ տէֆա գուճաղընա ալըպ օգշատըյըսա, օ նէ շաղլըգ եիւրէյինէ տօլմատըր: — Հիչ տիւշիւնիւր միւ սիւն, էյ քրիսթիյանքի, Յիսուս Էֆէնտիմիզ ճէմի ինսանլարը վէ այրըճա սէնի գուրթարմաղա տիւնեայա կէլմէյէ թէնէզզիւլ էթմիշ իքէն, օնուն պու մուհապպէթի ինայէթինէ նամքէօրլուգ էտէճէք օլուրսան, օ նէ տէրէճէտէ ագըլսըզլըգ էթմիշ օլուրսուն:

2. Յիսուս Էֆէնտիմիզին տիւնեայա իպրէթ օլմասը՝ Սուրբ Կոյս Մարիամա պիւյիւք շազլըգ վէրտի:
— Սուրբ Կոյս Մարիամ, Ալլահ Էվլատը Յիսուսուն էօյրէտէճէյի ֆազիլէթլէրի ամէլ իլէ թէքմիլ էյլէտիյինի կէօրիւպ, հայրան գալըր իտի: Անճագ կէօնիւլլիւլիւք հագգընտա, սօնղըրատան էյլէյէճէյի նասիհաթը, էվվէլա քէնտի իւզէրինտէ թէքմիլ էյլէմէք իչին, պիր ախօրտա հայվանաթ արասընտա տիւնեայա կէլտի: Քէնտի շակիրտլէրինէ, տէրտլէրէ մուհապպէթ իլէ թէհամմիւլ էթմէյի էօյրէտէճէք օլտուղունտան, քէնտի՝ իլքինտէն պիր ախօր քէօշէսինտէ գարա գըշըն սօուղունա, տիւրլիւ սըգընթըլար ըլա իսթէյէրէք սապր էթտի: Տիւնեանըն օլ գատար իթիպար էթտիյի տէվլէթէ խօր պագմագ ալէմէ վազ էտէճէյի իչին, քէնտի մէվլուտինտէ, էն էլզէմ օլան հաճէթլէրտէն պիլէ մահրում, պիր ազ սաման գըրընթըսը իւզէրինտէ ֆա-

գըրճա տիւնեայա կելմէք մուրատ էյլէտի : — Է՛յ քրիսթիյան, Սուրբ Աւետարանըն նասիհաթլարընը թութմագ սանա զօր կէօրիւնտիւյիւնտէ, գարշը կելէն չէթինլիքլէրի եէնէ պիլմէք իչին, պու ազիմ էօրնէյի որդճա որդճա կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէթի՛ր :

3. Միւնէճճիմ փատիշահլարը կելիպ, Յիսուս Էֆէնտիմիզէ սէճտէ գըլտըգլարընտա, Սուրբ Կոյս Մարիամ ղայէթլէ շադ օլտու : — Իւչ միւնէճճիմ, Արապիստան փատիշահլարը, եէնի տողան Փատիշահա սէճտէ գըլմաղա, եըլտըզըն գըլաւուզլուղույլա Ալլահտան օլան տավէթի մէսրուրէն գապուլ էտիպ, եօլա տիւշտիւլէր. վէ կելիպ եըլտըզըն գօնտուղու ախօրտա՝ օ սէֆիլ հէյէթտէ պուլտուգլարը մագսուտըն խաքի փայինէ գափանտըլար, վէ պիր տիրլի տիլին իլէ սէճտէ էթտիքտէն սօնրա, խազինէլէրինի աչըպ, օնուն փատիշահլըղընա՝ ալթուն, Ալլահլըղընա՝ քիւնլիւք, վէ տիւնեա ա-

լեմին խասթելըյինէ շեֆա վերիճի օլտուղունա պինաէն՝ ասըլպէնտա փեշքեշ սունտուլար ։ Սուրբ Կոյս Մարիամ պու փատիշահլարըն ազիմ հարէքէթլէրինի, վէ Էվլատընա էյլէտիքլէրի փիշքեշլէրի, Էվլատընըն տախի օնլարըն մուհապպէթինէ պէտէլ, հիպա էյլէտիյի ազիմ լութֆլարը կէօրտիւյիւնտէ, նէ տիւրլիւ սէվինճ իլէ եիւրէյինտէ ֆէրահ տույտու ։ — Կէլ իմտի, էյ քրիսթիյան, սէն տէ, միւնէճճիմլէր իլէ, պու ազիմ ախօրա Յիսուսուն հիւրմէթլի հուզուրինէ ֆիքր իլէ վարըպ, խա՛քի փայինէ եիւզ սիւրէրէք ․ Եա՛ Ռապպի, սէն պէնիմ Ալլահըմ, Փատիշահըմ վէ խասթէ ճանըմա շիֆա վերիճիմ․ միւնէճճիմլէրին փիշքեշ էթտիքլէրի ալթուն, քիւնլիւք վէ ասըլպէնտա եէրինէ, շու պէնիմ րուհիմի, թէնիմի, եիւրէյիմի փիշքեշ տէյի գապուլ էթմէյէ թէնէզզիւլ էյլէ տէյի, քէնտինի օնա ա՛րզ էյլէ ։

ՏՈՒԱ

Անօ՛թ հոգեւորական, Անօ՛թ պատուելի, աղօթեա՛ վասն մեր։
Եա՛ րուհանի վէ իզզէթլի Պապ, չէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին։

Եա՛ գութլուլար դութլուսու Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէնին ազիզ գալպինի՝ Ալլահ ազմիւշշան Հոգին Սուրբուն լութֆլարը́յլա տօլտուրտու։ Սէնին հէփ միւլահազալարըն՝ ալա, հէփ աշգըն՝ փաք, վէ հէփ նիյէթլէրին եիւճէ օլտուլար։ Ալլահա իզզէթ էթմէքտէն զայրի, նէտէ՞ աշգըն օլտու. օնու սէվմէքտէն զայրի, նէտէ՞ արզուն օլտու. վէ օնա մաղպուլ օլմագտան զայրի, նէտէ՞ տիլէյին օլտու։ — Լաքին վա՜հ պիզ սէֆիլլէրէ քի, տիւրլիւ մուսիպէթլի կիւնահլարա միւպթէլա, պիրէր սէֆիլլիք գապլէրի քէսիլմիշիզ։ Ա՜խ, քէրէմքեանի վէ սէվկիւլիւ Վալիտէ, կէ՛լ, Ալլահ Էվլատըն Յիսուսա պիզի պարըշտը́ր քի, սէնին շէֆաաթըն իլէ եպէտի տէվլէթէ մալիք օլուպ, Էվլատըն Ալլահըմըզը սէվմէյէ լայըգ օլալըմ. ամին:

ՀԻՔԷԱՅԷ

Սուրբ Իգնատիոս Լօյօլեան:

Սուրբ Կոյս Մարիամըն վասըթասըյլա, Էֆէնտիմիզ Յիսուսու պիզէ գուրթարըճը էտինտիյիմիզտէն, օնա եագլաշմաղա արզու էտէնլէրէ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամտան ղայրի, գօլայ պիր եօլ եօգ տուր: Նիճէ քի, սուրբ Իգնատիոսուն հագգընտա՝ պու կէրչէքլիյին իճրասը աշիքեար կէօրիւնիւր: Պու Ազիզ՝ մուգատտէմ Իսփանեա ճէնքճիլէրինտէն պիրիսի իքէն, սօնրատան Սուրբ Կոյս Մարիամըն ինայէթիյլէ տէօնիւպ, Յիսուս Էֆէնտիմիզին ճէնքճիսի օլտու, վէ օնուն իսմի շէրիֆինէ Յիսուսեան թապիր օլունան Կրօնքու պինա էյլէտի քի, հալա Քիլիսէի շէրիֆին հուզուրինտէ, վէ ճէմիի տիւնեա էհլինտէ իզզէթլի նամը

սէօյլէնիր ։ Էֆէնտիմիզին 1521 սէնէսի, Սուրբ Իգնատիոս տահա ճէնկճի սըրասընտա իքէն, Փամփլօնա սէտիքլէրի շէհրին մուհասարասընտա եարալանըպ, եաթաղա տիւշտիւյիւնտէ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիմայէթինէ սըղընըպ, պագը էօմրիւնիւ Ալլահըն խըզմէթինտէ կէչիրմէյէ սէօզ վէրտի ։ Պիր կէճէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր պատկէրի էօնիւնտէ եիւզիւ եէրէ գափանըպ՝ աճը կէօզ եաշը՛յլա . Եա՛ Սուրբ Աստուածածին, պէք նալայըգ գուլունու նազարընա ալմաղա թէնէզզիւլ էյլէ տէյի, եալվարըր իքէն, Սուրբ Կոյս Մարիամ քէնտի Ալլահ Էվլատը՛յլա Աչըգչէ կէօրիւնիւպ, եիւրէք վէրտի . վէ օնու՝ պունտան պէօյլէ նազարընտա սագլամաղա վաատ էթտի ։

Սուրբ Իգնատիոս՝ եարասը տիւզէլտիքլէյն, նիյէթինին իճրասընա տիւշտիւ . փէտէրինին էվինի թէրք էթտի . վէ պիւթիւն պիւթիւնէ տիւնեատան իպա էտիպ,

եարաճըտըրը Յիսուս Էֆէնտիմիզէ մագպուլ պիր էօմիւր սիւրմէք իչին, Իսփահանտա Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր մուճիզէթլի պատկերինէ զիյարէթէ վարըր· վէ օնուն խաքքը փայինէ վաճիպ օլան էտէպ ու էրքեան իլէ չըգա պիլմէք իչին, էօմրիւնիւ տաիմ պիքիրլէքտէ կէչիրմէյէ, եօլտա կիտէրքէն ահտ էթտի։ Քիլիսէյէ կիրտիկինտէ աճը կէօզ եաշլարը տէօքէրէք, պիր ընդհանրական խոստովանանք օլտուղտան սօնրա, պիւթիւն կէճէյի՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն պատկերի հուզուրինտէ կէօզ եաշլարը վէ տուալէր իլէ կէչիրտի։ Վէ պունտան պէօյլէ պիւթիւն էօմրիւնիւ Սուրբ Կոյս Մարիամըն վէ քէնտի Էվլատընըն խըզմէթինտէ կէչիրմէք արզուսունտա պիր պէշարէթ օլտուն տէյի, պէլլինտէն գըլըճընը չէքիպ խորունըն իւզէրինէ պըրագտը։ Վէ սօնրա սուրբ Իգնատիոս Յիսուս Էֆէնտիմիզին իսմի շէրիֆինէ՝ պիր եէնի կրօնք գուրմաղա Ալլահտան լութֆ ալտըղընտա, պիւթիւն պիւթիւնէ Սուրբ Կոյս Մարիամա սըղընըպ, 1534 սէնէսինտէ, օնուն պիւյիւք պիր եօրթուսու կիւնիւ, վաքֆըն թէմէլինի գօյտու: Էն էվվէլ Փարիզտէ Մարթիրոլար սաղը տէտիքլէրի քիլիսէտէ, օն պէշ արգատաշլար իլէ ուխտ էթտի: Վէ հէր եըլ օ կիւն կէլինճէ, էթտիյի ուխտու թէքրարլար ըտը: Սուրբ կոյս Մարիամըն պիր պատկերինի կէօքսիւնտէ թաշըր ըտը: Քիշի քէնտի կոչումունա գարշը կէլէն չէթինլիքլէրի գօլայլը՛ղլա եէնէ պիլմէսի իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն քէրէմ ու ինայէթի փէք էլզէմ օլտուղունտան, օնուն մուհապպէթինի քէնտի ճէմիի Կրօնաւորլարընըն եիւրէյինտէ թութուշտուրմաղա ճահտ էթտի:

Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինէ տէվամ էտէն քիշի, էլպէթտէ քէնտի էօմրիւնիւն հէր իգթիզալարընտա վէ հէր ուղրընթըլարընտա՝ օնտան իմտատ պուլմալը տըր:

իճրա էտէճէյին փաալիյէթ :

Պիր իշէ էլ վուրմատան , պիր Ողջոյն քեզ Մարիամ սէօյլէյէրէք , Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիմայէսինի վէ եարտըմընը իսդէրինէ տիլէմէյի սանա ատէթ էյլէ :

ՕՆ ԵԷՏԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ՀԱԶԻՐՆ

Բ· ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Յիսուս Էֆէնտիմիզին Յարութիւնընտա, Սուրբ Կոյս Մարիամ, 1· Յիսուսու, 2· Առաքելլարը, 3· տինտարլարը կեօրտիւյիւնտէ, ղայէթ շատ օլտու :

1· ՍՈՒՐԲ Կոյս Մարիամ, Էվլատը Յիսուսու տիրիլմիշ կեօրիւնճէ, ղայէթլէ շատ օլտու : — Էֆէնտիմիզ Յիսուս՝ Գաղգօթա տաղըն թեփեսինտէ խաչ իւզէրինտէ քէնտիյի Ալլահա գուրպան էյլէտի իսէ . տէրտիմէնտ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամ տախի, խաչըն այաղընտա, աճըլար սօփրասը իւզէրինտէ մուհապպէթ ա-

Թէշէ՛յլէ քէնտի փաք եիւրէյինի՝ Էվլատը՛յլա պէրապէր, Ալլահա գուրպան սունմուշ ուտու: Օ գատար մուսիպէթլի իպքէնճէլէրտէն սօնըրա, Էֆէնտիմիզ Յիսուսուն, իհթիշամ իլէ եօլիւլէրտէն տիրիլտիյինի Սուրբ Կոյս Մարիամ կէօրտիւյիւնտէ, ը՛ճապա նէ թասվիր օլունմազ փէրահ գալպինտէ տույտու: Օլ Էվլատընըն չէքտիյի սիյաւէթլէրէ, քէնտինին տէ հիսսէտար օլտուղունա ա՛ճապա նէ գատար սէվինտի: — Յիսուս Էֆէնտիմիզին սիյաւէթլէրինէ հիսսէտար օլան՝ օնուն իհթիշամընա տա իլհագ օլուր: Էյիճէ մուլահազա էյլէ, էյ քրիսթիյան քի, պու կէրչէքլիք, Յիսուս Էֆէնտիմիզէ պէնզէր օլանլարա, նէ գատար թէսէլլի վէրիր չէյ իսէ, տիւնեայա թալիպ օլանլարա տա, օ՛լ գատար գօրգունճ կէթիրիր մատտէ տիր:

2 · Սուրբ Կոյս Մարիամ՝ Առաքեալլարըն թէքրար ճէմ օլտուգլարընը կէօրտիւյիւնտէ, ղայէ՛թլէ շազ

օլտու : Էֆէնտիմիզ Յիսուս էօլտիւյիւնտէ, չօպանլարը վուրուլմուշ սիւրիւ կիպի, Առաքեալլար թար ու մար օլտուլար: Լաքին իւչիւնճիւ կիւն Յիսուս Էֆէնտիմիզ էօլիւլէրտէն ազիմ սալթանաթ իլէ թէքրար տիրիլինճէ՝ Առաքեալլարըն սատըգ սիւրիւսիւ թէքրար քէնտի չօպանլարը Յիսուսուն պաշընտա ճէմ օլտուլար : Ա՛ճապա Սուրբ Կոյս Մարիամ պունու կէօրիւնճէ, նէ տէրէճէ սէվինտի : — Էյ քրիսթիյան, սէն տէ նիչէ քէրրէ կիւնահլէրինլէ Էֆէնտիմիզ Յիսուստան կէրի կէրի գաչըրպ, Ալլահանի Վալիտէնին եիւրէյինի ինճիթմիշսին տիր. ա՛խ, ա՛ճապա նէ վագիթ գուրթարըճըն Յիսուսա տէօնիւպ, Ալլահանի Վալիտէնին եիւրէյինի խօշ էտէճէք սին :

3. Տինտարլարըն թէքրար ճէմ օլմասընտան Սուրբ Կոյս Մարիամա թէէսիր օլան շայլըգ : — Սուրբ Կոյս Մարիամ քէնտի Էվլատընըն էօլիւլէրտէն տիրիլտիյինի, վէ էպէտի էօլմէզլիյէ իհթիշամընը

կէօրիւնճէ, Էվլատընըն տիրիլմէսի՝ պիւթիւն անալարըն տիրիլմէսինէ պիր րէհին տիր տէյի, անլատը : Վէ Յիսուս Էֆէնտիմիզին, հիմմէթի վէ գուվվէթիյլէ նիչէ ազիզլէրին մէզարլարը աչըլըպ, տիրիլտիքլէրինի կէօզիւ իլէ կէօրտիւ :

— Էյ քրիստիյան, էօլտիւքտէն սօնրա, պիզիմ տէ տիրիլմէմիզ՝ տինիմիզին պիր էլզէմ մատտէսի տիր քի, պիզ Քրիստոս Էֆէնտիմիզին հիսսէլէրի օլտուգտան սօնրա, պաշըմըզըն մալիք օլտուղու իհթիշամլարա պիզ տէ հիսսէտար օլմալըյըզ : Էյէր Էֆէնտիմիզ Յիսուս տիրիլտի իսէ՝ պիզ տէ մութլագա տիրիլմէլիյիզ : Ղայրէթ էյլէ, էյ քրիստիյան քի, շիմտի Ալլահըն լութֆույլա, կիւնահլէրինտէն տիրիլէսին, վէ պիր ազիզ էօմիւրէ էօմրիւնիւ թէպտիլ էյլէյէսին քի, աքըպէթ կէօյլէր ճէլալէթինտէ Յիսուս Էֆէնտիմիզ իլէ էպէտի էօմիւրէ լայըգ օլասըն :

ՏՈՒԱ

Անօ՛թ ընտիր աստուածպաշտութեան, աղօթեա՛ վասն մեր։

Եա՛ մէնէնասիզ իսլամէթ Գապը, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին։

Սէնին ֆազիլէթլէրինէ եէթիշէ պիլէն, եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, մախլուգաթ արասընտա կէօրիւլմիւշ շէյ տէյիլ տիր։ Քիմի՞ն աշգը՝ սէնտէքի Ալլահա օլան իզզէթէ եէթիշէ պիլտի։ Տահի Ալլահ ըլա պիր օլտուն։ Սէնին պօրճլարընը թէմամէն էտա էթմէնլէ, ֆազիլէթլէրինի վէ սէվապլարընը արթըրտըն։ Տէ՛ իմտի, պանա տա եարտը՛մ էյլէ քի, շու կէվշէքլիյիմտէն վազ կէլիպ, դարարսըզլըղըմա մէթանէթ վէրէյիմ։ Եա՛ նատիտէ աշգ խազինէսի, օլ ազիզ եիւրէյինտէքի Ալլահ իզզէթինէ թութուշան ալէվին պիր գըվըլճըմընը տա պէնիմ եիւրէյիմէ տախի թութուշտուրմագլա քէրէմ էյլէ քի, պէն տէ սէնին կիպի լայըղը իւզրէ ճան ու կէօնիւլ-

տէն ծնա խըզմէթ էթմէյէ մէ օնու սէվմէյէ հալա, մէ էյլէտ էլ ապատ լայըղ օլայըմ· ամին:

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Գրիգոր Սրբազան Հայրապետ:

Պիւյիւք Գրիգոր ազիզ Սրբազան Հայրապետին կիւնիւնտէ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն խնամըլէր իւզէրինէ օլան հիմայէսի, Ռօմա չէհրինտէ եէնի պիր մուճիզէթ իլէ աշիքեար կէօրիւնտի: Օլ վաղիթլէրտէ Էվրօփա սէմթլէրինտէ, խուսուսա՝ Ռօմա չէհրինտէ պիր չէտիտ թաուն խասթէլըղի զուհուր էթտի քի, պինլէրճէ պին սաղ սէլիմ քիշիլէր պիրտէն թութուլուպ, պիր գաչ սաաթ զարֆընտա պու էօվքէլի գազէպին խըշմընտա գուրպան կիտէրլէր իտի: Ազիզ Սրբազան Հայրապետ ճէմաաթը թէօվպէյէ տավէթ էտէրէք, ալէնէվիյէ տուալէր, ուխալար վէ ապաշխարանքլար, հէր նէ վէճհ իլէ էթտիրտի իսէ տէ՝ պու գազէպլին խըշմը թէսքին օլամաղընա՝ տահա զիատէ արթըպ, սանըրսըն քի, եէնիտէն եէնիյէ գըրղըն իլէ մէմլէքէթի թէնհալատըյօր ուտու: Ազիզ Սրբազան Հայրապետ պու սէֆիլլէյի կէօրիւնճէ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիմայէսինէ ճանտան սըղընմայա՝ ճէմաաթա ղայրէթ վէրմէյէ պաշլատը· վէ շէհիրին հէր պասպէտ էհալիսիյլէ Ռօմատա՝ Մարիա Մաճճեօր տէնիլէն քիլիսէնին իչինտէքի, Սուրբ Ղուկասըն թասվիր էթտիյի Սուրբ Կոյս Մարիամըն պատկէրինի ալըպ, թափօրլա չըգտը: Սրբազան Հայրապետին վէ պիւթիւն ճէմաաթըն կէօզ եաշլէրի վէ տէրտլի ֆիղանլէրի նաֆիլէ օլմատը: Իշթէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն չէֆաաթը ճըլըղը կէօրիւնիւփ, կէչտիքլէրի սօգագլարտան պու եումուրճաղըն խըշմը եավաշ եավաշ քէսիլմէյէ պաշլատը: Մուգատտէմ Ատրիանոս չէզարըն մէզարը, վէ հալա սուրբ Հրեշտակ գալար տէնիլէն մահալլէյէ թափօր եէթիշտիքլէյն. իշթէ ինսան գըյաֆէթինտէ պիր մէլէք կէօրիւնտիւ քի, պու ղազէպին քէսիլմէսինէ պէշարէթ՝ քէնտի գանլը գըլըճընը գընընա սօգույօրտու: Վէ ախէր մէլէքլէր տախի կէօյլէրտէ պու պէյիթի ահէնկ էտէյօրտուլար. Ուրա՛խ լեր Թագուհի երկնից, ալէլուիա. Շա՛դ օլ եա՛ կէօյլէր Սուլթանը, ալէլուիա: Վէ Սրբազան Հայրապետ՝ պու մէլէքլէրին պէյիթինին նիհայէթինտէ, պունու իլավէ էյլէտի. Բարեխօսեա վասն մեր առ Տէր, ալէլուիա. Շէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին Ալլահա, ալէլուիա: Վէ պու սէպէպտէն՝ Զատիկ կիւնլէրինտէ, Քիլիսէի շէրիֆ պու տուայը գուլլանըր: Վէ պէօյլէճէ Սրբազան Հայրապետ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամին վալիտէլիք մէրհամէթինէ թէշէքքիւրէն՝ վարըպ Սուրբ Պետրոս քիլիսէսինտէ թափօրու թէքմիլ էյլէտի:

Պունտան աշիքեար օլըր քի, հէր նէ մէշագգաթա ուղրամըշ օլսագ, եիւրէքտէն թէօվպէյէ կէլիպ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն ողլընտըրգտան սօնըրա, շիւպհէսիզ օնտան եարտըմ պուլուրուզ:

Իճրա էտէճէյին փազիլէթ:

Հրեշտակ Տեառն տուասընը վագթինտէ իպատէթ իլէ էյլէ:

ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

Շ Ա Ջ Լ Ը Գ

Գ. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամ, Յիսուս Էֆէնտիմիզին Համբարձումունտա, 1. Էվլատընըն վարտըղը մահալլը, 2. օնուն էթրաֆընտա օլան պէօյլէ էթպաալարը, 3. վարտըղընըն տէվլէթինի մուշահատա էթտիյինտէ՝ ղայէ՛թլէ շաղ օլտու:

1. *Էֆէնտիմիզ Յիսուսուն վարտըղը մահալլը: — Էֆէնտիմիզ Յիսուս, խաչըն ուգուպէթլէրինէ էթտիյի փիւթուհաթլարըն թաճընը ալմաղա, կէօյլէրէ եուճէլէյօր ուտու: Սէվկիւլիւ Էվլատ՝ փէտէրինին գուճաղընա, իհթիշամ ալմաղա տէօնէյօրուտու: Հէր*

իշ քեսիլմիշ. տիւնեա ալէմ սաթըն ալը՛նմըշ. վէ ճեմիի ինսան եվլատլարընա եպէտի եօմիւր գափուսու աչըլմըշտըր: — Է՛յ քրիսթիյան, կեօյլէրի սըգ սըգ տիւշէ՛նքի, շու տիւնեա չեօլլէ՛նտէ բասա կելէն տեւրալէրէ մուհապպէթ իլէ թէհամմիւլ էտէսին: Վաթա՛նըն կեօյլէր տիր. Հէր կիւն՝ աշգ ըլա Ալլահա մագպուլ էյի ամէլլէր իլէ օրայա եէթիշմէյէ ճա՛հտ էյլէ:

2. Յիսուս Էֆէնտիմիզին կեօյլէրէ չըգտըղընտա՝ պիլէսինճէ օլան կեօյլիւ էթպաալար: — Յիսուս Էֆէնտիմիզ կեօյլէրէ չըգտըղընտա՝ հաստըգ հիսապըգ մէլաիքէ, վէ օ վագթէ գատար Լիմպոստա մահպուս գալան սալիհ ճանլար՝ օնու՛ն էթրաֆընը գուշաթմըշ, պիրլիքտէ կեօյլէրէ եիւճէլիյօրլար ըտը: Սուրբ Կոյս Մարիամ պու ազիմ ալայը կեօրիւնճէ, ա՛ճապա գալպի նէ՛ գատար ֆէրահ էթտի: — Պունու էյիճէ միւլահազա՛ էյլէ, է՛յ քրիսթիյան քի, Յիսուս Էֆէնտիմիզ կեօյլէ-

րէ եալընըզ քէնտիսի տէյիլ, իլլա՝ պունճա ազիզ ճանլար իլէ պէրապէր եիւճէլէյօր։ Էյէր սէն՝ ախէրլէր նէմէ՛ կէրէք տէյէրէք, փագաթ քէնտի մութլուլուղունու եէթէր սանըրսան, փէք եանըլըրսըն։ Գարտաշընը տա քէնտին կիպի սէվմէյէ պօրճլու օլտուղտան սօնրա, հալինէ կէօրէ, Ալլահա ճան գազանըպ, ճէննէթի տօլտուրմաղա ճահտ էթմէլի սին քի, Յիսուսուն սիյասէթլէրինին մահսուլլարընա իզտիյատ վէրիպ, Էֆէնտիմիզին ինսան էվլատլարընըն մուհապպէթինէ թութուշան եիւրէյինի ֆէրահլանտըրարագ՝ պիւյիւք լութֆլարա նաիլ օլասըն։

3. Յիսուս Էֆէնտիմիզին կէօյլէրէ չըգմասընըն սէպէպի։ — Յիսուս Էֆէնտիմիզ սէլամէթիմիզէ տաիր օլան մատտէլէրի հէփ թէքմիլ էթտիքտէն սօնրա, կէօյլէրտէ ինսանլարա եէր, վէ քէնտի Ալլահ Վալիտէսինէ՝ հէր կէօյլիւ րուհլէրին րիւթպէսինտէն իւսթիւն պիր իհթիշամ թախթը

հազըրլամաղա՝ կէօյլէր տէվլէթինէ երիւքսէլտի ։ Սուրբ Կոյս Մարիամ տա ճիւմլէ ալայը կէօրիւնճէ, ա՛նճագ նէ աքըլ իլէ Էվլատը Յիսո՛ւսըն փարլագ պիրլէշմէյէ՝ երիւրէյինտէն ա՛հ էտէյօր ուստու ։

— Հայի՛ֆ պիզ սէֆիլլէրէ քի, ֆանի տիւնեայա գափըլմըշ, կէօյլիւ վաթանըմըզը վէ էպէտի էյլիքլէրի ա՛սլա տիւշիւնմէիզ ։ Կէլ իմտի, է՛յ քրիսթիյան, շու ֆա՛նի տիւնեանըն պիհուտէ խայըրընտան վազ կէչիփ, ա՛նըն էպէտի էյլիքլէրի սէվմէյէ ճա՛հտ էյլէ ։ Կէօյլէրտէ սանա տա եէր հազըր տըր, վէ օնա նաիլ օլմագ, ա՛նճագ սէնին ղայրէթինէ մուհթաճ տըր ։

ՏՈՒԱ

Վարդ խորհրդական, աղօթեա վասն մեր ։ Է՛յ Հիքմէթլի Կիւլ, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին ։

Է՛յ սէվկիւլիւ Վալիտէ, սէն քի, տիլպէրլիյին վէ սալիհլիյինտէ թա իպթիտատան Ալլահա մագպուլ օլտուն. վէ սէնին ազիզլիյին վէ քէմալիյէթինտէ, ֆազիլէթլէրինին թաթլը գօգուլարընը՝ պիւթիւն տիւնեա իւզէրինէ սաչտըն ։ Վէ Ալլահըն պէտա տուաարընը ալան ինսան զաթինին տիքէնլի աղաճընտան, հիքմէթլի պիր տիքէնսիզ կիւլ աչըլտըն ։ Էվլատըն Յիսուստան պիզէ տէ լութֆ ալ՛ վէր քի, կիթտիքճէ օնա մագպուլ օլալըմ, վէ ինսանլէր արասընտա՝ Յիսուս Քրիստոսուն թաթլը ֆազիլէթլէր գօգուլարընը տաքըդ վէ սալիհլիք իլէ ալէմէ եայալըմ, վէ շէֆաաթընըլա էպէտի տէվլէթէ նաիլ օլալըմ, Է՛յ Հիքմէթլի Կիւլ Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին ։

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Փիլիպպոս Ների:

Պու Ազիզ՝ փէք ազիմ ֆազիլէթլէր իլէ տօնանմըշ ազիզլէրտէն պիրի օլտու քի, Էֆէնտիմիզին 1515 սէնէսինտէ, Ռօմա շէհրինտէ, քէնտի առաքելական եօրուլմազ ղայրէթիյլէ՝ Քիլիսէի շէրիֆաէ պուլտուղու շէօհրէթէ պինաէն՝ Ռօմա առաքեալը տէնիլմէյէ լայըգ օլտու: Ազիզ Փիլիպպոսուն, թա՛ քէնտի չօճուգ չաղընտան եիւրէյինտէ թէօրէյէն իպատէթ ամէլլէրի, խուսուսա՝ Էֆէնտիմիզ Յիսուսա վէ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամա օլան մուհապպէթի՝ եըլլար տէվր օլտուգճա՝ տահա զիատէ մէթանէթ պուլտուլար: Լիսանինտէքի էզպէր օլան շու տուալարը· Եա՛ պէնիմ մուհապպէթիմ, աշգըմ վէ կէօնլիւմիւն թէսէլլիսի, Սուրբ Կոյս Մարիամ, տէյի, հէր պիր տէաֆյինտէ՝ եիւրէյի էօյլէ պիր թութուշուրտու քի, կէօզլէրինտէն եաշ սէլէրի ադար՛ըմասան՝ եւրէյինին հարարէթինի սէօնտիւրէմէզ իտի: Կէճէլէրի՝ տուալէր իլէ սապահ էթտիյի փէք չօգ վար ըտը․ վէ քէնտի հէր տուալէրինի, սան քի եւզ պէ եւզ Սուրբ Կոյս Մարիամ ըլա սէօյլէշիր կիպի, աշգ ու իպատէթ իլէ գըլար ըտը: Ախէրլէրինէ նասիհաթ վէրտիյինտէ՝ Սէվկիւլիւ օղուլլարըմ, Ալլահըն Վալիտէսինէ իղզէթ էտին, սէվին Սուրբ Կոյս Մարիամը, տէյէրէք՝ ալէմի օնուն իպատէթինէ թութուշտուրուրտու: Վէ պու ազիմ աթէշ իլէ նիչէ՛ վէ նիչէ՛ կիւնահքեարլարըն փէքլէշմիշ եւրէքլէրինի եըմշատըր, թամամըյլա չէվիրտի: Օնլարտան պիրի տէ պու օլտու քի, պիր տէֆա պիւյիւք կիւնահքեարըն պիրինէ Աշիգին վէրտիյի նասիհաթլէր հէփ նաֆիլէ օլունճա՝ Աշիգ տէօնիւպ, Պա՛րի կիւնտէ եէտի տէֆա Ողջ լէր Թագուհի տէյիպ՝ նիհայէթինտէ, եարըն պէն տէ եօլմիւշլէրին սըրասընա կիրէ պիլիրիմ, տէյէրէք, եէրի էօճի, տէյլի, օ՛նա նասիհաթ վէրտի : Պու կիւնահքեար՝ Ազիզին սատէճէ պու էօյիւթիւնիւ թութմաղա սէօզ վէրիպ, վագթինտէ թէքմիլ էթտիքտէն սօնրա, իշթէ՛ քէնտինէ կէլտի, վէ կէչիրտիյի փէնա էօմրիւն իւզէրինէ թէօվպէ էթտի:

Պու Ազիզէ թէսէլլի վէ լութֆլար իհսան էթմէք իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն տէֆա՛թլէ օ՛նա կէօրիւնտիւյիւ վար ըտը· վէ պունլարտան պիրի տէ Ազիզին եաշընըն սօն տէմինտէ վագը օլտու քի, աղըր պիր խասթէլիքտէն թութուլուպ, հէքիմլէր իւմիտը գաթ էտինճէ, Սուրբ Կոյս Մարիամ կէօրիւնիւպ, ա՛նիտէ քէնտի սէվկիւլիւ գուլունուն խասթէլէյինի տէֆ էթտի :

Իճրա էտէճէյին փազիլէթ ։

Լաափէրկաա նամ աղըզը՛ն էթ-տիյի կիպի, օտա՛նա կիրիփ չըգտըղընտա, օտա՛նտա պուլունան Սուրբ Կոյս Մարիամը՛ն պիր պատկէրի՛նի տէրու՛նի պիր աշգ ըլա էօփմէյէ · եախոտ գալպինտէն պիր մուհապպէթ նիշա՛նը օ՛նա կէօսթէրմէյէ՝ սա՛նա ատէ՛թ էյլէ ։

ՍԷՆԱ

ԻՄՄԱՆՈՒԷԼ քէրիմ Ալլահ,
Էփլաք նուրա Քէլամուլլահ
Տօղտու գութլու Բէթլէհէմտէ·
Պէնի սաւէմ պուլսուն փէրահ :

Միւզէյյէն կէօք գուպպէսինտէ,
Եըլտըզլարը սաֆ սաֆ տիզէն,
Ֆագըրուլհալ ախօրճըգտէ,
Պիզիմ իչին գունտագլանմըշ :

Մէլաիքէ սիւրիւ սիւրիւ
Ասիւմանտէն էնիյօրլար,
Գըր պաշընտա չօպանլէրէ,
Խայըր միւժտէ վէրիյօրլար :

Արապիստան խիւնքեարլէրի
Նէճմին կէօրիւպ կէլիյօրլար·
Հազրէթ Դաւիթ մուճիպինճէ,
Փիշքէշլէրին սունայօրլար :

Նատիտէ մուրր սէն Թայիպէ,
Թահտըր ալթուն շահ Սահիպէ.
Վէ տարըլպէնտ սէն խիւտայէ,
Սէճտէ էտիպ սունայօրլար:

Ուլու Շահըմ վէ Ալլահըմ,
Սէն Խալըգըմ, Գուրթարըճըմ,
Կէօյտէն եէրէ պէնիմ իչին,
Նիւզուլ էթտին, եա Յիսուսում

Լամա չօպան սիւրիւսիւյլէ
Եիւզ սիւրէրիմ խաք փայինէ.
Գալպիմ սանա փէտա օլսուն,
Ուլու շահլէր փիշքէշլէյլէ:

Լութֆ էյլէյիպ, զատըն էթ կէլ.
Պու կէտատէն եիւզ չէվիրմէ,
Եա սէվկիմլի մասում Յիսուս.
Շահլէր Շահի ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ:

* * *

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ԿԻՒՆ

ՏԵԱՌՆ ԸՆԴԱՌԱՋ

Ա. ԹԷՇԷՔՔԻՒՐ

Պու խորհուրդտա [illegible], Սուրբ Կոյս Մարիամըն կէօսթէրտիյի [illegible], 1. [illegible], 2. [illegible], 3. [illegible] [illegible] :

1. **ՍՈՒՐԲ** Կոյս Մարիամըն իթաաթը քէնտի հալինէ պագարագ մուշքիլ օլտու : — Էկէր այն մուճիպինճէ, տունեայա էվլատ կէթիրէն գարըլար փաքլէնմէք իչին, մութլագա Տաճարտա քահանայ հուզուրինէ չըգմալը՛յտըլար : Վէ պու այնէ մութի օլ-

մալարըյլա , Ալլահըն հուզուրինտէ՝ նափաք օլտուգլարընը իքրար էթմիշ կիպի սայըլըրլար իտի: Լաքին, ճէմիի պիքիրլէրտէն փաք Սուրբ Կոյս Մարիամըն՝ պու կիւնէ տաւէթ հէր նէ գատար զօր վէ գարշը կէլտի իսէ տէ, էյինէ լայըգը իւզրէ օնա իթաաթ էթտի: — Պու տահա պիզ պիր շէյ տէյի՞լ միքի, պիր խօշլանմատըղըն խըզմէթ պիւյիւքլէրինտէն տահա թէքլիֆ օլունճա, կիւճէնէրէք՝ իթաաթ էթմէյէ չէքինիրիզ:

2 . Սուրբ Կոյս Մարիամըն իթաաթը ճան ու կէօնիւլտէն օլտուղու՝ պու տաւէթի թէքպիլ էյլէտիյի թարիգտէն պէյան տըր: — Փաքլանմաղա պու թէնպիհ օլան գանունը՝ ֆագաթ տաւէթ իւզրէ թապիաթտէն համիլէ օլուպ, տիւնեայա էվլատ կէթիրէն գարըլարա մախսուս իտի: Լաքին Սուրբ Կոյս Մարիամ, քէնտի Ալլահ էվլատընը Հոգի Սուրբուն լութֆու գուվվէթիյլէ տիւնեայա կէթիրմիշ իքէն, հիչ պիր ֆարգ էթ-

մէյէրէք, պու այնէ պիւթիւն եիւրէքտէն իթաաթ էյլէտի։ — Միւլահազա էյլէ, էյ քրիսթիյան քի, էյէր սուրբ աինինէ տաիր օլան թէօրէլէրէ վէ թէնպիհլէրէ, իսթէաքյինէ կէօրէ մանա վէրիպ, գարշը տուրուրսան, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու կէօսթէրտիյի իպրէթէ գարշը նէ գատար մուղաիր շէյ էթմիշ օլուրսուն :

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու իթաաթը՝ դօղտուղու նիյէթտէն ղայէթ պիւյիւք օլտու։ — Չիւնքի, ախէր գարըլար կիպի սալթ պու գանունու եէրինէ վարտըրմաղա տէյիլ, իլլա՝ օլ էվվէլլէրինտէն պէրի փէյղամպէրլէրին խապէր վէրտիքլէրի սիյատէթլէրէ՝ վարըպ Էվլատընը գուրպան սունտու : Վէ հէմ քէնտիյէ փարզ օլմայան գանունու թէքմիլ էթմէսիյլէ, Ալլահա օլան մուհապպէթինի պէյան էյլէտի : — Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու ալիճէնապլըղընա պագարագ, սէնին տէ Ալլահա կէօսթէրտիյին խասիսլիքլէրի միւլահազա էյլէ քի,

զաթի օլան պօրճլարընը պիլէ լազըմընա կէօրէ թէքմիլ էթմէզսին :

ՏՈՒԱ

Աշտարակ Դաւթեան, Աշտարակ փղոսկրեայ, աղօթեա՛ վասն մեր :
Եա՛ Տավուտուն Գուլէսի, եա՛ Ֆիլ տիշիտէն Գուլէ, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին :

Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէն, ազիզ Իռլանտանըն Քիլիսէսինտէ, պիր այնիհի Դաւիթին մէշհուր գուլէսի կիպի, ալէմէ սըղընաճագ պիր էմին մէքեան օլտըն : Ֆիլ տիշիտէն մէմուր պիր գուլէ միսալի, գա՛թի տիրըյէր վէ լէքէսիզ սին : Սէնին միւպարէք րուհինին տիլպէրլըյի պու էօրնէքլէր իլէ թասվիրէ կէլիր շէյ տէյիլ տիր : Ցէ իմտի, շու պէնիմ սէֆիլ ճանըմը շէֆաաթըն վէ Նազարըն ալթընտա սագլա՛. Եիւրէյիմին փաքլըղընա խասիմ, վէ ճանըմըն խարապլըղընա գաստ օլան տիւշմէնլէրիմտէն պէնի էսիրկէ վէ օնլարըն գուվվէթլէրինէ գարշը, պանա պիր մէթանէթլի գուլէ օլ քի , սէնին եարտըմընլա օնլարը եէնիպ , ֆիւթուհաթ թաճընը ալմաղա լայըգ օլայըմ · ամին :

ՀԻՔԷԱՅԷ

Ազիզ Ֆրանչիսկոս Քսավէրիան :

Հինտիստանըն Առաքեալը ազիզ Ֆրանչիսկոս Քսավէրեան , պիւթիւն քէնտի էօմրիւնտէ , Ալլահ Վալիտէսինէ ղայէթլէ իպատէթքեար օլտու : Սուրբ Կոյս Մարիամըն վերափոխումն եօրթուսունտա՝ Փարիզ չէհրինտէ , Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ սունուլան Մարտիրոսլար տաղը տէտիքլէրի քիլիսէտէ՝ Սուրբ Իգնատիոս վէ ախէր արգատաշլարը՛յլա՝ պիւթիւն էօմրիւնիւ փաքլըգ իլէ կէչիրմէյէ Ալլահա նիյէթ էթտի : Վէ Լօրէթօսա պիր կիւն քիլիսէտէ տուա էտէրքէն՝ Հինտիստան թարաֆլարընա տախի օլաճաղը , վէ օլ էյալէթլէրին էհալիսինէ Սուրբ

Աւետարանը վազ էտէճէյի, Ալլահտան քէնտիյէ ատայ օլտու: Ալլահտան հէր տիլէյինի Սուրբ Կոյս Մարիամըն էլիյլէ իսթէր իտի, վէ օնուն եարտըմընը տիլէմէտէն, հիչ պիր իշէ էլ վուրմազտը: Քրիստոնէական վարդապետութիւն վէ վազ էյլէտիյինտէ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամեան տինտարլըղը նուր վէ գուվվէթ տիլէրտի: Սուրբ Կոյս Մարիամա գուլ օլտուղունու ալէմէ աշիքեարէն կէօսթէրմէք իչին, պիր Վարդարան թէսպիհի պօյնունտա թաշըր ըտը, վէ քէնտի պու իպրէթիյլէ՝ եէնի տէօնէն տինտարլարըն գալպինէ Վարդարան տուասը հագգընտա էյէր հավէս պըրագըր քի, ախէրլէրի տէ պունտա թալիպ օլուպ, չօգ թաաճճիւպ օլունաճագ հիքմէթլէրէ լայըգ օլտուլար: Իշթէ օնլարտան պիրի տէ պու օլտու:

Պազիլիկեանըն պիրիսինէ՝ Մէլափօր շէհրինտէն Մալագա շէհրինէ եօլճուլուգ զուհուր էթտիքտէ, սուրբ Ֆրանչիսկոսեան պիր պէրկիւզար տիլէտի : Օ զէման սուրբ Ֆրանչիսկոս՝ քէնտի Վարդարանընը օնա փիշքէշ էյլէյիպ վէրտի · Էյէր լայըգ իւզրէ փաք եիւրէքտէն Սուրբ Կոյս Մարիամա խըզմէթքեար օլուրսան՝ պու Վարդարանտան չօգ խայըր պուլուրսուն : Տէմիր մըլարգլարը կիպի, պիր գասըրղա գօփտու , վէ տաղ կիպի տալղալար կէմիյի պիր գայայա չարփըպ փարալատըլար : Կէմիտէքի օլան ճէմիի սէֆիլ ճանլար՝ էնկին տէրեայէ ղարգ օլտուգլարը զէման , սուրբ Ֆրանչիսկոսուն վէրտիյի էօյիւթ պազըրկեանըն ֆիքրինէ տիւշիւնճէ , Հէման ճան ու կէօնիւլտէն Սուրբ Կոյս Մարիամա սըղընարագ , քէնտի Վարդարանընա սարըլար · վէ իշթէ՛ Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիքմէթիյլէ , քէնտի քէնտինտէն պի խապէր՝ տէր ադապ հէր պիր թէհլիքէլէրտէն էմին՝ գարատա քէնտիսինի պուլտու :

Սուրբ Ֆրանչիսկոս՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն Ցղութիւնունա չօգ աշգը թութուշմուշ օլտուղունտան, օնա պիւթիւն էօմրիւնտէ իզզէթ էթմէյէ Ալլահա ահտ էթմիշ իտի: Քէնտի թալիմլէրինտէ վէ էյլէնտիյի հէր սէօհպէթլէրտէ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն շէրէֆի իւզէրինէ տէ պիր վէսիլէ արար, սէօզ աչար ըտը. վէ մէրհամէթլէր Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամը սէվմէյէ վէ իզզէթլէմէյէ, հէր վէճհ իլէ քրիսթիյանլարը ղայրէթէ կէթիրմէք գայտընտայըտը: Նիհայէթի քէլամ, քէնտի էօմրիւնիւն սօն տէմինտէ՝ հէր պիր ինսանի թէսէլլիյի պիր թարաֆա պըրագըպ, ֆագաթ քէնտի իւմիտի վէ հիմայէթճիսի Սուրբ Կոյս Մարիամտա թէսէլլի արա՛րտը: Էօմրիւնիւն ա՛րթըգ սօն էյեամլէրինտէ՝ պիր պիւյիւք իպատէթքեարլը՛ղլա վէ թասավիր օլունմազ պիր աշգ իլէ, պունու տիլինտէ էզպէր էթմիշ սէօյլէր իտի. Սէնին Վալիտէ օլտուղունու կէօսթէր պանա, էյ Սուրբ Կոյս Մարիամ:

Իճրա էտէճէյին փազիլէթ ։

Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ վէ օնուն մէրհամէթինէ սըղընմաղա, էլինտէն կելէն գատար պաշգալարընա նասիհաթ վէ ղայրէթ իտէր ։

ԵԻՐՄԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ՏԵԱՌՆ ԸՆԴԱՌԱՋ

Բ· ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամ, 1. քէնտի պէքիրլէյինի, 2. քէնտի [illegible], 3. քէնտի Ալլահ [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] օլուր :

1. **Սուրբ Կոյս Մարիամին** *քէնտի պէքիրլէյինի կիզլէմէսի : — Սուրբ Կոյս Մարիամ ախէրլէրին էտինտիյի լէքէյի իւզէրինէ ալըպ, փաքլանմագ գայտէսինի թէքմիլ էթմէյէ Տաճարա վարտը : Վէ պու թարըզ իլէ, մալիք օլտուղու փաքլըղընը՝ ինսանլար էօնիւնտէ խա-*

րիճ կեօրիւնմէյէ իրթիքեապ էյլէտի ։ — Ա՜հ , պունէ՛ հայրան գըլընաճագ կեօնիւլ ալչագլըղը տըր · տէր ազիզ Վինչէնցիոս Փէրրէրի ։ — Հէյ վա՜հ , հէյ վա՜հ · եազըգ պիզիմ փօտուլ հալիմիզէ քի , տահա պիր սէվապ սահիպի օլմատան , ալէմէ էյլիքտար կեօրիւնմէք սէվտասընտա կէզէրիզ ։

2 · Սուրբ Կոյս Մարիամըն քէնտի սալիհլէյինի կիզլէմէսի ։ — Սուրբ Վինչէնցիոս Փէրրէրինին տէտիյինէ կեօրէ , Սուրբ Կոյս Մարիամ Տաճարա վարտըղընտա , քահինատան քէնտի իչին սուա թալէպ էթտի ։ Ճէմիի մախլուգաթըն էն փաքը վէ էն ազիզի իքէն , պա՛գ պիր եօլ , նէ՛ շէքիլ կեօնիւլ ալչագլըղընտա իրթիքեապ էյլէտի քի , պիր կիւնահքեար ատէմ հուզուրինտէ , կիւնահքեար կեօրիւնմէյէ չէքինմէտի ։ — Սէն իսէ , ինսան էվլատլարընըն էն եամանը իքէն , Ալլահըն խաքի փայինտէ շանընը շէօհրէթինի արթըրմաղա հիչ ճահտ էթմէյիպ , փանի տիւն-

եա եօնիւնտէ իթիպար գազանմաղա տահա զիատէ ղայրէթ էտէրսին ։

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն քէնտի Ալլահ վալիտէլիյինի կիզլէմէսի ։ — Ալլահ Էվլատընը տիւնեայա կէթիրէն պիր վալիտէ, ուլիհլիյինէ վէ փաքլըղընա հիչ պիր քէտէր կէթիրմէյէրէք, Ալլահ Վալիտէսի օլտուղունու պէյան էյլէյէ պիլիր իտի ։ Լաքին Սուրբ Կոյս Մարիամ պու պապտէ ճողա պիր նիշան վէրմէտիքտէն մաատա, տիւնեանըն կէօզիւնէ կիւնահքեար կէօրիւնմէյի զիատէ պապ թութտու ։ — Էյ քրիսթիյան, էյէր Սուրբ Կոյս Մարիամա խըզմէթ էթմէք, վէ օնա մաղպուլ օլմաք իսթէրսէն, օնուն ալչաք կէօնիւլլիւլիւյինէ պէնզէր օլմաղա ղայրէթ էթմէլի սին . վէ ինսան էօնիւնտէ էյի կէօրիւնմէտէն իսէ, Ալլահըն հուզուրունտէ թէքմիլ պուլունմանը պապ թութմալը սըն ։

ՏՈՒԱ

Տո՛ւն ոսկեղէն, աղօթեա՛ վասն մեր :
Եա՛ ալթուն խանէ, շէֆա՛աթ գըլ պիզիմ իչին :

Սէլա՛մ Սուրբ Կոյս Մարիամ. սէն Եարատըճըմըզըն վէ Գուրթարըճըմըզըն վալիտէլիյինէ Ալլահըն սէչիլտին : Պէ՛լի, պէ՛լի. սէ՛ն օլտուղուն ալթուն կիպի փաք վէ տիւպէր պիր խանէ քի, Փէտէրուլլահ՝ սէնի թա՛ էպէտիտէն հէր կիւնահ լէքէլէրինտէն փաք՝ քէնտի էվլատընա մէքեան հազըրլատը : Սէն քի, պու գատար Ալլահըն լութֆ պուլտուն ուսա, շէֆա՛աթ գըլ պէնիմ իչին քի, պէն տահի օնուն լութֆունա նաիլ օլայըմ, վէ եիւրէքիմտէքի օլան մուհապպէթիմի կիւն պէ կիւն արթըրըյըմ, պիր կիւն էպէտ էլ ապատ օնու գազանըպ պիլմէյէ լայըգ օլայըմ. ամին :

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Վինչէնցիոս Ֆէրրէրի :

Սուրբ Վինչէնցիոս Ֆէրրէրի, Քիլիսէի շէրիֆին մէշհուր Սուրբլարընըն պիրի օլուպ քի, կէրէք քէնտի սալիհլիյի վէ կէրէք հարարէթիլէ ղայրէթիլէ՝ չօգ կիւնահքեարլարը Ալլահա չէվիրտի: Թամ չօճուգ եաշընտան՝ Սուրբ Կոյս Մարիամա պիր պիւյիւք մուհապպէթ վէ իպատէթ եիւրէյինտէ հասըլ էյլէտի: Պու Ազիզին Սուրբ Կոյս Մարիամըն ֆազիլէթլէրինէ պէնզէր օլմաղա հէր նէ գատար պիւյիւք ճահտը օլտույսա տա՝ խաին չէյթանըն տախի Ազիզէ գարշը խըյանէթի էքսիք օլմատը. լաքին ազիզ Վինչէնցիոս՝ շէֆաաթճըսը Սուրբ Կոյս Մարիամըն եարտըմընա սըղընըրտը, մէլունուն հէր պիր ֆասիտ թահրիքաթլարընը նաֆիլէ էթտի: Պիր կիւն Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիքիրլիյի հագղընտա, սուրբ Հերօնիմոսուն թէէլիֆ էյլէտիյի քիթապը օգուրքէն, պու ազիմ ֆազիլէթէ էօյլէ պիր եիւրէյի թութուշտու քի, հէմէն եէրէ գափա՛նըպ, Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, պանա տա պու ազիմ ֆազիլէթի իլհա՛մ էյլէ, վէ պունա քէտէր վէրէն էն ճիւզի քէտէրլէրտէն պիլէ պէնի էսիրկէ, տէյի, գալպինի օնա արզ էյլէտի: Տուասընըն նիհայէթինտէ՝ պու սէօզլէր իլէ պիր սէս կէլտի· Պէքիրլիք տէտիքլէրի պիր նատիր ֆազիլէթ օլտուղունտան, օնա նաիլ օլանլար փէք ազ վէ փէք մութէպէր քիշիլէր տիր, սէն օնլարըն սըրասընա կիրմէյէնէ՞ լայըգլըղըն վար: Շիմտիյէտէք պու ֆազիլէթի իւզէրինտէ հըֆզ էթտին. լաքին պունտան պէօյլէ պու ազիմ շէօհրէթի էտինմէյէ իւմիտ էթմէ: Ազիզ՝ պու սէօզլէրտէն ա՛սլա քէնտինի ալտըրմատը, վէ քէմ շէյթանըն պու պիր իղվասը սըր, պէօյլէ ազիմ ֆազիլէթէ արզու էտէնի Սուրբ Կոյս Մարիամ մութլագա պու կիւնէ սէօզլէր իլէ խորլամաղ էյլէրէք, տահա զիատէ աշգ ըլա տուտարնա տէվամ էթտիկի եէրտէ. իշթէ ա՛ն ունալըղ կէօյլէր աչըլտը, վէ ազամէթլը պիր հիյէթ իլէ Սուրբ Կոյս Մարիամ կէօրիւնիւպ տէտի. Գօ՛րգմա, օ՛ղլում, սէնին իշիթտիքլէրին հէփ եարամաղ շէյթանըն ֆէսատը տըր քի, սանա գօրգու վէրիպ, պատարաթընը պաղլամաղա գասթ էտէյօր: Գօ՛րգմա, օ՛ղլում, նիյէթինտէ գա՛իմ տուր, կէրէք էվլատըմըն մէրհամէթի, վէ կէրէք պէնիմ վալիտէլիք հիմայէթիմ իւսթիւնտէն էքսիք տէյիլ տիր: Խաչին շէյթանը սէնինլէ տահա պազը ճէնկլէշէճէք իսէ տէ՝ էվլատըմըն լութֆույլա օնա գարշը գօյուպ եէնէճէք սին: Սուրբ Կոյս Մարիամ պունլարը տէյիպ, կէօրիւնմէզ օլտու: Պու րույատէն Ազիզին գալպի թասալլի օլունմաղ պիր թէսէլլիլէ տօլտու, վէ պունտան պէօյլէ րահիպլիք վէ ֆազիլէթ եօլունա կիրմէյէ գարար վէրտի. վէ պագըր եօմրիւնիւ՝ կեօյլիւ պիր մելէք միսալը կեչիրտի :

Պու հիքեայէի օգուտուղուն-տա՝ էյէր սէնին տէ գալպինին փաքլըղ խազինէսինի խարապ էթմէյէ շէյթանըն գասթ էթտիյինի կէօրիւյօրսան, Սուրբ Կոյս Մարիամըն սուրբ Վինչէնցիոսա տէտիքլէրինի, սանա տէյօր կիպի թութարագ, Յիսուս Էփէնտիմիզէ վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն եալվարմագտան փարիղ կէլմէ : Վէ շիւպհէսիզ խասըմինին հէր փէսատլարընա գարշը գօյուպ, վէ հէմ սօլմազ փիւթուհաթ թաճլարընա ագըպէթ նաիլ օլուրսուն : ‘‘Մութլու գալպի փաք օլանլարա, չիւն քի Ալլահը կեօրէն օնլար օլաճագլար տըըր,, :

Իճրա էտէճէյին փազիլէթ :

Ալլահըն գուլու տէնիլէն ապիզ Յովհաննէսին սանէթի իւզրէ, սէն տէ հէր կիւն. Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, օ ճան չէքիշտիյիմ գօրգունճ սաաթտա պէնիմ եարտըմըմն եէթիշ տէյի, ճան ու կէօնիւլտէն օնա նիյազ էյլէ: Զիւնքի, Սուրբ Կոյս Մարիամ պու Ազիզին էօլիւմ սաաթընտա իմտատընա եէթիշիպ՝ օ սոն էօլիւմ թէրինի եիւզիւնտէն սիլէրէք, օղլում Յովհաննէս, պանա իպատէթ էտէնլէրի պու սոն սաաթտա թէրք էթմէք ատէթիմ տէյիլ տիր, տէյի, սէօյլէմիշ տիր:

ԵԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ՏԵԱՌՆ ԸՆԴԱՌԱՋ

Գ· ԹԷՓԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն, 1. Էվլատընը ատանմասը, 2. խէլաս էթմէսի, 3. խանէտանընէ ավրէթլէրինէ՝ Էվլատընա կէօսթէրտիյի մուհապպէթի:

1. **ՍՈՒՐԲ Կոյս Մարիամըն Էվլատընը ատանմասը:** *— Սուրբ Կոյս Մարիամա՝ պիր տանէ Էվլատը Յիսուստան ղայրի, ղըյմէթլի վէ ազիզ շէյ եօղ իքէն՝ վարըպ, օնու ինսանլարըն սէլամէթի ուղրունա Տաճարտա Ալլահա սունտու: — Էյ քրիսթիյան, պունու մուլահազա էյլէտիյինտէ, Փիքր էյլէ քի,*

Ալլահ Էֆէնտիմիզ մալիք օլտուղուն էյլիքլէրին էն ալտընը վէ էն գըյմէթլիսինի, եանի գալպինի անճագ քէնտիյէ փիշքէշ իսթէր: Սէն իսէ, պու անէ գատար եարատըճըն վէ գայըրըճըն Ալլահա օնու վէրմէտիքտէն մաատա, վարըպ ֆանի մախլուգաթլարա սունմուշ սուն: Պու սանա նէ՜ պիւյիւք զիւլլ շէյ տիր · ա՜խ, սէնին զաթինի վէ հէր էտինտիյինի սանա փիշքէշ էտէն Ալլահա, պու էթտիյին նէ՜ պիւյիւք խօրլուգ տուր:

2. Սուրբ Կոյս Մարիամըն քէնտի Էվլատընը խէլաս էթմէսի: — Սուրբ Կոյս Մարիամ էսքի գանունը մուճիպինճէ, Էվլատը իչին պէշ կիւմիւշ ագչա վէրմէսի լազըմ կէլտի: Ա՛ճապա Էվլատը Յիսուսու պու պօրճտան խէլաս էթմէք իչին, վէրտիյի ագչայը նէ՛ կէօնիւլ խօշնուտլուղույլա մահալլինէ էտա էյլէտի: — Սէն Յիսուսու գազանմագ իչին, շիմտիյէտէք նէ՞ շէյինտէն ֆարիղ կէլտին: Էյ՛ նամքէօրլուգ էյ՛ · սէն իսէ, ճիւզի պիր

սատագայը պիլէ եսիրկէյիպ, Յիսուս Էֆէնտիմիզին եէրինի թութան ֆագըր ֆուգարանըն խաթըրնը խօշ էթմէմիշ սին :

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն, խանէսինէ ավտէթինտէ՝ Էվլատը Յիսուսա կէօսթէրտիյի մուհապպէթ : — Սուրբ Կոյս Մարիամ Էվլատը Յիսուս իլէ Նազարէթէ տէօնտիւյիւնտէ, վալիտէլիք մուհապպէթինի հէր վէճհ իլէ օնա կէօսթէրտի : Սէրովբէլէրին քէրովբէլէրին պագմաղա պիլէ ճէսարէթ էտէմէտիքլէրի Ալլահը՝ մագարըմ գըյաֆէթինտէ սէվէր օգշար, աշգ ու մուհապպէթ իլէ եօփէր իտի. վէ պու մութլու իգպալէ՝ Սուրբ Յովսէփի տախի հիսսէտար էթմէք իչին, աէֆսիթլէ պէօյլէ պիր հիւրմէթլէ խազինէյի օնուն տա գուճագընա սունար ըտը:

— Ալլահ սէնին տախի մուհապպէթինին թութուշմասընը իսթէր. վէ հէր իպատէթլէրինի Սուրբ Կոյս Մարիամ կիպի եիւրէքտէն էյլէմէնի թալէպ էտէր, էյ քրիսթկյան: Պա՛րի հիչ տէյիլ իսէ, Սուրբ Հաղորդութիւնա թութուշմուշ պիր աշգ ըլա եագլա՛շ, վէ Ալլահ Էվլատը Յիսուս Էֆէնտիմիզ եիւրէյինէ կէլտիկինտէ, օ գըսմէթլը վագթի էյիճէ գուլլանմազա ղայրէթ էյլէ:

ՏՈՒԱ

Տապանակ ուխտի, աղօթեա վասն մեր:
Եա՛ իթթիֆագ Սանտըղը, չէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչի՛ն:

Եա՛ կէօյլէր Սուլթանը, եա՛ մէրհամէթլէր Վալիտէսի, Սուրբ Կոյս Մարիամ. սէն սի՛ն պէնիմ էօմրիւմ վէ իւմիտիմ: Ալլահըն ինսանլէր իլէ էտէճէյի իթթիֆագըն նիշանը, գուլու Մովսէսէ եափմազա էմր էթտիյի Տապանակ սահիհէն սէ՛ն օլտուն: Սէնի՛ն պիքիր րահմինտէ ալլահլըգ վէ ինսանլըգ պիր օլտու: Ալլահըն ինսանլարըլա էյլէտիյի պարըշ գավլը՝ սէնտէ պաղլանտը: Կէ՛լ իմտի, չէֆաա՛թ գըլ պէնիմ իչի՛ն քի, Ալլահըմըն հուզուրունտա կիւնահլէրիմ ա՛ֆվ օլսուն· վէ օնուն նազարը իւզէրիմտէն ա՛սլա էքսիք օլմասըն : Իսրայէլ ճէմաաթընըն հէր իգթիզասընտա սըղընաճաղը եէր Տապանակ օլտուղու կիպի· սէն տէ, պէնիմ հէր մուշքիլլէրիմտէ պանա սըղընաճագ մէքեան օլսուն, շու տէրտ վէ միհնէտ չէօլիւնտէն պիր կիւն ճէննէթ ճէլալէթինէ էրտիրմէյէ պէնի լայը՛գ էյլէ, եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ:

ՀԻՔԵԱՑԷ

Սուրբ Սիմոն Սթօք :

Սուրբ Կոյս Մարիամըն Հանդերձինի նէշր էյլէյէն Ազիզ՝ Գարմելիթան կրօնաւորլարընըն պաշը ազիզ Սիմոն Սթօք օլտու: Պու Ազիզ՝ Ինկիլթէրրատա տօղմուշ, օն իքի եաշընտա վարընճա՝ եիւրէյի Ալլահ աշգը՛յլա էօյլէ թութուշտու քի, տիւնեաարընտան իպա էտիպ՝ Ինկիլթէրրա Հուտուտինտէ օլան չէօլիստանլարըն պիրինէ չէքիլտի: Վէ օրատա պիր աղաճ գօվուղունտա սաքին օլտուղու իչին, լաղապը տա Սթօք չաղըրըլտը․ պու քի Ինկիլիզ լիսանինտէ աղաճ քիւթիւյիւ տէմէք տիր: Օրատա քէնտիյի տուայա վէրիպ, օրուճ վէ տիւրլիւ տիւրլիւ ապաշխարանքլար վէ սէրթ թալիմլէր իլէ պիր ազիմ էօմիւր կէչիրտի: Կիւնտէքի ալտըղը նաֆագա, ֆագաթ օթ վէ եապանի քէօքլէր, վէ իչտիյի սատէճէ սույուտու: Քէնտի ա-

տէթ էթտիյի ապաշխարանքլարը՛յլա՝ քիւչիւքլիւքտէն Սուրբ Կոյս Մարիամըն օլան իպատէթինի կիւնտէն կիւնէ արթըրալը։ Եիրմի սէնէ չէօլլէրտէ պու կիւնէ էօմիւր սիւրտիւքտէն սօնրա. Գարմէլօս տաղընտան պիր գաչ անապատականլար Խնկիլթէրրայա կէլիպ, օրատա պիր մանասթըր պինա էթտիքլէրինի իշիտինճէ, օնլարըն սիւրտիւքլէրի էօմիւր թարիգինէ, վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն օլան իպատէթլէրինէ մաիլ օլուպ, քէնտի տէ օնլարըն կրօնքունա կիրտի։ Վէ արասը պիր ազ կէչտիքտէն սօնրա, քէնտի ազիմ սալիհլիյինէ նազարէն, Գարմէլիթանլարըն իւզէրինէ պիւյիւք նասպ օլտու։ Պու Ազիզ՝ հիւքմինտէ օլանլարըն ճիւմլէսինի վէ ճէմիի տինտարլարը Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինէ թութուշտուրմաղա չօգ ղայրէթլի օլտուղունտան, հէր տաիմ. Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, շու սէնին սատըգ գուլլարընըն իւզէրինէ օլան մուհապպէթինէ պիր նիշան կէօսթէր . վէ սանա տահա զիյատէ իզզէթ էտէ պիլէճէյիմ թարիգի պանա պէյան էյլէ, տէյի չօգ տէֆա րէճա էտէր իտի ։ Պիր կիւն, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր պատկերի հուզուրընտէ, պէօյլէ տուա էտէրքէն . Սուրբ Կոյս Մարիամ ազամէթլի պիր հէյէթ վէ վաֆիր մէլէքլէր իլէ վէ էլինտէ պիր Հանդէրձ իլէ կէօրիւնիւպ, պէօյլէ տէտի . Իշթէ, սէվկիւլիւ օղլում Սիմօն, Կրօնքունուն իւզէրինէ օլան մուհապպէթիմէ պիր նիշան, վէ պունու իւզէրինտէ թաշըյըպ, թա՛ էօլիւմիւնէտէք էյի եաշայանըն էլինտէ քէնտի սէլամէթինէ՝ իշթէ՛ պու պիր րէհին օլսուն, տէյէրէք, էլինտէքի օլան Հանդէրձի օնա վէրիպ, կէօրիւնմէզ օլտու ։ Ազիզ Սիմօն, պու ազիմ պէրկիւզար հագգընտա ղայէթ շազ օլուպ, պունտան պէօյլէ քէնտի Կրօնաւորլարը՛յլա, պու իպատէթի ճէմի տինտարլարա եայմաղ ճահտընտա տիւշտիւ ։ Ինկիլիզ փատիշահը Եդուարդ, վէ Ֆրանչա փատիշահը

Լուտովիկոս, վէ տահա ախէր հիւքմ սահիպի միւթեպեր ատէմլէր, պու Հանդերձի քէնտիլէր ալտըգտան մաատա, պու իպատէթին ախէրլէրինէ եայըլմասընա հէր նէ գատար սէպէպ օլտուլար ըսա տա· լաքին ա՛սըլ գուտրէթ սահիպի Ալլահըն՝ պու Հանդերձին հիւրմէթինէ իշլէտիյի հիքմէթլէր՝ ալէմի պու իպատէթէ թահրիք էյլէմիշ տիր· նիճէ քի, քիթապլարտա մէսթուր չօգ հիքմէթլէրտէն մալիւմ տիւր : Իշթէ օնլարըն էն ազըմլէրինտէն պիրի թէ Մօնփէլիէ տէտիքլէրի շէհրին մուհասարասընտա վագը օլան հալ տըր : Պու մուհասարատա պուլունան ճէնկճիլէրին պիրիսի՝ Սուրբ Կոյս Մարիամա ղայէթ իպատէթքեար օլմա՛ղլա, օնուն Հանդերձինի իւզէրինտէ թաշըր ըտը : Պիր կիւն տէօյիւշ արասընտա պու ճէնկճի՝ տիւշմէնլէրինին պիրիսինտէն գուրշու՛նլա վուրուլունճա, գուրշուն պիւթիւն էսպապը տէլիպ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն Հանդերձինէ եէթիշտի իսէ, օրաճըգտա խըզգընտան քէսիլտի ղալտը․ վէ ճէնքճինին թէնինէ հիչ պիր քէտէր վէրմէտի : Լուտովիկոս Փրանչա փատիշահը պու պիւյիւք հիքմէթի կէօրտիւյիւ հալտէ, քէնտի տէ պէօյլէ պիր հիքմէթլի Հանգերձի պիւյիւք պիր իպատէթ ու աշգ ըլա գապուլ էյլէտի :

Էյ՛ քրիսթիյան, կէլ սէն տէ քիւլլի իպատէթ իլէ, պու հիքմէթլի սիլահը իւզէրինտէ թաշըմաղա ատէթ էյլէ քի, սէֆիլ ճանընըն խարապընտա կէզէն տիւնեա վէ թէն վէ շէյթան տիւշմէնլէրինէ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն քէրէմիյլէ, գարշը գօմաղա գատըր օլասըն :

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ :

Սուրբ Կոյս Մարիամըն եազըլը իսմինի վէ օնուն Վարդարան թէսպիհինի տէրունի պիր մուհապպէթ իլէ էօփմէյէ ատէթ էյլէ : Սրբուհինին պիրիսի՝ տահա չօճուգ եաշընտա իքէն, Վարդարան թէսպի-

Հինին Թա՛նէլէրինի էյլէ պիր աշդըլա էօփէր իտի քի, հէր պիր էօփիւշիւ՛նտէ՝ պալ գաթինտէ օլան Թաթլըլըղը աղզընտա տույար ըտը։

ՍԷՆԱ

Սահրէլէրին գէմպաղի
Կիւլ չիչէյին կէօսթէրար ·
Քէնարին տիքէն Մէվլայէ ,
Սունուպ փիշքէշ էյլէար :

Ատալէթլէր սիճճիլի
Ինսանլէրտէն չէօզիւլտիւ :
Րահմ ու պուլութ Մէրեէմտէն
Ալտըմ սէմա կէօրիւնտիւ :

Սահապընը չիւն պուլտու ,
Գուտսի շէրիֆ շա՛դ օլտուն ·
Սէճտէկեահին զինէթի՝
Ճահին կէօրտիւ , շէն օլտուն :

Էվլատընլա , ա՛հ , շա՛դ օլ ,
Սէատէթլի եա՛ Պիքիր ·
Տիւնեալէրին խէլասը
Վէ սուրուրի սէնտէ տիր :

Սուրուրիմ՛իզ սէպէպի ,
Ռուհիմիզի էթ մէսրուր .
Փիր իխթիյար Սիմոնդէ ,
Էվլատընա գավուշանուր :

Փաքլըղընա բաղպէթէն ,
Էա՛ կէօնլիւմիւն ազիզի ,
Սանա փիշքէշ սունարըմ
Ճան ու կէօնիւլ թէնիմի :

ԵԻՐՄԻ ԻՔԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

Ա Ճ Ը Լ Ա Ր

Ա· ԹԷՓԷՔՔԻՒՐ

* * *

Սուրբ Կոյս Մարիամ, Էվլատը Յիսուսու Տաճարտա ունուդդուղունտա, 1. Էվլատը, 2. քէնտի, 3. ինսանլէր հագգընտա էյիրէյինտէ չէյէք աճըլար պայանը:

1. ՍՈՒՐԲ Կոյս Մարիամըն, քէնտի Էվլատը հագգընտա տույտուղու աճըլար: — Սիմոն ծերունի, Ալլահ Էվլատը Յիսուսու գուճաղընա ալտըղըն, Իսրայէլին շէօհրէթինի, վէ պիր ճիւմլէ միլլէթլէրին նուրունու կէօրմէյէ լայըգ օլտուղու իչին՝ Ալլահա համըդ թէշէքքիւրլէր գըլտըգտան սօնգրա, ագըպէթ Սուրբ Կոյս Մարիամա տէօնիւպ, մագսըմ Յիսու-

սուն հագգընտա պէօյլէ տէտի: “Սա կայ ի կանգնումն եւ ի գլորումն բազմաց. Իշթէ՛ պու չօգլարըն սէլամէթինէ վէ զայինէ սէպէպ օլաճագ տըր„: Փուլթփէրէսթլէրին վէ եահուտիլէրին, Յիսուս Էֆէնտիմիզէ գարշը չըգարաճագլարը հալածանքլար վէ եարամազլըգլար՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն եիւրէյինէ թա՛ օ զէմանտան տէյտի: Վէ պու միւլահազալար ա՛ճապա նէ տէրտլի աղըրլար Սուրբ Կոյս Մարիամըն եիւրէյինէ թէէսիր էթտիլէր: — Էյ քրիսթիյան, ա՛ճապա ազիզ Վալիտէնին պու աճըլարընա սէն տէ հիչ վէսիլէ օլմու՞շ մու սուն. վէ քէօթիւ ամէլլէրինլէ եարատըճըն Յիսուսուն խաթըրընը հիչ ինճիթմի՞շ մի սին: Գալպինի էյիճէ վէզն էտիպ, պունտան պէօյլէ էտէճէքլէրինի միւլահազա՛ էյլէ:

2. Սուրբ Կոյս Մարիամըն, քէնտի հագգընտա տույտուղու աճըլար: — Էվլատ զաթինէ օլան ազապ, վալիտէ եիւրէյինէ տէ իշ-

լէտիյլինէ պինաէն. Սիմոն ծերունի՝ Սուրբ Կոյս Մարիամա տէօնիւպ ‘‘Եւ ընդ քո իսկ անձն անցցէ սուր. Սէնին գալպինէ տէ խըշա սափլանաճագ տըր,, տէտի: Վէ պու սէօզլէրտէն սօնըրա, մադամըմ Յիսուսուն Սուրբ Կոյս Մարիամա հէր պիր պագըշը՝ պիրէր օգ օլուպ եիւրէյինի եարալարը: Սուրբ Կոյս Մարիամ, սրբուհի Պրիճիտայա պիր տէֆա կէօրիւնիւպ, պէօյլէ տէմիշ տիր. Էվլատըմ Յիսուսու հէր պիր տէֆա էօփտիւքճէ, Յուդանըն էօփիւշիւ կէօզիւմիւն էօնիւնէ կէլիր իտի. կէօքսիւմտէն նաֆագա Էվլատըմա վէրտիքճէ, խաչ իւզէրինտէ էօտ իլէ գարըշըգ սիրքէ սունուլաճաղը աքլըմա կէլիփ, պիւթիւն գալպիմ աճըլը՛գլա տօլար ըտը: — Է՛յ քրիստիյան, Սուրբ Կոյս Մարիամըն նէ՛ պիւյիւք մարտիրօսլուգ չէքտիյինի միւլահազա էյլէյիպ, օնա տէրտտաշ վէ պէնզէր օլմաղա ճա՛հտ էյլէ:

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն,

ինսանլէր հագգընտա տույտուղու աճըլար։ — Սուրբ Կոյս Մարիամըն հէր շէյտէն զիատէ, Սիմոն ծերունինին աղզընտան չըգան քէլամլէր եուրէյինէ գափանմազ եարէլէր աչարլար։ Չիւն քի, քէնտի Էվլատը Յիսուս՝ չօգլարըն սէլամէթինէ սէպէպ օլաճագ ըտըյսա տա, չօգլարըն տա ղայ օլմալարընա վէսիլէ օլաճագ ըտը։ Էֆէնտիմիզ Յիսուս պիւթիւն տիւնեանըն սէլամէթի իչին, խաչ իւզէրինտէ գանընը սօն տամլասընատագ տէօքիւպ, քէնտինի գուրպան սունաճագ իքէն, նիչէ՛ վէ նիչէ՛ ինսանլար Ալլահըն գըյմէթլի գանը՛յլա սաթըն ալընտըգլարընը ա՛նլա գայտ էթմէյիպ, քէնտիլէրինի նաֆիլէ եէրէ խարապ էտէճէքլէր իտի։ — Է՛յ քըրիսթիյան, ա՛ճապա Յիսուս Էֆէնտիմիզ սէնին սէլամէթինէ՞ մի, եօղուսա թէլէֆ օլմանա մը վէսիլէ օլաճագ։ Պու սէնին մուրատընա պաղլը պիր մատտէ տիր քի, էյէր եուրէքտէն խըթէքլըյին վէ ղայրէթին վար ըսա . Յիսուս Էֆէնտիմիզ սէնին եպէտի եօմրիւնէ վէ սէլամէթինէ վէսիլէ օլաճաղընա ասլա շիւպհէն օլմասըն :

ՏՈՒԱ

Դուռն երկնից , աղօթեա՛ վասն մեր :
Եա՛ կէօյլէր Գափուսու , շէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին :

Եա՛ ճիւմլէտէն ազիզ Մարիամ, Եւա՛ըն քէնտի իթաաթսըզլըղը՛յլա գափանան կէօյլէրին գափուսու , սէնին իթաաթընլա զաֆէր պուլտու : Ալլահ Էվլատը սէնտէն տիւնեայա կէլտի . վէ պէնի շէյթանըն էսիրլիյինտէն գուրթարըպ , սէլամէթ եօլունա գօյտու : Եարատըճըմ Ալլահըն լութֆլարընա սէնին հիւրմէթինլէ պէն նաիլ օլտում . սէնինլէ տուալարըմ կէօյլէրէ Ալլահըն խաքի փայինէ չըգարլար . սէնինլէ Էֆէնտիմին սատըգ գուլլարը էպէտի տէվլէթէ էրէ պիլիրլէր : Պէլի , պէլի . սէն սին կէօյլէրին օ գութլու Գափուսու քի, օնտան ասիւմանի ծէննէթ ծէլալէթինէ կիրիլէ պիլիր : Կէրչի, ծէհէննէմ դազէպլէրինէ միւսթահագ՝ շիմտիյէ գատար պունճա կիւնահլէր իշլէտիքտէն սօնըրա, ծէննէթ տէվլէթի պինիմ իչին տէյիլ իսէ տէ՝ եինէ սէնտէ տիր պէնիմ իւմիտիմ, եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ: Թէօվպէյէ կէլմէյէ, վէ սալիհլիքտէ տէվամ էթմէյէ պանա լութֆ ոլ՛ վէր․ վէ շու սէֆիլ ճա՛նըմա ծէննէթին գափուսունու քէրէմ էտիպ ա՛չ քի, սէնինլէ պիրլիքտէ՝ օրատա եարատըճըմ Ալլահըմա մէտհ ու սէնալէր օգումալը լայըգ օլայըմ. ամին :

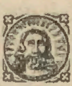

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Ռօքոս :

Ազիզ Ռօքոսուն աթալարը՝ ասըլզատէլիքճէ մութէպէր, հէմ շէօհրէթ վէ հէմ ֆազիլէթ սահիպի ատէմլէր օլմաղլա, անճագ էվլատ հասրէթինտէն մահզուն օլտուգլարընտան՝ մէրհամէթլէր վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամ Աստուածածինին քէրէմինտէն՝ քէնտիսինէ վէ քէնտի Ալլահ Էվլատընա մագպուլ պիր էվլատ տիլէտիլէր : Պիր էյամանէն սօնրա, տիլէքլէրի մագպուլ օլունճա . Քրիստոս Էֆէնտիմիզին թարիխինին 1284 սէնէսի, Ֆրանչաստա հալա Մօնփէլիէ տէտիքլէրի շէհիրտէ, Սուրբ Ռօքոս տիւնեայա կէլտի : Վէ կէօյլէր մահսուլու օլտուղունա նիշանէ՝ կէօքսիւ իւզէրինտէ պիր գըրմըզը խաչ նիշանը վար իտի : Զարշամպա վէ ճումա իրթէսի կիւնլէրի ֆագաթ պիր տէֆա վալիտէսինտէն սիւթ էմէր իտի: Մագամ

աղլատըղը զէմին, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր թասվիրի ելինէ վէրիլմէտիքճէ, սուս օլմաղ պիլմէզ իտի: Սալըհլըք վէ Սուրբ Կոյս Մարիամա խիզմէթ պաղլանտը՝ աթալարընըն վէրտիքլէրի թէրպիյէ՝ Ազիզին գալպինէ էօյլէ պիր իշլէտի քի, եիրմի եաշընտա աթալարընը ղաիպ էթտիյի իսէ, գալան քիւլլի վարիէթէ վարիս վէ սահիպ սալթ քէնտիսի գալմըշ իքէն. Փէլէյին խայրինտէն իսէ՝ կէօյլէրի քէնտիսինէ եար էտինմէք արզուսունըյլա. Փագըրճա Քրիստոս Էֆէնտիմիզին վէ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամըն էնուէլէրինտէն վարմաղա գարար վէրտի: Պու ճիհէթտէն, օլան ագչալարընը փագըր ֆուգարայա տաղըտըպ, պիր էճնէպի գըյաֆէթիյլէ, Ռօմա շէհրինէ վարմաղա եօլա տիւշտիւ:

Եօլտա եօգսուլլուղուն կէթիրէ պիլէճէյի հէր տիւրլիւ ֆէլաքէթէ սապր իլէ թէհամմիւլ էթտիքտէն սօնրա. Թօսգանա հուտուտունէ վարընճա հալա Ագգվաբէնտէնթէ

տէնիլէն շէհիրանէ , եումուրճագ մարագընըն էթտիյի ղարիպ գըրըղընը իշիթտի իսէ. վարայըմ էօմրիւմիւ գարտաշ մուհապպէթի ուղրունա օրատա Ալլահըմա գուրպան էտէյիմ տէյիպ , օրատա պուլունան խասթէխանէլէրին պիրինտէ խասթէլէր խըզմէթինէ թալիպ օլտու : Պու Ազիզին գարտաշ մուհապպէթի հիւրմէթինէ կէօյլէրտէն հիմմէթ օլուպ , օնուն հէր վարտըղը շէհիրլէրտէ օլան խասթէլէրին շէհատէթի քէֆիլտի :

Նիհայէթ՝ գատէրին թէասիրիյլէ, քէնտիսի տէ պու խասթէլիքտէն թութուլունճա՝ խասթէլէրին զարպընտան հասըլ օլան հարէքէթլէրիյլէ խասթէլէրի թաճիզ էթմէմէք իչին, պիր իսսիզ մահալլէ պըրագըլմասընը րէճա էթտի : Ազիզին՝ պու շէհրին հագգընտա պու գատար խըզմէթի վար իքէն . շէհիրլիլէր օնու էսիրկէյէճէք եէրտէ , ախէրինէ քէտէրի սօգունմասըն տէյի , շէհիրտէն չըգմաղա օնա զօր էթտիլէր : Ազիզ

Պօղոս՝ քէմլիկյէ էյլէք էտէն Էֆէնտիմիզ Յիսուսա պիր ճիւզի պէնզէր օլա պիլտիկի իչին, շազ եիւրէկլէ պիր տէյնէք էլինէ ալտը· վէ քէնտինէ զօր էտէրէք կիւճ իլէ շէհրին գափուսունտան տըշարը չըգտը: Վէ օրատա եագըն օվալէրին պիրինտէ պիր գօլիպա պուլունճա. ինսանլէրտէն կիզլի էօմրիւմիւ Ալլահըմըն գուրպանը էտէյիմ տէյի, իչէրի վարըպ, օրաճըգտա սէրիլտի եաթտը: Լաքին գատէրին թէտպիրինտէ Ազիզին ուզուն էօմրիւ օլմագլա, նաֆագասընա իգթիզա օլանլէրին ճիւմլէսի պու մինվալ իւզրէ թէտարիք օլուրու: Օվանըն պիր ուճունտա պիր միւքէլլէֆ սարայտա քիպարլէրտէն պիրիսի սաքին օլուրտու. վէ պունուն քէօփէքլէրինտէն պիրիսի՝ պիր կիւն էօյլէյին, սօֆրատան պիր միգտար եէյէճէք ալըպ, խըզմէթքեարլարըն թաւհիհ էթմէքլէրինէ կէօրէ՝ օվատաքի օլան գօլիպայա տօղըու սէյիրտիպ՝ ազըզ Պօղոսա կէօթիւրտիւ. վէ պու աճաիպ

հիքմեթ չօգ քերրէ թեքրարլանտը: Վէ գօլիպայա եազըն պիր ադար սու տախի օլտուղունտան՝ ազիզ Բօքա ծնունլա հէմ հարարէթինի քեսսիրիր, վէ հէմ եարէլերինի եայգար՝ սըզըսընը թեսքին էտէր իտի:

Ազիզ՝ պու աղըր խասթելըյինտէն տիւզելտիյի պիրլէ. Հալա պու մարազըն խըրշըն ալթընտա ինիլտէյէն Փիաչէնցա շէհրինէ թեքրար վարտը: Սօգագլար վէ խասթէխանէլէր իւզէրինէ պիր խաչ նիշանը չըգարըպ տուա էտինճէ, ճեմիի խասթելէր էօմիւրլէրինէ իւմիտի գաթ էթմիշ իքէն՝ շէֆա պուլուպ սաղլամըլար: Պու միւճիզեթլի հիմմեթէ թեշէքքիւրէն, շէհիրլի՝ սիւրիւ սիւրիւ Ազիզին իւզէրինէ երզըլըպ, չիւքըր էթմէյէ պաշլայընճա. Ազիզ՝ օ զեման վարըպ չէօլիստանտա թենհայէ չէքիլտի: Օրատա Ալլահ հաղրէթլէրի պիր հիքմեթլի թարզ իլէ՝ վաթանընտա փազիլէթինի եէնիտէն շէրէֆլէնտիրէ պիլէճէյինի

Ազիզէ պէյան էտիպ , կէրի տէօնմէսինէ նասիհաթ էտինճէ՝ անիտէ օլտուղու մահալլի պըրագըպ , տէր ագապ Ֆրանչայա տօղրու եօլա սըւըշտը։

Թութտուղու սըգը օրուճլար , վէ եօլտա վագը օլան ուղրընթըլար վէ մէշագգաթլար օնու էօյլէ պիր զապուն վէ զաիֆ հալէ պըրագմըշլար իտի քի , մուգատտէմ քէնտի միւլքի օլան գասապանըն պիրինէ տախիլ օլտուղու պիրլէ ․ օրանըն զապիթանը պունու չաշուս եէրինէ թութուպ , վաթանը Մօնփէլիէ տէտիքլէրի շէհրէ եօլլատը։

Օրատա շէհիրին հաքիմի՝ Բօքօսունէօզ ամուճասը իքէն , հուզուրունա չըգարըլտըգլարը վագիթ եէկէնի օլտուղունու թանըյամատը։ Վէ աղըզ Բօքօս տախի , քէնտինի պէյան էթմէ ք խաթէմէյինճէ՝ հագգընտա սէօյլէնէն սէպէպլէր օնա գապահաթ սայըլըպ , մահպուս օլունմասընա հիւքմ օլունտու։ Պէշ սէնէ միգտարը օրատա , Յիսուս Էֆէնտիմիզին վէ

Սուրբ Կոյս Մարիամին չէքտիքլէրի ազիյէթլէրէ պէնզէր օլա պիլիյօր սէվինճիյլէ, հէր ֆէլաքէթլէրէ թէհամմիւլ էյլէտի :

Վէլ հասըլ՝ Ալլահ հազրէթլէրի էօլէճէյի կիւնիւ Ազիզէ պիլտիրտիքտէ. հաւփի կէօզէտէն զընտանճըտան խոստովանանք օլմաղ իչին պիր քահանայ իսթէտի : Քահանայ վարըպ, կէրէք օնուն ասիւմանի րուշէնլիյլէ տօնանմըշ լէհճէսինտէն, վէ կէրէք էյլէտիյի խոստովանանքտան օնուն ազիմ հալինի թանըտըղըտան սօնըրա. հափիսանէ պէն պիր Ազիզ պուլտում տէյի, չէհիրէ սէյիրտիպ, վագը օլանը հէփ նագըլ էյլէտի : Հաքիմ պունու իշիթտի իսէ, զընտանճը պաշըյը թասհիհ էթմէյէ օրայա եօլլատը : Զընտանճը՝ զընտան գափուսունու աչարգլայըն, հագիգաթ թապիաթտէն խարիճ պիր չէֆաֆ իլէ, չէօլէլէր արասընտա, Ազիզի հէնիզ ճանընը թէսլիմ էթմիշ պուլտու. վէ պիր քեաղըտճըգ իւզէրինտէ տախի Ազիզին իսմինի եազըլմըշ կէօրտիւ: Պունու հաքիմ տույտուգլայն, Սուրբ Ռօքոսուն պիւյիւք անասը օլան քէնտի վալիտէսինէ պիլտիրինճէ․ օ սաա տէր ագապ զընտանա սէյիրտիպ, կէօքսիւնտէքի օլան խաչ նիշանըննասն քէնտի էօզ թօրնու օլտուղունու թանըտը քի, պիր էյեամտէն պէրի էօլմիւշ տէյի, աղլայըպ սըզլայօր ուսու: Ազիզ՝ օթուզ տէօրթ եաշընտա՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն էլճիլէ րուհինի Ալլահա թէսլիմ էտիպ՝ թաուն խասթէլիյինէ հիմայէթճի տէյի, գուլթլու րուհլէր իլէ ճէննէթտէ հալա իհթիշամ սիւրիւյօր :

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ :

Սուրբ Կոյս Մարիամըն մուհապպէթի հիւրմէթինէ, գարտաշընա պիր էյլիք կէօսթէր :

ԵԻՐՄԻ ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ԿԻՒՆ

ԱՃԸԼԱՐ

Բ. ԹԷՓԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամ Էվլատը Յիսուսու ղարիպ էթտիյինտէ, 1. աճըսընըն սէպէպինէ, 2. պիւյիւքլիւյիւնէ, 3. տէվամ էթտիյի վագթէ պագտըգճա՝ քէնտինէ ղայէթ պիւյիւք աճը օլտու:

1. ՍՈՒՐԲ Կոյս Մարիամըն աճըսընըն սէպէպի: — Սուրբ Կոյս Մարիամ Էվլատը Յիսուսու ղարիպ էթտիյինտէ, գալպինին էն պիւյիւք տէվլէթինի իթիրտի. չիւնքի, հէր էյլէյին պունարը Էֆէնտիմիզ Յիսուսու ղարիպ էթմիշ իտի: Պու վագը օլան տէրտլի հալտէ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն եիւրէյինէ, աճապա նէ՛ թէլաշ վէ

նէ աղըր պատմասը ։ Տօսթլար վէ ագրապալար արասընտա Յիսուսու պուլմայընճա, ա՛ճապ նէ գատար ա՛հ ու վահ իլէ աճը կէօզ եաշլարը տէօքտիւ ։ — Էյ քրիսթիյա՛ն, պիլ քի, հէր կիւնահ իշլէտիյինտէ, Փէտէրին վէ Ալլահըն Յիսուսու սէն տէ ղայիպ էտէրսին ։ Վէ պէօյլէ պիր խազինէյի իթիրտիքտէն սօնրա, հի՛չ պիր շէյ ղայիպ էթմէմիշ կիպի, նի՛ճէ պի գայտ տուրա պիլիր սին ։

2. Սուրբ Կոյս Մարիամըն աճըսընըն պիւյիւքլիւյիւ ։ — Սուրբ Կոյս Մարիամ հէր հալ տըգգա՛թլէ, Էվլատընը արայըպ պուլմատըղը հալտէ՝ պիւթիւն եիւրէյի ալթիւսթ օլմուշ, ա՛հ ու վահ էտէր իտի ։ Ա՛խ Էվլատըմ, տէր իտի, սէնի պիր տահա կէօրմէք շու կէօզլէրիմէ գըսմէթ օ՛լմայաճագ մը ։ Ա՛խ, ա՛ճապա տիւշմէնլէրիմին էլինէ՞ մի տիւշտիւն. օնլարըն էօվքէլէրինէ գուրպա՞ն մը օլտուն ։ Վա՛յ պանա, եօգսա ազիգլիյինէ վաճիպ օլան խըզմէթիմտէ պիր

գուտուրաթրմա՞ մը կուճէնտին:
— Աղլա՛ սէֆիլ ճանըմ, աղլա՛. վէ չիմտիյէտէք իշլէտիյին կիւնահլէրինէ պինաէն, Յիսուսուն մուհապպէթինտէն էպէտի մահրում գալմաղլա մուսթահագգ օլտուղունու քէնտինտէն պէօյլէճէ իդրագ էյլէ: Եա՛ ածըգլը Վալիտէ շու սէնին չէքտիյին ածըյը պէնիմ ածըդսըզ եիւրէյիմէ տէ ինսա՛ն էյլէ քի, պունտան պէօյլէ էօմրիւմ օլտուգճա, էլթաիյիմ մուսիպէթլիքլէրէ աղլայըպ տա, էպէտիլիքտէ Յիսուս Էֆէնտիմին նուր հուզուրունա նաիլ օլմաղա լայըգ օլայըմ:

3. Սուրբ Կոյս Մարիամին ածըլարընըն ուզուն սիւրմէսի: — Պու տէրտլի Վալիտէ իւչ կիւն վէ իւչ կէճէ Էվլատընտան մահրում, ածըլար իչինտէ գալտը: Ա՜հ, նէ՞րտէ սին տէյի, ածը ածը կէօզ եաշլարը տէօքէրէք ֆէրեատ էտէր իտի. Նէրտէսին, ա՛ կէօնլիւմիւն սէվկիւլիւսիւ Էվլատըմ Յիսուս. Նիչէյլէ՞տէք հուզուրինտէն պէնի մահ-

րում պըրագաճագսըն. կէրի՜ տէօն, եա՛ պէնիմ մուհապպէթիմ, կէրի՜ տէօն: Սէն պիլէմճէ օլտուղճա, աճըլարըմ հէփ թաթլըլանըր, սէն եանըմտա օլմատըգճա, էօմրիւմ պանա էօլիւմտէն պէթէր օլուր: Պու ճիւմլէյլէ Ըֆէնտիմիզ Յիսուս իւչ կիւն պու աճըլար իչինտէ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամը պըրագտը: — Է՛յ քըրիսթիյան, Յիսուս Ըֆէնտիմիզին՝ Վալիտէսինի պու գատար զէման աճըլար իչինտէ մահզուն վէ մէյուս պըրագտըղընըն սէպէպինի պիլի՞ր մի սին. սէպէպի՝ օնուն սապըրընը տահա զիյատէ շէրէֆլէնտիրմէք իչին իտի: Ալլահըն սանա պագը պագը եօլլատըղը տէրտլէրին վէճհի՝ սապըր՛նըլա իւճրէթինի արթըրմագտըր: Պէօյլէ օլտուղու սուրէթտէ, հէր տէրտինտէ Սուրբ Կոյս Մարիամը ֆիքրինէ կէթիր, օնա սըղը՛ն վէ Ալլահըն մուրատընա քէնտինի թեսլի՛մ էյլէ քի, հէ՛մ պու տիւնեատէ տէրտինէ տէրման պուլասըն վէ հէմ կէօյլէր տէվլէթինտէ տէ պիւյիւք իւճրէթլէր իլէ շան ու շէօհրէթ գազանըս պիլէսին :

ՏՈՒԱ

Աստղ առաւօտեան , աղօթեա՛ վասն մեր :
Եա՛ սապահ Եըլտըզը , շէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին :

Եա՛ ազիզ պիքիր Վալիտէ , սէն քի , պի այնիհի լաթիֆ սապահ եըլտըզը կիպի , տիւնեայա տօղուպ , տիւնեանըն նուրու հագգ Շէմս Յիսուսուն տիւնեայը այտընլատաճաղընա ալէմէ միւժտէ վէրտին : Սէնին տիւնեայա կէօրիւնտիւյիւն կիւն , հէփ ալէմէ մութլուլու պիր կիւն օլտու : Սէնին փազիլէթլէրինին շէֆագը՛յլա քէմլիք գարանլըղընը տաղըթտըն . վէ գարարմըշ եիւրէյիմիզէ նուր Յիսուսուն լութֆլարը՛յլա տօղուրտուն : Վա՛յ սէնտէն իրագ գաչանլարըն հալինէ , զիրա սէլամէթ սահիպի Յիսուսա գավուշտուրան սէն սին : Տէ իմտի , եա՛ մէրհամէթլէր

Անասր Սուրբ Կոյս Մարիամ, պէնի տէ Էվլատըրընըն նուրունըլա այտընլատը՛ր քի, գարանլըգ քէմ ամէլլէրիմտէն կէրի տուրուպ, սէնինլէ էպէտի այտընլըգտա Յիսուսուն սէվմէյէ վէ մէտհ էթմէյէ լայըգ օլայըմ . ամին :

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Անդրէաս Քօրսինի :

Պիր կիւնահքեարըն Ալլահա տէօնմէսինին էօրնէյինի՝ սուրբ Անդրէաս Քօրսինի քէնտի տէլի գանլըլըղընտա տիւնեայա կէօսթէրտի : Պու Աղիզ՝ տահա տօղմատան էվվէլ, աթալարը ուխտ էթմիշ, օնու Սուրբ Կոյս Մարիամա սունմուշլար իտը : Փէրէկիրինա նամ վալիտէսի, սուրբ Անդրէասըն մէվլուտինին իլք կէճէսի, րուեայընտա կէօրտիւ քի, տիւնեայա պիր գուրտ կէթիրիյօրմուշ . վէ պու ճանավար տօղտուգլայըն, Գարմէլիթանլարըն քիլիսէսինէ

գօշուպ վարտը. վէ օրատա Հագիմ պիր գուգույա թէպտիլ օլտու: Պու պիլ ճումլէ օլան վագըալար՝ սօնղըատան Անդրէասըն պաշընա կէլէճէք շէյլէրէ, փիշէն պիր խապէր իտի: Քէնտի իպատէթքեար աթալարը՝ օղուլլարընը քրիսթիյանճա թէրպիյէ էթմէյէ հէր նէ գատար ճահտ էթտիլէր իսէ տէ. Անդրէաս՝ օնլարա նիսպէթ պիր թագըմ փէնա ադամլար քէնտինէ փէյտա էտիպ, ջունլարա վէ պէտ ամէլլէրէ մուպթէլա էն ճահիլ եարամազլարըն պիրի օլտու: Իշտէ քի գալպինին կէվշէքլիյի քէնտիյի պիր պէտ խույտան օ պիր պէտ խույա պըրագըր պար: Աթալարընըն ասլա մուհապպէթի վէ իթաթը օլմատըգտան մաատա, օնլարը տաիմ խըրփալար վէ եիւրէքլէրինի ինճիտիր իտի: Վալիտէսի՝ պունուն նիհայէթինին փէք մուսիպէթլի օլաճաղընտան գօրգուպ՝ վագըֆ օլան պույպիլ տաիմ տիւշիւնէրէք. Սուրբ Կոյս Մարիամա սըղընմըշ, օնտան եարտըմ տիլէր իտի ։ Պիր կիւն՝ Անդրէաս եինէ ատէթի իւզրէ սէֆիհ սէֆալարընըն իճրասընտա օլուպ, թէհամմուլ օլամայաճագ հարէքէթլէրինէ վալիտէսինէ չօգ սըգըլէթ վէրտիյի հալտէ · սէֆիլ վալիտէսի կէօզ եաշը տէօքէրէք , գասավէթ իլէ օնա տէօնիւպ տէտի · Է՛յ օղլում, հագիգաթ իւզրէ րույամտա կէօրտիւյիւմ գուրտ ումուշսուն · րույամըն իլք հիսսէսի իշթէ կէլտի չըգտը · ա՛ճապա թէքմիլինի նէ՞ վագիթ կէօրէճէյիմ · գուրտ եարամազլըղլընտան գուզու հալիմլիյինէ , նէ՞ զէման թէպտիլ օլաճագ սըն ։ Փէրէկրինա պունու տէյիպ , րույասընը կէօրտիւյիւ կիպի նագլ էյլէտի · վէ մէվլուտինտէն էվվէլ՝ էվլատընը Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ սունմուշ օլտուղունու տա օնա պիլտիրտի ։ Պու հիքեայէ Անդրէասըն եիւրէյինէ էօյլէ պիր թէէսիր էյլէտի քի , օ կէճէ ա՛սլա կէօզիւ ույուգու կէօրմէտի ։ Վէ քէնտինինի Ալլահ Վալիտէսինէ սունուլմուշ օլտուղունա տիւշիւնտիւքճէ, օնա գարշը էթտիյի թագսիրաթլէր պիրէր օգ օլուր եիւրէյինի եարալար ըտը։ Եիւրէյինին ճօշգունլուղունտան Սուրբ Կոյս Մարիամա պէօյլէճէ սէօյլէմէյէ պաշլատը։ Եա՛ ազիզ Վալիտէ, պէն սէնին գուլուն ումուշ ում հա, վա՛յ հալիմէ· պունտան պէօյլէ սա՛նա ճան ու կէօնիւլտէն խըզմէթ էթմէք արզուլէրիմ· անճագ պու անէտէք էթտիյիմ կիւնահլէրիմին աֆվընը սէնին էլինտէ տիլէրիմ։ Սապահ օլտուղու կիպի, գօշուպ Գարմէլիթանլարըն քիլիսէսինէ կիրտի· օրաճըգտա Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր պատկերինին հուզուրինտէ տիզ իւսթիւնէ կէլիպ, քէնտինի մէրհամէթլէր Վալիտէսինէ թէսլիմ էյլէտի· վէ օնա լայըղընճա խըզմէթ էտէ պիլմէք իչին օ մանասթըրա կիրմէյէ նիյէթ գօստու։ Վէ պու մուրատը եէրինէ վարտըղընտա՝ վալիտէսինին բույասընըն սահիհլէյինի՝ սիւրտիւյիւ եօմիւր թարիգինտէն իսպաթ էյլէտի։

Պու նագիլտէն անլաշըլըր քի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն շէֆաաթճըլըղը կիւնահլէրիմիզին աֆվընա վէ սահիհ թէօվպէմիզէ նէ գատար թէէսիրլի շէյ տիր: Ազիզ Անդրէաս՝ ազ վագիթ արասընտա վաֆիր ֆազիլէթլէր իլէ տօնանըպ, թէքմիլլիք եօլունտա պիր էյի էօրնէք օլտու: Մեծաւորլարընըն էմրինէ քահանայ օլտու. վէ էնճամընտա՝ եպիսկոպոսլուգ րիւթպէսինէ գատար վասըլ օլտու: Լաքին քէնտի էօմրիւնիւն հէր հալինտէ Սուրբ Կոյս Մարիամա պիր պիւյիւք իպատէթ գալպինտէ սագլատը. վէ օնուն իպատէթինի հէր թարաֆա եայմաղա հէր վէճհ իլէ չալըշտը: Խիւլասէի քէլամ, սօնունտա Էֆէնտիմիզին 1373 սէնէսի, եպէտի շադլըղ ըլա տէվլէթ սիւրմէյէ տիւնեաընը կէօյլէրէ թէպտիլ էյլէտի:

Իճրա էտէճէյին փաշլըլըթ ։

Միւպարէք Վալիտէմիզ Սուրբ Աստուածածինին ՄԱՐԻԱՄ իսմի շէրիֆինէ իպատէթէն, իւչ եազըլարը՛յլա պու հիւրմէթլի իսմի պաղլայան սաղմալարը՝ հէր կիւն իպատէթ իլէ սէօյլէմէյի սանա ատէթ էյլէ ։

Պու իպատէթին Սուրբ Կոյս Մարիամա նէ գատար չօգ մագպուլ շէյ օլտուղու՝ պու իզզէթէ թախսիր օլան նօվէնա քիթապընըն ախպաճէսինտէ հիքեայէ օլան մուճիզէթլէրտէն մալիւմ տուր ։ Հաթթա՝ կիւնիւմիւզտէ միլլէթիմիզ տախի, հիւրմէթլի վէ իպատէթքեար քիշիլէրին ղայրէթիյլէ պու կիւնէ դըլարըզը իպատէթլէրէ մուգապէլէ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն նիչէ քէրէմլէր պուլմուշ տուր վէ հալա պուլույօր ։

ԵԻՐՄԻ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻՒ ԿԻՒՆ

ԱՃԸԼԱՐ

Գ. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն, խաչ եանընտա, 1. Էվլատը Յիսուս Էֆէնտիմիզին Թէնի, 2. օնուն իզզէթի, 3. օնուն ճանը հաքքընտա չէքտիյի աճըլար:

1. **ՍՈՒՐԲ** *Կոյս Մարիամըն, Էվլատը Յիսուսուն Թէնի հաքքընտա չէքտիյի աճըլար: — Սուրբ Կոյս Մարիամ Էվլատը Յիսուսու կէօրտիւ քի, պաշտան այաղա գատար եարէ պէրէ քէսիլմիշ. կէօզլէրի աճը եաշլար իլէ կէօլ օլմուշ. լէհճէսի պօզուլմուշ. պէցիրի եարըլմըշ: Հէր հասսէլէրի գանտա պուլանմըշ վէ ազիզ Թէնի պիր խաչ*

իւզէրինտէ կէրիլը էքսէրլէր իլէ մըխլանմըշ ըտը : Էվլատընըն թէնի իւզէրինտէ կէօրտիւյիւ հէր պիր եարէլէր քէնտի վալիտէլիք եիւրէյինտէ տախի աչըլտըլար : — Էյ քրիսթիյան, սէնին մուհապպէթին իչին, խաչ իւզէրինտէ եարէլէր վէ պէրէլէր արասընտա էօմրիւնիւ գուրպան էտէն Էֆէնտիմին Յիսուսուն խաթըրընը թէն սէվտալարը՛յլա սէն նի՛ճէ ինճիտէպիլմիշ սին :

2. Սուրպ Կոյս Մարիամըն, Յիսուսու Էֆէնտիմիզին եիւրէյի հագգընտա չէքտիյի աճըլար : — Սուրպ Կոյս Մարիամ, պիր թարաֆտան կիւնահքեարըն սէլամէթի իչին, քէնտի Ալլահ Էվլատընըն պիր խաչ իւզէրինտէ թէլէֆ օլտուղունու կէօրիւյօր ուտու : Օ պիր թարաֆտան տախի, ճէմաաթըն նանքէօրլիւղիւնու վէ քահանայապէտլէրին ալչագ ճէմաաթլա պիր օլմուշ աճը աճը սիթէմլէր իլէ Յիսուսու խօրլայարագ, սիւքէլէ էօտ իչիրտիքլէրինի, վէ հայվան-

տան պէթէր պիր փարալայըճը ճանավար կիպի՝ մըզըրաղ ըլա պէօյրիւնիւ տէլտիքլէրինի կէօրիւյօր ուտու: Պու օլան մուսիպէթլի եարամազլըգլարա, ա՛ճապա նէ կէօնիւլ վէ նէ հարէքէթ իլէ, Սուրբ Կոյս Մարիամ տայանա պիլտի: — Եա՛ աճըլարա ղարք օլմուշ Վալիտէ, պէնի տէ սէնին աճըլարընա հիսսէտար էյլէ. պէնի, պէնիմ էթտիքլէրիմ փութփէրէսթլէրին վէ եահուտիլէրին էթտիքլէրինտէն չօք պէթէր իտի. օնլար պիլմէյէրէք օ զուլումլարը էթտիքլէրի իչին, Էվլատըն խաչ իւզէրինտէ փէտէրինտէն օնլարա աֆ տիլէտի: Լաքին պէն հէր չէյի թանըյըրըմ, հէր չէյի պիլտիքտէն սօնրա, հաթթա՝ Էվլատընըն նիհայէթսիզ լութֆլարընա նաքըլ օլտուգտան սօնրա, եինէ կիւնահլէրիմլէ Էվլատընա խըյանէթլէր վէրիպ, նիչէ քէրրէ եէնիտէն խաչա օնու կէրտիմ. վա՜յ հալիմէ: Ալլահըն հուզուրինտէ սէնտէն ղայրի, պիր սըղընաճագ եէրիմ եօգ. իշթէ շիմտիյէտէք էԹտիքլէրիմ կիւնահլարա Թէօվպէլէր օլսուն ։

3 · Սուրբ Կոյս Մարիամըն, Էվլատը Յիսուսուն ճանը հագգընտա չէքտիկի աճըլար ։ — Տէրտիմէնտ Վալիտէ, Էվլատը Յիսուսուն ճանընըն, նէ պիւյիւք աղըր վէ սըգլէԹ իչինտէ պուլունտուղունու կէօրիւյօր ուստու ։ Եարէլէրինին Թէնինէ վէրտիքլէրի ազապլարտան պինլէրճէ զիատէ՝ պու հինէ տէգքտիւքլէրի աճըլարը՝ Էվլատընըն ֆիղանլէրինտէն անղլատը քի, փէտէրուլլահա տօղրու ‘‘Աստուած իմ, Աստուած իմ, ընդէ՞ր Թողեր զիս. Եա՛ Ալլահըմ, Ալլահըմ, նի՞չին պէնի պըրաղտըն,, տէյի, ֆէրեատ էԹտի ։ Վէ պու սըգլէԹլէր իչինտէ իւչ սաաԹ խաչ իւզէրինտէ, հիչ պիր Թէսէլլի տույմայարագ, Թէհամմիւլ էԹտիքտէն սօնղրա, ագըպէԹինտէ եիւքսէք պիր ավազ իլէ ‘‘Եա՛ Փէտէր, ռուհիմի տէսԹինէ Թէսլիմ էտէրիմ,, տէյի չաղըրըպ, Թաճլը պաշընը կէօգքսիւնէ էյտի, վէ միւպարէք ճանընը

թէսլիմ էյլէտի : Իշթէ պիր ինսան օլմուշ Ալլահ, ինսան մուհապպէթի իչին , պիր խաչ ուզէրինտէ էօլիւյօր· վէ պիր Վալիտէ՝ քէնտի Ալլահ Էվլատընըն սիյասէթլէրինի կէօրիւպ , տայանա պիլէյօր · եա հիքմէթլի մուհապպէթ : Յիսուս պիզիմ իչին էօլիւյօրսա , պիզ նիճէ օնա սիյասէթ վէրէրէք էօմիւր սիւրէ պիլէյօրուզ : — Միւլահազա էյլէ , էյ քրիսթիյան , Գօղգօթա տաղընը , Էֆէնտիմիզ Յիսուսու վէ Սուրբ Կոյս Մարիամը· վէ օնլարը պիր տահա ինճիթմէմէյէ գավլ նիյէթ գօ :

ՏՈՒԱ

Առողջութիւն հիւանդաց, աղօթեա՛ վասն մեր ։

Եա՛ խասթալէր Շիֆասը, շէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին ։

Սանա, եա՛ աճրըլը ճանլար թէսէլլիսի, մէրհամէթլի Վալիտէ. կէրէք թէն, վէ կէրէք ճան մարազլէրինտէ ինիլտէյիպ սըզլայան սէֆիլ ինսան էվլատլէրինէ եարտըմ էթմէք, սանա վէրիլմիշ տիր ։ Ա՛խ, նիչէլէրէ էյլէտիյին պու քէրէմ պէն լայըգ տէյիլ իսէմ տէ, եինէ սէնին էօլչիւսիւզ մէրհամէթինտէ տիր պէնիմ իւմիտիմ ։ Եա՛ թէրահիմլի Վալիտէ, ճիւմլէսինտէն էա՛նա շու էվլատընա տա, թէն վէ ճան սաղլըղը քէրէմ էյլէ քի, պունտան պէօյլէ էօմրիւմիւն պագըյընը սէնին վէ սէնին Ալլահ Էվլատընըն մուհապպէթինտէ կէչիրէ պիլէյիմ ։ Տահա էօլիւմ սաաթի եէթիշմէտէն, իշթէ՛ սէնտէն, եա՛ ազիզ Վալիտէ, սէնտէն պիր էյի էօլիւմ նիյազ էտէրիմ ։ Օչէ-

թին սաաթիմտէ սէն պէնիմ եարտըմճը՛մ օլ, շէյթանըն իղվալէրինտէն հը՛փզ էյլէ պէնի, օ սօն ճան էլամէթինտէ իմտատըմա եէթիշիպ իւզէրիմտէն էօլիւմ գօրգուսունու տէֆ էյլէ, վէ լութֆ վէր քի, սէվկիւլիւ Յիսուսումուն միւպարէք եարէլէրինի էօփէրէք, սէնին թաթլը իսմինի տիլիմտէ անարագ, փագըր րուհիմի եարատըճըմ Ալլահա թէսլիմ էտէպիլէյիմ, եւ Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին:

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սրբուհի Պրիճիտա :

Պու Սրբուհի՝ Զվէցիա էյալէթինտէ էհլի քեամիլ վէ հիւքիւմէթ սահիպի աթալարտան տիւնեայա կէլմիշ տիր : Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինտէ վէ պիւճիւմլէ ֆազիլէթ պապընտա հէր հալ էյի թէրպիյէ օլտուգտան սօնղրա. Եաշը քէմալինէ վարընճա, քէնտի պիքիրլիյինի փաք սագլամաղա հէր նէ գատար աշգը վար ըտըյըսա տա, փէտէրինին էմրինէ գարշը կէլէմէյիպ, Ուլֆօնէ նամ Ներիչէա պէյինլէ նիքեահ օլմաղա մէճպուր օլտու : Պու քէնտի տիւնեէվի հալինտէ Ալլահըն թէմպիհլէրինի պիթթէմամ թութա պիլմէզ իչին, կէրէք քէնտի վէ կէրէք քէնտի էհլի վէ տիւնեայա կէթիրէճէյի էվլատլարընըն իւզէրինէ, Ալլահտան՝ կէճէ կիւնտիւզ անը կէօզ եաշլէրի վէ օրուճլար իլէ՝ տաիմ լութֆ տիլէրտի : Պու Սրբուհի սէքիզ էվլատ սահիպի օլուպ, օնլարը Ալլահ կէօնլիւնճէ թէրպիյէ էթտիքտէն սօնրա էհլի էօլտիւյիւսէ, տիւնեաընտան էլ չէքիպ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ մանասթըրլար վէ խասթէխանէլէր գուրմաղա պաշլատը : Պու Սրբուհիյէ Յիսուս Էֆէնտիմիզ վէ Սուրբ Կոյս Մարիամ կէօրիւնիւպ, նիչէ հիքմէթլի սըրլար պէյան էթմիշտիրլէր, վէ օնլարտան պիրի տէ պու տուր :

Պիր կիւն Սուրբ Կոյս Մարիամ քէնտի սէվկիւլիւսիւ Սրբուհի Պրիճիտայա կէօրիւնիւպ, Յիսուս Էֆէնտիմիզին խաչ իւսթիւնտէ էօլտիւյիւ վագիթ, քէնտի Վալիտէթսնի եիւրէյինէ թէէսիր օլան աճըլարը պէք ազլարը ագլա կէթիրիյօրլար տէյի, օնա թէշէքքիր էյլէտի : Հագիգաթ Սուրբ Կոյս Մարիամա վէ Յիսուս Էֆէնտիմիզէ պու իպատէթին նէ՛ տէրէճէտէ մագպուլ շէյ օլտուղու, պու նագիլտէն անլաշըլըր : Պու

Սրբուհի, պիր կիւն պիր կիւնահքեար խալթէ հագգընտա, Սուրբ Աստուածածինէ քէնտի աճըլարը հիւրմէթինէ տուա էթտիյի հալտէ, Քրիստոս Էֆէնտիմիզ կէօրիւնիւպ, Խալթէյէ պիր խոստովանահայր կէօնտէր, տէյի, Սրբուհիյէ էմր էթտի : Կէրչի խոստովանահայր իքի տէֆա խալթէնին եանընա վարտը, լաքին հէր 'նէ գատար ղայրէթ էթտի իսէ, խալթէյէ պիր քեար օլմատը : Իւչիւնճիւ տէֆա խոստովանահայր եինէ խալթէնին եանընա վարտըղընտա. Քիշի քէնտինէ տիւշէնի էթտիքտէն սօնրա, հէր 'նէ գատար պիւյիւք կիւնահքեար օլսա տախի, եինէ Ալլահըն մէրհամէթի հազըր տըր, տէյի, էօյիւթ վէրտի : Վէ իշթէ՛ Ալլահըն լութֆու՛յլա, կիւնահքեարըն փէքլէշմիշ եիւրէյի քէնտինտէն երմշայըպ, աճը աճը կէօզ եաշլէրի՛յլէ պիր չօգ աղլայըպ արզըլայարագ, տէօրթ տէֆա խոստովանանք օլտու. վէ Սրբութիւն ալտըյըսա, էօյլէ պիր թէսէլլա վէ շագըրդ եիւրէյինաէ տայասու քի ։ սահա էօմրիւնաէ էօյլէ պիր ֆէրահ եիւրէք էտինմիշ տէյիլ իտի ։ Վէ հէր խորհուրդլարը լայըգ իւզրէ ալըպ, ալթը կիւն տէյինճէ՝ Ալլահա թէպտիլ օլտու ։ Պունտան սօնղրա Քրիստոս Էֆէնտիմիզ Սրբուհի Պրիճիտայա թէքրար կէօրիւնիւպ ․ Պու կիւնահքեարըն թէօվպէսինէ վէրտիկիմ լութֆուն սէպէպի , տէտի , խաչ իւսթիւնաէ էօլտիւյիւմ վագըթ՝ սէվկիւլիւ Վալիտէմին չէքտիկի աճըլարը օլան մէրհամէթիմ տիր քի , օնուն աճըլարը հիւրմէթինէ հէր լութֆ տիլէյէն սէֆիլլէրէ մէրհամէթ էթմէյէ մէճպուր օլուրում ։

Էյլէ իսէ , է՛յ քրիսթիյան , պու իպատէթին Սուրբ Կոյս Մարիամա վէ Յիսուս Էֆէնտիմիզէ պու գատար մագպուլ օլտուղունու պիլտիքտէն սօնղրա , Սուրբ Կոյս Մարիամըն աճըլարը հիւրմէթինէ , պիր իպատէթ եիւրէյինաէ թութուշտուրմաղա ղայրէթ էյլէ ։

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ ։

Եա՛ կէօնլիւմիւն սէվկիւլիւսիւ Էֆէնտիմ Յիսուս , միւպարէք վալիտէն Սուրբ Կոյս Մարիամըն աճըլարը հիւրմէթինէ օլսուն , շու ճիւզի գուրպանըմա նազար էտիպ , կիւնահլէրիմի ա՛ֆվ էյլէ , տէյէրէք , նէֆսինի եէնմէյէ , հիչ օլմազսա կէօզիւնիւ վէ տիլինի զապթ էթմէյէ ղայրէթ էյլէ ։

ՍԷՆԱ

Գողգոթա տաղընտա
Պիր խաչ տիքիլմիշ ·
Կիւնահլար իչին ,
Միհրապ գուրուլմուշ ·
Խիւտա Գուզուսու
Գուրպանա կէլմիշ ։

Ճէլլատ սիւրիւսիւ
Տէօրթ եանըն ալմըշ ·
Գամչը վէ գըլըչ ,
Տիքէնլի թաճտէն ,
Սէրտէն գատրէ
Գանը պուշանմըշ ։

Տէրտլի Վալիտէ
Օղլուն կէօրիւյօր ,
Թէնի եարալը ,
Գօլլարը պաղլը ,
Պիր խաչ իւսթիւնտէ
Ճան չէքիշիյօր ։

Կիւնէշ գարարըպ,
Տաղլար սարարըլար,
Պիրլէ գայալար
Պիրտէն չալթլատը․
Սալթ Վալիտէսի
Մէրտա՛նէ գալտը։

Պու եէր եիւզիւնտէ
Կէրչի պուլունմազ,
Եա՛ շէհիտլէրին
Ազիզ Սուլթա՛նը,
Աճը՛նա մէնէնտա
Սիյասէթ օլմազ։

Պէն միւսթահագգ ըմ
Պու աճըլարա,
Ազի՛զ Վալիտէ
Պի կիւնահ Պիքիր,
Չիւն սուչլարըմ տըր
Սէպէպ պունլարա։

ԵԻՐՄԻ ՅԷՏԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

Վ Ա Ր Ք

Ա. ԹԷՓԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն ֆիքրինտէ իշլէթտիյի միւլահազալար, 1. պիզիմ իչին [illegible] օլան, 2. [illegible] [illegible] [illegible] պուլունան, 3. պիր խաչ էուզէրինտէ էօլէն Ալլահա տաիր մատտէլէր իտի:

1. ԱԼԼԱՀ Էֆէնտիմիզին, պիզիմ իչին ինսան օլմասը հագգընտա, Սուրբ Կոյս Մարիամըն ֆիքրինտէ իշլէթտիյի միւլահազալար: — Սուրբ Կոյս Մարիամըն էն թաաճճիւպ էթտիյի, վէ տէրունի աշգընը արթըրան մատտէ՝ Մարդեղութիւն Խորհուրդու օլտու: Քիշինին կէօնլիւնիւն սէվտիյի

տարիմ Փիքրինտէ օլմաղ կիպի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն տա, Քէլամուլլահա թէն վէրմէյէ Ամենասուրբ Երրորդութիւնտան սէչիլտիյի, վէ պու Խուրհուրդա տահի ազիմ մատտէլէր Փիքրինտէն սալա չըգմազլար: — Ա՛հ, պիզ տէ, պու Խորհուրդու միւլահազա էտիպ, Քէլամուլլահըն թէն ալըպ, վէ պիզտէ սաքին օլտուղունու էյիճէ Փիքրիմիզտէ իշլէտէլիմ:

2. Ալլահըն Սուրբ Հաղորդութիւնա պիզըմ իչին մէվճուտ պուլունմասը: — Ազիզ փէտէրլէրին թարիֆի մուճիպինճէ՝ Սուրբ Կոյս Մարիամ, հէր կիւն Սուրբ Հաղորդութիւնա եագլաշըր ըտը. վէ ալտըղը Սուրբ Հաղորդութիւնու՝ իրթէսի կիւնէտէք գալպինտէ սագլար ըտը. վէ պու թարիգ իլէ, պիր տիրի Տապանակ կիպի՝ Ալլահ տաիմ օնտա սաքին օլմուշ ըտը: — Սէն տէ, էյ քրիսթիյան, Սուրբ Հաղորդութիւնա գավուշտուղունտա, Էֆէնտին վէ Ալլահըն Յիսուսու, Սուրբ Կոյս

Մարիամ կիպի, եիւրէյինէ ալըրսըն. ամմա նէ միսիլլի թէտարիք իլէ եագլաշտըղընը, վէ Յիսուս տահա եիւրէյինտէ իքէն, նէ թարզ եէրլէրտէ ֆիքրինի կէզտիրտիյինի պիր քէրրէ մուլահազա էյլէ:

3. Ըլլահըն խաչ իւզէրինտէ պիզիմ իչին էօլմէսի: — Սուրբ Կոյս Մարիամ խաչ ալթընտա սէվկիւլիւ՝ Էվլատընըն հէր սիյանէթլէրինի, քէնտի տէ պիրլիքտէ չէքտի: Պու աճըլը Խորհուրդլար՝ օնուն վալիտէլիք եիւրէյինտէ էօյլէ տէրին պասմա օլմուշլար ըտը քի, պիր տագըգա պիլէ ֆիքրինտէն չըգմայըբ, տաիմ օնա տիւշիւնէճէք մատտէլէր վէրիրլէր իտի: — Սէն տէ, էյ քրիսթիյան, էյէր սըգճա սըգճա Քրիստոսուն սիյանէթլէրինի ֆիքրինտէ իշլէտիրսէն՝ կիւնահլարընը վէ պէտ խույլարընը եէնէճէք, վէ հէր էյլէյէ մալիք օլաճագ գուվվէթ պուլուրսուն:

ՏՕՒԱ

Ապաստա՛ն մեղաւորաց, աղօթեա՛ վասն մեր։

Եա՛ կիւնահքեարլարըն Սըղընաճաղը, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին։

Եա՛ մերհամէթլէր Վալիտէսի, Սուրբ Կոյս Մարիամ. սանա սըղընանլարըն հի՛չ պիրինտէն եիւզ չէվիրմէզսին։ Ճան ու կէօնիւլտէն թէօվպէյէ կէլիպ, սէնտէն եարտըմ տիլէյէն էն մէքրուհ կիւնահքեարլարը պիլէ, հէր հալտէ իմտատ էտէրսին։ Սէն՝ Ալլահ Էվլատըն հաքիմիմիզ Յիսուսուն հուզուրինտէ, պիզէ հիմայէթինի կէօսթէրիրսին։ Ալլահըն ատալէթինէ մուսթահագգ օլտուղումուզ ղազէպլէրտէն սէն պիզի գուրթարըրսըն. սէ՛ն տիւշմէնիմիզին հիւճիւմլէրինտէն պիզի եսիրկէյիպ հըֆզ էտէրսին։ Սէ՛ն կիւնահքեարլարըն գալպինի՝ քէմ չէյթանըն զէհիրինտէն փաքլէյիպ, թաթլը իւմիտ պէլէսանը եիւրէքլէրինէ տէօքէրսին։ Ա՜հ, նիչէ ճահիլէրէ ինայէթ էտիպ, ճէհէննէմ գափուլարընտան օնլարը կէրի չէվիրմիշ սին, նիչէլէրինի թէօվպէյէ կէթիրիփ, էօմիւրլէրինի իսլահ էթմէյէ լութֆ վէրմիշ սին։ Իլք վալիտէմիզ Եւանըն էն էտնա էվլատը, իշթէ աղլայըպ սըզլայարագ՝ խաքի փայինէ եիւզիւմիւ սիւրէրիմ, կիւնահլարըմա աֆվ, վէ պիր տահա օնլարա տիւշմէմէք իչին պանա լութֆ քէրէմ էյլէ։ Պէնի Էվլատը՛նլա պարըշտը՛ր․ վէ էօլիւմ սաաթըմտա՝ Էվլատընըն հիւրմէթլը հուզուրինէ պէնի չըգարմազա լայը՛գ էյլէ․ էյ կիւնահքեարլարըն Արզըհալճըսը, Սուրբ Կոյս Մարիամ․ ամին։

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սրբուհի Մարիամ Եգիպտացի։

Կիւնահտա եօմիւր կէչիրէն տէֆիլ, հէր նէ գատար Ալլահըն ինթիգամընա մուսթահագգ օլմուշ ուսա տա՝ Սուրբ Կոյս Մարիամա տէրունի եիւրէքտէն ըղլընարգտան սօնղրա, հէր հալտէ օնուն շէֆաաթըյլա աֆվ վէ լութֆ պուլապիլիր։ Նիճէ քի, պու կիւնէ թէօվպէյէ կէլէն կիւնահքեարլարըն պիրի տէ, Սրբուհի Մարիամ Եգիպտացի օլտու։ Պու թէօվպէքեար Սրբուհի Մըսըրտա տօղտու. վէ պիր զէման կիւնահլէրտէ եօմրիւնիւ կէչիրտիքտէն սօնղրա, ագըպէթ Ալլահա տէօնիւպ, գալան եօմրիւնիւ ապաշխարանքլարլա կէչիրտի։ Վէ սաքին օլտուղու չէօլտէ պուլունան Զոզիմոս նամ ազիզ Անապատականա քէնտիսի Սրբուհի լիսանէն պէյլէճէ նագլ էյլէտի։

Օն իքի եաշընտա իքէն, աթալարըմըն էմինի պալըկ, օնլարըն վէրտիքլէրի նասիհաթլարա նիայէթ, գալգըպ Իսքէնտէրիէ չէհրինէ վարտըմ. վէ օրատա հէր տիւրլիւ կիւնահ չիրքէլէրինտէ միւլէվվէս էօմիւր կէչիրտիմ: Պու էսնատէ, եազ կիւնլէրինին պիրինտէ Սուրբ Խաչըն պիր եօրթուսունուն իզզէթինէ, պիր թագըմ ճէմաաթըն կէմիյէ պինիպ, Երուսաղէմէ զիյարէթէ վարտըգլարընը կէօրտիւմ իսէ, պէն տէ օնլար իլա պէրապէր կէմիյէ կիրտիմ. վէ քէմ խույլարըմտան վազ կէչմէյիպ, եօլտա իշլէմէտիյիմ ֆէնալըգ գալմատը: Մէզքեուր եօրթունուն կիւնիւնտէ եէթիշտիքլէրիմիզ կիպի, պիւթիւն ճէմաաթ Սուրբ Խաչելութիւնա սէճտէ գըլմագ իչին, քիլիսէյէ կիրմէյէ պաշլատըլար: Պունլար իլա պէրապէր պէն տէ իչէրի կիրմէք իսթէյինճէ՝ նէ՛ քի էյլէտիմ իսէ, իչէրի կիրմէք միւմքին օլմատը. զիրա պիր կիզլի գուվվէթ պէնի կէրի իթիպ, տըշարը գօվույօրտու: Վէ պու

Հիքմէթ տէֆա՛թլէ թէքրարլանտրյըսա․ կիւնահլարը՛մլա Ալլահըն Տաճարընա կիրմէյէ նալայըգ սայըլտըղըմը տույտում։ Վէ պու միւլահազալար գալպիմէ էօյլէ պիր իշլէտիլէր քի, եիւրէյիմ գալգըփ ըչգըրա ըչգըրա կէօքսիւմիւ տէշյէրէք աղլամաղա պաշլատըմ։ Վէ պու հալտէ օվունուպ տուրո՛ւրքէն, օրատա Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր պատկերի կէօզիւմէ իլիշինճէ՝ հէման տիզ իւզէրինէ կէլիպ, մէրհամէթլէր վալիտէսինէ պու կիւնէ եալվարմաղա պաշլատըմ․ Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէնին լէքէսիզ փաքլըղըն իչին օլսուն, մէրհամէթ էյլէ պէն սէֆիլ կիւնահքեարա, վէ շու կէօզ եաշլարըմը Ալլահա մագպո՛ւլ էյլէ։ Պէնիմ սէլամէթիմէ ալաթ օլա՛ն ազիմ Խաչելութիւնա սէճտէ գըլա պիլմէք իչին, քիլիսէյէ կիրմէյէ պանա գարշը կէլէն գուվվէթի սէն մէն էյլէ։ Թէօվպէլէր օլսուն, պունտան պէօյլէ գալպիմի Ալլահըմա սունարըմ, վէ պու նիյէթիմին թահդըդլըղընա, Ալլահըմըն հուզուրընտէ պէնիմ հագգըմա սէն քէֆիլ օլ:

Պու տուամ պիթտիքլէյն, եւրէյիմտէ պիր ֆէրահ տույմաղա պաշլատըմ, վէ օրատան գալգըպ, վարտըմ քիլիսէյէ կիրտիմ. վէ ինսանլարա հայաթ հիպա էյլէյէն Սուրբ Խաչա սէճտէ գըլտըմ: Ալլահըն ազիմ լութֆու նուրույլա, ֆիքրիմ այտընլանըպ, թութտուղում եօլսուզ հարէքէթին չիրքինլիյինի թանըտըմ. վէ եւրէյիմին ճօշգունլուղունտան կէօզլէրիմտէն սէլլէր ագըտարագ եէրլէրի ըսլաթմաղա պաշլատըմ: Նիհայէթինտէ քիլիսէտէն տըշարը չըգըպ, գօտուղում նիյէթէ քէֆիլ թութտուղում պատկէրին էօնինէ տիզ չէօքտիւմ, վէ պէօյլէ տէտիմ. Եա՛ մէրհամէթքեանի Ալլահ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամ. սէն քի, պէնիմ նալայըգլըղըմա պագմայըպ, տիլէյիմի գապուլ էյլէտին, իշթէ նիյէթիմի թէքմիլ էտէճէք վագիթ, էյլէ՛ նէ՛ քի խոթէրուէն. եօլա՛ նէ՛րէյէ քի մուրատա էտէրսէն. սէ՛ն օլ պէնիմ թէօվպէմէ վէ սէլամէթ եօլումա գըլավուզ: Օ զէման. Յորդանան չայընը կէչէրսէն, րահաթ պուլուրսուն, տէյի, կէօքլէրտէն պանա պիր սէս կէլտի: Պու սէօզլէրտէն եիւրէյիմ գալգըպ. Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէնի՛նլէ իմտատնըլար սէլամէթ պուլմուշ օլսա՝ պէնի տէ Նազարընտան պըրա՛գմա տէյի, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պատկէրինէ ֆէրեատ էյլէյիպ, անիտէ գալգտըմ իւչ էքմէք սաթըն ալտըմ. վէ Յորդանան չայընա տօղրու եօլա չըգտըմ, վէ կէչտիկիմ եօլլարը կէօզ եաշլարը՛յլէ ըսլատարագ, Յորդանան չայընը կէչտիմ: Վէ օրատա քէնտիմի պիւթիւն պիւթիւնէ Սուրբ Կոյս Մարիամա թէսլիմ էտիպ, գըրգ եէտի սէնէ որտը ապաշխարանքլար իչինտէ, պիր իսսիզ չէօլտէ էօմիւր կէչիրտիմ: Օն եէտի սէնէ ֆէնա սէվտալարա գարշը ճէնքլէշտիմ. վէ պու թէճրիպէլէր արտաքընտա պուլունտուղում զէման, կէօքսիւմիւ աչըյէրէք՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն պատկերի հուզուրինտէ էյլէտիկիմ նիյէթի ֆիքրիմտէ կէթիրիրտիմ ։ Վէ հէր տաիմ տուայա տուրտուղումտա՝ պայընլանըրը, Սուրբ Կոյս Մարիամըն եարտըմընը աշիքեարէն պուլուր ուտում ։

Սուրբ Կոյս Մարիամա սըղընմագ վէ օնուն նազարը ալթընտա թէօվպէյէ կէլմէք, կիւնահքեար քիշիյէ նէ գատար մէնֆիաթլը օլտուղու, պու հիքեայէտէն պէլլի տիր ։

իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ ։

Էթրաֆլարընը Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինէ թութուշտուրմագա, վէ էլիտէն կէլէն գատար, ախէրլէրին պէյնինտէ զուհուր էտէն Ալլահա գարշը մուարազալարը մէն էթմէյէ ղայրէթ էյլէ ։

ԵԻՐՄԻ ԱԼԹԸՆՃԸ ԿԻՒՆ

Վ Ա Ր Ք

Բ · ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն սէօհպէթլէրի վէ ամէլլէրի պիւթիւն էօմրիւնտէ, 1. Ալլահ հագգընտա, 2. Ալլահ մուհապպէթինէ, 3. Ալլահ իլէ պէրապէր օլմագ:

1. ՍՈՒՐԲ Կոյս Մարիամըն Ալլահ հագգընտա սէօհպէթ էթմէսի : — Քիշինին լիսանը էքսէրիա գալպինտէքի օլանը սէօյլէտիջի կիպի. Սուրբ Կոյս Մարիամ տա, տէրունինտէն Ալլահըլա պիր, վէ օնուն մուհապպէթիյլէ տօլու օլտուղունտան՝ Ալլահտան ղայրի, նէ՛ շէյ հագգընտա ինսանլար ըլա սէօյլէշէ պիլիր իտի: Աղզընտան

չըգան հէր քէլամլէրի, Ալլահ աշգը՛յլա թութուշմուշ օգ միսալի, իշիտէնին գալպինի վուրուպ, թութուշտուրուրլարդըր : — Է՛յ քրիսթիյան, սէնին Ալլահ հագգընտա նատիր վէ ազ սէօհպէթ էթտիյին, Ալլահ մուհապպէթինտէ կէվշէք օլտուղունա պիր խապաթ տէյի՞լ մի : Մատամ քի, Ալլահ մուհապպէթինի գալպինտէ թութուշտուրմագ արզուլէյէն քիշիյէ, Ալլահ վէ րուհանի շէյլէր հագգընտա սէօհպէթ էթմէք՝ փէք էլզէմ շէյ տիր :

2 · Սուրբ Կոյս Մարիամըն, Ալլահ մուհապպէթինէ սէօհպէթ էթմէսի: — Տինտարլարըն սէվկիլի Վալիտէսի, Սուրբ Կոյս Մարիամ, պազը տէֆա քէնտի թանըտըգլարը տինտարլարա վարըպ խասթէլիք վէ րըհլէթ վագիթլէրինտէ օնլարա թէսէլլի վէրտիյի մէմուլ իտէ տէ · պու խիզմէթլէրի փագաթ Ալլահ մուհապպէթի իչին էթտիյի՝ պի իշթիպահ տըր : Շէօյլէ քի, լիսանընըն հէր պիր

սէօզլէրի վէ գալպինին հէր պիր հարէքէթի Ալլահըն ազիմ միւրատընա տաիմ մութապըգ օլսուն : Եյ քրիսթիյան, սէն տէ տաիմ Ալլահ հագգընտա սէօհպէթ էտէմէզսէն, պարի հէր տաիմ Ալլահա մուգապըլ օլմագ հավէսիյլէ · էվվէլա՝ ատէթ էթտիյին եագըշըգսըզ փէնա սէօհպէթլէրի էթմէյէ լիսանընա րուխսաթ վէրմէ · իքինճի՝ Ալլահըն միւրատընա մութապըգ սէօզլէրէ տիլինի ալըշտը՛ր :

3 · Սուրբ Կոյս Մարիամըն Ալլահ ըլա պէրապէր սէօյլէշմէսի : — Սուրբ Կոյս Մարիամ, Ալլահ հագգընտա էթտիյի սէօհպէթտէն զիատէ, քէնտիսի Ալլահ ըլա պէրապէր սէօյլէշիր իտի : Պիւթիւն էօմրիւնիւն մէնզիլի, պիր միւտավէմ տուա վէ թաաճճիւպ գալաճագ հիքմէթ օլմուշ տուր : Եօրկուն թապիաթընը ույուգույլա տինլէնտիրտիյի վագիթ պիլէ՝ եիւրէյի թութուշմուշ Ալլահտա եաշարտը : Պու մինվալ իւզրէ, օնուն Ալլահ ըլա պիրլէշմէսի, նէ՛ հայրան

գալաճագ տէվլէթ օլտու ։ — Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու ազիմ ֆազիլէթինի կէօրտիւյիւնտէ, սէնին սէֆիլլէյինի վէ թէքմիլսիզլէյինի էյիճէ մուլահազա էյլէ գի, նէ ճիւզի վագիթ, վէ նէ ֆիքիր տաղընըգլըղը́յլա սուպա տուրուրսուն ։ Կէլ, էյ քրիսթիյան, Իֆէնտիմիզ Յիսուսա վէ Սուրբ Կոյս Մարիամա րէճա́ էյլէ գի, սանա տուա էթմէք լութֆունու քէրէմ էյլէսինլէր ։

ՏՈՒԱ

Մխիթարիչ վշտացելոց, Օգնական քրիստոնէից, աղօթեա՛ վասն մեր։

Եա՛ տէրտլիլէր թէսէլլիսի, վէ քրիսթիյանլար եարտըմճըսը, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին։

Սանա, եա՛ տէրտլի ճանլարըն թէսէլլիսի աճըգլը Վալիտէ, սանա նիյազ՛ էտէրիմ․ շու կէօզ եաշը չէօլլինտէ, սէնին իմտատընա օղլունուն սէֆիլ ճանըմա ինայէթ էյլէ։ Իֆէնտիմիզ Քրիստոսուն Վալիտէսի օլտուղունտան՝ պիլ ճիւմլէ քրիսթիյանլարըն տախի Վալիտէսի վէ Եարտըմճըսը՝ սէն սին։ Եա՛ ազիզ վէ թէրահիմլի Վալիտէ, պէնի սէֆիլին տէրտլի ֆիղանլէրինէ գուլա՛գ վէր պիր քէրրէ, վէ էթրաֆըմը գափլայան պէլալէրտէն պէնի հը՛ֆզ էյլէ։ Իվլատընըն ուղրունա խօրլանըպ, էզիյէթ չէքէն քրիսթիյան գարտաշլարըմա եարտը՛մ էյլէ․ վէ Քիլիսէի շէրիֆի՝ հիմայէթին ալթընտա սագլա՛ քի, տուշմէնլէրինին

պիր քետերինէ ուղրամաըն: Տինտարլարըն, խուսուսա՝ մուպարէք տինիմիզին պահալը խազինէսինի իթիրմէք մուխաթարաարընտա օլան գարտաշլարըմըզ մէթ անէթ քերէ՛մ էյլէ. սէնին պիզէ Վալիտէ օլտուղունու կէօսթէր պիզէ. շէֆաա՛թ դըլ ծիւմլէմիզ իչին քի, պագը գալան էօմրիւմիւզիւ քրիսթիյանծա կէչիրիպ, պիր կիւն Ալլահ Էվլատըն Յիսուս էպէտի տէվլէթի՛յլէ գավուշմագա լայըգ օլալըմ. Եա՛ մէրհամէթլէր Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին:

ՀԻՔԻԱՅԷ

Սրբուհի Փիլօմէնա:

Կիւնիւմիւզտէ, հիքմէթլի մուծիզէթլէր իլէ իզզէթլի նամը եիւրիւյէն սրբուհի Փիլօմէնա, պու տէվրին պաշլանկըծընտա հիքմէթլի թարիգլէր իլէ, քէնտի ատընըն նագլինի՝ պիրը պիրը մահալլէրտէ, իւչ պապէտա ազիմ քիշիլէրէ, պու կիւնէ քէնտիսի պէյան էյլէտի :

Գատիմի զէմանլէրտէ Րումիստան վիլայէթլէրին պիրինտէ, փութփէրէսթ պիր փատիշահըն պէն գըզըյըմ : Աթալարըմ էվլատ սահիպի օլմատըգլարընտան, պու խուսուստա փութլարա տաիմ տուա վէ փիշքէշ էտէրլէր իտի: Պիզիմ ագրապալարըմըզտան օլարագ Փուպլիա նամ Րօմալը պիր ազիզ քրիսթիյան հէքիմ վար ըտը : Պու Ազիզ՝ աթալարըմըն պուլունտուգլարը սէֆիլ հալէ չօգ աճըտըղընտան, Հոգին Սուրբուն թէ'սիրիյլէ աին մատտէլէրի հագգընտա՝ օնլարա պիր կիւն սէօզ աչըպ․ վէ Էյէր վաֆթիզ օլուրսանըզ էվլատ սահիպի տէ օլուրսունուզ, տէմէյէ տախի ճէսարէթ էթտի : Վէ իշթէ՝ Ալլահըն քէրէմիյլէ պու սէօզլէր աթալարըմըն եիւրէյինէ իշլէյիպ, տէօնտիւլէր քրիսթիյան օլտուլար: Վէ պիր էյեամանէն սօնրա, Վալիտէմ պէնի տիւնեայա կէթիրինճէ, տօղրու տին նուրունտա պու ազիմ մէվլուտա վագը օլտու տէյի, պէնիմ ատըմը Ֆիլօմէնա, եանի՝ նուր էվլատը չաղըրտը: Աթալարըմըն փէք մահպուպի օլտուղումտան, փէտէրիմ պիր նահագգ ճէնկ ումուրու́յլա, պի նամուս Դիոկղէտիանոս չազարը սուլֆա եաթըրմագ իչին, Րօմայա վարմաղա մէճպուր օլտուղուսա, պէնի տախի տահա օն իւչ եաշընտա իքէն վալիտէմլէ պէրապէր Րօմայա կէօթիւրտիւ: Օրատա վարըպ չազարըն հուզուրինէ իւչիւմիւզ տէ պիրտէն չըգտըգ· վէ փէտէրիմ նահագգ ճէնկ հագգընտա սէօզ էտէյօ́րքէն· չազար տէօնիւպ· Տօ́սթում պէնի իսքեաթ էթմէյէ նաֆիլէ եօրու́լմա· Եիւրէյիմի րահա́թ թութ· Էյէր գըզըն Ֆիլօմէնայը պանա նիքեահ էտէրսէն, տէվլէթիմին գուվվէթի՝ տաիմ սանա եարտըմճը օլուր տէտի: Աթալարըմ պու թէքլիֆի գապուլ էտիպ, էվէ տէօնտիւքլէյին· Րօմա տէվլէթի́նէ Սուլթան օլաճագըն տէյի, պու պիւյիւք պախթը պէնիմ էօնիւմէ գօտուլար: Լաքին Պէն օն պիր եաշընտա իքէն, պիքիրլիք ահտ էթմիշիմ. շիմտէն սօնրա պէն Յիսուս Քրիստոս Էֆէնտիմին իմ տիյիպ, պու Թէքլիֆի գապուլ էթմէտիմ: Փէտէրիմ հէր վէճհ իլէ չալըշտը. լաքին Ալլահըն լութֆու գուվվէթիյլէ պէն նիյէթիմտէն վազ կէչմէտիմ: Դիոկլէտիանոս՝ պու օլան վագըայը տույունճա՝ պէնի հուզուրինէ կէթիրտիպ, իքի էվվէլ իլթիֆաթ վէ թաթլըլը՛ղլա եիւրէյիմի ալմաղա չալըշըպ, հէր ճահտը պօշ օլտույունա, ա՛գըպէթ, թաթլըլըղը էօրֆէ թէպտիլ էթտի. լաքին օնտան տա պիր քատար պուլմայընճա, պիր գարանլըգ զընտանա հափս էթտիրտի: Վէ շէյթան եաթագը օլան քէնտի մուրտար նէֆսինտէ թահրիք օլան մէքրուհ նափաքլըղը իճրա էտէպիլմին տէյի՝ օրատա էլլէրիմի այագլարըմը թօմրուղա վուրտուրտու: Եիրմի տէօրթ սաաթտա պիր կէլիր , կէօյա ֆիքրիմի քէնտի ֆէնա մէյլինէ ճէլպ էտէ պիլմէք իչին պաղլարըմը չէօզտիւրիւր վէ պիր ազ սու վէ էքմէք վէրիպ՝ Թէքրար էզիյէթէ վէրիր իտի ։ Լաքին պէն քէնտիմի միւտամէմ Էֆէնտիմ Յիսուսա վէ ճիւմլէտէն փաք Վալիտէմ Սուրբ Աստուածածինէ սիփարըշ էթմէքտէն ֆարիղ կէլմէտիմ ։ Հափիստէ տիւրլիւ էզիյէթլէրտէ օթուզ իւչ կիւն կէչիրտիքտէն սօնղրա . կէօյլէր Սուլթանը Սուրբ Կոյս Մարիամ , քէնտի Ալլահ Էվլատը գուճաղընտա՝ Հիքմէթլէ Նուր ուլա տօնանմըշ պանա կէօրիւնտիւ , վէ տիւրլիւ քէլամլէր իլէ Թէսէլլի վէրտիքտէն սօնղրա , պէօյլէ տէտի . Գօ՛րգմա , գը՛զըմ , պէն սանա տաիմ եարտըմճըյըմ . գայըրըճըն մէլաիքէտէն պաշգա , պէնիմ սէվկիւլիւ գըզըմ սըն տէյի, եէր եիւզիւնտէ իքէն պէնիմ գայըրըճըմ Գապրիէլ Հրեշտակապետ տէ սանա եարտըմճը եօլլանաճագ ։ Վէ եիրմի կիւնտէն սօնղրա , կէջիլէրէ թէպտիլ օլաճագ սըն տէյիպ, կէօրիւնմէզ օլուր։ Վէ իշթէ՛ պիր թաթլը գօգու զընտան իչինէ եայըլտը։

Լաքին Դիոկղէտիանոս քէնտի էմրինէ պէնիմ իթաաթ էթմէյէճէյիմէ ագըը քէսինճէ՝ սիյասէթ վէ էօրֆ գուվվէթիյլէ, պիքիրլէրիմի պօզմաղ իչին, քէնտի սարայը էօնիւնտէ պիր տիրէյէ պաղլաթըպ, Տէօյիւն շունու տէյի, էմր էթտի։ Պի նամուսա չաղար, թէնիմի պիւթիւն եարա պէրէ գանա պուլանմըշ կէօրիւնճէ, հէմէն էօլիւմ ալամէթինտէ գըյասը՛յլա՝ հափիստէ էօլէյիմ տէյի սիճիլ քէստի։ Վագըա պէն տէ էօմրիւմիւն սօն հարէքէթլէրինտէ պուլունույօրքէն, իշթէ՛ անսըզըն իքի ֆիրիշթէ կէօրիւնիւպ, պիր գըյմէթլի պէլէսան իլէ հէփ եարէլէրիմի տիւզէլտիպ պէնի սաղալթտըլար։ Իրթէսի կիւն Դիոկղէտիանոս պունու տույուպ, վէ պէնի սաղալմըշ վէ էվվէլքինտէն տահա զիյատէ տիրլէր կէօրիւնճէ՝ շաշա գալըր։ Վէ Դիսս փութուն պու պիր հիմմէթի ախր, մութլագա սէնի Րօմա սուլթանը էթմէք միւրատ էտէյօր տէյիլ, հէր վէճհ իլէ պանա իզզէթ վէ իքրամ էթմէյէ պաշլատը։ Լաքին պէն Հոգին Սուրբուն քէրէմիյլէ պի նամուսուն հէփ եանըլըշլըգլարընը եւզիւնէ վուրարագ՝ Փիքրիմտէ մէթին գալըրըմ։ Վէ միւպարէք տինիմիզ հագգընտա էթտիյիմ սէօհպէթլէրէ, Դինլէտիյինտէ քէնտի պիլ ճիւմլէ էթպաալարը՛յլա պիր ճէվապ վէրէմէյինճէ՝ էօվքէսինտէն պիր ագըլըն ալա՛ն կիպի հայգըրարագ, պէնի պիր կէմի տէմիրինէ պաղլատըրըփ, չայա աթմաղա էմր էթտի։ Լաքին Յիսուս Էֆէնտիմիզին հիւրմէթի՛յլէ էվվէլքի Ֆիրիշթէլէր պէնիմ պաղըմը չէօզիւփ՝ գանատլարը՛յլա քէտէրսիզ սուհուլէթինտէն պէնի եւրիւտէրէք՝ գարշըքի գըյըյա կէչիրտիլէր։ Վէ օրատա պու հիքմէթի կէօրէն ճէմաաթըն ճիւմլէսի տէօնիւփ քրիսթիյան օլտուլար։ Օ զէման

պի նամուս՝ Պու պիր պիւյիւճիւ քըզը տըր, տէյի հայգըրըրգ՝ քըզկըն օգլար ըլա պէնի վուրմաղա էմր էթտի : Լաքին օգլար պէնի վուրաճագ եէրտէ, տէօնիւպ աթանլարը էօլտիւրտիւլէր · վէ պու հիքմէթի կէօրէնլէրտէն չօղու եինէ տէօնիւպ տօղրու տինէ կէլտիլէր : Ագըպէթ՝ չագարըն չարէսի թիւքէնիպ գըլըճ ըլա պօյնունու վուրտուրտու :

Վէ պէօյլէճէ օգուստոս այընըն օնունճու ճումա կիւնիւ՝ րուհիմին մուպարէք կիւէյիսի Յիսուս Էֆէնտիմիզէն պիքիրլիյիմին իհթիշամ թաճընը ալմաղա՝ կէօյլէրէ վարտըմ :

Պու Սրբուհինին հալա ճէննէթտէ Ալլահըն հուզուրընտէ նէ տէրէճէտէ շէօհրէթի օլտուղու՝ քէնտինէ սըտգ իլէ իպատէթ էտէնլէրին ճիւմլէսինէ կիւնիւմիւզտէ իշլէտիյի տիւրլիւ մուճիզէթլէրտէն մալիւմ տիր : Անճագ Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթի պու Սրբուհիյէ փէք մագպուլ շէյ օլ-

տուղունատան, օնուն պիր Լիթանիեա եա պիր ախէր տուասը Հիւրմէթիյլէ էքսէրիա մուճիզէթլէրինի էտէյօր :

Կէլ, էյ քրիսթիյան, կէլ սէն տէ հէր տէրտինտէ պու Սրբուհիյէ իպատէթ էտիպ, Սուրբ Կոյս Մարիամա րէճա էյլէ քի, Սրբուհի Փիլօմէնանըն հիւրմէթինէ օլսուն, սէնի տախա թէսէլլիսիզ պըրագմասըն :

Իճրա էտէճէյին փազէլէթ :

Սուրբ Կոյս Մարիամըն պատկերինէ րասթ կէլտիկինտէ՝ պիր իպատէթ վէ իզզէթ նիշանէսի կէօսթէրմէտէն կէչմէյէսին :

ԵԻՐՄԻ ԵԷՏԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ՎԱՐՔ

Գ· ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն, 1· գարտաշլարընա, 2· քէնտինէ տաիր իշլէտիյի խայր ամէլլէրի, 3· պու իքի Նարէֆ էօճարէ՝ պիզ նէշէլ իպրէֆաք էլէ եէրլէշտիրմէլի:

1· **ՍՈՒՐԲ** Կոյս Մարիամըն, գարտաշլարընա տաիր իշլէտիյի խայր ամէլլէր: — Սուրբ Կոյս Մարիամ Էվլատը Յիսուսուն այրըլըպ կէօկլէրէ եիւճէլտիյինտէն սօնրա, Քրիստոսուն շաքիրտլէրինին վալիտէսի օլմա՛յըլա՝ օնլարըն սէլամէթի վէ խայրը ուղրունա եօրուլմազ թարիղ իլէ չալըշը՛րտը: Թէսէլլի վէ ղայրէթ վէրիր, վէ պիւ ճիւմլէ պիլմէյէ վաճիպ օլանլարը էյլէտիր, եէնի գուրուլան տինէ մէթանէթ վէրիր իտի : Պու ճիհէթտէն, Քիլիսէի շէրիֆ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն՝ տիննտարլար Ռուտասը տէյի, րիայէթ էտէր : — Էյ՛ քրիսթիյան, գարտաշլըրըն խայրընա սէն նիճէ տավրանըրյօրսուն . չունքի, գարտաշլըրըն խայրընա կէօսթէրտիյին հէր էյլիյին, հաթթա՝ Սուրբ Աւետարանտա Էֆէնտիմիզին վատի մուճիպինճէ՝ Ալլահ մուհապպէթի հիւրմէթինէ գարտաշընա իշլէրտիյին պիր թաս սօուգ սույուն պիլէ իւճրէթինի՝ թահգըրգ պէ թահգըրգ ղայիպ էթմէյէճէքտիր :

2. Սուրբ Կոյս Մարիամըն, քէնտի հագգընտա իշլէտիյի խայր ամէլլէր : — Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու ազիմ էօմիւր փայէսինէ, ախէր քի՞մ էրէ պիլտի : Եարատըլան մախլուգլարըն հա՞նկիսի, Սուրբ Կոյս Մարիամ գատար Ալլահըն սըրլարա վուգուֆ օլա պիլտի . օնուն քի, հէր միւլահազալարը միւտավէմ ասիւմանի մատտէլէր

իւզէրինէ օլտուղար : — Կէլ իմտի, է՛յ քրիսթիյան, սէն տէ մալիք օլտուղուն լութֆու կէօրէ՝ տինինին սըրլարընը ֆիքրինտէ իշլէտէրէք, կեահ պէ կեահ գալպինի Ալլահա գալտըր՛ր: Պիր իշէ էլ վուրմատան, եախօտ իշինին նիհայէթինտէ, հէմ քէնտինի վէ հէմ թութտուղուն խըզմէթի Ալլահա արփարը՛շ էյլէ . էյէր պու եօլու թութաճագ օլուրսան Ալլահըն տա նազարը իւզէրինտէն էքսիք օլմազ:

3. Սուրբ Կոյս Մարիամ պու իքի թարիգ եօմրիւ՝ պիր կիւզէլ իթթիֆագ իլէ պիրլէշտիրտի : — Պու եօմիւր թարիգինտէ Սուրբ Կոյս Մարիամ, ազիմ միւլահազալարա վէ քրիսթիյան մուհապպէթինէ վաճիպ օլան ամէլլէրինի պիր ալթուն պաղ իլէ պաղլատը: Ալլահանի սըրըլարը միւլահազա էյլէտիյի վէ սահիպի Ալլահա տուալէր սունտուղու հալտէ՝ գարտաշընա էյլիք էթ մէքտէն ֆարիղ կէլմէզ իտի : Վէ գարտաշընըն էյլիյինէ չալըշտըղընտա տախի, ֆիք-

րի տարիմ Ալլահըն իւզէրինտէ օլուպ, գարտաշըմըն սէլամէթինէ տաիր խըզմէթլէրինի օնուն աշգընա սունմուշ ուտու : Տուտասան գարտաշ մուհապպէթի ամէլլէրինէ տէօնէր իսէ, վէ գարտաշ մուհապպէթի ամէլլէրինտէն թէքրար տուայա տէօնէր իսէ : — Էյ քրիսթիյան, Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու էօմրիւ էրքէանընտան իպարէթ ալըպ, սէն տէ քէնտի հալինէ կէօրէ՝ օնա պէնզէմէյէ ղայրէթ էյլէ :

ՏՈՒԱ

Թագուհի՛ հրեշտակաց, աղօթեա՛ վասն մեր :

Եա՛ մէլաիքէ Սուլթանը, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին :

Եա՛ ազամէթլի Սուլթան, ճէննէթ րուհլէրի իւզէրինէ, Ալլահըն սանա հիպա էյլէտիյի սուլթանլըգ թախթը միւպարէք օլսուն : Իշթէ պէն տէ ճէմիի ատիւմանի րուհլարըլա, սանա րիայէթէն Սուլթանըմ տէյի սէճտէ գըլարըմ : Հօլ շէրաֆէթլի Նիւճէ թախթընտան՝ շու կէօզ եաշը օվաարընտա ինիլտէյէն սէֆիլ ճանըմըն ահուզարլէրինէ գուլա՛գ վէր ։ Մէլէքէյէ մախսուս պիր փաքլըգ պէնիմ գալպիմտէ թութուշո՛ւր քի, օ՜նլար ըլա պիրլիքտէ Սուլթանըմ տէյի, րիայէթ իզզէթ վէ մուհապպէթ իլէ, լայըղը իւզրէ սէնի վէ Ալլահ Էվլատընը սէվմէյէ վէ էպէտ էլ ապատ մէտհ էթմէյէ լայըգ օլայըմ ․ եա՛ մէլաիքէ Սուլթանը Սուրբ Կոյս Մարիամ․ ամին ։

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սրբուհի Վերոնիքա ։

Սրբուհի Վերոնիքա՝ Էֆէնտիմիզին 1445 սէնէսինտէ Իթալիա շէհիրլէրին պիրիսինտէ տիւնեայա կէլտի ։ Պու Սրբուհի՝ աթալարընըն վարիէթտէ գուտրէթլէրի օլմատըղը՛նտան՝ մէտրէսէլէրտէ թահսիլ օլան մէշգլէրտէն հէրնէ գատար մահրում գալտըյըսա տա ․

Ալլահա վէ Սուրբ Կոյս Մարիամա օլան մուհապպէթինի, անըրսըն քի, թա՛ գունտագտան մէշգ էթմէյէ պաշլամըշ տըր : Խաթթա հազըր, տուտա աշգը, խըզմէթլէրինտէ ղայրէթլի իտի : Պու Սըրբուհինին՝ էվվէլինտէն պէրի կրօնաւորլուղա արզուսու օլմասը՛ յլա՝ օգոստինեան տէնիլէն մայրապետալէրին մանասթըրընա կիրմէյէ հավէս էթտի : Լաքին օգումագ եազմագտան պի խապէր օլտուղու՝ քէնտիսի պիր սագիլ չէյ այըրտըղը իչին, էօյրէնմէք գայտընա տիւշտիւ : Կիւնտիւզիւն խըզմէթլէրինին չօգլուղու օգումագա ֆուրսաթ վէրմէմէսինէ՝ պու խըզմէթէ միւնասիպ վագիթ կէճէլէրի թային էթտի : Պու պապադէ չէքտիյի արգընթըլարը հէր քէս քէնտիլէյինտէն ֆէհմ էտէ պիլիր : Սրբուհի՝ պէօյլէճէ պիր էյեամ, վագիթ սարֆ էթտիքտէն սօնրա, փէք ազ չէյ էլէ կէթիրտիյինէ ղայէթ մահզուն գալընճա՝ պիր կիւն տէրտլիլէր թէսէլլիսի Սուրբ Կոյս

Մարիամ օնա կէօրիւնիւպ պէօյլէ տէտի. Գը՛զըմ եւրէյինտէն շու գասավէթի չըգար, շիմտիլէք սանա սատէճէ շու իւչ եազըյը թանըմագ սա քէաֆի տիր: Խանի՝ էվվէլա՝ Ալլահընը հէր շէյտէն զիատէ վէ մախլուգաթըն ճէմիսինի, ֆագաթ օնուն հիւրմէթինէ սէվմէյէ շայէսթէ պիր եւրէք փաքլըղը էտինէսին: Իքինճի՝ գարտաշլարընըն գուսուրաթընա թէշէքքի էթմէքսիզ՝ կէօնիւլ խօշնուտլուղը՛յլա թէհամմիւլ էթմիքտէն սօնրա, օնլար իչին Ալլահա տուա տախի էտէսին: Իւչիւնճիւ՝ կիւնիւն պիր տէմինտէ, Էվլատըմ Յիսուսուն սիաաէթլէրինի միւլահազա էյլէյէսին տէյի, թէնպիհ էյլէտի: Սրբուհի Վէրօնիքա՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն պու էօյիւթլէրինտէն ղայէթ թէսէլլի պուլուպ, եէնի պիր ղայրէթ իլէ քէնտի օգումասընա մէշղուլ օլարագ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն թէնպիհ էյլէտիյի ֆազիլէթլէրէ թալիպ օլտու: Պու մինվալ իւզրէ իւչ սէնէ միգտարը թէտարիք կէօրտիւքտէն սօնղրա, Սրբուհի Մարթա տէնիլէն Կրօնքա կիրտի ։ Վէ օրատա պիւթիւն էօմրիւնիւ ֆազիլէթլէր իլէ կէչիրտիքտէն սօնղրա․ էլլի իքի եաշընտա տիւնեատան կէօյլէրէ թէպտիլ էթտի ։

Ա՜խ, պիզ տէ պու Սրբուհի կիպի․ Վալիտէմիզ Սուրբ Կոյս Մարիամըն վէրտիկի էօյիւթլէրի թութաճագ օլուրսագ, Սուրբ Կոյս Մարիամա մագպուլ ֆիրասէթլի գուլլարըն պիրի տէ՝ պիզ օլուրուզ ։

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ ։

Հէր պիր սաաթ վուրտուղունտա, պիր Ողջոյն քեզ Մարիամ․ եախօտ պիր Յիսուս Մարիամ, սէօյլէմէյէ ատէթ էյլէ ։

ՍԷՆԱ

Պու լէպլէրտէն, նէ մումքին քի,
Օլա մէտհին, ազի՛զ Սուլթան.
Տէրեա միտատ, էշճար գալէմ
Օլսա պիլէ, եօգ տուր իմքեան:

Ազիզ Թէվրաթ թէմսիլլէրի
Սէնին ազիմ թէմսալըն տըր.
Էվլիալէր թափուլլէրի,
Ճէմիի սէնին վասֆլէրին տըր:

Սէն սըն, Ազի՛զ, պաղ կիւլիստան,
Փաք վէ էզատ հէր տիքէնտէն.
Նազիք եափրագ ճէզէմնեան,
Րահմէթ չիյին գապուլ էտէն:

Սողումնուն րէսմ էթտիյի,
Թահիր ալթուն թաշ տիրէքլէ,
Վէ նէքիշնիւ խաս էրճիվան,
Մէնէնտի եօգ տիլպէր Քիւրսի,

Թախթի ճէլալ օնուն իսմի ,
Ճիհանատէ եօք պէնզէր միւլքի .
Ամմա սէնին ազիզ էօմրիւն ,
Օլսուն օնուն սարը րէսմի :

Ալթուն մէրմէր տիրէքլէրի ,
Վէ էրճիվան տիւզէնլէրի ,
Փաք րուհինին ճէլալէթլի
Ջինէթինէ նիշան իտի :

Վասֆա լայըգ էօմրիւն օլսուն ,
Բուհուլըմհլէ գալպին տօլսուն .
Մուհապպէթին՝ թէալայը
Կէօքտէն եէրէ թէնզիլ էթսին :

Եա՛ մուզէյեէն կէօք գուպպէի
Եարատանըն Վալիտէսի ,
Պէն կէտայէ նազար էտիպ ,
Գապու՛լ էթ կէլ տիլէյիմի :

Գուտրէթլի տէստ չէրիֆինլէ
Պէն սէֆիլէ իմտատ էյլէ .
Գազալէրտէն էսիրկէյիպ ,
Սէմավէթէ վասըլ էյլէ :

ԵԻՐՄԻ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄ

Ա. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիւթիւն էօմրիւնտէ, 1. գալպինին տիւնեատէն ազատլըղը, 2. կէօյլէրէ հիճրէթի, 3. Ալլահա օլան արզուսու, քէնտի Վէրափոխմանտա՝ եիւրէյինէ ղայէթ ֆէրահ վէրտիլէր:

1. **ՍՈՒՐԲ** Կոյս Մարիամըն, գալպինին տիւնեատէն ազատ օլմասը: — Սուրբ Կոյս Մարիամ տիւնեանըն ֆանի օլտուղունու ճիւմլէսինտէն զիատէ անլատըղընտան, օնուն հիչ պիր շէյինէ եիւրէք պաղլամատը. օլ ճիհէթտէն, էօլիւմ՝ քէնտիսինին էն արզու էթտիյի շէյ օլտու: — Հէյ վա՜հ. գալպինի տիւնեայա պաղլայան

վէ փանի շէյլէր իւզէրինէ իւմիտինի գոյմա սէֆիլէ քի, էճէլ կէլիպ տիւնեատէն չըգարմադա ճէպր էյլէտիյինտէ՝ չօգ աճըլը հալէ քէնտիյի տիւշմիւշ կէօրէճէք։

2 · Սուրբ Կոյս Մարիամին կէօյլէրէ օլան հարէքէթի։ — Ճէմիի Վարդապետլէրին ալէսսէվիյէ գըյասընճա, Սուրբ Կոյս Մարիամին էօմրիւնիւն մէնզիլի ալթմըշ իւչ սէնէ սիւրտիւ. վէ պիւթիւն քէնտի աշգ ու իւմիտի կէօյլէրտէ օլտուղունտան՝ պու գատար զէման օնտան իրագ գալտըղընտա, եիւրէյինին թաապիր օլմազ ատէշինի՝ սէն միւլահազա էյլէ։ Պու ճիհէթտէն, հարէքէթ չէքտիյի շէյ, անճագ թէնտէն չէօզիւլմէսի իտի· չիւն քի, օնունլա վաթանը կէօյլէրին ազիմ վէ պիհատտ ճէլալէթինէ մալիք օլաճաղ ըտը։ — Էյ քրիսթիյան, միւլահազա էյլէ քի, նիճէ ասըլ վաթանըն կէօյլէր ճէննէթինի խաթըրընտան չըգարմըշ՝ շու տիւրկիւն չէօլլէրինտէ, շու կէօզ եաշը վէ տէրտ օվասընտա,

սան քի գատիմի գալաճագ կիպի եօլ թութմուշսուն :

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն Ալլահա օլան աշգը : — Սուրբ Կոյս Մարիամըն եօլիւմիւ՝ Ալլահ աշգընտան օլտուղունա, քիմսէ շիւփհէ էտէմէզ : Խայը՛ր, էյլէ պիր եօլ, է՛յ քրիսթիյան քի, նիճէ Սուրբ Կոյս Մարիամ ֆագըր պիր տիւշէք իւզէրինտէ սէրիլի, էլլէրի կէօքսիւ իւսթիւնտէ, կէօզլէրի կէօյլէրէ հայրան օլմուշ . տէրունի Ալլահ մուհապպէթի վէ աշգը՛յլա թութուշմուշ՝ կէչիճի եօմիւրտէն էպէտի եօմիւրէ Ալլահընը սէվմէյէ թէպտիլ օլույօր : — Եա՛ միւպարէք եօլիւմ . եա՛ գութլու էճէլ . Ա՜խ , պէնիմ տէ ճանըմըն թէնիմտէն չէօզիւլտիւյիւ ուզլէթլի վագիթտէ , ահըրմ վէ վահըրմ սօն նէֆէսիմ իլէ Ալլահըմա թէքմիլէն պիր մուհապպէթ նիշանը օլայըրտը , պանա նէ՛ գութլու տէվլէթ օլուր ուտու :

ՏՈՒԱ

Թագուհի Նահապետաց, Թագուհի Մարգարէից, աղօթեա վասն մեր ։

Եա՛ Նահապետլէր վէ Մարգարէլէր Սուլթանը, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին ։

Եա՛ երին վէ կէօյիւն Սուլթանը, Սուրբ Կոյս Մարիամ. սէն քի Ալլահա օլան իթիգատընըն վէ մուհապպէթինին վէ ինսան սէլամէթինէ տաիր, Ալլահըն հէր վաատլէրինէ օլան իւմիտինին թէքմիլլիյինէ, Նահապետլէրին վէ Մարգարէլէրին ճիւմլէսինտէն իւսթ օլտուղուն իչին. օնլարըն Սուլթանը չաղըրըլըրսըն ։ Կէօյլէրտէ ճիւմլէսի սանա իհթիրազ իլէ պաղըրըր, Սուլթանլարը տէյի իզզէթ էտէրլէր ։ Պէլ իմտի, սէնին նաիլ օլտուղուն տին, իւմիտ վէ մուհապպէթ շէրաֆէթլի շէֆաաթընըն պիր գըղըլճըմընը, չու կիւնահ գարանլըղընտա գալմըշ րուհիմի այտընլանտըրմադա վէ էօլմիւշ գալպիմի տիրիլթմէյէ քէրէմ էյլէ ։ Շէօյլէ քի, էպէտիլէք-

տէ Նահապետլէր, Մարգարէլէր վէ Ալլահըն ճէմիի սէվկիւլիւ էվլիալարը՛յըլա պէն տէ սէնի մէտհ էթմէյէ, վէ սէնին իլէ Ալլահըմը էպէտ էլ ապատ սէվմէյէ լայըգ օլայըմ. եա՛ Նահապետլէր վէ Մարգարէլէր Սուլթանը, Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին:

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Ստեփանոս Մաճարիստան փատիշահը:

Մաճարիստան փատիշահը պիրինճի Ստեփանոս՝ Սուրբ Կոյս Մարիամըն խըզմէթքեարլարընտան պիրիսի օլտու: Պու Ազիզ՝ Մաճարիստանտա Կրան տէտիքլէրի շէհիրտէ Էֆէնտիմիզին 977 թարիխինտէ տիւնեայա կէլտի: Փէտէրի Մաճարիստանըն տէօրտիւնճիւ փատիշահը վէ վալիտէսի Սարօլթ նամ սուլթան՝ մուգատտէմինտէն փութփէրէսթ իտիլէր իսէ տէ՝ էվլատլարը տօղմատան, քրիսթիյան տինինի թա-

նըմըշլար ըտր : Պու ճիհէթտէն Ստեփանոս քէնտի աթալարընտան, քրիսթիյան տինինէ մութէալլըգ ֆազիլէթլէր իլէ թէրպիյէ օլտու : Փէտէրի տունեասընը ախրէթէ թէպտիլ էթտիքտէն սօնրա՝ տէվլէթին իտարէսինէ պու Ազիզ Նաիլ օլունճա, փութփէրէսթլիք մուսիպէթլիյինի օրթատան տէր հալ տէֆ էթտի. վէ քրիսթիյան տինինի ճէմիի էյալէթլէրինէ եայմագ գայրէթընա տիւշտիւ : Լաքին հիւքմի ալթընտա օլան րայալարըն չօղու փութփէրէսթ օլտուղունտան, մուրատընա էրմէսի ղայէթ չէթին օլուր : Ընճագ՝ Ալլահըն հիմայէթի ալթընտա մուտավէմ պուլունմասը իչին, աշգ ըլա Սուրբ Կոյս Մարիամըն տաիմ՝ նիյազ էտէրտի, վէ պունա պինաէն ուղղափառ ազիզ տինինէ գարշը օլան խասըմլէրինի վէ հէր մանի օլան էնկէլլէրի եէնիպ, ագըպէթ քէնտի զապթինտէ օլանլարըն ճէմիսինի՝ աւետարանական վարդապետութիւնա պէնտա էյլէտի։ Քէնտի տէվլէթինէ Ալլահ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամը հիմայէթճի թութտու. վէ օնուն իզզէթինէ Ալպա շէհրինտէ պիր քիլիսէ պինա էյլէտի քի, պատէհու օրատա սաքին օլմայըլա՝ փաիթախթի շէհիր, եախօտ փաիթախթի Ալպա չաղըրըլըր։ Հալա օ վագըթլէրտէն պէրի Մաճարիստան էօլքէսի, ՍուրբԿոյս Մարիամը քէնտի հիմայէթճիսի թանըր վէ իզզէթ էտէր։ Սուրբ Ստեփանոս պունտան մաատա, պէհատըրլըգ պապընտէ տախի գահրէման հիւքիւմտարլէրին պիրիսի օլտու քի, կէրէք քէնտի տէվլէթինին, վէ կէրէք սուրբ տինիմիզին վէ րայալարընըն րահաթլըղը ուղրունա տիւշմէնլէրինէ գարշը սէֆէրէ չըգըպ, նիչէ նուսրէթ թաճլարը պաշընա պաղլատը։ Պու Ազիզին Ֆազիլէթ պապընտա տախի իշլէտիյի ամէլլէր, հագգ իւզրէ նագլէ շայէսթէ թաաճճիւպ գըլընաճագ շէյլէր տիր քի, օնլարըն պիրիսի տէ պու օլմուշ տուր: Կիւնլէրին պիրինտէ՚ պու ազիզ փատիշահ թեպտիլ գըյաֆէթ իլէ՝ պիր թագըմ ֆուգարալարա էլիյլէ սատագա վէրմէք միւրատ էթտի: Վէ պու սատագա ալան ֆուգարալար խօրեատ ճէմաաթ օլմալարը՛յլա՝ հէփիսի պիրտէն Ստեփանոսուն իւզէրինէ տէօքիւլիւպ, Ազիզի եէրէ վուրտուլար. վէ պին տիւրլիւ րապըթասըզ հարէքէթլէր իլէ իւզէրինտէքի օլան ագչայը գափըպ գաչտըլար: Ազիզ՝ պու օլան րէզալէթէ եիւրէքէ շագլըղը՛յլա թէհամմիւլ էտիպ, պու թարիգ իլէ տահա զիյատէ սէվապ սահիպի օլտուղունա սէվինէրէք շադ օլտու. վէ քէնտի շէֆաաթճըսը Սուրբ Կոյս Մարիամա տէօնիւպ. Եա՛ կէօյիւն վէ եէրին ազիզ Սուլթանը, շու սէնին փատիշահ սէչտիյին գուլու խըրփալայան ճէմաաթա պիր քէրրէ նազար էյլէ. Էյէր պու րէզալէթի տիւշմէնլէրիմտէն չէքմիշ օլայըտըմ, պէնիմ փայէմէ տիւշէն ինթագամը օնլարտան ալըր ըտըմ. լաքին սէնին Ալլահ Էվլատընըն վէ պէնիմ Էֆէնտիմին ազիմ էթպաալարը օլմալարը իչին, օնլարըն թէրպիյէսիզ հարէքէթլէրինէ պէն շաղըրդ ըսա թէհամմիւլ էտէրիմ, տէտի: Պու նէ կէնիշ եիւրէք տիր. վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն նէ ազիմ իզզէթ վէ նէ մուհապպէթ տիր:

Պու ազիզ փատիշահ՝ Սուրբ Աւետարանըն եայըլմասընա վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ պիւթիւն էօմրիւնիւ ֆէտա էյլէտիքտէն սօնրա՝ սօն սահաթըննա եէթիշտի իսէ, տէվլէթին պիլ ճիւմլէ րիճալը ու քիպարլէրինի ճէմ էտիպ, միւպարէք տինիմիզէ տէրունի աշգ վէ մուհապպէթ իլէ խըզմէթ էտիպ՝ օնու իլէրի կէօթիւրմէյէ ղայրէթ էթսինլէր տէյի օնլարա սիփարըշ էյլէտի: Վէ Սրբազան Հայրապետին հէր էմրլէրինէ իթաաթ էթմէյէ, վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն իպատէթինտէ միւստաքիլ սատըգ ղալմաղա ղայրէթ վէրիպ, ագըպէթինտէ Վէրափոխում կիւնիւ՝ քէնտի ազիզ րուհինի Ալլահա թէսլիմ էյլէտի : վէ հալա կէօյլէր տէվլէթինտէ հիմայէթճիսի Սուրբ Կոյս Մարիամըն եանընտա տէվլէթ սիւրիւյօր :

իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ :

Արգընթըլարընտա սապըրսըզ օլմայասըն : Յիսուս Էֆէնտիմիզի մուլահազա՛ էյլէ· խաչա վէ որգընթըլարա թէհամմուլ էթմէքսիզ կէօյլէրտէ իհթիշամ գազանըլմազ : Էօյլէ իսէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն մուհապպէթի իչին օլսուն , սանա որգլէթ վէ քէտէր կէթիրէնլէրին՝ ճիւմլէսինէ եիւրէքտէն ա՛ֆվ էյլէ :

* * *

ԵԻՐՄԻ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ԿԻՒՆ

ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄ

Բ. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամ, քէնտի Վէրաֆոխումունտա, 1. ճէննէթտէ օլան ինսանլարըն շաշլըղընա, 2. սիւրիւ սիւրիւ մէլէքլէրին եօլտաշ օլմալարընա, 3. քէնտի Ալլահ Էվլատընըն քէնտինի գարշըլամասընա ղայէթ շատ օլմասը:

1. ԻՆՍԱՆԼԱՐԸՆ *շաշլըղը:* — *Տինտարլար չօգ իզզէթլէր իլէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն մուպարէք թէնինի մէզարա գօտուգտան սօնրա, իւչ կիւն իւչ կէճէ, սէմավի թաթլը մէտհ սէտալէրի մէզարըն էթրաֆընը շէնլէնտիրիրլէր իտի. վէ իւչ կիւնիւն խիթամընտա սէտալէր քէսիլտի իսէ՝ Առաքեալ-*

լար մէզարը աշըպ, միւպարէք թէնինի տօլատըգլարը պէզլէրտէն ղայրի շէյ պուլմատըլար ։ Վէ պէօյլէ պիր աշիքեար րէպպանի հիքմէթ իլէ՝ Յիսուս Իֆէնտիմիզին սաքին օլտուղու թէնանի Տապանակըն կէօյլէրէ եիւճէլմէսի պէյանը օլուր ։ Սուրբ Կոյս Մարիամ թէնի՛յլէ կէօյլէրէ եիւճէլտիյինտէ՝ ճէննէթտէքի օլան ազիզլէրին նէ սէվինճ իլէ շազ օլտուգլարընը միւլահազա՛ էյլէ ։ — Կէլ իմտի էյ քրիսթիյան, սէն տէ եիւրէյինին շազլըղընը օնլարընքի՛յլէ պիր էտիպ, Ալլահըն Սուրբ Կոյս Մարիամա էյլէտիյի քէրէմլէրէ շի՛ւքր էյլէ ։ Վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն կէօյլէրէ եիւճէլտիյինի կէօրտիւյիւնտէ՝ քէնտի էվլատլարընա կէօյլէրտէ եէր հազըրլամաղա կիթտիյինի միւլահազա՛ էյլէ ։

2 ․ Մէլէքլէրին եօլտաշ օլմալարը ։ — Կէօյլէր էհալիսի գութլու րուհլար, թաթլը սէտալէր վէ ահէնկլէր իլէ, կէօյլէր տէվլէթինէ Սուլթանլարընը կէօթիւրմէյէ

գարշը կէլիպ, տէօրթ եանընը գուշաթտըլար ըսա. Սուրբ Կոյս Մարիամըն եիւրէյինէ նէ պիւյիւք սէվինճ տօղտուղունու միւլահազա՛ էյլէ ։ — Պիր կիւն պահապան հրեշտակըն սանա տա գարշը կէլիպ, ռուհինի կէօյլէրէ կէօթիւրսիւն տէյի, Սուրբ Կոյս Մարիամա ռէճա՛ էյլէ ։

3. **Էվլատը Յիսուսուն՝ Սուրբ Կոյս Մարիամը գարշըլամասը ։** — Գուրթարըճըմըզ Ալլահ, քէնտի Վալիտէսինի էպէտի իհթիշամա վէ կէօյլէր թախթընա եէրիշտիրմէք իչին, օնա գարշը կէլտի ։ Վէ Սուրբ Կոյս Մարիամ քէնտի Ալլահ Էվլատը վէ կէօյլէր մէլաիքլէրի վէ ազիզլէրիյլէ, կէօյլէրէ թէպտիլ օլտու ։ — Մութլո՜ւ իւմիտինի Էֆէնտիմիզ Յիսուսա գօյանլարա, վէ Ալլահ Վալիտէսինի սէվիպ, օնա իզզէթ էտէնլէրէ. չիւնքի, էպէտի կէօյլէր տէվլէթինէ տախիլ օլմալարընա՝ շու սէֆիլ տիւնեա եիւզիւնտէ իքէն, եէտլէրինտէ էմնիյէթլէրի օլա պիլիր ։

ՏՈՒԱ

Թագուհի՛ Առաքելոց, Թագուհի՛ Մարտիրոսաց, աղօթեա՛ վասն մեր:

Եա՛ Առաքեալլար վէ Մարտիրոսլար Սուլթանը, շէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին։

Եյ՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, Ալլահ Էվլատըն Յիսուսուն մուհապպէթի ուղրունա Առաքէալլարըն վէ Մարտիրոսլարըն պունձա չէքտիքլէրի հատտէն թէճավուզ հէյպէթլի ուքուպէթլէր վէ տէօքտիւքլէրի ղըյմէթլի գանլար հէփ թապիաթտէն իւսթիւն ամէլլէր իտի: Լաքին սէնին չէքտիյին ուքուպէթլէրին խըրշըմը շիտտէթի, վէ Ալլահա օլան մուհապպէթինին ճօշգունլուղու՝ օնլարըն ճիւմլէսինտէն զիատէ օլտուղու իչին, Առաքէալլար վէ Մարտիրոսլար Սուլթանը չաղըրըլմաղա լայըգ օլմուշ սուն: Քէրէմ էյլէ, շու լութֆու գուլունա տա ալը՛ վէր, եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ քի, Յիսուսուն մուհապպէթինէ էզկյէթ չէքմէյէ հազըր պուլունայըմ. վէ իւզէրիմէ կէլէն խաչլարըն ճիւմլէսինէ, սէնտէն իպրէթ ալարագ՝ աշգ իլէ թէհամմիւլ էտէ պիլէյիմ. եա Առաքեալլար վէ Մարտիրոսլար Սուլթանը, Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին:

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Իսթանիսլաւոս Գոսթգա :

Կէրէք Սուրբ Կոյս Մարիամա գըյաստէն աշըգը իպատէթ կէօսթէրմիշ, վէ կէրէք Սուրբ Կոյս Մարիամըն վալիտէլիք մուհապպէթինէ վէ հիմայէթինէ նաիլ օլմուշ ազիզլէրտէն՝ սուրբ Իսթանիսլաւոս մէնէնտի նամիր տիր: Իսթանիսլաւոս տահա մասում իքէն՝ ինսան ճինսինտէն խարիճ մէլէքէ պէնզէր պիր փաք եիւրէք էտինտի քի, հուզուրինտէ եագըշըգսըզ պիր սէօհպէթ օլտուղունտա, եիւրէյինին սըգլէթինտէն չօգ տէֆա իւզէրինէ պայըլըրտը կէլմէսի վազը օլմուշ ուտու : Պիր ազ եաշընը ալտըղը կիպի, Յիսուսեան կրօնաւորլարընըն նազարը ալթընտա թէրպիյէ օլմասը իչին, աթալարը պունու Պէչտէ օլան՝ օնլարըն մէշհուր մէտրէսէսինէ եօլլատըլար : Լաքին չօղա վարմայըպ՝ պիրինճի Ֆէրտինանտոս չէզարըն եօլիւմիւյլէ պու մէտրէսէ տախի պօզուլտու իսէ . մէտրէսէ շաքիրտլէրինէ էվլէրտէ այրըճա սաքին օլմաք իգթիզա էթտիյինտէ՝ Իսթանիսլաոս տախի պիր լօթրան էվինտէ մուհզունէն սաքին օլմաղա մէճպուր օլտու : Պու Ազիզ՝ օրատա պիր էյեամ սէֆիլլիքատէ եօմիւր կէչիրտիքտէն սօնղրա, աղըր խասթէլիյէ տիւշտիւ : Վէ սուրբ Հաղորդութիւնա դավուշմաք արզուլէտիյինտէ, էվին միւրիւվվէթսիզ էհալիսի պու տիլէյինի դապուլ էթմէտիլէր : Լաքին Ազիզ քէնտինի Ալլահա վէ շէֆաաթճըսը Սուրբ Կոյս Մարիամա թէքմիլէն թէսլիմ էյլէտի . վէ պիր հիքմէթլէ մինվալ իւզրէ պէօյլէճէ մուրատընա եէթիշտի: Քէնտինին չօգ իզզէթ էյլէտիյի որբուհի Վառվառիա՝ պիր ազամէթլը ալայ իլէ կէօրիւնիւպ մէլաիքլէր թաամը վէ եօմիւր էքմէյի սուրբ Հաղորդութիւնու օնա կէթիրտի: Վէ Սուրբ Կոյս Մարիամ տախի կէօրիւնիւպ, կիւլէր վէ Ֆէրահ պիր եիւզ իլէ օնա թէսէլլի վէ գուվվէթ վէրէրէք, Էվլատը Յիսուսու պիր միգտար օնուն գուճաղընա վէրտի: Իսթանիսլաս սէվինճինտէն քէնտի քէնտինտէն խարիճ Յիսուսա պիր օլուպ, էպէտի կէօյլէրէ տիւնեասընը թէպտիլ էթմէյէ օլան արզուսունու արզ էթտիյինտէ․ Սուրբ Կոյս Մարիամ տէօնիւպ․ Օ՛ղլում, տահա սէնին վագթին տէյիլ, պու լութֆա չօգ սէվապլէր իլէ վասըլ օլման կէրէքտիր․ հաթթա՛ Էվլատըմըն իսմի ինայէթի ալթընտա օլան Կրօնքա կիրէճէքսին․ Էվլատըմըն վէ պէնիմ սանա օլան էմրիմիզ պու տուր տէյի, պիլտիրտի: Պու հիքմէթլը մուճիզէթ՝ Պէշտէ Հօփ տէնիլէն մահալլտէ պիր էվ իչինտէ վագը օլմուշ տուր քի, հալա սուրբ Իոթանիքլասոսուն մէքեանը օլան պու օտա, Ազիզին իզզէթինէ իպատէթխանէ վէ տինտարլէրէ տախի սըգլէթ վագթինտէ՝ սըղընաճագ պիր մահալլ օլմուշ տուր: Իոթանիքլասոս քէնտինէ կէլտիքլէյն, խասթէլիյինտէն պիւթիւն պիւթիւնէ տիւզէլիփ, Էֆէնտիմիզ Յիսուսուն վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն էմրինի թէքմիլ էթմէք ղայրէթինէ տիւշտիւ: Չօգ զահմէթ վէ մէշագգաթ չէքտիքտէն սօնրա, զիքր օլան Կրօնքա կիրիփ նորընծայ օլտու: Քէնտի կոչումունուն լութֆու կէօյլէր Սուլթանընտան օլտուղունու ա՛լա ունութմազ: Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ օլան աշգընտան՝ կէրէք ազիզ փէտէրլէրին վէ կէրէք ախէր իպատէթքեար քիշիլէրին մէշհուր սէօզլէրինի իճմալ էթմէյի, քէնտինէ իշ կիւճ էյլէմիշ իտի: Հէր պիր սէօհպէթլէրինտէ էլպէթտէ պիր միւնասիպէթ ալտըրարագ, Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ տաիր պիր սէօհպէթ էթմէլի իտի. վէ էօյլէ պիր աշգ ըլա սէօյլէր իտի քի, իշիտէնլէրին եիւրէյինի երմշատըպ, օնուն մուհապպէթինէ թութուշտուրուրտու: Սուրբ Կոյս Մարիամը՝ քէնտինէ վալիտէ տաիմ չաղըրը՛րտը: Սուրբ Կոյս Մարիամըն մուհապպէթիյլէ էօյլէ պիր թութուշմուշ ուտու քի, պիր ան էվվէլ կէօյլէրէ վարըպ՝ օնուն նուր ճէմալինի կէօրմէք իչին, տաիմ օնա նիյազ էտէր իտի: Վէ Փիլ հագիգա՝ պու տիլէյի չօղա վարմայըպ թէքմիլ օլտու: Տահանորընծալըգ վագթի թէքմիլ օլմատան՝ օգոստոս այըն իլք կիւնիւ մանաստըրըն պիր քահանա՛յլա սէօյլէշիր իքէն. Պու կիւնլէրտէ ա՛ճապ կէօյիւն ազիզլէրի նէ՛ պիւյիւք սէվինճ էտէրլէր. ինշա Ալլահ, պէն տէ ազիզ րուհլէրին կէօյլէրտէ պու տէֆաքի սէվինճլէրինէ հիսսէտար օլուրում . . . ատէտի ։ Վէ Թեվէքքիւլ իլէ պու քերէմ հագգընտա Սուրբ Կոյս Մարիամա պիր մէքթիւպ եազտը· օգոստոսուն օնունտա սուրբ Լաւրէնտիոսուն եօրթուսու կիւնիւ՝ սուրբ Հաղորդութիւնու ալտըղը զէման, մէքթիւպիւ կէօքսիւ իւզէրինէ գափատըպ՝ կէօյլէրտէ Վերափոխում զինէթի շագլըղընա քէնտի տէ հիմաէտար օլա պիլսին տէյի՝ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամա աղլայարագ րէճա էթտի։ Տահա սաղ սէլիմ իւզէրինտէ հիչ պիր խասթէլիք նիշանէսի եօղ իքէն՝ օ կիւն քէյֆինի պօզտու։ Իւզէրինէ թային օլան նազըր՝ Ազիզին հալինի միւշէվվէշ կէօրտիւյիւնտէն եաթաղա կիրմէյէ էմր էթտի։ Ազիզ Իսթանիսլաւս վարըպ եաթաղը իւզէրինէ պիր խաչ չըգարըպ· Պէնիմ պու եաթագտան արթըգ գալգաճաղըմ եօգ տուր, տէյիպ, եաթաղա կիրտի։ Ազիզին խասթէլիյի ալա պիր էօլիւմ մուխաթարասը պէշարէթ էթմէյօր իքէն, Հաթթա՝ Օգոստոսուն 14 կիւնտէ Հէքիմլէր տապահրոր կէլիպ Թէհլիքէլի հիչ պիր հալ եօգ տուր տէմիշ իտիլէր : Լաքին էօյլէտէն սօնրա խասաթէլէյի ափանսըզ աղըրլանտըղընտա՝ Ազիզ ալչագ կէօնիւլլիւլիւքլէ Սուրբ Հաղորդութիւնա գավուշուպ, պիր ազ վագիթ տուայըլա կէչիրտի : Սուրբ Կոյս Մարիամըն պիր Պատկէրինի էլինէ ալմըշ տէֆա վէ տէֆա էօփտիւքտէն մաատա, եիւրէյինին աշգընտան օնուն ազիզ Վարդարանընը տախի էլլէրինէ ալմըշ ըտը : Եարը կէճէ օլտուղլայըն՝ Սուրբ Խոթանիւլասը էճէլի եագըն օլտուղունու տույուպ, տահա զիատէ հարարէթլէ տուա էթմէյէ պաշլատըղը եէրտէ, կէօյլէր Սուլթանը, Սուրբ Կոյս Մարիամ մէլաիքէ վէ պաքիրէ սիւրիւսիւյլէ կէօրիւնիւպ, Ազիզին րուհինի՝ Էֆէնտիմիզին 1568 սէնէսի օգոստոսուն 15 կինտէ էպէտի շատլըղա Թէպտիլ էթտի :

Էյ քրիսթիյան, սէն տէ էօլիւմ սաաթընտա Սուրբ Կոյս Մարիամտան իմտատ պուլմագ իսթէրսէն, սուրբ Խաթունլարը կիպի, եօմրիւնիւ օնուն իպատէթինտէ կէչիրմէյէ ղայրէթ էթմէլի սին։

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ ։

Սուրբ Կոյս Մարիամըն, Ալլահըն էմրինէ ճէվապ էթտիյի սէօզլէրի, աղզընտա էզպէր էտիպ, Ալլահըն սանա եօլլատըղը հէր տէրտլէրինտէ, պէօյլէ սէօյլէմէյէ սանա ատէթ էյլէ․ Իշթէ գուլուն, Էֆէնտիմ, մուրատըն կիպի օլսուն ։

ՕԹՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ԿԻՒՆ

ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄ

Գ. ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Սուրբ Կոյս Մարիամ, 1. կէօյէ իհթիշամ, 2. ինսանլարա հիմայէթ, 3. ճիհանըն հիւքիւմէթի թաճլարըյլա թաճլանմասը:

1. ՍՈՒՐԲ Կոյս Մարիամըն կէօյլէրէ օլան իհթիշամը հագգընտա: — Սուրբ Կոյս Մարիամըն տիւնեատէն կէօյլէրէ թէպտիլ օլտուղունտա, էտինտիյի իհթիշամ նէ Յովսէփ գեղեցիկլին գարանլըգ զընտանընտան չըգըփ՝ Մըսըր թախթընա իհթիշամլա օթուրտուղունա պէնզէր. նէ տէ Յուդիթին Հողոփեռնէսի թէլէֆ էտիփ՝ իհթիշամ իլէ վաթանընա

տէօնմէսինէ պէնզէր։ Սուրբ Կոյս Մարիամըն իհթիշամը կիպի, նէ եէրին վէ նէ կէօյիւն կէօրտիւյիւ վար տըր։ Ազիզ Պիքիր ճէհէննէմլի էժտէրի պիւթիւն օրտուսույլա այաղը ալթընտա չիղնայըպ, տիւնեա հավիսինտէն չէօզիւլտիւյիւ պիրլէ· կէօյլէրէ վարըպ, Ամէնասուրբ Երրորդութիւնուն թախթընտա գատար եուճէլտի։ Վէ սուրբ Քիթապըն թարիֆի իւզրէ, Փէտէրուլլահ Էվլատը հագգ Շէմսի Քէլամուլլահըն նուրույլա, օնու գուշանտըրտը։ Մահիթապ կիպի փարլայան Սէրովբէլէրի Քէրովբէլէրի վէ ճէմիի Քիլիսէի շէրիֆի օնա խաքի փայ էթտի· վէ օն իքի հիքմէթլէրինէ պէշարէթ, օն իքի եըլտըզլարըլա տօնանմըշ պիր թաճ պաշընա կիյտիրիպ, օնու եէրին վէ կէօյիւն սուլթանը տէյի, էվվէլլէրտէն հազըրլանան սալթանաթ թախթընա նասըպ էյլէտի։ — Ա՛խ, կէօյլէրտէ ազամէթլի Սուլթանընըն վաճիպ օլան իզզէթի գըլաճաղըն վագիթ՝ նէ թալէհլի վագիթ օլաճագ տըր։ Ա՛հ, շու պախթ սանա նէ՛ վագիթ գըսմէթ օլաճագ։

2. Սուրբ Կոյս Մարիամըն ինսանլէր իւզէրինէ օլան հիմայէսի հագգընտա։ — Սուրբ Կոյս Մարիամըն տատլը զաթը, պիլ ճիւմլէ ինսանլարընքիյլէ պիր օլտուղունա պինաէն, Ալլահ Էվլատը՝ օնու ճէմիի ինսանլարա հիմայէթճի վէ շէֆաաթճը իթա էյլէտի· վէ քէնտիյէ սըղընանլարըն ճիւմլէսինին սէլամէթինէ վասըլ օլան լութֆլարը ալմադա, հէր վէճհ իլէ՝ օնա րուխսաթ վէրտի։ — Հէյ վա՛հ, հէյ վա՛հ· կէօյլէրտէ պէօյլէ պիր թէրահիմլի վէ սէֆիլլէրէ շէֆաաթճը սէչիլմիշ Վալիտէմիզ օլտուղտան սօնդրա, օնա պէօյլէ նատիր եագլաշմամըզ նէյէ՛ պէշարէթ տիր։ Հայը՛ֆ սէֆիլլիյիմիզէ։

3. Սուրբ Կոյս Մարիամըն ճէհէննէմին իւզէրինէ օլան հիւքմիւ։ — Փէտէրուլլահըն վէ Քէլամուլլահըն մուհապպէթի Րուհուլլահ, ճէհէննէմ իւզէրէնէ օլան

հիւքմի գուվվէթինէ՝ քէնտի սէվկիւլիւ կէլինինի տէ , հիտաէտար էյլէտի ։ Սուրբ Կոյս Մարիամ ճէհէննէմ էժտէրինին պաշընը չիղնամըշ օլմասըյլա , հալա օնուն հէյպէթլի օրտուսունա գարշը հիւքմիւ գուվվէթի օլտուղունտան տըր քի , Մարիամ խամինտէն քէմ րուհլէր գօրգուպ թիթրէրլէր ։ — Է՛յ քրիսթիյան , սէն տէ հէր իղվալարընտա , ՅԻՍՈՒՍ ՄԱՐԻԱՄ ազիմ խաթիմլէրի եարտըմընա օգուրսան , շէյթան եանըընտան գաչար վէ էթրաֆըն գափլայան իղվալար պուզու միսալի տաղըլըպ ղաիպ օլուրլար ։

ՏՈՒԱ

Թագուհի՛ խոստովանողաց, Թագուհի՛ կուսանաց, աղօթեա՛ վասն մեր։

Եա՛ խոստովանողլար վէ Պիքիրլէր Սուլթանը, շէֆաաթ գըլ պիզիմ իչին։

Մութլու՛, տիւնեա ալէմ էօնինտէ Էֆէնտիմիզ Յիսուսուն շայիրտի օլտուղլարընը պի փէրվա իգրար էտէն խոստովանողլարա։ Մութլու՛, Յիսուս Էֆէնտիմիզէ տահա զիատէ գավուշմագ իչին, ճանընը, թէնինի վէ եիւրէյինի պիքիրլէյլէ օնա ատանանլարա։ Լաքին սէն, ո՛ մութլուլար Մութլուսու, թամթլը Վալիտէ, սէնին գատիմի էյլիքտէ մէթինլիյինին վէ եիւրէք փաքլըղընըն էմսալի եօգ տուր։ Քրիստոս Էֆէնտիմիզին արտը սըրա կիթմէք թարիգինի ալէմէ սէն էօյրէթտին, վէ օ կէօյլէրէ չըգարան խաչ եօլունտա րէհպէր օլուպ, ճիւմլէյէ եօլ աչտըն։ Պիքիրլիյին ազիմ մէտրէսէսինի էվվէլ սէն աչտըն. սէն խոստովանողլարա վէ Կոյսլարա էօրնէ-

յինէ եիւրէք վէրսին. վէ խաին շէյթան, տիւնեա վէ թէն պինլէրճէ օգլար ըլա ճէնքլէշտիքլէրի եէրտէ՝ ճէմիի գուլլարընա սէն իմտատ էթսին ։ Տէ իմտի, պէն սէֆիլէ տէ իմտատ էյլէ, եւ թէրահիմլէ Սուլթան, զաիֆլէյիմէ գուվվէթ վէր. վէ եիւրէյիմին մուսիպէթլէրինի պիր ազիմ փաքլըղա թէպտիլ էյլէ քի, տահա վէ սէնին Էվլատընա մագպուլ օլա պիլէյիմ, եւ Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին ։

ՀԻՔԵԱՅԷ

Սուրբ Ալօիզիոս Գօնզակա ։

Պու Ազիզին էօմրիւ, անճագ Սուրբ Կոյս Մարիամըն ինայէթի իլէ օլտուղու՝ հիքեայէլէրտէ պու վէճհ իլէ նագլ օլուր։ Ազիզին վալիտէսի՝ էվլատընը տիւնեայա կէթիրմէզտէն, պիր թէհլիքէլի մարազէ ուղրայըպ, ինսանլէրտէն իւմիտի գաթ էտինճէ. Էյէր պիր թէհլիքէսիզ էվլատըմը տիւնեայա կէթիրէճէք օլուրսամ՝ Լօրէթօյա Սուրբ Կոյս Մարիամըն էվինէ իքրամէն զիյարէթէ վարաճըմ, տէյի, ուտգ ըլա նիյէթ գօտու։ Վէ պէյլէճէ Փիքրինտէ գարար վէրտիքտէն սօնրա. Հէր քէսին մէմնուլինէ գարշը՝ էվլատընը քէտէրսիզ տիւնեայա կէթիրտի։ Սուրբ Ալօիզիոս պիւթիւն քէնտի էօմրիւնտէ պու լութֆու Փիքրինտէն չըգարմայըպ՝ տաիմ Սուրբ Կոյս Մարիամա քէնտի էօմրիւ հագգընտա թէշէքքիւր գըլմաղա քէնտինի պօրճլու պիր գուլ թանըրտը։ Տահա չօճուգ եաշընտա իքէն՝ ՅԻՍՈՒՍ ՄԱՐԻԱՄ հիւրմէթլը իսիմլէրինէ էօյլէ պիր աշգը վար ըտը քի, մէրտիվէնին գատէմէլէրինի էնիպ չըգարգճա՝ լիսանինտէ էզպէր սէօյլէր իտի։ Վէ իպատէթքեար վալիտէսինին քէնտինէ էօյրէթտիյի հէր տուալարը տէրունի պիր իպատէթ իլէ տաիմ էտէր իտի։ Եէտի եաշընտա իրտիկլյիսէ մախսուս տուա գըլմաղա վագիթ թային էտիփ, կիւնիւն պիր վագթինի տէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն իզզէթինէ սունմուշ ուտու: Պիր կիւն սուսատա սուրուղքէն, կէօյլէր Սուլթանը Սուրբ Կոյս Մարիամա մագպուլ օլարագ նէ իքրամ էտէ պիլիրիմ տէյի տիւշիւնիւրքէն. պիքիրլէյինի օնա սունմազա գալպինտէ պիր աշգ տույուպ՝ անիտէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն մուճիզէթլի պատկերինին էօնիւնտէ եէրէ գափանարագ, պու ահտընը թէքմիլ էթտի: Վէ պագը գալպը՝ քէնտի էօմրիւնտէ գալպինի էօյլէ պիր տըգգաթ ըլա փագ սագլատը քի, քէնտի տէրունինէ վուգուֆ օլանլարըն շահատէթլէյինէ կէօրէ՝ պու ազիմ ֆազիլէթէ ասլա պիր լէքէ էօմրիւնտէ տօգանմատըմատը: Վէ Սուրբ Կոյս Մարիամ տախի՝ Ազիզին էյլէտիյի պու փիշքէշ հէմ քէնտիյէ վէ հէմ քէնտի Ալլահ Էվլատընա նէ տէրէճէտէ մագպուլ օլտուղունու օնա տույ էթտի: Ազիզին էն պիւյիւք Ֆէրահը փագամթ Սուրբ Կոյս Մարիամա զիատէսինճէ իզզէթ օլան քիլիսէյէ զիյարէթ էթմէք օլուր: Օն իքի եաշընտա իքէն հէր ճումա իրթէսի, վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն օրուճու կիւնլէրի, սու վէ էքմէք իլէ կէչիրիր իտի: Քէնտի հէր սըգընթըլարընտա օնա սըղընը՛րտը: Քէնտի նէ՛ էօմիւր թարիգինէ էլ վուրաճաղընը Սուրբ Կոյս Մարիամտան տիլէյիպ, օնուն տույո՛ւյլա՝ Յիսուսեան Կրօնքունա կիրտի: Խիւլասէի քէլամ, Սուրբ Կոյս Մարիամա խըզմէթ էտիպ, օնա մագպուլ օլմագ իչին, օնուն փագամթ ֆազիլէթլէրինէ պէնզէմէք լազըմ կէլտիյինտէն, հէր ֆազիլէթ թալիմաթընտա քէնտինէ զօր էտէրէք Ալլահ Վալիտէսինին էտինտիյի ֆազիլէթլէրէ թէքմիլէն եէթիշմէյէ ղայրէթ էտէր իտի: Վէ էօմրիւնիւ պիր էյեամ ազիզլիքտէ կէչիրտիքտէն սօնրա. էօմրիւնիւն եիրմի տէօրտ սէնէսինտէ՝ քիւլլի սէվապ խազինէլէրիյլէ տիւնեայը՛ կէօչլէրէ թէպտիլ էթտի քի, հալա տէրունտէն սէվտիղի Էֆէնտիմիզ Յիսուսուն վէ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամըն եանընտա տէվլէթ սիւրէյօր :

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ :

Յիսուս Էֆէնտիմիզին վէ Սուրբ Կոյս Մարիամըն մուհապպէթի ուղրունա, Ալլահտան կէլէն հէր խաչլարը մուհապպէթ իլէ թէհամմիւլ էթմէյէ ղայրէթ էյլէ :

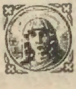

ՍԷՆԱ

Ըզիզ պիքիր գուտրէթքեանի,
Մէլաիքէ շահ Սուլթանի ·
Շէմս գուշանմըշ վէ եըլտըզ թաճ
Ջիրրի գատտէմ մահ Նուրանի :

Պիհատտ շէօհրէթ վէ գուտրէթլէ
Նուր թիւրպէտէն փիւր հիքմէթլէ,
Մէվլթ սիճճիլլին գալթ էյլէյիպ,
Չըգար կէօյէ սալթանա՛թլէ :

Սէլամինէ տուրույօրլար
Սիւրիւ սիւրիւ էվլիյալէր ·
Մէլաիքէ ալայ թութուպ,
Ահէ՛նկլէ մէտհ օգույօրլար :

Միւրիւվվէթլի հիւքմ թախթինէ
Ճիւլուս էթտին եա՛ Վալիտէ,
Ճէլալէթլի շէօհրէթլէրլէ
Սուլթան օլտուն եէրէ կէօյէ :

Սէն, եա՛ ազիզ րահիմ Անա,
Աշգըմ մէյլիմ օլսուն սանա.
Սէնտէն ղայրի քիմսէմ եօգ տուր,
Սըղընաճագ պիր եէր պանա :

Պու կէօզ եաշը օվասինտէ,
Ղարիպ գալտըմ, եա՛ Վալիտէ,
Քէրէմ էտիպ պէնի գուլընա,
Սագլա՛ նիմէթ նազարինտէ :

Եիւզիւմ սիւրէր խա՛ք փայինէ,
Եալվարըրըմ մէրհամէթին,
Շէֆաա՛թ գըլ Էվլատինէ,
Մահշէր կիւնիւ պէնիմ իչին :

ՕԹՈՒԶ ՊԻՐԻՆՃԻ ԿԻՒՆ

ՍՈՒՐԲ ԿՈՅՍ
ՄԱՐԻԱՄ
ՎԱԼԻՏԷՄԻԶԷ
ՀԱՅԸՐԼԸ ԷՎԼԱՏ ՕԼՄԱՔ
ԻՉԻՆ

ՍՕՆ ԹԷՖԷՔՔԻՒՐ

Էօմրիւնիւն պագիյէսինի լայըղը իւզրէ կէչիրէ պիլմէք իչին, Սուրբ Կոյս Մարիամը թագլիտ էյլէ քի, պունտան պէօյլէ էօյրէնէսին, 1. պիր Ալլահ գօրգուսու, 2. Ալլահա թամ պիր ումուտ, 3. [illegible] պիր Ալլահ մուհապպէթի [illegible] էյլէյէսին:

1. **ԱԼԼԱՀ** *գօրգուսու հագգընտա: — "Սկիզբն զգօնութեան երկիւղ Տեառն. Հէր իլմին պա-*

շը Ալլահ գօրգուսու տուր,, տէր Հօգին Սուրբ: Պունա պինաէն, էյէր Եարատըճընը թանըյըպ, լայըղը իւզրէ օնա խըզմէթ էթմէյէ, օնուն նազարընտա տաիմ պուլունմագա վէ ճանընըն սէլամէթինի էմին էյլէմէյէ հավէսին վար իսէ՝ Ալլահ գօրգուսունու՝ ճէննէթ եօլունա սանա գըլաղուզ թութ: Նէ մութլու Ալլահտան գօրգան վէ օնուն թէմպիհլէրինի լազըմը իւզրէ թութանլարա: Պու Ալլահ գօրգուսու տուր քի, կիւնահքեարըն գալպինտէն կիւնահ մուսիպէթլէյինի տէֆ էտէր. վէ րուհինէ՝ հէմ սուրուր վէ հէմ էպէտի էօմիւր իհսան էտէր: Էյ քրիսթիյան, կէլ շու պիհուտէ տիւնեա սայղըսընը, շու ֆանի ինսան գօրգուսունու պիր թարաֆա պըրագըպ, ֆագաթ ճանընը թէնին իլէ էպէտի ճէհէննէմ աթէշինէ աթա պիլէն սահիպին Ալլահընտան գօ՛րգ: Չիւն քի, օնուն հագգ ատալէթի՝ թէմպիհլէրինի գայտ էթմէյէն պի նամուսլարըն եանը պաշընտա՝ էպէտի գորգունճ գազէպլէրէ օնլարը հիւքմ էթմէյէ պէքլէյօր: Ալլահ պիր թէրահիմլի փէտէր կիպի, սէնի պու անէտէք գայըրըպ կէօզէթմիշ վէ հալա կէօզէտիյօր իքէն. հէյ վա՛խ, հէյ վա՛խ. օնա թէշէքքիւրէն, չիմտիյէ գատար, պիր մուգապէլէ նէ՛ կէօսթէրմիշ սին: Պարի պունտան պէօյլէ Ալլահըն ինճիտէճէք վէ օնուն մուպարէք խաթըրընը խօրլայաճագ թագսիրաթլարտան պիր քէրրէ վա՛զ կէլ: Սուրբ Կոյս Մարիամ պու Ալլահ գօրգուսունու թէքմիլէն էտինմէյի իչին, գօրգու Վալիտէսի ատէնիլմիշ տիր: Էօյլէ իսէ, էյ քրիսթիյան, կէլ օնա րէճա՛ էյլէ քի, Հոգին Սուրբուն պու լութֆունու սանա ալը վէրսին. վէ սէնին եիւրէյինի թէքմիլէն օնա սիփարըշ էյլէ՛ քի, Ալլահտան գօրգմագ եօլունու սանա էօյրէթսին:

2. Ալլահա սըղընմագ հագգընտա: — ‘‘Երանի՛ որք յուսան

ի Տէր . Մութլո՛ւ Ալլահա իւմիտ էտէնլէրէ,, տէր Հոգին Սուրբ : Չիւն քի , քիշինին Ալլահա իւմիտ էթմէսի՝ գալպինի պիւթիւնի՛ւյլէ օնա սունմուշ օլտուղունա պիր պէշարէթ տիր : Ալլահըն հէր շէյէ գատըրլըղը, վէ էյլիք սահիպի օլտուղու , ամմէյին օնա իւմիտ էթմէսիյլէ շէրէֆ պուլուր : Պունա պինաէն Սուրբ Կոյս Մարիամ, քէնտի իւմիտ ֆազիլէթիյլէ ճիւմլէտէն զիյատէ Ալլահա շէրէֆ վէրէ պիլտիյի իչին, իւմիտ Վալիտէսի չաղըրլըմըշ տըր : — Սէն իսէ չօգ քէրրէ պիր թէլաշէ ուղրատըղընտա՝ ճան ու կէօնիւլտէն Սուրբ Կոյս Մարիամա տէօնիւպ՝ օնտա իւմիտ վէ սուրուր պուլա պիլիր իքէն, քէնտին քէնտինի թէփէլէյէրէք տէրունինտէն ա՛խ էտէր տուրուրսուն : Պարի պունտան սէօյլէ, պիւթիւն գալպինի օնա սո՛ւն վէ քէնտինի պիւթիւն օնա սիփարի՛շ էյլէ : Սուրբ Կոյս Մարիամ սէնի նազարընա ալտըգտան սօնրա , մութլո՛ւ սանա :

3 . Ալլահ մուհապպէթի հաղգընտա : — “Երանեալք իցեն որք սիրեսցեն զՏէր . Մութլու Ալլահը սէվէնլէրէ,, տէր Հոգին Սուրբ : Սուրբ Կոյս Մարիամըն Ալլահա օլան մուհապպէթի, Սէրովբէլէրինքինտէն Քէրովբէլէրինքինտէն վէ մախլուգաթըն ճումլէսինինտէն զիատէ օլտու : Վէ պու այնիհի, սապահըսը տօղրուպ, էֆլաքէ եիւքսէլէն կիւնէշին՝ թա էօյլէ մէրքէզինէտէք ըսըճաք շավգընը արթըրտըղը կիպի . Սուրբ Կոյս Մարիամ տախի, քէնտինի թանըտըղը զէմանտէն Ալլահ մուհապպէթինին աթէշինի եիւրէյինտէ թութուշտուրուպ, էօմրիւնիւն թա սօն մէրքէզինէտէք օլա պիլէճէյի գատար արթըրտը : Օնուն մուհապպէթինի հիչ պիր շէյ քէօրլէտէմէտի . տախի ճան ու կէօնիւլտէն Ալլահընը սէվտի, վէ սէվտիքճէ մուհապպէթինի արթըրտը : — Ա՜խ քրիսթիյան, գալպինի գափլայան նէ՛ շէտիտ սօուգլուգ տուր, նէ՛ սագիլ կէվշէքլիք տիր : Կէ՛լ իմտի, Սուրբ

Կոյս Մարիամա եալվա՛ր քի, սանա ինայէթ էյլէսին. գալպինի օնու սիփարը՛շ էյլէ քի, քէնտի էլի՛յլէ օնու երիշտիրսին, Ալլահ մուհապպէթինէ շայէսթէ պիր մէքեան հազըրլասըն: Վէ հէր անէմ քէնտինի վէ Էֆէնտիմիզ Յիսուսու սէվմէյէ լայըգ օլմագ իչին, պէօյլէճէ րէճա՛ էյլէ: Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, քէրէմ էյլէ քի, սէնի վէ Էվլատըն Յիսուս Էֆէնտիմի եիւրէքտէն սէվէ պիլէյիմ. շու գալան ֆանի էօմրիւմիւն պագըսը, սալթ սէնի սէվմէք իչին օլսուն քի՝ Ալլահըմը տախի էպէտ էլ տապա սէնինըլէ սէվմէյէ լայըգ օլայըմ: Հէր շէյտէն զիատէ պու լութֆա արզու էտիպ հարէթ չէքէրիզ, եա՛ պէնիմ ազիզ Սուլթանըմ Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին:

ՏՈՒԱ

Թագուհի՛ ամենայն Սրբոց, աղօթեա՛ վասն մեր ։

Եա՛ ճէմիի Ազիզլէրին Սուլթանը, շէֆաա՛թ գըլ պիզիմ իչին ։

Եա՛ կէօյիւն վէ եէրին Սուլթանը, Սուրբ Կոյս Մարիամ. սէն ճէմիի ազիզլէրտէն զիատէ Ալլահը սէվիփ՝ օնա ճիւմլէսինտէն զիատէ շէրէֆ վէրտիյին իչին. հալա կէօյլէրտէ, հէփսինտէն զիատէ իթիպարը ղայէյէ էրիփ, տէվլէթ սիւրիւյօրսուն ։ Կէօյ վէ եէր սէնին ֆազիլէթինին վէ քէմալիէթինին տիլպէրլիյինէ հայրան օլուփ թաաճճիւպ գըլըյօրլար ։ Սանա, եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, սանա ճիւմլէսի քէնտի Սուլթանլարը վէ շէֆաաթճըլարը տէյի, թափընըփ իզզէթ էտէրլէր ։ Սէն, եա՛ թէրահիմլի Սուլթան, կէ՛լ շու տուալարըմըզը թէրք է՛թմէ. շու այ պէյնինտէ պու կէօսթէրտիյիմիզ իզզէթ վէ մուհապպէթ նիշանլէրինի գապուլ էյլէ ։ Պունտան պէշգէ իւզէրիմիզէ սէն հիւքմ էյլէ · իշթէ պիզ էտնա էվլատլարըն, հէմ քէնտիմիզի վէ հէմ պիզէ մութէալլըգ օլանլարըն ճիւմլէսինի սանա սունարըզ : Սէն պիզի իտարէ էյլէ · սէլամէթիմիզէ փաիտէլի օլանլարը սէն պիզէ էօյրէթ : Պիզիմ պիւթիւն իւմիտիմիզ Ալլահտան սօնրա սէնտէ տիր · չիւն քի, սէն պիզիմ հէմ Սուլթանըմըզ վէ հէմ թէրահիմլի Վալիտէմիզ սին . Եա ճէմիի Սուրբլար Սուլթանը Սուրբ Կոյս Մարիամ :

ՏՈՒԱ

Եա Սուրբ Կոյս Մարիամ, իշթէ պէն նալայըգ գուլուն եարատըճըմ Ալլահըն վէ պիլ ճիւմլէ կէօյլիւ ռուհլէրին հուզուրընտա, պու կիւն պու այըգ իպատէթիմլէ եիւրէյիմի ճանըմը վէ թէնիմի եէքիւնէն սանա սունարըմ : Սուչլարըմըն չօգլուղունտան հէր նէ գատար լայըգ տէյիլ իսէմ տէ , սէն պիր մէրհամէթլի վալիտէ օլտուղուն իչին, քէրէմ էյլէ, սէվկիւլիւ էվլատլարընըն տէֆթէրինէ պէնիմ իսմիմի տէ գայտ էյլէ : Սէնին պանա վալիտէ օլտուղունտա հէր իգթիզալարըմտա կէօսթէր . Էվլատընըն թէմպիհլէրինի թութմագա պանա գուվվէթ վէր . Հէր սըգընթըլարըմտա պանա եարտը՛մ էյլէ : Գալպիմին հէր արզուլարընը՝ էյէր սէնին ազիմ միւրատընա մութապըգ ըսալար, իճրա էյլէ . զիրա պէնիմ միւրատըմ սէնին միւրատընը էթմէք տիր Սո՛ւլթանըմ : Անճագ Էվլատըն Յիսուստան շու լութֆու պանա ալ՛ վէր քի, պունտան պէօյլէ էօմրիւմիւն պագըյըընը սէնին վէ Էֆէնտիմ Յիսուսուն մուհապպէթինտէ կէչիրիպ, հէլէ պիր քէրրէ կէօյլէրտէ սէնի՝ վէ սէնինլէ վէ պու ճիւմլէ ազիզլէրլէ պիրլիքտէ Ալլահըմըն նուր ճէմալինի կէօրիւպ՝ սէվիպ մէտհ էթմէյէ լայըգ օլայըմ . ամին :

Իճրա էտէճէյին ֆազիլէթ ։

Սուրբ Կոյս Մարիամա օլան մուհապպէթինէ պիր պէշարէթ տէյի, օնա թախսիս օլան պու այըն իպատէթինի՝ էլինտէն կէլէն գատար էթրաֆընա եայմաղա ճա՛հտ էյլէ ։

ՍՈՒՐԲ ԿՈՅՍ

ՄԱՐԻԱՄ

ԳԱՊՈՒԼ ԷՅԼԷՅԷ ԱՄԻՆ

ՏՈՒԱ

ՎԱԼԻՏԷՄԻԶ
ՍՈՒՐԲ ԿՈՅՍ
ՄԱՐԻԱՄԸՆ
Ի Ք Ր Ա Մ Ը Ն Ա
ՏՈՒԱԼԷՐ

ՄԱՅՐ Սուրբ սքանչելի լուսոյն որ զԱստուածն ամենայն յաւիտեանց յորովայնի քում կրեցեր. եւ ընծութիւն աշխարհի ծնար զԲանն Աստուած. աղաչեմք։

Մայր Սուրբ բարեխօսեա՛։

Աղաչեմ՛ վասն մեր զաւ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, որ խոնարհեցաւ ի հայրական ծոցոյ. էառ մարմին ըստ մարդկային բնութեանս առնել խաղաղութիւն յերկինս եւ յերկրի. աղաչեմք։

Մայր Սուրբ բարեխօսեա՛։

Աղաչեա՛ . . . : Ներել մեզ անտես առնել զյանցանս մեր եւ տալ օգնականութիւն ընդդիմակաց լինել հակառակամարտիցն ի պատերազմի . աղաչեմք :

Մայր Սուրբ բարեխօսեա՛ :

Աղաչեա՛ . . . . : Զի լռեսցեն պատերազմունք . դադարեսցին յարձակմունք թշնամեաց . տնկեսցի սէր եւ արդարութիւն ի յերկրի . աղաչեմք :

Մայր Սուրբ բարեխօսեա՛ :

Աղաչեա՛ . . . : Աճեցուցանել յերկրի մերում զքաղցր բղխումն աղբերաց զառատ պտղաբերութիւն բուսոց եւ տնկոց առ ի զուարճալի լինել ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց . աղաչեմք :

Մայր Սուրբ բարեխօսեա՛ :

Աղաչեա՛ . . . : Զի միաբանեսցէ զեկեղեցի իւր սուրբ, շինեալ ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից, պահել անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ գալստեան իւրոյ , աղաչեմք :

Մայր Սուրբ բարեխօսեա՛ :

Աղաչեա՛ վասն մեր Սրբուհի ըդմիածին քո զՈրդին , եւ վասն հոգւոցն հանգուցելոց ընդունել յարքայութիւն երկնից եւ տալ մասն եւ բաժին ընդ սուրբս ամենայն · աղաչեմք :

Յիշեա՛ Տէր եւ ողորմեա՛ :

Եւ եւս առաւել զյորդորումն սիրոյ եւ զգործս բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք :

Տո՛ւր մեզ Տէր Աստուած մեր :

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառըն Աստուծոյ ամենակալին յանձըն արասցուք :

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք :

Ողորմեա՛ց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա՛ · Տէր ողորմեա՛ .

Մայր Սուրբ բարեխօսեա՛
առ Տէր վասն մեր :

Ողջ լեր Թագուհի, Մայր ողորմութեան. կեանք, քաղցրութիւն եւ Յոյս մեր, ո՛ղջ լեր. առ քեզ գոչեմք աքսորեալ որդիքս Եւայի, առ քեզ հառաչեմք հեծելով եւ ողբալով յայսմ արտասուաց վայրի: Արդ ո՛վ բարեխօս մեր, դարձո՛ առ մեզ զաչս ողորմութեան քո. եւ զՅիսուս զօրհնեալ պտուղն որովայնի քո, յետ այսր աքսորանաց ցո՛յց մեզ. ո՛վ գթած, ո՛վ բարեգութ, ո՛վ քաղցր Կոյս Մարիամ: Աղաչեա՛ վասն մեր, Սո՛ւրբ Աստուածածին, զի արժանի լիցուք խոստմանցն Քրիստոսի. ամէն:

Ընդ հովանեաւ պաշտպանութեան քո ապաւինիմք, Սուրբ Աստուածածին. զաղաչանս մեր մի՛ անտես առներ ի կարիս մեր. այլ փրկեա՛ զմեզ յամենայն վտանգից, փառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ Կոյս:

ԼԻԹԱՆԻԱ

* * *

Տէր ողորմեա՛ց։
Քրիստոս ողորմեա՛ց։
Տէր ողորմեա՛ց։
Քրիստոս լո՛ւր մեզ։
Քրիստոս անսա՛ մեզ։
Հայր երկնաւոր Աստուած,
ողորմեա՛ց մեզ։
Որդի փրկիչ աշխարհի Աստուած,
ողորմեա՛ց մեզ։
Հոգիդ սուրբ Աստուած,
ողորմեա՛ց մեզ։
Սուրբ Երրորդութիւն մի Աստուած, ողորմեա՛ց մեզ։
Սրբուհի Մարիամ,
աղօթեա՛ վասն մեր։
Սուրբ Աստուածածին, աղօ։
Սուրբ Կոյս կուսանաց, աղօ։
Մայր Քրիստոսի, աղօ։
Մայր աստուածային շնորհաց,
աղօ։
Մայր մաքուր, աղօ։

Մայր սուրբ, աղօ:
Մայր անարատ, աղօ:
Մայր անբիծ, աղօ:
Մայր սիրելի, աղօ:
Մայր սքանչելի, աղօ:
Մայր արարչին, աղօ:
Մայր փրկչին, աղօ:
Կոյս իմաստուն, աղօ:
Կոյս յարգոյ, աղօ:
Կոյս քարոզելի, աղօ:
Կոյս հզօր, աղօ:
Կոյս գթած, աղօ:
Կոյս հաւատարիմ, աղօ:
Հայելի արդարութեան, աղօ:
Աթոռ իմաստութեան, աղօ:
Պատճառ մերոյ խնդութեան, աղօ:
Անօթ հոգեւորական, աղօ:
Անօթ պատուելի, աղօ:
Անօթ ընտիր աստուածպաշտութեան, աղօ:
Վարդ խորհրդական, աղօ:
Աշտարակ դաւթեան, աղօ:
Աշտարակ փղոսկրեայ, աղօ:
Տուն ոսկեղէն, աղօ:
Տապանակ ուխտի, աղօ:

Դուռն երկնից ,   աղօ ։
Աստղ առաւօտեան ,   աղօ ։
Առողջութիւն հիւանդաց ,   աղօ ։
Ապաստան մեղաւորաց ,   աղօ ։
Մխիթարիչ վշտացելոց ,   աղօ ։
Օգնական քրիստոնէից ,   աղօ ։
Թագուհի հրեշտակաց ,   աղօ ։
Թագուհի նահապետաց ,   աղօ ։
Թագուհի մարգարէից ,   աղօ ։
Թագուհի առաքելոց ,   աղօ ։
Թագուհի մարտիրոսաց ,   աղօ ։
Թագուհի խոստովանողաց ,   աղօ ։
Թագուհի կուսանաց ,   աղօ ։
Թագուհի ամենայն սրբոց ,   աղօ ։
Թագուհի յղացեալ առանց
արատոյ մեղաց ,   աղօ ։
Պահպանիչ որդեգրաց ,   աղօ ։
Գառն Աստուծոյ , որ բառնաս զմեղս աշխարհի , խնայեա՛ ի մեզ Տէր ։
Գառն Աստուծոյ , որ բառնաս զմեղս աշխարհի, անսա՛ մեզ Տէր ։
Գառն Աստուծոյ , որ բառնաս զմեղս աշխարհի , ողորմեա՛ց մեզ ։
Յիսուս լո՛ւր մեզ ։
Քրիստոս անսա՛ մեզ ։

ԱՂՕԹՔ

Աստուած անճառելի ողորմութեան, որ ոչ միայն մարդ, այլեւ որդի մարդոյ լինել հաճեցար, եւ ծնանելով ի կուսէ զմայր ի յերկրի ստացար, որ զԱստուած ունէիր Հայր ի յերկինս. տուր մեզ աղաչեմք զյիշատակ նորա յօժարութեամբ կատարել· զմայրութիւն նորա գերագոյն յարգանօք պատուել· գերազանցագոյն վսեմութեան նորա զմեզ խոնարհութեամբ հպատակել, որ զքեզ Հոգւով սրբով յղացաւ, զքեզ կուսութեամբ ծնաւ. եւ զքեզ ի յերկրի ինքեան հնազանդ կալաւ ընդ Տէրդ մեր Յիսուս Քրիստոս։ Որ կենդանի ես եւ թագաւորես ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն ի յաւիտեանս. ամէն։

ՀԱՖԹԷՆԻՆ

ՀԷՐ ԿԻՒՆԻՒ ԻՉԻՆ

ՏՈՒԱ

ՊԱԶԱՐ ԿԻՒՆԻՒ

Վալիտէմիզ Սուրբ Կոյս Մարիամա

ՏՈՒԱ

Եա՛ ուլու Ալլահ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէնին օլ պիհատտ շէրաֆէթլի մէրթէպէնէ նազար էթտիքճէ . պու պուլունտուղում մուսիպէթլի հալտէ, պէն սանա նի՞ճէ Վալիտէ տէյէ պիլէրիմ: Պունճա մէքրուհ կիւնահլէրի՛մլէ սէնին մուպարէք խաթըրընը վէ մուհապպէթինի խըրփալատըգտան սօնղրա . սէն պանա էվլատ նազարը՛յլա նի՛ճէ պագա պիլէսին : Վա՛յ պէնիմ ուղուրսուզ հալիմէ վա՛յ․ շիմտիյէ գատար պէննէ՛ ագրլա խրզմէթ էթմիշիմ․ Եազը՛գ խարապ էթտիյիմ վագթէ եազը՛գ։ Լաքին Էվլատըն Յիսուս պիր խաչ իւսթիւնտէն պու հիւրմէթլի սէօզլէր իլէ․ Վա՛լիտէ, իշթէ սէնին էվլատըն, տէյի, պէնի սանա սիփարըշ էտէյօր։ Պանա իֆթիխար օլան պու գութլու իգպալըմէ խօր պա՛գմա, Սու՛լթանըմ․ Էվլատըն Յիսուս քի պէնիմ մուհապպէթիմ իչին պիր ախօր քէօշէսինտէ սէնտէն տօղտույուսա․ պէնիմ մուհապպէթիմ իչին պիր խաչ իւսթիւնտէ էօլիւմիւ թէլէֆ էթտի իսէ․ օնուն մուպարէք մուհապպէթի իչին օլսուն, եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, պանա էվլատ նազարը՛յլա պագմագա թէնէզզիւլ էյլէ։ Վէ սէնին էվլատլըղընա նալայըգ էտէն մէքրուհ կիւնահլէրիմտէն՝ հէր չէյտէն զիատէ իքրահ էթմէյէ կէօնլիւմէ զօ՛ր էյլէ քի, պարի շիմտիյէ գատար մուսիպէթլիքտէ կէչիրտիյիմ էօմիւր իւզէրինէ աղլայըպ սըզլա *յարագ՝ պուլունան պէօյլէ սէնին եվլատլըղընա շայէսթէ պիր եօմիւր սիւրմէյէ գատըր օլալըմ, եա ազիզ Վալիտէ Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին:*

ՊԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ

Պիքիրլէր Պիքիրի Սուրբ Կոյս Մարիամա

ՏՈՒԱ

Եա՛ պիքիրլէր Պիքիրի, Սուրբ Կոյս Մարիամ, ինսան եվլատլարընըն արասընտա՝ պիքիրլէյին Թուրփանտա փիշքէշլինի Ալլահա ահտ ու գուրպան սունտուն՝ եվվէլ սէն օլտուն. էօյլէ պիր աշգ ըլա քի, սունտուղուն գուրպանա պիր քէտէր կէլթիրմէտէն իսէ, Ալլահվալիտէլէյի շէօհրէթինտէն վազ կէլմէյէ տահա զիատէ հազըր ըտըն: Ընսէնտէն Թագըմ Թագըմ կէլէն պաքիրէլէր սիւրիւսիւնիւ կէօրտիւքճէ՝ հէմ հայրան օլուր, հէմ գօրգար տուրուրում։ Հատտիմի պիլիրիմ, Սուլթանըմ, Հալիմի թանըրըմ· սիւրիւնէ գալթըլմագա եիւզիւմ եօգ։ Իշթէ գապահաթ սահիպի սէֆիլ կիւնահքեար՝ կիւնահ չիրքինէ միւլէվվէս օլմուշ· միւպարէք այագլարընա գափանմըշ քէրէմինի նիյազ էտէրիմ։ Էվվէլա՝ կէչէն եօմրիւմիւն կիւնահլարընը թէմիզլէյինճէյէ գատար կէօզլէրիմտէն աճը աճը սէլլէր ագտը՛ր· իքինճի՝ պիր տահա կիւնահա մէյլ վէրմէտէն իսէ, եօլմէյի տահա զիատէ արզուլամագա քէսքին պիր լութֆ քէրէմ էյլէ։ Պու տիլէյիմէ խօր պա՛գմա, Սուլթանըմ, արզումու րէտտ էթմէ· արզումուն վէ տիլէյիմին սանա մագպուլ օլտուղունա՝ խայըր, հիչ շիւպհէմ եօ՛գ։ Պէնի սէվմէզսէն տէ՝ չիւնքի սուչում փէք չօգ տուր, տիլէտիյիմ փաքլըգ ֆազիլէթինէ օլան աշգընտան վէ օ՛նա թալիպ օլանլարա հիւսնիւ նազարընտա՛ն վազ կէչմէզ սին։ Էյլէ իսէ, կէ՛լ իմտի, շու կէյլէր թախթընտան պիր քերրէ նազա՛ր էյլէ սէֆիլ ճանըմա, վէ շիմտիքի պուլունտուղում մուսիպէթլը հալիմտէն սէօնմէտիքճէ, միւպարէք տէսթինի իւզէրիմտէն գալտը՛րմա: Էօմրիւմ օլտուգճա սէնին էնսէնտէն կէլմէյէ վէ էօլիւմիւմտէն սօնղրա, կէօյլէր ինհթիշամընտա տախը, պիլէնճէ պուլունմազա պէնի լայը՛գ էյլէ · շէօյլէ քի, օլ իհթիշամլը արասընտա պիքիրլէրին ազիմ իլահիսինի օգումազա շայէսթէ տէյիլ իսէմ տէ, պարի օնու տինլէմէյէ լայըգ օլայըմ, եա՛ պիքիրլէր Պիքիրի ազիզ Սուլթան . ամին :

ՍԱԼԸ

Շէֆաաթճըմըզ Սուրբ Կույս Մարիամն

ՏՈՒԱ

Եա՛ կէօնլիւմիւն մուհապպէթի, հայաթը վէ իւմիտի, Սուրբ Կույս

Մարիամ. Էվլատըն Յիսուս, քէնտի փէտէրի եանընտա պիզիմ իչին շէֆաաթճը օլտուղու կիպի. սէնի տէ քէնտի եանընտա պիզիմ իչին շէֆաաթճը էթմիշ տիր: Քէնտի մուսիպէթլի իշքէնճէլէրի վէ մուպարէք գանը՛յլա պէնի սաթըն ալմըշ իքէն. սէնին շէֆաաթճըլըղընա տա պէնիմ սէլամէթիմի իհալէ էյլէտի: Ա՛խ, ա՛ճապա նիչէ՛ վէ նիչէ՛ քէրրէ, պէնիմ հագգըմտա սէնին էյլէտիյին շէֆաաթճըլըղընա պէն կիւնահլէրի՛մլէ գարշը գօմուշում. լաքին թագսիրաթըմա ա՛ֆվ էյլէ. վէ թէօվպէմէ սէն մէթանէ՛թ վէր: Ա՛խ սէնին սահապէթլիք էթտիյին քիշի ղայիպ օլմազ մումքին տէյիլ իսէ. պէն տէ էօմրիւմի սէնին ուղրունա փէտա է՞թմէյիմ մի: Սէնին գափունտա սատըգանէճէ խըզմէթ էթտիքտէն սօնրա սէլամէթիմէ տահա շիւպհէ՞ մի գալըր: Իշթէ՛ պու տուր պէնիմ իւմիտիմ, պունունլա եաշամագ վէ պունունլա էօլմէք տիր մուրա-

տըր, եա պէնիմ եէք տանէ իւմիտիմ ՅԻՍՈՒՍ, վէ օնտան սօնրա կէօնլիւմիւն ազիզի Սուրբ Կոյս Մարիամ ։

ՉԱՐՇԱՄՊԱ

Սուլթանըմըզ Սուրբ Կոյս Մարիամա

ՏՈՒԱ

Էյ պէնիմ սէվկիւլիւ. Սուլթանըմ Սուրբ Կոյս Մարիամ. օ սէնին միւշէրրէֆ իգպալինին աճըգլը եիւրէյինլէ էլթաֆյի օ նէ խօշ իլթիֆադ տըր ։ Ճիւլուս էլթաֆյին թախթըն ազամէթի ինսան ֆիքրինտէն իւսթիւն տիւր ։ Սէն սին Ալլահըմըն տէ՛սթի շէրիֆինին էն տիլպէր էմէյի քի, Քէլամուլլահա թէն վէրմէնլէ՝ պիր ալլահանի ազիմ շէրէֆէ մալիք օլտուն ։ Լաքին պու գատար ազիմ տէվլէթ սահիպի իքէն . շու կէօզ եաշը օվասընտա ինիլտէյէն ին-

սան էվլատլարընըն սէֆիլլեինի ունութմատըգտան մաատա, վար օլան գուտրէթինի օնլարըն խայրընա գուլլանմայը սանա իֆթիխար սայարըն. պիզ սանա սըղընմատան սէն պիզի գայըրըր կէօզէտիրսին: Ալլահըմըն տէսթի շէրիֆի պինլէրճէ պին քէրրէ մուպարէք օլսուն քի, սէնին աճըգլը եիւրէ յինէ՝ ալլահանի գուտրէթէ մալիք պիր սուլթանլըգ ինհա էյլէտի: Իշթէ սէնին թախթ ու ճէլալընըն հուզուրընտէ թիւրապինէ եիւզիւմ սիւրիւպ՝ սէնին սուլթանլըղընա պու կիւն պէն քէնտիմի գուլ սունարըմ: Պունտան պէօյլէ պիր ախէր նազար ըլա պանա պագմաղա քէրէմ էյլէ: Իւզէրիմէ օլան մէմուրիյէթինի մուրատըն իւզրէ իճրա էյլէ. պէնիմ գալպիմի սէն իտարէ էյլէ. սէնին կիպի պիր աճըգլը Վալիտէյին էլինտէն պանա թագտիմ օլան կէրէք տէրտ վէ կէրէք իգպալ, էլպէթտէ պէնիմ սէլամէթիմէ խայըրլը օլուր: Անճագ՝ նիյազըմ շու տուր քի, շու տէօնէք վագթին պիհուտէ թէպտիլաթլէրինտէն սօնղրա էպէտի ճէննէթ ճէլալինէ վասըլ օլուպ՝ նուր ճէմալինի կէօրիւպ, սէնի սէվմէյէ վէ եէր կէօյ սուլթանըլըղը հագգընտա նաիլ օլտուղուն իհթիշամլէրէ պինաէն Ալլահըմա թէշէքքիւրլէր գըլմաղա լայըգ օլայըմ, Սուլթանըմ. ամին։

Փ Ե Ր Շ Ե Մ Պ Ե

Կիւնահքեարլար իւմիտի Սուրբ Կոյս Մարիամա

Տ Ո Ւ Ա

Պիր նամքեօրուն հագգ իւզրէ միւսթահագգ օլտուղու գազէպ՝ էտիննախյի լութֆուն մահրում օլմաղ տըր։ Վա՜յ պանա, պու պէնիմ տէ միւսթահագգ օլտուղըմ գազէպ տիր քի, չիմտիյէ գատար, եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, հէր էթտիյին էյլիքլէրէ, վա՜յ պանա, նամքեօր պուլունմուշում: Լաքին քերէմ էյլէ, եւ կէօնլիւմիւն մուհապպէթի, ալլահըն լութֆլար խազինէտարը, կիւնահքեարլար իւմիտի, քերէմ էյլէ, շու կիւնահքեար ճանըմըն տէրտլի ֆիղանլէրինէ գուլագ վէր: Եւ Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէն գուրթարըճըմ Յիսուսուն Վալիտէսի օլտուղուն իչին. պէնիմ սէլամէթիմին հէփ գայկըսը սանա սիփարըշ օլմուշ տուր. կէլ իմտի, տէսթի շէրիֆինին հիւրմէթի ալթընտա տահիմ սաղլամ պէնի քի, պէն տէ կէչէն էօմրիւմիւն կիւնահլէրինէ լայըղը իւզրէ թէօվպէ էտիպ, պիր կիւն կէօյլէրտէ, սէնին էլինլէ Ալլահըմըն պանա կէօսթէրտիյի մէրհամէթէ գութլու րուհլար իլէ մէտհ ու սէնալէր օգույմաղա լայըգ օլայըմ. ամին:

ՃՈՒՄԱԱ

Եարտըմճըմըզ Սուրբ կոյս Մարիամա

ՏՈՒԱ

Ա՛խ, ա՛ճապա պէնիմ հալիմ նի՞ճէ օլաճագ բու, եա՛ ազիզ Սուլթանըմ, էյէր սէն պանա մէրհամէթ էթմէյէյտին: Վա՛յ պանա, պու մագուլէ պէտ խույլարա մուպթէլա օլա՛ն կէօնլիւմէ սէն տահա նի՛ճէ սապր էտէ պիլիյօրսուն: Պէնիմ նամքէօր գալպիմ նէ սէնին էյլէտիյին էյլիքլէրտէն երմիշայօր, նէ՛ տէ մուսթահագգ օլտուղու էօրֆլիւ ճէզալէրտէն թիթրէյիպ քէնտինէ կէլիյօր: Նիչէ՛ քէրրէ, օ գօրգունճ ճէհէննէմ կիրտապընըն գըյըրընտա պէն քէնտիմ քէնտիմէ վարըրդ՝ պիր թարաֆտան ճէհէննէմլի մէքրուհ րուհլար էլլէրի աչըգ՝ սէֆիլ ճանըմը գափմագա հազըրլանըրշ իքէն. օ պիր թարաֆտան պենիմ մուսիպէթլի կիւնահլարըմ պիր ան էվվէլ սէֆիլ րուհիմի օրայա աթմաղա սավաշըյօր իքէն. ատիլ հաքիմիմ Ալլահ ատալէթ փօսթունտա օթուրմուշ, ճէզալէրէ պէնի էպէտէն հիւքմ էտէյօրքէն. սէնին, Սո՛ւլթանըմ, սէնին աճըգլը եիւրէյին քէնտիլիյինտէն մէրհամէթէ կէլիպ՝ եարտըմըմա եէթիշտին. վէ Էվլատընըն մուպարէք եարէլէրինի Փէտէրուլլահա կէօսթէրիպ, պէնի՝ մուսթահագգ օլտուղում գազէպլէրտէն գուրթարտըն: Վա՜յ հալիմէ, էյէր սէն եարտըմըմա եէթիշմէյէյտին, պէն շիմտի քէնտիմի նէ՛րէտէ պուլաճագ ըտըմ. ա՛խ, ճէհէննէմ գազէպլէրինտէ էպէտի գայ օլմուշ ուտում: Է՛յ սէֆիլլիք էյ. եիւրէյիմի թահրիք էթմէյէ պունլար եէթէր տէյիլլէ՞ր մի: Եէթէր տիր, Սո՛ւլթանըմ, եէթէր տիր: Պէնիմ գալպիմ կիպի պիր զօրպա եիւրէյէ սէն մէրհամէթինլէ ֆիւթուհա՛թ էյլէ քի, պէն տէ սէնին իհթիշամը նուսրէթինէ կէօքլէրտէ մէտհ ու սէնալէր օգումաղա քէրէմինլէ լայըգ օլայըմ։ Անճագ՝ տահա շու պիհուտէ տիւնեանըն իւզէրինտէ էօմրիւմ օլտուգճա. ճէհէննէմտէն պէտթէր օլան շու կիւնահլէրիմտէն պէնի խէլաս էյլէ քի, պունտան պէօյլէ կէչէն էօմրիւմիւն մուսիպէթլէրինի կէօզ եաշլէրիմլէ եայգայըպ, թահիր էթմէյէ գատըր օլայը՛մ, Սուլթանըմ. ամին։

ՃՈՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ

Թէսէլլիմիզ Սուրբ Կոյս Մարիամա

ՏՈՒԱ

Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, իշթէ՛ նէ՛ մուսիպէթլի պէտ խույլարա միւպթէլա օլտուղումու կէօրիւյօրսուն, իշթէ՛ օ՛նլարըն հէր պիրի, պիրէր զալըմ կիպի եիւրէյիմտէ հիւքիւմաթ սիւրիւպ՝ հէր մէզագլարընը՝ միւրատլարընճա իճրա էտէ պիլիյօրլար : Մելուն շեյթան՝ փասիտ փիթլերինէ, շու եօլիւմէ միւպթելա պիր ավուճ թօփրագտան հասըլ օլմուշ թենիմ՝ պէտ խույլարըմլա, շու ազքին օլտուղում եալանճը տիւնեա՝ փէնա իպրէթիյլէ ճանըմը խարապ էտէյօրլար: Սանա, եա տէրտլիլէր թէսէլլիսի, սանա նիյազ էտէրիմ, Ալլահ ազիմիւշշան հազրէթլէրինին Տապանակը Փըղըշտալըլարըն փութխանէսինէ կիրտիյինտէ՝ օրատա օլան եալանճը փութլարը հէփ եէրէ վուրուլուպ կիթտի. սէն տէ, Ալլահըն արը Տապանակը վէ մէքեանը օլմուշ ռուհուն, կէլ եիւրէյիմէ կիրմէյէ թէնէզզիւլ էյլէ քի, շու եալանճը փութլարըտան պէտթէր տիւշմէնլէրիմտէն պիր քէրրէ խէլաս օլայ, անճագ սէնին հիւքմիւն վէ նազարըն ալթընտա սանա վէ Էվլատըն Յիսուսա ճան ու կէօնիւլտէն խըզմէթ էթմէյէ շայէսթէ օլայըմ ամին :

ՍՈՒՐԲ ԿՈՅՍ

ՄԵՐԻԵՄԻՆ

ՀԷՐ ԽՕՐԹՈՒԼԱՐԸ ԻՉԻՆ

ՏՈՒՐ

ՏՈՒԱ

Վալիտէմիզ Սուրբ Կոյս Մարիամըն անարատ Յղութիւնունա:

Շիւքիւրլէր օլսուն Րապպիյէ շիւքիւրլէր օլսուն. իշթէ պէնի ատէմին ախ ու վախ իլէ պէքլէտիյի ճիւմլէտէն ազիզ Պիքիր, մէնէնտի եօգ պիր փաքլըգ շէօհրէթիյլէ տիւնեայա կէօրիւնիւյոր. վէ ճէհէննէմլի էժտէրին մէքրուհ պաշընը միւպարէք այագլարը՛յլա չիղնայոր: Իշթէ պէն տէ, Սուլթանըմ, պու սէնին ազիմ նամուրէթինէ իքրամէն, եիւզիւմիւ խաքի փայինէ սիւրէրիմ: Ընճագ նիյազըմ շու տուրքի, հէմէ գաւըր

Ալլահ, քէնտի ազիմ տէվլէթի շէրիփիյլէ Սուլթանըմը հէր խաթա լէքէլէրինտէն փաք սագլատըղը կիպի . սէն տէ միւպարէք տէվլէթինլէ՝ չօճուգլուգտան փէնայէ մէյիլլի շու զօրպա կէօնլիւմիւ զափթ էյլէ քի՝ պունտան սօնրա Ալլահըմըն միւպարէք խաթըրընը կիւնահլէրիմլէ ինճիթմէյիմ: Պիր Ալլահա Վալիտէ օլմագ իչին, Ազմիւշշան հազրէթլէրի սէնի փաք սագլատըյսա . սէն տէ պէնի հիմայէթին ալթընտա փագ սագլա՛ քի, պէն տէ սանա լայըգ պիր էվլատ օլա պիլէյիմ: Սէնին լէքէսիզ համիլէ օլտուղուն իչին օլսուն, պու տիլէյիմի գապուլ էյլէ . ամին:

ՏՈՒԱ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն Ծնունդունա:

Եյ՛ միւպարէք վալիտէ ազիզ Աննա, շիւքիւրլէր օլսուն Ալլահ ազմիւշշանա քի, քէնտի ազիզ Վա-

լիտէսինի սանա էվլատ փիշքեշ էտէյօր։ Թապիաթ հիւքմիւնտէն կէլէն էլէմլէրի սապր իլէ չէքտիյին իչին, իւճրէթէն իշթէ պէօյլէ պիր ազիմ էվլատ սանա գըսմէթ օլույօր։ Լաքին սէն եա՛ գալպիմին ազիզի գութլու ՄԱՐԻԱՄ, պու սէնին մէվլուտինին կիւնիւնտէ տիւնեանըն տույտուղու շադլըղա պէնի տէ հիսսէտար էյլէ։ Մութլո՛ւ սէնի տիւնեայա կէթիրէն սաաթա. Մութլո՛ւ սանա վաթան օլան թօփրաղա. Մութլո՛ւ սանա նէֆէս վէրէն հավալարա։ Եա՛ ազիզ Էվլատ, սէն քի կէօյլէրէ վէ եէրլէրէ Սուլթան օլմաղա տօղույօրսուն։ Իշթէ՛ պէն տէ եիւզիւգօյու հուզուրինէ գափանմըշ միւպարէք գունտաղընա եիւզիւմիւ սիւրէրէք, պիր ճիւմլէ մէլայիքէ սիւրիւսիւյլէ սանա Սուլթանըմ տէյի, սէճտէ էտէրիմ։ Պու միւպարէք մէվլուտին իչին օլսուն, Ազիզ Մարիամ, Էվլատըն Յիսուստան պանա լութֆ ալը՛ վէր քի, պէն տէ պունտան պէօյլէ պիր եէ-

նի եօմիւրէ պաշլայըպ՝ հէմ պու տիւնեատէ վէ հէմ ճէննէթտէ սանա մէճտ ու սէնալէր օգումաղը լայըգ օլայըմ. ամին:

ՏՈՒԱ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն Ընծայումունա:

Էյա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, գալպինտէ Ալլահա օլան աշգընտան ըտըր քի, օ չիչէք չաղընտա քէնտինի Տաճարա սունտուն: Քէշքի պէն տէ պու կիւն Հոգին Սուրբա պիր լայըգ մէքեան կիպի, քէնտիմի սանա սունա պիլէ՛յտիմ. Եըլլարըմըն պէհարընը սէնին խըզմէթինէ փիշքէշ էտէ պիլէ՛յտիմ: Եազը՛գ քի, շիմտիյէ գատար կէչէն եըլլարըմը ֆէլէյին խըզմէթինէ ֆէտա էյլէմիշիմ: Վա՛յ հալիմէ. եազը՛գ շու ֆէնայէ գուլլանտըղըմ վագթէ, եազըգ: Նիճէ պունճա վագիթ պէօյլէ քէօրլուգտա եաշայա պիլմիշիմ քի, Ալլահտան սօնղրա, ճէմիի մախլուգաթըն մուհապպէթինէ լայըգ փագաթ սէնսին: Ազիզ Օգոստինոսուն՝ Էվլատըն Յիսուսա էյլէտիկի Փիղանլէրի՝ պէնի տէ սանա էտէ պիլիրիմ: Վայ օ սէնի սէվմէտիկիմ վէ սանա խըզմէթ էթմէտիյիմ վագիթլէրէ, էյ՛ ազիզ Մարիամ: Էյ՛ ինսան էվլատլէրինին հայաթ նուրու, օ սէնսիզ կէչիրտիկիմ կէճէլէր պանա նէ՛ գօրգունճ կէճէլէր օլմուշլարտըր: Էյ՛ Ազիզ Պիքէր, իշթէ՛ պէնիմ Թալէհսիզ հալիմի Թանըյօրում. վէ պու մուսիպէթլէյիմէ կէօզլէրիմ աճը սէլլէր ագըտըրմատան հալի տէյիլլէր. լաքին պու հալիմտէն չըգմագա տըր արզում. վէ սանա ճան ու կէօնիւլտէն խըզմէթ էթմէյէ տիր հավէսիմ: Էօմրիւմիւն էն ալա վագըթինի մէզագլարըմըն իճրասընա խարապ էթմիշ իքէն. շիմտի պու ճիւզի գալան էանա պագըյէյի պէն սանա նի՞ճէ սունայըմ: Լաքին սէն էյլիք սէվէր Սուլթան սըն քի, սունանըն գապինէ պագարսըն վէ փիշքէշին

պիւյիւքլիւյիւնիւ մուհապպէթին ճօշգունլուղունտան պահս էտէր սին: Իշթէ պու կիւն քէնտիմի պիւթիւնիյլէ սէնին մուհապպէթինէ վէ խըզմէթինէ սունարըմ. րուհիմին տէ թէնիմին տէ հէփ գուտրէթլէրինի սէնին իզզէթինէ իշլէթմէյէ չալըշըրըմ, եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին:

ՏՈՒԱ

Թովմաս Գեմբացինին էթտիյի սուրբ Կոյս Մարիամըն Աւետումունա:

Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, իշթէ կէօյլէր Փիրիշթէսի Գաբրիէլին սէլամընը, ալչագ կէօնիւլլիւլիւք վէ սըտգ իլէ սանա սունմաղա խաքիր փայինէ կէլիյօրում: Սէն ազիզ Սուլթանըմա իքրամէն եէզիգրէ գըյու գալխանըմըշ վէ աշգըմըն թաշգընլըղընտան էլլէրիմի կէօյլէրէ գալտըրըմըշ, աշգ ու էշգ վէ շագ եիւրէյլէ օնու սանա սունարըմ. վէ պիլ ճիւմլէ կէօյլիւ րուհլէրէ նիյազըմ պու տուր քի, պէնիմ եէրիմէ եիւզ պին քէրրէ պունու սանա սունսունլար։ Հէմ սանա լէթաֆէթլի շէրէֆ վէրիր վէ հէմ պէնիմ գալպիմէ ղայէթլէ թէսէլլի՝ պունտան ղայրի շէյ պիլմէմ։ Սէնին իպատէթինէ աշըգ օլանլար գօ իշիտիպ սէվինսինլէր։ Ողջոյն քեզ Մարիամ տէտիյիմտէ՝ կէօյլէր շաղ օլուր, վէ տիւնեա թաաճիւպա գալըր· մէլուն շէյթան գօրգար գաչար, վէ պիւթիւն ճէհէննէմ սարսըլըպ թիթրէր։ Ողջոյն քեզ Մարիամ տէտիյիմտէ՝ տիւնեա նազարըմտան տիւշէր· թէնիմ սույուշուպ սօլար· սիւքիթլիք գալպիմտէն տէֆ օլուր վէ եէնի շաղլըգ եէրինէ տօլար։ Ողջոյն քեզ Մարիամ տէտիյիմտէ, սէօնմիւշ մուհապպէթիմ եէնիտէն թութուշուր, գալպիմ պիւթիւն ճանլանըր տիրիլիր։ Ողջոյն քեզ Մարիամ տէտիյիմտէ, իպատէթիմ չօղալըր· եիւրէյիմ թէօվպէյէ կէլիր· իւմիտիմ գուվվէթ պուլուր։

Շու սէլամըն թաթլըլըղը օլ գատար հատտէն աշըրը տըր քի, թաապիր էթմէյէ նութգ թութուլուր, սէօզլէր քէսիլիր: Պու միւպարէք սէլամըն եիւրէյէ թէէսիր էյլէտիյի թաթլըլըգ լիսանըն թագրիր էտէ պիլէճէյինտէն չօգ իւսթիւն տիւր: Պու ճիհէթտէն թէքրար վէ թէքրար Ողջոյն քեզ Մարիամ լի շնորհօք տէյմէյէ, հուզուրինէ գափանըր ըմ. եւ Սուրբ Կոյս Մարիամ: Ա՜խ, քէշքի, վիւճուտիմին հէր պիր գուտրէթիյլէ սանա իզզէթ էթմէտէն հասրէթիմի ալա պիլէ՛յտիմ: Ա՜խ, քէ՛շքի, սէնի պին տիւրլիւ թարիգիլէ սէլամլամագա՝ թէնիմին հասսէլէրի հէփ տիլ քէսիլէ՛յտիլէր: Ա՜խ, քէ՛շքի սէնի իհթիշամլամագա գալպիմտէն ալէվ միսալի սէօզլէր չըգա՛յտըլար, եւ Ալլահ Վալիտէսի Սուրբ Կոյս Մարիամ: Իշթէ՛ ալչագ կէօնիւլ իլէ, խա՛քի փայինտէ տիզ իւզէրինէ կէլմիշ, վէ քիւլլի աշգ ըլա սէնին իսմինին թաթլըլըղընա հայրան գալմըշ, Գաբրիէլ

Հրեշտակապետին վէրտիկի սէլամտան սանա թէէսիր օլան շագլըղը թէքրար թէքրար սանա սունարըմ։ Ա՛խ, քէշքի ալթուն կիպի փաք պիր տիլ իլէ վէ թութուշմուշ պիր աշգ ըլա տէյէ պիլէյտիմ։

Սէլամ սանա, եա՛ ՄԱՐԻԱՄ, լու՛թֆիլա մէմլու. Րապպի սէնինլէ տիր. գարըլար պէյնինտէ միւպարէք սին վէ միւպարէք տիր րահմինին մէյվէսի ՅԻՍՈՒՍ։

Ա՛զիզ ՄԱՐԻԱՄ, Ալլահ Վալիտէսի, շէֆաա՛թ գըլ պիզ կիւնահքեարլար իչին, հալա վէ եօլում սաաթըմըզտա. ամին։

ՏՈՒԱ

Սուրբ Կոյս Մարիամին Այցելութիւնունա։

Եա՛ ազիզ Պիքիր, սէն քի սըրբուհի Եղիսաբէթին խանէսինի թագտիս էթմէյէ զիյարէթէ վարտըղընտա, եօլլարըն սարփլըղը վէ թապիաթընըն նազիքլէյի սէնի եօլունտան ալը գօյամազլար։ Էյ զիյարէթճի Պիքիր պէնիմ րուհիմին էա՛նա խա՛նէսինէ տէ զիյարէթ էթմէյէ թէնէզզի՛ւլ էյլէ․ իշթէ պէնիմ՝ տէ փաքլանմաղա նէ՛ տէրէճէտէ էհթաճ օլտուղումու կէօրիյօրսուն։ Սէնին նէ՛ գատար միւքէրրէմ օլտուղունու սէնին իպատէթքեար գուլլարըն պիլիրլէր քի․ օնլարըն ֆագըր խա՛նէլէրինէ պույուրուպ, հուզուրինլէ օնլարը թէսէլլի էյլէտին։ Լաքին սէնին սալթ լութֆունլա սէֆիլ րուհիմէ էթտիյին զիյարէթ տէ պա՛նա եէթէր տիր։ Րուհիմին մուսիպէթլի հալինէ պագմա, պիր մէքրուհ կիւնահքեար օլտուղումու պէն քէնտիմ իգրար էտէրիմ։ Էվլատըն Յիսուս Էֆէնտիմիզ, Զաքէօս կիպի պիր կիւնահքեար կիւմրիւքճիւնիւն էվինէ վարըպ, Իշթէ պու կիւն պու էվ սէլամէթ պուլտու, տէտիյի կիպի, սէն տէ սէֆիլ րուհիմէ զիյարէթ էտիպ՝ իշթէ պու կիւն սէլամէթ պուլասուն. սէնին իսմին տէ գուլլարըմըն տէֆթէրինէ գա՛յտ օլսուն, տէյի, պանա հիմմէթ էյլէ, Սուլթանըմ քի, պէն տէ սէնի հէմ պու տիւնեատէ վէ հէմ կէօքլէրտէ սէնի վէ սէնինլէ եարատըճըմ Ալլահը սէվիպ մէտհ էթմէյէ լայըգ օլայըմ. ամին:

ՏՈՒԱ

Յիսուս Էֆէնտիմիզին Ծնունդունա:

Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, Բէթլէհէմին օ մուրիւվվէթսիզ էհալիսինէ նէ տէյիմ քի, մազուրըմ Յիսուսա պիր օթագ վէրմէտի. քէնտիյէ օլան պու լութֆուն պիւյիւքլիւյիւնիւ թանըյամատը. վէ քէնտինէ իֆթիխար օլանը՝ պէօյլէ խօրեատճա քէնտինտէն իխրաճ էյլէտի: Լաքին պէն նէ տէյօրում, վա՛յ հալիմէ, քէնտիմ քէնտիմի խօրլայըպ խըրփալայօրում: Օնլարտա գապահաթ եօգ, ասըլ պէն իմ գապահաթ սահիպի քի, տօղրու տին Նուրունտա տօղմուշ վէ պունճա ազիմ լութուֆլար ըլա տօնանմըշ իքէն. Նիչէ՜ վէ նիչէ՜ քէրրէ, եւ՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, Էվլատըն Յիսուս եիւրէյիմտէ պիր գօնագ իսթէտիյինտէ. եիւզիւնէ գարշը գալպիմին գափուսունու գափամըշըմ: Եազը՛գ հալիմէ եազը՛գ. պիր ճիւզի քեար իչին, պիր կէչիճի վէ զէրրէ մագուլէսի էտնա մէզագըմ իչին, պու պիւյիւք խազինէյի քէնտիմէ խարամ էթմիշիմ: Լաքին սէն եւ՛ սէվիմլի Յիսուսուն Վալիտէսի, գուսուրաթըմա գալմայըբ, նամքեօրլուղումա կէլ ա՛ֆվ էյլէ: Կէ՛լ եւ՛ Վալիտէ, կէ՛լ շու գալպիմին էտնա խանէսինէ էնմէյէ թէնէզզիւլ էյլէ: Պէ՛լի պէ՛լի, Էվլատըն Յիսուսուն օթաղընա շայէսթէ պիր մէքեան տէյիլ տիր. լաքին Բէթլէհէմին հայվանաթ ախօրունու՝ հուզուրինլէ ճէննէթէ թէպտիլ էյլէտիյին կիպի. հայվանաթ աժտէրհատան պէտթէր եըլան պէնիմ ղալպիմի սէն անճագ թագտիր էտիպ՝ անսիւմանի լիւթֆլար իլէ օնու սօնրատա պիլիրսին: Կէլ իմտի պու լիւթֆու էյլէ՛ քի, պէն տէ սէնի վէ Էվլատըն Յիսուսու փաքիմ սէվիպ, լայըղը իւզրէ օնա խըզմէթ էթմէյէ լայըգ օլայըմ. ամին:

ՏՈՒԱ

Տեառնընդառաջ իզզէթինէ:

Եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, սէն քի պու կիւն պիր տանէ Էվլատըն Յիսուսու Ալլահա սունմաղա Երուսաղէմէ վարըյօրսուն. պէն տէ էտինտիյիմ վարիէթին Ալլահա էն մագպուլունու, եանի երերէյիմի սէնին էլինլէ օնա սունմաղա արզու էտէրիմ: Կէրչի, երերէյիմին պուլունտուղու հալ փէք մուսիպէթլի հալ տըր. լաքին Դաւիթ մարգարէնին սէօզլիւ իւզրէ. պիր թէօվպէքեար երիւրէք

հէր հալտէ Ալլահա մագպուլ տուր: Էօյլէ իսէ, կէ՛լ իմտի եւ ազիզ Վալիտէ, սէնին մուպարէք տէսթի՛նլէ շու պէնիմ էտնա եիւրէյիմի Էվլատըն Յիսուս իլէ եարատըճըմ Ալլահա փիշքէշ էյլէ· իշթէ՛ պէն տէ պունտան պէօյլէ քէրէմի՛նլէ օնու հէր թէգայեիւտ իլէ փաք սագլամաղա պօյնումա պօրճ էտէրիմ, եւ Սուրբ Կոյս Մարիամ. ամին:

ՏՈՒԱ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն աճըլարընա:

Պէն նէ եիւզ իլէ սէնին հուզուրինէ չըգա պիլիրիմ, եւ՛ շէհիտլէր Սուլթանը ազիզ Մարիամ քի, գուճաղընտաքի Էվլատընըն սիյասէթլէրինէ վէ սէնին հէյպէթլի աճըլարընա՝ կիւնահլէրի՛մլէ հէփ պէն սէպէպ օլմուշում: Վա՛հ վահ. Էֆէնտիմին կէօզլէրի գափանմըշ, մուպարէք

լէնճէսի մէքրուհ թիւքրիւքլէր իլէ մուլէվվէս· պէօյրիւ մըզրագ իլէ եարըլմըշ· էլլէրի այագլարը եարալը· Հոգին Սուրբուն գուվվէթիյլէ սէնին ազիզ գանընտան Ալլահա մէքեան գուրուլան թէն՝ սօլմուշ սարարմըշ, վէ սէրտէն գատիմէ գանա պուլանմըշ։ Վա՜խ Վալիտէմ վախ, պու կէօրտիւյիւն եարէլէրին հէր պիրի պիրէր օգ օլմուշ եիւրէյինի փարալայօրլար։ Կէօզլէրինտէն տէօքտիւյիւն եաշլար սէլ օլուպ, Յիսուսուն գանը իլէ պուլանըյօրլար։ Ա՜խ, քէշքի աճըլարընըն պիւյիւքլիւյիւնէ կէօրէ պէն տէ եիւրէյիմտէ աճը տույա պիլէյտիմ։ Լաքին նէյլէյիմ քի, եիւրէյիմ փէքլէշմիշ աճը տույմայօր։ Պու մուսիպէթլը հալիմին՝ սանա օլան մուհապպէթիմին ազլըղընտան զուհուր էթտիյինի թանըյօրում։ Ա՜խ. էյէր սէնի ճան ու կէօնիւլտէն սէվէյտիմ, նէ աճըլար վէ նէ կէօզ եաշլէրի շիմտի տէօքմէզ իտիմ։ Էօյլէ իսէ եա՛ Ազիզ Մարիամ, սէն քի մուհապպէթ Վալիտէսի սէնիլէրսին, էվվէլա սէնին մուհապպէթինի գալպիմէ թութուշտուրմաղա քէրէմ էյլէ քի, սէնին աճըլարընա պէն տէ հիսսէտար օլա պիլէյիմ. ամին:

ՏՈՒԱ

Սուրբ Կոյս Մարիամըն Վերափոխումունա:

Ե՛յ ազիզ Սուլթան, իշթէ սէնին պու կիւնքի էրտիյին սուլթանլըդ շէօհրէթինէ ռաղպէթէն պիլ ճիւմլէ եէր վէ կէօք միւրիւվվէթլի էհալիսիյլէ տիզարինէ եիւզ սիւրէրէք սանա սէճտէ էտէրիմ: Շօլ ազիմ թախթի ճէլալընտան պու կէօզ եաշը օվասընտա սէնին միւրիւվվէթլի իսմի շէրիֆինի իմտատէ օգույան էտնա էվլատլարընըն հալինէ նազար էյլէ: Պէյնիմիզտէ մէմնէտին՝ թապիաթը թէպտիլ էթմէք իհթիմալի վար ըսա տա, սէնին, եա՛ Սուրբ Կոյս Մարիամ, պու ազիմ շէօհրէթին սի պիզիմ եարտըմըմըզա տաիմ գուլլանաճաղընա հիչ պիրինտէ շիւպհէ եօգ։ Պունա պինաէն, տիւնեամըզըն հէր հուտուտինտէն սանա աշգ ու սէնալէր վէ նիյազլէր սանա օգունույօր։ Կէլ իմտի, շօլ էֆլաքտէն պիր քէրրէ լութֆ էտիպ, սէֆիլ հալիմէ նազար էյլէ․ վէ պու տիւնեատա սէն պանա րէհպէր օլուպ՝ պիր կիւն կէօյլէրտէ միւպարէք այագլարընը պուսէ էտիպ, նուր ճէմալինի կէօրմէյէ վէ սէնինլէ նուր պունարը Էֆէնտիմ Ալլահա րու պէ րու գավուշմաղա հիմմէթ էյլէ, եա՛ կէօնլիւմիւն սէվկիւլիւսի Սուրբ Կոյս Մարիամ․ ամէն։

ՏՈՒԱ

խոստովանանքտան էվվէլ:

Է՜յ, սէֆիլ ճանըմ, սէն պու մուսիպէթլի հալինլէ Եարատըճընըն հուզուրինէ նի՞ճէ չըգա պիլիր սին: Օնուն թէմպիհլէրինէ նիսպէթէն պունճա թագսիրաթլարըն վար իքէն. օնուն կէօզինէ սէն նի՞ճէ կէօզիւքէ պիլիր սին: Սանա, եա՛ կիւնահքեարլար իմտատը, վէ տէրտլիլէր թէսէլլիսի Սուրբ Կոյս Մարիամ, սանա նիյազ էտէրիմ. մուպարէք այագլարընըն ալթընտա թիւրապինի պուս էտէն թէօվպէքեար րուհիմ սէն իմտատ էյլէ: Կէրչի Էվլատընըն ալլահանի շէօհրէթինէ վէրտիյիմ խօրլուգլարը պինաէն ճէհէննէմ ազապլարընա մուսթահագգ ըմ. լաքին խաչ ալթընտա պէնիմ իչին չէքտիյին աճըլար իչին օլսուն, պէնի թէքրար նազարընա ալըփ Էվլատընը պարըշտըրմաղա թէնէզզիւլ էյլէ: Շիմտիյէ գատար իշլէտիյիմ կիւնահլէրին ճիւմլէսինէ թէօվպէլէր օլսուն, պունտան պէօյլէ Էվլատընըն վէ սէնին մուհապպէթինտէ մէթին գալմաղա քէրէմինլէ նիյէթ գօրում: Անճագ Փիքրիմէ պիր նուր քէրէմ էյլէ քի, լայըղը իւզրէ թէֆթիշ էտիպ, աճը կէօզեաշլէրի վէ տէրունի փիւշմանլըղ իլէ վարայըմ խոստովանանք տիվանընա եագլաշայըմ:

ՏՈՒԱ

Խոստովանանքտան սօնղրա:

Եա՛ ռուհումանի ազիզ փէտէր, պու կիւնքի պանա էթտիյին հիմմէթէ պինաէն, սանա նէ թէշէքքիւրլէր սունսամ կէրէք տիր քի, պէն պիր խայըրսըզ անառակ որդի կիպի կէօյլէրէ վէ սանա գարշը կիւնահ իշլէմիշ, մուպարէք խաթըրընը գըրմըշ իքէն. վէ պունտան պէօյլէ էվլատըն պիլէ չաղըրըլմաղա լայըգ տէյիլ իքէն. պու ծիւմլէ իլէ, սէն պէնիմ սուչլարըմա պագըշլայըպ, կիւնահլէրիմի աֆվ էթտին. Վէ սէնին լութֆ լիպասլէրինլէ պէնի գուշանտըրտըն: Իշթէ պէն տէ, եա՛ թէրահիմլի ազիզ փէտէր, անառակ որդի կիպի աճը հիճապ վէ կէօզ եաշը իլէ գուճաղընա սէյիրտմիշ կէլիյօրում. եա՛ ազիզ սէվկիւլիւ փէտէր գուսուրումա գա՛լմա, արթըգ պունտան պէօյլէ պէն սէնտէն այրըլմամ: Անճագ սէնին եիւրէյինտէքի թութուշան մուհապպէթ ալէվինի պէնիմ գալպիմտէ տէ թութուշտուր քի, տաիմ սէնին խըզմէթինտէ ազիզ Վալիտէն Սուրբ Կոյս Մարիամըն հիմայէսի ալթընտա սատըգ գալայըմ. ամին:

ՏՈՒԱ

Սուրբ Հաղորդութիւնտան էվվէլ:

Եա՛ Ռապպիմ, պու նէ՛ տէրէճէտէ հագիմլիկի իրթիքեապ էտէյօրսուն: Պէնի թանըյա՞մայօր մու սուն. պէն օ մէքրուհ կիւնահքեար ատէյիմլիյիմ քի, սէնին միւպարէք խաթըրընը եըգմըշըմ. մուսիպէթլի կիւնահլէրիմլէ սէնի եէնիտէն եէնիյէ խաչա կէրմիշ իմ ։ Ա՛խ, նի՞ճէ քէնտինի պէնիմ կիպի պիր մէքրուհուն էլինէ ինանըրյօրսուն. սանա գարշը գօրգա վէ գութսուզ գալպիմտէ սաքին օլմաղա նի՞ճէ կէլիյօրսուն ։ Ա՛խ, անըլայօրում, անըլայօրում. քէօթիւլիւյիւն օլտուղու եէրտէ՝ լութֆուն տահա զիատէ արթմասընը իսթէյօրսուն։ Անառակ որդինին վաթանընա ավտէթինտէ փէտէրինին հազըրլատըղը սօֆրատան, սէնին պանա հազըրլատըղըն սօֆրա չօգ փարգլըտըր ։ Պանա թաամ տէյի սունտուղուն պիր սէմիզ տավար թէնի տէյիլ տիր. սարլ սէնին միւպարէք թէնինի թաամ տէյի, վէ գըյմէթլի գանընը իչկի տէյի պանա սունայօրսուն ։ Շէյթան սօֆրասընտա անճագ էօտ վէ զէհիր զէմպէրէք իչմէյէ միւսթահագ իքէն, սէն պէնի ըէպպանի ազիմ սօֆրանա տավէթ էտէյօրսուն: Տէ կէրի կիթ պէնտէն. կէրի կիթ. սէնի պէն եուրէյիմէ գապուլ էթմէյէ լայըգ տէյիլիմ, Է՛ֆէնտիմ: Սէնին անճագ պիր նազարըն տա պէնի կիւնահլէրիմտէն թագտիր էթմէյէ եէթէր տիր: Կիւնահլէրիմին հատտէն թէճավիւզ մուսիպէթլիյինի շիմտի թանըյօրում: Վա՜յ պանա, սէնին կիպի պիր էյլիք սէվէր Ալլահըմը ինճիթմէյէ պէն նիճէ ճէսարէթ էտէ պիլմիշ իմ: Քէշքի օ սէնի ինճիթտիյիմ միւրիւվվէթսիզ կիւն գուհուրա կէլմիշ օլմայայտը: Պարի պունտան պէօյլէ պու շէքիլ պիր կիւն կէօրմէք պանա գըսմէթ օլմասըն. օ սէնի ինճիտէճէյիմ վագիթ գօ պիր տահա պէնի սաղ պուլմասըն, Էֆէնտիմ:

ՏՈՒԱ

Սուրբ Հաղորդութիւնտան սօնղրա:

Աման, եա Ռապպիմ կէօյլէր պիլէ շայէսթէ օթադ տէյիլ իքէն. սէնին իքրահ էթտիյին կիւնահ վէ շէյթան տիւշմէնլէրինէ եաթադ օլան եիւրէյիմէ կիրմէյի նիճէ իրթիքեապ էտէյօրսուն: Եա Ռապպիմ, սէն քէնտինի պիւթիւնիւյլէ պանա վէրտիքտէն սօնղրա, պէն սէնտէն նէ լութֆլար ումմայըմ: Լաքին պէնիմ սանա անճագ պու քէրէմ հագգընտա տըր նիյազըմ. սէնին վէ սէվկիւլիւ Վալիտէն Սուրբ Կոյս Մարիամըն մուհապպէթինի սէնտէն տիլէրիմ: Էյէր պու մուհապպէթտէն փարիղ կէլէճէքսէմ, էյէր սէնի էօմրիւմիւն պիր տէմինտէ պիլէ ինճիտէճէքսէմ. պէօյլէ պիր հէյպէթլի գապահաթ իճրասընտա գօ էճէլ րուխսաթ վէրմէյիպ՝ էօմրիւմիւ տիւնեատան գալտըրսըն։ Սէնին միւպարէք գա՛նըն իչին վէ աղիզ Վալիտէնին աճըլարը իչին օլսուն, պու տիլէյիմի գապո՛ւլ էյլէ, Իփէնտիմ։

ՏՈՒԱ

Խաչլանմըշ Էֆէնտիմիզ

ՅԻՍՈՒՍԱ

Իշթէ՛ սէնին մուպարէք խա՛քի փայինէ իւզիւ գօյու գափանմըշ, եա՛ կէօնլիւմիւն սէվկիւլիւսիւ էյլէք սահիպի Յիսուս, “Էլլէրիմի այագլարըմը տէլտիլէր վէ քէմիքլէրիմի հէփ սայըյա վուրտուլար„ տէյիԴաւիթ փէյղամպէրին սէնին հագգընտա էթտիյի պու սէօզլէրտէն, աճըգլը եիւրէք վէ տէրունի պիր մուհապպէթ իլէ սէնին սիյասէթլէրինի մուլահազա էթտիյիմ հալտէ, սանա ճան ու կէօնիւլտէն րէճա էտէրիմ. գալպիմէ պիր տին իւմիտ վէ մուհապպէթ, վէ պունտան գաթինազար կիւնահլէրիմին հագգընտա պիր քէսքին աճը, վէ պիր տահա սէնի ինճիթմէմէյէ պիր գավի նիյէթ պանա հիմմէթ էյլէ, Է՛ֆէնտիմ։

[illegible] [illegible] խոստովանանք [illegible] [illegible] Հաղորդութեան [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]՝ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ։ Անձամբ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Յիսուսի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ։

ՓԻՀՐԻՍԹ

Պու քիթապը օգույան ազիզինէ նասիհաթ
Մուգատտիմէ

ԹԷՓԷՔՔԻՒՐԼԷՐ

Սուրբ Կույս Մարիամըն իզզէթ էթմէք իչին 1
Անարատ Յղութիւն հագգընտա 11
Ծնունդ հագգընտա 47
Ընծայում հագգընտա 82
Աւետում հագգընտա 111
Այցելութիւն հագգընտա . . . 143
Շագլըդ հագգընտա 169
Տեառնընդառաջ հագգընտա . . 200
Աճըլար հագգընտա 231
Վարք հագգընտա 270
Վերափոխում հագգընտա . . 305
Սուրբ Կույս Մարիամըն լայըգ էվլատ օլմագ իչին 339

ՀԻՔԷԱՅԷԼԷՐ

Սուրբ Ալօիզիոս Գօնզակա . . . 332
Սուրբ Ալֆօնզոս Լիկուօրի . . . 136
Երանելի Ալֆօնզոս Ռօտրիկվէզ . 28
Սուրբ Անդրէաս Քօրսինի . . . 250
Սուրբ Անտոն Փատովալը . . . 155
Սուրբ Բեռնարդոս 106
Սուրբ Գազիմիրոս 88
Սուրբ Գրիգոր սրբազան հայրապետ 185

Հիւրմէթլի Թովմաս Գեմբացի . 116
Սուրբ Իգնատիոս Լյօլեան . . . 175
Սուրբ Իսթանիսլաւոս Գօսթգա . 319
Սուրբ Լուտովիկոս 53
Երանելի Սիմոն Սթօք 223
Սուրբ Ստեփանոս մաճարիստան փատիշահը 309
Սուրբ Վինչէնցիոս Ֆէրրէրի . . 213
Սուրբ Տօմինիկոս 126
Սուրբ Ռօքոս. 237
Սուրբ Փիլիպպոս Ների 194
Երանելի Ֆրանչիսկոս Հերոնիմոսեան 62
Սուրբ Ֆրանչիսկոս Պօրճեան . . 147
Սուրբ Ֆրանչիսկոս Սալէզեան . 163
Սուրբ Ֆրանչիսկոս Քսավէրեան . 204
Սրբուհի Եղիսաբէթ 72
Սրբուհի Թէրէզիա 96
Սրբուհի Մարիամ. Եգիպտացի . 275
Սրբուհի Մէթիլտէ 6
Սրբուհի Պրիճիտա 263
Սրբուհի Վէրոնիքա 299
Սրբուհի Ֆիլօմէնա 286
Միւճիզէթլի Միսալ 39
Նեստոր 18

ՏՈՒԱԼԱՐ

Ընդ հովանեաւ 354
Լիթանիա 355
Խոստովանանք տուասը 390
Հաֆթէնին հէր կիւնիւ իչին տուա 359
Մայր Սուրբ 351
Ո՛ղջ լեր Թագուհի 354
Սուրբ Կոյս Մարիամըն Ճօրթուլարը իչին տուա 373